



Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

60. årgang

28. september 2017

Indhold

IV *Oplysninger*

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2017/C 323/01	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Revisionsretten — Den Europæiske Unions konsoliderede årsregnskab for 2016	1
2017/C 323/02	Revisionsrettens revisionserklæring til Europa-Parlamentet og Rådet — den uafhængige revisors beretning	151

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG REVISIONS-
RETEN

Den Europæiske Unions konsoliderede årsregnskab for 2016

(2017/C 323/01)

INDHOLSFORTEGNELSE

FORORD	2
DEN EUROPÆISKE UNIONS POLITISKE RAMME, FORVALTNING OG REGNSKABSPLOGT	4
NOTE TIL DET KONSOLIDEREDE ÅRSREGNSKAB	9
KONSOLIDERET ÅRSREGNSKAB OG FORKLARENDE BEMÆRKNINGER	10
BALANCE	11
RESULTATOPGØRELSE	12
PENGESTRØMSOPGØRELSE	13
BEVÆGELSER I NETTOAKTIVER	14
BEMÆRKNINGER TIL ÅRSREGNSKABET	15
DISKUSSION OG ANALYSE AF ÅRSREGNSKABET	91
BERETNING OM GENNEMFØRELSEN AF BUDGETTET OG FORKLARENDE BEMÆRKNINGER	107
GLOSAR	147

FORORD

Jeg har hermed fornøjelsen at fremlægge Den Europæiske Unions årsregnskab for 2016. Regnskabet giver et samlet overblik over EU's finanser i 2016 — herunder oplysninger om EU's finansielle stilling, hvordan budgettet er blevet gennemført i 2016, EU's eventualforpligtelser samt de finansielle og andre forpligtelser, EU har indgået. Det afspejles i regnskabet, at EU's aktiviteter strækker sig over flere år, og regnskabet indeholder forklaringer på vigtige regnskabstal og udviklingen heri.

2016 var et år fuld af resultater, men også udfordringer for Den Europæiske Union. Via EU's budget blev der fokuseret på at **styrke økonomien, øge jobskabelsen og væksten og investere i forskning.** Forholdene i europæisk økonomi og på det europæiske arbejdsmarked blev forbedret, og arbejdsløsheden i EU faldt.

Mindre end halvandet år efter lanceringen af **Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)**, som er det centrale element i investeringsplanen for Europa, havde den allerede givet håndgribelige resultater. Fonden, der er virksom i alle 28 medlemsstater, har frem til midten af maj 2017 mobiliseret over 190 mia. EUR i investeringer, hvilket er mere end halvdelen af det mål, der er sat frem til midten af 2018 på 315 mia. EUR, og bidrager til den økonomiske genopretning. Ved udgangen af 2016 havde garantifonden, der dækker de EFSI-transaktioner, der foretages af EIB-gruppen, fået tilført midler fra EU-budgettet, der i årsregnskabet beløber sig til i alt 1 mia. EUR.

At få sat gang i jobskabelsen, væksten og investeringerne er fortsat den overordnede prioritet i forhold til EU-budgettet. Kommissionen fortsætter sine bestræbelser på at styrke den økonomiske genopretning i EU og at investere i de unge og de jobsøgende samt i nystartede virksomheder og små og mellemstore virksomheder. Et godt eksempel er lånegarantifaciliteten under **COSME**-programmet (»Competitiveness of enterprises and small and medium-sized enterprises«), som fortsat havde stor fremgang i 2016, også takket være den supplerende risikokapacitet fra EFSI. Ved udgangen af 2016 havde flere end 143 000 små og mellemstore virksomheder i 21 lande allerede modtaget over 5,5 mia. EUR i finansiering via støtte fra COSME-programmet.

Forsknings- og innovationsprogrammet **Horisont 2020** udgør en vigtig faktor for at skabe en økonomi og et samfund inden for EU, der er baseret på innovation og viden. Det lykkedes at få 49 000 deltagere, og der blev underskrevet støtteaftaler på i alt 20,5 mia. EUR. Over 21 % af alle deltagere var små og mellemstore virksomheder. Stigningen i aktiviteterne inden for rammerne af Horisont 2020 kan ses i den stigning på næsten 40 % i forhold til sidste år i garantiinstrumenterne under Horisont 2020, som indgår i regnskaberne.

Efter erklæringen om lanceringen af de indledende tjenester i 2016 overgik **Galileo-programmet**, som har til formål at skabe Europas eget globale satellitnavigationssystem, fra igangsættelsesfasen til udnyttelsesfasen i 2016. Værdien af de operationelle Galileo-satellitter og -infrastrukturer på jorden er opført i disse regnskaber og beløb sig ved udgangen af 2016 til 2 mia. EUR. Gennemførelsen af projekter inden for rammerne af Horisont 2020 var med til at sætte gang i udviklingen af nye anvendelsesmuligheder for Galileo-programmet. Disse projekter har allerede ført til markedsføringen af 13 innovationer, 5 patenter, 34 avancerede prototyper, to produkter på markedet og 223 offentliggjorte videnskabelige artikler. Markedet for det globale system for satellitnavigation forventes at vokse fra 5,8 mia. apparater, der er i brug i 2017, til omkring 8 mia. i 2020.

Connecting Europe-faciliteten (CEF) for transport, der har til formål at gøre det lettere at få adgang til finansiering til infrastrukturprojekter i transport-, telekommunikations- og energisektoren, bidrog til den 64 km lange jernbanetunnel under Brennerpasset, som bliver den længste tunnel i verden for højkapacitetstog. CEF-låneinstrumentet, som er indeholdt i regnskaberne, tilbyder risikodeling i forbindelse med lånefinansiering i form af foranstillede og efterstillede lån eller garantier samt støtte til projektobligationer.

I 2016 fortsatte EU's indsats for at klare de nye udfordringer som følge af den ændrede geopolitiske situation. Via EU-budgettet blev der ydet støtte til medlemsstaterne til **på korrekt vis at håndtere migrationsstrømmene**, tage fat på de grundlæggende årsager til migrationen og beskytte Schengenområdet. Gennemførelsen af medlemsstaternes nationale programmer inden for rammerne af Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern Sikkerhed tog fart i 2016.

Kommissionen oprettede også **faciliteten for flygtninge i Tyrkiet**, som begyndte at fungere den 17. februar 2016, og som omfatter 630 mio. EUR i bidrag fra medlemsstaterne, som indgår i regnskaberne og blev betalt i 2016. Dette gjorde det muligt for Kommissionen blandt andre initiativer at lancere et innovativt program, der benævnes det sociale krisesikkerhedsnet, og som har til formål at bistå op mod en million af de mest sårbare flygtninge i Tyrkiet med regelmæssige udbetalinger i kontanter. Dette er et eksempel på den stadig større brug, der gøres af bistand fra EU's budget til på en effektiv og virksom måde at hjælpe mennesker i nødsituationer.

I juni 2016 foreslog Kommissionen desuden en ny ramme for partnerskaber med tredjelande som led i den europæiske dagsorden for migration. Rammen er en europæisk strategi for at uddybe samarbejdet med migranternes oprindelses-, transit- og destinationslandene. Den støttes af de fleste af programmerne vedrørende »Et globalt Europa« på budgettet og også af de relevante EU-trustfonde, navnlig **trustfonden** for Syrien, som er omfattet af årsregnskabet. Det er nødvendigt med tilstrækkelig finansiering for at gøre det muligt inden for rammerne af partnerskabsrammen at intensivere samarbejdet med prioriterede partnerlande og fortsætte indsatsen, hvad angår migrationen ad den centrale Middelhavsroute.

Andre globale udfordringer såsom bekæmpelse af klimaforandringerne udgjorde fortsat en prioritet på EU-budgettet. I 2016 lå det skønnede samlede bidrag til integrering af klimaindsatsen i andre politikker på 20,9 %, hvilket er i overensstemmelse med den nuværende flerårige finansielle ramme (FFR) for perioden 2014-2020.

I budgetmæssig sammenhæng udgør **de europæiske struktur- og investeringsfonde og den fælles landbrugspolitik** fortsat EU's vigtigste investeringsinstrumenter. Via EU-budgettet blev der i 2016 ydet 57,4 mia. EUR til landbruget og udvikling af landdistrikterne, og trods tidlige forsinkelser i indledningen og gennemførelsen af den nuværende FFR blev der brugt 37,8 mia. EUR til økonomisk, social og territorial samhørighed.

Kommissionen har indledt en debat om EU's fremtid og prioriteter med de 27 medlemsstater. Vi vil fortsat arbejde sammen om at skabe en mere velstående, konkurrencedygtig og sikker fremtid.

Günther H. Oettinger

Medlem af Europa-Kommissionen med ansvar for budget og menneskelige ressourcer

DEN EUROPÆISKE UNIONS POLITISKE RAMME, FORVALTNING OG REGNSKABSLIGT

Den Europæiske Union (EU) er en union, som 28 ⁽¹⁾ europæiske lande (medlemsstaterne) har givet en række beføjelser med henblik på at nå fælles mål. EU bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

1. POLITISK RAMME

EU-traktaterne

De overordnede mål og principper for EU og EU-institutionerne er fastsat i traktaterne. EU og EU-institutionerne kan kun handle inden for rammerne af de beføjelser, traktaterne giver dem til at nå de mål, der er fastsat heri, og skal gøre dette i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet ⁽²⁾.

For at nå disse mål og gennemføre sine politikker sørger EU for at have de nødvendige finansielle midler til rådighed. Kommissionen er ansvarlig for at gennemføre målene i samarbejde med medlemsstaterne og i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.

EU forfølger de i traktaten fastsatte mål ved hjælp af en række redskaber, hvoraf det ene er EU's budget. Andre redskaber er f. eks. forslag til lovgivning eller at forfølge politiske strategier.

Europa 2020-strategien

I Europa 2020-strategien, som EU-medlemsstaternes stats- og regeringsledere enedes om i 2010, fastsættes en tiårig EU-strategi for vækst og beskæftigelse på EU-plan ⁽³⁾. I strategien opstilles tre gensidigt forstærkende prioriteter for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst samt fem vigtige mål for EU. Hvorvidt strategien bliver en succes eller ej, afhænger af, at alle aktører i EU handler i fællesskab.

EU-budgettet er kun et af EU's midler til at bidrage til at nå målene i Europa 2020-strategien. Der gennemføres en lang række foranstaltninger på nationalt og internationalt plan samt EU-plan for at opnå konkrete resultater i tilknytning til målene i Europa 2020-strategien.

Kommissionens politiske prioriteter

Kommissionens politiske prioriteter fastsættes i Kommissionsformandens politiske retningslinjer, som indeholder en køreplan for Kommissionens arbejde, som fuldt ud er i overensstemmelse og forenelig med Europa 2020-strategien, som er EU's langsigtede strategi for vækst.

10 PRIORITETER

- Fornyet skub i beskæftigelsen, væksten og investeringerne.
- Et forbundet digitalt indre marked.
- En modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende politik for klimaforandringer.
- En rimelig og afbalanceret frihandelsaftale med USA.
- Et område med retfærdighed og grundlæggende rettigheder baseret på gensidig tillid.
- Mod en ny migrationspolitik.

⁽¹⁾ Den 29. marts 2017 meddelte Det Forenede Kongerige formelt sin hensigt om at forlade Den Europæiske Union ved at udløse artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union og dermed indlede udtrædelsesproceduren.

⁽²⁾ I henhold til nærhedsprincippet handler EU kun, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, men på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan. I henhold til proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end nødvendigt for at nå målene i traktaterne. Jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

⁽³⁾ Se meddelelse fra Kommissionen »Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst« (KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010).

- Et mere udbygget og mere retfærdigt indre marked med et styrket industrigrundlag.
- EU som en stærkere global aktør.
- En mere udbygget og mere retfærdig økonomisk og monetær union (EMU).
- En Union i demokratisk forandring.

De politikker, hvortil der ydes støtte over EU-budgettet gennemføres i overensstemmelse med den flerårige finansielle ramme (FFR).

FFR

Via den flerårige finansielle ramme omsættes EU's politiske prioriteter til finansielle rammebetingelser i et tidsrum på mindst fem år. I FFR fastsættes de maksimale årlige beløb (lofter) for EU's udgifter som helhed og for de vigtigste udgiftskategorier (udgiftsområder). Summen af lofterne for alle udgiftsområder udgør det samlede loft for forpligtelsesbevillingerne.

Via FFR ydes der støtte til EU's indsats for at nå målene for EU's politikker over en periode, der er lang nok til reelt at have en virkning og til at sikre en sammenhængende langsigtet vision for støttemodtagerne og de samfinansierende nationale myndigheder. FFR for 2014-2020 og de tilknyttede programmer, hvori de maksimale budgetmæssige forpligtelser for perioden fastsættes til 960 mia. EUR og betalingerne til 908 mia. EUR (i 2011-priser), er udformet efter et stærkt europæisk ræsonnement med særlig vægt på merværdien ved at bidrage til at nå de i fællesskab aftalte mål i Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse.

FFR er vedtaget med enstemmighed, hvilket viser, at alle medlemsstaterne er enige, hvad angår målene og udgifterne til at nå disse. EU's budget finansierer en lang række politikker og programmer i hele EU. I overensstemmelse med de af Europa-Parlamentet og Rådet fastsatte prioriteter i FFR gennemfører Kommissionen udgiftsprogrammer, aktiviteter og projekter. Inden for rammerne af et af hovedudgiftsområderne, nemlig de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI), er EU retligt forpligtet til at gennemføre disse foranstaltninger ved at vedtage de operationelle programmer.

Den interinstitutionelle aftale

FFR suppleres af den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning⁽⁴⁾, som er en politisk aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Formålet med denne aftale, der blev vedtaget i 2013, jf. artikel 295 i TEUF, er at indføre budgetdisciplin og forbedre forløbet af den årlige budgetprocedure og samarbejdet mellem institutionerne om budgetanliggender samt at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning.

Det årlige budget

Det årlige budget udarbejdes af Kommissionen og vedtages sædvanligvis af Europa-Parlamentet og Rådet i midten af december i henhold til proceduren i artikel 314 i TEUF. Ifølge princippet om balance på budgettet skal de samlede indtægter modsvare de samlede udgifter (betalingsbevillinger) i et givet regnskabsår.

EU's vigtigste finansieringskilder er egne indtægter, som suppleres af andre indtægter. Der er tre typer egne indtægter: de traditionelle egne indtægter (såsom told- og sukkerafgifter), egne indtægter baseret på moms og egne indtægter baseret på bruttonationalindkomsten (BNI). Andre indtægter fra EU's aktiviteter (f.eks. bøder i konkurrencesager) udgør normalt mindre end 10 % af de samlede indtægter. De samlede egne indtægter, der er nødvendige til finansieringen af budgettet, er altså lig de samlede udgifter minus andre indtægter. De samlede egne indtægter må ikke overstige 1,23 % af medlemsstaternes bruttonationalindkomst (BNI).

EU's aktionsudgifter dækker de forskellige udgiftsområder i FFR og antager forskellige former, afhængigt af hvordan pengene udbetales og forvaltes. EU's budget gennemføres ved hjælp af tre former for forvaltning:

Delt forvaltning: ved denne forvaltningsmetode overdrages visse budgetgennemførelsesopgaver til medlemsstaterne. Ca. 80 % af udgifterne henhører under delt forvaltning, f.eks. områder som landbrugsudgifter og strukturforanstaltninger.

⁽⁴⁾ Den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning (EUT C 373 af 20.12.2013, s. 1).

Direkte forvaltning: det er tilfældet, når gennemførelsen af budgettet forestås direkte af Kommissionens tjenestegrene

Indirekte forvaltning: det er tilfældet, når Kommissionen overdrager opgaven med at gennemføre budgettet til EU-retlige eller nationalretlige organer som f.eks. EU-agenturer eller internationale organisationer.

Finansforordningen

Finansforordningen, der finder anvendelse på det almindelige budget, er en vigtig retsakt i forbindelse med den reguleringsmæssige struktur for EU's finanser. Heri fastsættes de finansielle regler for EU. Den indeholder de almindelige regler for EU's budget.

2. FORVALTNING OG ANSVARLIGHED I EU

2.1. INSTITUTIONEL STRUKTUR

EU's organisatoriske forvaltning omfatter de institutioner, agenturer og andre EU-organer, som er opført på listen i bemærkning 9 til det konsoliderede regnskab. De vigtigste institutioner, hvad angår ansvaret for at udforme politikker og træffe beslutninger, er Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet og Kommissionen.

Kommissionen er den udøvende institution, som fremmer EU's generelle interesser. Det gør den ved at fremsætte forslag til lovgivning, gennemføre EU-politikker, sikre en korrekt gennemførelse af traktaterne og EU-retten, forvalte EU's budget og repræsentere EU uden for Europa.

Kommissionens måde at fungere på internt er baseret på en række vigtige principper for god forvaltning: klart fastlagte roller og ansvarsområder, et stærkt engagement, hvad angår resultatstyring og overholdelse af den retlige ramme, klart fastlagte mekanismer for opfyldelse af regnskabspligten, en inklusiv reguleringsmæssig ramme af høj kvalitet, åbenhed og gennemsækelighed samt høje standarder for etisk adfærd.

2.2. KOMMISSIONENS FORVALTNINGSSTRUKTUR

Europa-Kommissionen har et unikt forvaltningssystem med en klar sondring mellem politiske og administrative tilsynsstrukturer og en veldefineret ansvarsfordeling og finansiell ansvarlighed. Systemet er baseret på traktaterne, og strukturen har udviklet sig for at passe til et foranderligt miljø og for fortsat at være i overensstemmelse med bedste praksis som fastsat i de relevante internationale standarder ⁽¹⁾.

- Det er kommissærkollegiet, som kollegialt har det politiske ansvar for Kommissionens arbejde. Den operationelle gennemførelse af budgettet er uddelegeret til generaldirektørerne og cheferne for tjenestegrene, som står i spidsen for Kommissionens administrative struktur ⁽²⁾.
- Kollegiet uddelegerer opgaver vedrørende finansiell forvaltning til generaldirektørerne eller cheferne for tjenestegrene, som derved bliver ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede. Disse opgaver kan videredelegeres til direktører, kontorchefer og andre, som derved bliver ved subdelegation bemyndigede anvisningsberettigede. De anvisningsberettigedes ansvar dækker hele forvaltningsprocessen lige fra at fastslå, hvad det er nødvendigt at gøre for at nå de af institutionen fastsatte politiske mål, til at forvalte de iværksatte aktiviteter i aktions- og budgetmæssige henseende.

I Kommissionen er rollerne i forbindelse med og ansvaret for den finansielle forvaltning og anvendelsen heraf således klart fastsat. Der er tale om en decentraliseret tilgang med klare ansvarsområder med henblik på at skabe en administrativ kultur, der opmuntrer de ansatte til at tage ansvar for de aktiviteter, de kontrollerer, og at give dem kontrol over de aktiviteter, de har ansvaret for.

Inden for rammerne af Kommissionens cyklus for strategisk planlægning og programmering skal hver anvisningsberettiget udarbejde en »årlig aktivitetsrapport« om aktiviteter og opnåede politiske resultater i løbet af året, hvori den pågældende erklærer, at midlerne er blevet anvendt i overensstemmelse med principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning, og at den pågældende har indført kontrolprocedurer, der giver den nødvendige sikkerhed for de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed. Disse resultater vedtages på kommissionsniveau, og de offentliggøres i aggregeret form i en årlig forvaltnings- og resultatrapport for budgettet, som sendes til Europa-Parlamentet og Rådet, og som udgør det vigtigste redskab, hvorved kommissærkollegiet påtager sig det politiske ansvar for budgetforvaltningen.

⁽¹⁾ F.eks. bygger de interne kontrolstandarder på de kontrolprincipper, der er udarbejdet af COSO 2013.

⁽²⁾ Som følge heraf anvendes ordet »Europa-Kommissionen« til både at betegne institutionen — kollegiet — der består af Kommissionens medlemmer, og dens administration, der forvaltes af generaldirektørerne for Kommissionens direktorater (og lederne af andre administrative strukturer såsom tjenester, kontorer og forvaltningsorganer).

Kommissionens regnskabsfører har det centrale ansvar for likviditetsstyring, inddrivelsesprocedurer, fastsættelse af regnskabsregler på grundlag af internationale regnskabsstandarder og -metoder for den offentlige sektor, validering af regnskabsystemerne og udarbejdelse af Kommissionens og EU's konsoliderede årsregnskab. Regnskabsføreren skal desuden underskrive regnskaberne og erklære, at de på alle væsentlige punkter giver et retvisende billede af EU's finansielle stilling, resultaterne af EU's transaktioner og pengestrømme. Regnskabsføreren har en uafhængig funktion og har et meget stort ansvar, hvad angår finansiell rapportering internt i Kommissionen. Kommissionens interne revisor har på samme måde en central og uafhængig funktion.

Administrationsrådet spiller en rolle i styringen af Kommissionen ved at sikre tilsyn og afstikke retningslinjer vedrørende de vigtigste aspekter af forvaltningen, navnlig hvad angår forvaltningen af de finansielle og menneskelige ressourcer. Det er Generalsekretæren, der leder administrationsrådet, som regelmæssigt samler generaldirektører og kabinetter med ansvar for budgettet, menneskelige ressourcer og IT for at sikre, at der er de nødvendige organisatoriske og tekniske strukturer til rådighed i Kommissionen for på effektiv og virksomhedsfuld vis at nå resultater, hvad angår formandens politiske prioriteter.

2.3. STABILE RESULTATRAMMER

At indføre stabile resultatrammer er vigtigt for at sikre et stærkt fokus på resultater, merværdi på EU-plan og forsvarlig forvaltning af EU-programmerne. Ved gennemførelsen af EU's budget skal der tages hensyn til en lang række mål samt komplementaritet og integrering af politikker og programmer og medlemsstaternes vigtige rolle i forbindelse med gennemførelsen af EU's budget. Kommissionen er forpligtet til at sikre, at der ved hjælp af EU's budget opnås bedre resultater for borgerne, og at det understøtter de politiske prioriteter. For at sikre, at der afsættes midler til prioriteterne, og at hver enkelt foranstaltning giver gode resultater og merværdi, gennemfører Kommissionen sit initiativ »Et EU-budget med fokus på resultater«. Dette initiativ bygger på resultatrammen for 2014-2020 og fremmer en bedre balance mellem overholdelse af lovgivningen og resultater. Resultatrammen for 2014-2020 er medtaget som en ny obligatorisk del og et bærende element i den øgede resultatorientering i denne programmeringsperiode. Det er planlagt at fastsætte klare og målbare mål, indikatorer og målværdier samt en række ordninger for tilsyn, rapportering og evaluering.

Den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU's budget giver et omfattende overblik over resultaterne, forvaltningen og beskyttelsen af EU's budget. Det forklares heri, hvordan EU's budget understøtter EU's politiske prioriteter, de resultater, der nås ved hjælp af EU-budgettet, og den rolle, Kommissionen spiller for at sikre og fremme de højeste standarder for budgetmæssig og finansiell forvaltning.

2.4. REGNSKABSAFLÆGGELSE

Hovedelementet i EU's regnskabsaflæggelse er den såkaldte »integrerede regnskabsaflæggelsespakke« (IFRP), som omfatter EU's konsoliderede årsregnskab, dvs. den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport for budgettet og beretningen om opfølgningen på decharge. IFRP giver offentligheden et samlet overblik over den finansielle og operationelle situation i EU hvert år.

EU's konsoliderede årsregnskab indeholder finansielle oplysninger om EU-institutionernes, EU-agenturernes og andre EU-organers aktiviteter på grundlag af et periodiseret regnskab og ud fra et budgetmæssigt perspektiv. Dette regnskab omfatter ikke medlemsstaternes årsregnskaber.

EU's årsregnskab omfatter to særskilte, men indbyrdes forbundne dele:

- a) det konsoliderede årsregnskab og
- b) beretningerne om gennemførelsen af budgettet, som giver en samlet oversigt over gennemførelsen af budgettet.

Derudover ledsages EU's konsoliderede årsregnskab af en regnskabsredegørelse og -analyse, hvori væsentlige ændringer og tendenser i regnskaberne sammenfattes, og det forklares, hvilke væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, EU står over for, samt de behov, det er nødvendigt at dække fremover.

Regnskab og ansvarlighed i Kommissionen:

Integreret regnskabsaflæggelsespakke (IFRP)	EU's konsoliderede årsregnskab Den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport for budgettet Beretningen om opfølgningen på decharge
Andre rapporter	Den almindelige beretning om Den Europæiske Unions virksomhed Generaldirektørernes årlige aktivitetsrapporter Beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning

2.5. KONTROL

Ekstern revision

Den Europæiske Revisionsret (Revisionsretten) er EU-institutionernes (og -organernes) eksterne revisor. Revisionsretten har til opgave at bidrage til at forbedre EU's økonomiske forvaltning, fremme ansvarlighed og gennemsigtighed og handle som den uafhængige beskytter af unionsborgernes finansielle interesser. Revisionsrettens rolle som EU's uafhængige eksterne revisor er at kontrollere, at EU's midler bogføres korrekt, opbevares og anvendes i overensstemmelse med de relevante regler og forordninger, og at der opnås valuta for pengene.

EU's årsregnskaber og ressourceforvaltning kontrolleres af Revisionsretten, der som en del af dens aktiviteter til Europa-Parlamentet og Rådet udarbejder:

- 1) en årsberetning om de aktiviteter, der er finansieret over det almindelige budget med nærmere bemærkninger til årsregnskaberne og de underliggende transaktioner
- 2) en udtalelse på grundlag af revisionen, der afgives i årsberetningen i form af en revisionserklæring vedrørende i) regnskaberne pålidelighed og ii) de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, der omfatter både oppebårne indtægter og betalinger til slutmodtagere og
- 3) særberetninger inden for bestemte områder.

Decharge

Den sidste fase i budgetproceduren er decharge for budgettet for et givet regnskabsår. Der gives decharge til Kommissionen og alle øvrige EU-institutioner og -organer. Dechargen udgør det politiske aspekt af den eksterne kontrol med budgetgennemførelsen og er den afgørelse, hvorved Europa-Parlamentet, der handler efter en henstilling fra Rådet, »befrier« Kommissionen (og andre EU-organer) for dens/deres ansvar for forvaltningen af et givet budget ved at markere afslutningen af budgettets eksistens. Europa-Parlamentet er dechargemyndighed for EU. Det betyder, at det efter revisionen og afslutningen af årsregnskabet påhviler Rådet at henstille og dernæst Europa-Parlamentet at give decharge til Kommissionen og andre EU-organer for gennemførelsen af EU's budget for et givet regnskabsår. Denne afgørelse træffes på grundlag af en gennemgang af regnskabet, Kommissionens årlige forvaltnings- og resultatrapport for budgettet, Revisionsrettens årsberetning, revisionsudtalelse og særberetninger samt Kommissionens svar på spørgsmål og yderligere anmodninger om oplysninger.

Dechargeproceduren kan give tre forskellige resultater: meddelelse, udsættelse eller nægtelse af decharge. Høringen af kommissærerne, som udspørges af medlemmer af Europa-Parlamentets budgetkontroludvalg om de politikområder, der er den enkelte kommissærs ansvar, indgår som en integreret del af Europa-Parlamentets årlige budget- og dechargeprocedure. Den endelige betænkning om decharge, der omfatter specifikke henstillinger til Kommissionen om at træffe visse foranstaltninger, vedtages på et plenarmøde i Europa-Parlamentet. Rådets dechargehenstillinger vedtages af Rådet for Økonomi og Finans (ECOFIN). Både Europa-Parlamentets betænkning og Rådets henstilling giver anledning til en årlig opfølgingsrapport, hvori Kommissionen beskriver de konkrete skridt, den har taget for at efterkomme henstillingerne.

NOTE TIL DET KONSOLIDEREDE ÅRSREGNSKAB

Den Europæiske Unions konsoliderede årsregnskab for regnskabsåret 2016 er udarbejdet på grundlag af de oplysninger, som de andre institutioner og organer har fremlagt, jf. artikel 148, stk. 2, i finansforordningen vedrørende Den Europæiske Unions almindelige budget. Jeg erklærer herved, at regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med afsnit IX i finansforordningen og med de regnskabsprincipper, -regler og -metoder, der er beskrevet i bemærkningerne til årsregnskabet.

Jeg har fra ovennævnte institutioners og organers regnskabsførere, som har attesteret pålideligheden heraf, modtaget alle de oplysninger, der var nødvendige for opstillingen af regnskabet, der viser Den Europæiske Unions aktiver og passiver samt budgetgennemførelsen.

Jeg attesterer herved, at jeg på grundlag af disse oplysninger og den kontrol, jeg har anset for at være nødvendig for underskrivelsen af Europa-Kommissionens regnskab, har rimelig sikkerhed for, at regnskabet på alle væsentlige punkter giver et retvisende billede af Den Europæiske Unions finansielle stilling, resultaterne af dens operationer samt dens pengestrømme.

[underskrevet]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Kommissionens regnskabsfører

23. juni 2017

KONSOLIDERET ÅRSREGNSKAB OG FORKLARENDE BEMÆRKNINGER ⁽¹⁾

INDHOLDSFORTEGNELSE

BALANCE	11
RESULTATOPGØRELSE	12
PENGESTRØMSOPGØRELSE	13
BEVÆGELSER I NETTOAKTIVER	14
BEMÆRKNINGER TIL ÅRSREGNSKABET	15
1. VÆSENTLIGE REGNSKABSPOLITIKKER	15
2. BEMÆRKNINGER TIL BALANCEN	27
3. BEMÆRKNINGER TIL RESULTATOPGØRELSEN	56
4. EVENTUALFORPLIGTELSER OG AKTIVER	65
5. BUDGETFORPLIGTELSER OG RETLIGE FORPLIGTELSER	69
6. FINANSIEL RISIKOSTYRING	73
7. OPLYSNINGER OM NÆRTSTÅENDE PARTER	86
8. BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDATOEN	87
9. KONSOLIDERINGSRAMME	88

⁽¹⁾ Det bemærkes, at tallene er afrundet til millioner euro, og at visse finansielle data i nedenstående tabeller derfor kan se ud til ikke at stemme.

BALANCE

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016	31.12.2015
LANGFRISTEDE AKTIVER			
Immaterielle aktiver	2.1	381	337
Materielle anlægsaktiver	2.2	10 068	8 700
Investeringer regnskabsført efter den indre værdis metode	2.3	528	497
Finansielle aktiver	2.4	62 247	56 965
Forfinansiering	2.5	21 901	29 879
Kommercielle tilgodehavender og andre ikkekommercielle inddrivelige beløb	2.6	717	870
		95 842	97 248
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Finansielle aktiver	2.4	3 673	9 907
Forfinansiering	2.5	23 569	15 277
Kommercielle tilgodehavender og ikkekommercielle inddrivelige beløb	2.6	10 905	9 454
Lagerbeholdninger	2.7	165	138
Kassebeholdning og tilsvarende likvide midler	2.8	28 585	21 671
		66 897	56 448
AKTIVER I ALT		162 739	153 696
LANGFRISTET GÆLD			
Pension og andre ydelser til medarbejdere	2.9	(67 231)	(63 814)
Hensættelser	2.10	(1 936)	(1 716)
Finansielle forpligtelser	2.11	(55 067)	(51 764)
		(124 234)	(117 293)
KORTFRISTET GÆLD			
Hensættelser	2.10	(675)	(314)
Finansielle forpligtelser	2.11	(2 284)	(7 939)
Betalingsforpligtelser	2.12	(40 005)	(32 191)
Periodeafgrænsningsposter	2.13	(67 580)	(68 402)
		(110 544)	(108 846)
PASSIVER I ALT		(234 778)	(226 139)
NETTOAKTIVER		(72 040)	(72 442)
Reserver	2.14	4 841	4 682
Beløb, der skal indkræves fra medlemsstaterne ⁽¹⁾	2.15	(76 881)	(77 124)
NETTOAKTIVER		(72 040)	(72 442)

⁽¹⁾ Europa-Parlamentet vedtog den 1. december 2016 et budget, hvor EU's kortfristede forpligtelser betales af egne indtægter, der skal indkasseres af eller indkræves fra medlemsstaterne i 2017. I henhold til artikel 83 i tjenstemandsvedtægten (Rådets forordning (EØF) nr. 259/68 af 29. februar 1968 som ændret) garanterer medlemsstaterne desuden i fællesskab pensionsforpligtelserne.

RESULTATOPGØRELSE

mio. EUR

	Bemærkning	2016	2015
INDTÆGTER			
Indtægter fra ikkekommercielle transaktioner			
BNI-indtægter	3.1	95 578	95 355
Traditionelle egne indtægter	3.2	20 439	18 649
Momsindtægter	3.3	15 859	18 328
Bøder	3.4	3 858	531
Inddrevne udgifter	3.5	1 947	1 547
Andet	3.6	5 740	5 067
		143 422	139 478
Indtægter fra kommercielle transaktioner			
Finansielle indtægter	3.7	1 769	1 846
Andet	3.8	996	1 562
		2 765	3 408
Indtægter i alt		146 187	142 886
UDGIFTER			
Gennemført af medlemsstaterne	3.9		
Den Europæiske Garantifond for Landbruget		(44 152)	(45 032)
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og andre instrumenter til udvikling af landdistrikter		(12 604)	(16 376)
Den Europæiske Udviklingsfond og Samhørighedsfonden		(35 045)	(38 745)
Den Europæiske Socialfond		(9 366)	(9 849)
Andet		(1 606)	(2 380)
Gennemført af Kommissionen, forvaltningsorganer og trustfonde	3.10	(15 610)	(15 626)
Gennemført af andre EU-agenturer og -organer	3.11	(2 547)	(1 209)
Gennemført af tredjelande og internationale organisationer	3.11	(3 258)	(3 031)
Gennemført af andre enheder	3.11	(2 035)	(2 107)
Personale- og pensionsudgifter	3.12	(9 776)	(10 273)
Ændringer i de aktuariemæssige antagelser vedrørende personaleydelse	3.13	(1 068)	(2 040)
Finansieringsomkostninger	3.14	(1 904)	(1 986)
Andel af nettounderskud fra joint ventures og tilknyttede organer	3.15	2	(641)
Øvrige omkostninger	3.16	(5 486)	(6 623)
Udgifter i alt		(144 454)	(155 919)
REGNSKABSÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT		1 733	(13 033)

PENGESTRØMSOPGØRELSE

mio. EUR

	2016	2015
Regnskabsårets økonomiske resultat	1 733	(13 033)
Pengestrømme fra driften		
Nedskrivning	88	74
Afskrivning	575	489
(Stigning)/fald i lån	1 774	1 591
(Stigning)/fald i forfinansiering	(314)	7 439
(Stigning)/fald i kommercielle tilgodehavender og ikkekommercielle ind-drivelige beløb	(1 297)	5 253
(Stigning)/fald i lagerbeholdninger	(26)	(10)
Stigning/(fald) i forpligtelser vedrørende pension og ydelser til medarbejdere	3 417	5 198
Stigning/(fald) i hensættelser	581	(253)
Stigning/(fald) i finansielle forpligtelser	(2 351)	(977)
Stigning/(fald) i betalingsforpligtelser	7 813	(10 989)
Stigning(fald) i periodeafgrænsningsposter	(821)	12 429
Det foregående års budgetoverskud bogført som ikkelikvid indtægt	(1 349)	(1 435)
Andre ikkelikvide bevægelser	18	32
Investeringsaktiviteter		
(Stigning)/fald i immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver	(2 073)	(1 381)
(Stigning)/fald i investeringer behandlet regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode	(31)	(87)
(Stigning)/fald i finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	(822)	(213)
(Stigning)/fald i finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	(0)	—
NETTOPENGESTRØM	6 914	4 126
Nettostigning/(nettofald) i kassebeholdning og tilsvarende likvide midler	6 914	4 126
Konter og likvide midler ved årets begyndelse	21 671	17 545
Konter og likvide midler ved årets udgang	28 585	21 671

BEVÆGELSER I NETTOAKTIVER

mio. EUR

	Reserver (A)		Beløb, der skal indkræves fra medlemsstaterne (B)		Nettoaktiver = (A)+(B)
	Dagsværdi-reserve	Andre reserver	Akkumuleret overskud/(underskud)	Regnskabsårets økonomiske resultat	
BALANCE PR. 31.12.2014	238	4 197	(51 161)	(11 280)	(58 006)
Bevægelser i Garantifondens reserve	—	189	(189)	—	—
Bevægelser i dagsværdien	54	—	—	—	54
Andet	—	2	(24)	—	(22)
Tildeling af det økonomiske resultat for 2014	—	3	(11 283)	11 280	—
Budgetresultat for 2014 krediteret medlemsstaterne	—	—	(1 435)	—	(1 435)
Regnskabsårets økonomiske resultat	—	—	—	(13 033)	(13 033)
BALANCE PR. 31.12.2015	292	4 390	(64 091)	(13 033)	(72 442)
Bevægelser i Garantifondens reserve	—	82	(82)	—	—
Bevægelser i dagsværdien	33	—	—	—	33
Andet	—	39	(54)	—	(15)
Tildeling af det økonomiske resultat for 2015	—	5	(13 038)	13 033	—
Budgetresultat for 2015 krediteret medlemsstaterne	—	—	(1 349)	—	(1 349)
Regnskabsårets økonomiske resultat	—	—	—	1 733	1 733
BALANCE PR. 31.12.2016	325	4 516	(78 614)	1 733	(72 040)

BEMÆRKNINGER TIL ÅRSREGNSKABET**1. VÆSENTLIGE REGNSKABSPOLITIKKER****1.1. RETSGRUNDLAG OG REGNSKABSREGLER**

EU's regnskaber føres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1) (i det følgende benævnt »finansforordningen«) og Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 (EUT L 362 af 31.12.2012, s. 1) om gennemførelsesbestemmelser til denne finansforordning.

EU udarbejder i henhold til finansforordningens artikel 143 sit årsregnskab på grundlag af en regnskabspraksis, der er baseret på periodisering, og som tager udgangspunkt i de internationale regnskabsstandarder for den offentlige sektor (IPSAS). Disse regnskabsregler, der er fastlagt af Kommissionens regnskabsfører, skal anvendes af alle de EU-institutioner og -organer, der er omfattet af konsolideringen, således at man har et fælles sæt regler for regnskabsførelse, værdiansættelse og regnskabsaflæggelse, der gør det muligt at harmonisere proceduren for udarbejdelse og konsolidering af årsregnskabet.

1.2. REGNSKABSPRINCIPPER

Formålet med årsregnskaber er at give en række oplysninger om en enheds finansielle stilling, resultater og pengestrømme, som måtte være nyttige for en bred vifte af brugere. For EU som en enhed i den offentlige sektor er formålene mere specifikt at give oplysninger, som kan være nyttige i forbindelse med beslutningsprocessen, og at vise, at enheden forvalter de midler, den har fået betroet, på forsvarlig vis. Det er med disse mål for øje, at nærværende dokument er udarbejdet.

De overordnede hensyn (eller regnskabsprincipper), der skal følges under udarbejdelsen af årsregnskabet, er fastsat i EU-regnskabsregel 1 »Årsregnskaber« og er de samme som dem, der er beskrevet i IPSAS 1, dvs. principperne om et retvisende billede, periodisering, going concern, ensartethed, væsentlighed, sammendrag af poster, modregning og sammenligningstal. De kvalitative karakteristika for årsregnskabet i henhold til finansforordningens artikel 144 er, at oplysningerne er relevante, pålidelige, forståelige og sammenlignelige.

1.3. KONSOLIDERING**Anvendelsesområde for konsolideringen**

EU's konsoliderede årsregnskab omfatter alle væsentlige kontrollerede enheder (dvs. EU-institutionerne, herunder Kommissionen, og EU-agenturerne), tilknyttede organer og joint ventures. Den fulde fortegnelse over konsoliderede enheder findes i bemærkning 9 til EU's årsregnskab. På nuværende tidspunkt er der i alt 52 kontrollerede enheder og et tilknyttet organ. De enheder, der er omfattet af konsolideringen, men som er uden betydning for EU's konsoliderede årsregnskab som helhed, er det ikke nødvendigt at konsolidere eller behandle regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode, hvis det ville være for tidskrævende eller bekesteligt for EU. Der henvises til disse enheder som »mindre enheder«. De er opført særskilt i bemærkning 9. I 2016 blev 7 enheder kategoriseret som mindre enheder.

Kontrollerede enheder

Beslutningen om at medtage en enhed i konsolideringen er baseret på kontrolbegrebet. Kontrollerede enheder er alle de enheder, i forbindelse med hvilke EU udsættes for eller har ret til varierende finansielle fordele som følge af EU's deltagelse og har mulighed for at påvirke arten og størrelsen af disse fordele gennem sin indflydelse på en anden enhed. Denne indflydelse skal kunne udøves umiddelbart og skal vedrøre enhedens relevante aktiviteter. De kontrollerede enheder konsolideres fuldt ud. Konsolideringen begynder på den første dag, hvor denne kontrol finder sted, og slutter, når kontrollen ophører.

De tydeligste tegn på, at EU udøver kontrol, er, at enheden oprettes via oprettelsesretsakter eller sekundær lovgivning og finansieres over EU's budget, at EU har stemmerettigheder i de styrende organer, at revisionen udføres af Revisionsretten, og at det er Europa-Parlamentet, der meddeler decharge. Der foretages en individuel vurdering for hver enkelt enhed for at afgøre, om der er tale om kontrol, når ét af ovennævnte kriterier er opfyldt, eller om alle kriterierne skal være opfyldt.

Ud fra denne synsvinkel betragtes EU-institutionerne (med undtagelse af Den Europæiske Centralbank) og agenturerne (med undtagelse af agenturerne fra den tidligere anden søjle) som værende underlagt EU's kontrol, og de er derfor også omfattet af konsolideringen. Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF), der er under afvikling, betragtes også som en kontrolleret enhed.

Alle væsentlige transaktioner og saldi mellem EU's kontrollerede enheder elimineres. De urealiserede gevinster og tab på sådanne transaktioner er ikke væsentlige og er derfor ikke blevet elimineret.

Fælles ordninger

En fælles ordning er en aftale, som to eller flere parter har fælles bestemmende indflydelse på. Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktlig aftalt delt kontrol over en ordning, der kun eksisterer, når beslutninger om de relevante aktiviteter forudsætter enstemmigt samtykke fra de parter, der deler den bestemmende indflydelse. Fælles aftaler kan være enten driftsfællesskaber eller joint ventures. Hvis en fælles ordning er organiseret som et fælles foretagende, og parterne i den fælles ordning har ret til nettoværdien af ordningen, kategoriseres den fælles ordning som et joint venture. Investeringer i joint ventures bogføres ved hjælp af den indre værdis metode (se bemærkning 1.5.4). Hvis parterne har ret til aktiver og forpligtelser, hvad angår gæld i tilknytning til ordningen, kategoriseres den fælles ordning som et driftsfællesskab. Hvad angår EU's interesser i driftsfællesskaber, medtager EU følgende i sit årsregnskab: dets aktiver og forpligtelser, indtægter og udgifter samt dets andel af de fælles aktiver, forpligtelser, indtægter og udgifter.

Tilknyttede organer

Tilknyttede organer er enheder, hvori EU direkte eller indirekte har en betydelig indflydelse, men ingen kontrol. Det antages, at der udøves betydelig indflydelse, hvis EU direkte eller indirekte ejer mindst 20 % af stemmerettighederne. Investeringer i tilknyttede organer bogføres ved hjælp af den indre værdis metode (se 1.5.4 nedenfor).

Ikkekonsoliderede enheder, hvis midler forvaltes af Kommissionen

Midlerne i den fælles sygeforsikringsordning for personalet i EU, Den Europæiske Udviklingsfond og Deltagergarantifonden forvaltes af Kommissionen på deres vegne. Da disse enheder ikke kontrolleres af EU, er de imidlertid ikke omfattet af det konsoliderede regnskab.

1.4. GRUNDLAG FOR OPSTILLINGEN

Der fremlægges hvert år et årsregnskab. Regnskabsåret går fra den 1. januar til den 31. december.

1.4.1. Valuta og omregningsgrundlag

Funktionel valuta og indberetningsvaluta

Årsregnskabet er opstillet i millioner euro, medmindre andet er angivet, idet euroen er EU's funktionelle valuta og indberetningsvaluta.

Transaktioner og balancer

Valutatransaktioner omregnes til euro ved hjælp af de gældende kurser på transaktionsdagen. Gevinster og tab på udenlandsk valuta fra valutatransaktioner og fra omregning af monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til de valutakurser, der er gældende ved årets udgang, indregnes i resultatopgørelsen. Omregningsforskelle vedrørende ikkemonetære finansielle instrumenter, der er klassificeret som besiddet med handel for øje, medtages i dagsværdireserven.

Der anvendes særlige omregningsmetoder for materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver, nemlig værdiansættelse til købsprisen omregnet til den eurokurs, der var gældende på købsdagen.

Årsopgørelser over monetære aktiver og passiver i udenlandske valutaer omregnes til euro på grundlag af Den Europæiske Centralbanks (ECB) valutakurser, som var gældende den 31. december:

Euroens vekselkurser

Valuta	31.12.2016	31.12.2015
BGN	1,9558	1,9558
CZK	27,0210	27,0230
DKK	7,4344	7,4626
GBP	0,8562	0,7340
HRK	7,5597	7,6380
HUF	309,8300	315,9800
PLN	4,4103	4,2639
RON	4,5390	4,5240
SEK	9,5525	9,1895
CHF	1,0739	1,0835
JPY	123,4000	131,0700
USD	1,0541	1,0887

1.4.2. Anvendelse af overslag

I henhold til IPSAS og almindeligt accepterede regnskabsprincipper omfatter årsregnskabet nødvendigvis beløb, der er baseret på overslag og forvaltningens antagelser på baggrund af de mest pålidelige tilgængelige oplysninger. Vigtige overslag omfatter, men er ikke begrænset til forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere, hensættelser, finansielle risici forbundet med lageropgørelser og tilgodehavender, periodeafgrænsningsposter, eventualaktiver og -forpligtelser og værdiforringelsesgraden af immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt beløb, der er anført i bemærkningerne vedrørende de finansielle instrumenter. De endelige resultater kan afvige fra disse skøn. Ændringer i skøn indføres i den periode, hvor man får kendskab til ændringen.

1.5. BALANCE

1.5.1. Immaterielle aktiver

Erhvervede softwarelicenser opføres til kostpris med fradrag af den samlede amortisering og værdiforringelse. Aktiverne amortiseres på lineær basis over deres forventede levetid (3-11 år). Immaterielle aktivers forventede levetid afhænger af deres specifikke økonomiske levetid eller juridiske levetid som fastsat ved aftale. Immaterielle aktiver, der er udviklet internt, kapitaliseres, når de relevante kriterier i EU's regnskabsregler er opfyldt, og vedrører udelukkende aktivets udviklingsfase. De omkostninger, der kan kapitaliseres, omfatter alle nødvendige omkostninger, der er direkte forbundet med at oprette, fremstille og forberede aktivet til den af forvaltningen planlagte anvendelse. De omkostninger, der er forbundet med forskningsaktiviteter, udviklingsomkostninger, der ikke kan kapitaliseres, og vedligeholdelsesomkostninger indregnes som udgifter, efterhånden som de afholdes.

1.5.2. Materielle anlægsaktiver

Alle ejendomme og installationer samt alt udstyr opføres til den historiske anskaffelsesværdi med fradrag af afskrivninger og værdiforringelse. Anskaffelsesværdien omfatter udgifter, der direkte kan henføres til anskaffelsen, opførelsen eller overførslen af aktivet.

Efterfølgende omkostninger bliver kun medregnet i aktivets regnskabsmæssige værdi eller indregnet som et selvstændigt aktiv, når det er sandsynligt, at det fremtidige økonomiske udbytte heraf eller aktivets tjenestekapacitet vil tilfalde EU, og dets værdi kan ansættes pålideligt. Reparation og vedligeholdelse opføres på resultatopgørelsen for den regnskabsperiode, hvor udgifterne er afholdt.

Grunde og kunstværker afskrives ikke, da de skønnes at have en ubegrænset levetid. Aktiver under opførelse afskrives ikke, da disse aktiver endnu ikke kan anvendes. Andre aktiver afskrives efter den lineære metode, således at anskaffelsesværdien fratrukket deres restværdi fordeles over den skønsmæssige levetid, som følger:

Type af aktiver	Lineære afskrivningssatser
Bygninger	4 % til 10 %
Rumbaserede aktiver	8 % til 20 %
Anlæg og udstyr	10 % til 25 %
Løsøre og køretøjer	10 % til 25 %
Computerhardware	25 % til 33 %
Andet	10 % til 33 %

Gevinster eller tab på afhændelser fastlægges ved at sammenligne provenuet minus salgsomkostninger med den regnskabsmæssige værdi og medtages i resultatopgørelsen.

Leasing

Leasing af materielle aktiver, hvor EU bærer alle væsentlige risici og fordele ved ejendomsretten, klassificeres som finansiel leasing. Finansiel leasing kapitaliseres pr. datoen for indgåelse af leasingaftalen til den laveste dagsværdi for det leasede aktiv og nutidsværdien for minimumsbetalingerne på leasingaftalen. Renteelementet i de finansielle afgifter bogføres i resultatopgørelsen over leasingperioden, så der for hver periode fremkommer en konstant periodisk rentesats for den resterende gældssaldo. Lejeforpligtelserne fratrukket finansielle afgifter medregnes i finansielle forpligtelser (langfristede og kortfristede). Renteelementet i de finansielle afgifter bogføres i resultatopgørelsen over leasingperioden, så der for hver periode fremkommer en konstant periodisk rentesats for den resterende gældssaldo. Aktiver, der er erhvervet i henhold til finansiel leasing, afskrives over den korteste periode af aktivets levetid og leasingperioden.

Lejef aftaler, hvor udlejeren bærer en væsentlig del af risiciene og fordelene ved ejendomsretten, klassificeres som operationel leasing. Betalingerne for operationel leasing opføres på resultatopgørelsen på lineær basis over leasingperioden.

1.5.3. Værdiforringelse af ikkefinansielle aktiver

Aktiver med ubestemt levetid amortiseres/afskrives ikke, men vurderes årligt med hensyn til nedskrivning på grund af værdiforringelse. Amortisering/afskrivning af aktiver tages op til overvejelse, hver gang en begivenhed eller en ændring i de ydre omstændigheder giver anledning til at tro, at den regnskabsmæssige værdi ikke er erholdelig. Tab som følge af værdiforringelse opføres til differencen mellem aktivets regnskabsmæssige værdi og det erholdelige beløb. Det erholdelige beløb er det højeste beløb af et aktivs dagsværdi minus salgsomkostninger og dets brugsværdi.

De immaterielle aktivers og de materielle anlægsaktivers restværdi og levetid vurderes og korrigeres om nødvendigt mindst én gang om året. Et aktivs regnskabsmæssige værdi nedskrives straks til det erholdelige beløb, hvis den regnskabsmæssige værdi er større end de anslåede erholdelige beløb. Hvis de årsager til værdiforringelser, der blev bogført de foregående år, ikke længere er relevante, tilbageføres det tidligere bogførte værdiforringelsestab tilsvarende.

1.5.4. Investeringer regnskabsført efter den indre værdis metode

Andele i tilknyttede organer og joint ventures

Investeringer, der bogføres ved hjælp af den indre værdis metode, indregnes først til anskaffelsesværdien. EU's interesser i disse investeringer indregnes i resultatopgørelsen, og andelen af bevægelserne i reserverne indregnes i dagsværdireserven som nettoaktiver. Den indledende investering plus alle bevægelser (yderligere investeringer, andel af økonomisk overskud eller underskud og bevægelser i reserverne, forringelser og udbytte) giver tilsammen den bogførte værdi af investeringen i regnskabet på balancedatoen. Modtagne udlodningsbeløb fra investeringen nedbringer aktivets regnskabsmæssige værdi.

Hvis EU's andel af underskud i investeringen, der bogføres ved hjælp af den indre værdis metode, er lig med eller overstiger kapitalandelen i investeringen, ophører EU med at indregne sin andel af yderligere tab («ikkeindregnede tab»). Efter at EU's kapitalandel er reduceret til nul, hensættes forpligtelser til yderligere tab, og der indregnes kun en forpligtelse i det omfang, EU har påtaget sig retlige eller faktiske forpligtelser eller foretaget betalinger på vegne af enheden.

Hvis der er tegn på værdiforringelse, er det nødvendigt at foretage en nedskrivning til det lavere erholdelige beløb. Det erholdelige beløb vurderes som beskrevet i bemærkning 1.5.3. Hvis årsagen til værdiforringelsen ikke længere er relevant på et senere tidspunkt, tilbageføres værdiforringelsestab til den regnskabsmæssige værdi, der ville være blevet bogført, hvis værdiforringelsestabet ikke var blevet bogført.

I de tilfælde, hvor EU har en andel på 20 % eller mere af en kapitalfond, har EU ikke et ønske om at udøve nogen betydelig indflydelse. Disse fonde behandles derfor som finansielle instrumenter, der kategoriseres som instrumenter, der besiddes med handel for øje.

Tilknyttede organer og joint ventures, der kategoriseres som mindre enheder, bogføres ikke efter den indre værdis metode. EU's bidrag til disse enheder bogføres som en udgift i den periode.

1.5.5. *Finansielle aktiver*

Klassifikation

EU klassificerer sine investeringer i følgende kategorier: finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen, lån og tilgodehavender, hold-til-udløb-investeringer, samt finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje. Klassifikationen af de finansielle instrumenter bestemmes ved den første bogføring og revideres pr. hver balancedag.

(i) Finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen

Et finansielt instrument klassificeres i denne kategori, hvis det hovedsagligt er erhvervet med henblik på salg på kort sigt, eller hvis EU betegner det således. Afledte finansielle aktiver hører også til i denne kategori. Aktiver i denne kategori klassificeres som kortfristede aktiver, hvis det kan forventes, at de realiseres inden 12 måneder fra balancedagen.

(ii) Lån og tilgodehavender

Lån og tilgodehavender er ikkeafledte finansielle aktiver med faste eller bestemmelige betalinger, der ikke er noteret på et aktivt marked. De fremkommer, når EU direkte yder lån eller leverer varer eller tjenesteydelser til en debitor uden at have til hensigt at handle tilgodehavendet, eller når EU har overtaget den oprindelige långivers rettigheder efter en betaling foretaget af EU i henhold til en garantiaftale. Betalinger, der forfalder inden for 12 måneder fra balancedagen, klassificeres som omsætningsaktiver. Betalinger, der forfalder senere end 12 måneder fra balancedagen, klassificeres som langfristede aktiver. Lån og tilgodehavender omfatter indskud med en oprindelig løbetid på over tre måneder.

(iii) Hold-til-udløb-investeringer

Hold-til-udløb-investeringer er ikkeafledte finansielle aktiver med faste eller bestemmelige betalinger og fast løbetid, som EU agter og formår at beholde til udløb. I dette regnskabsår havde EU ingen investeringer, der hørte til i denne kategori.

(iv) Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje

Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje, er ikkeafledte aktiver, der enten hører til i denne kategori eller ikke er klassificeret i nogen anden kategori. De klassificeres enten som omsætningsaktiver eller langfristede aktiver afhængigt af, hvornår EU forventer at afhænde dem, hvilket normalt svarer til udløbsdatoen. Investeringer i ikkekonsoliderede enheder, enheder, der ikke bogføres ved hjælp af den indre værdis metode, og andre kapitalandele (f.eks. risikokapitaltransaktioner) klassificeres også som finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje.

Første indregning og måling

Køb og salg af finansielle aktiver reguleret til dagsværdi via resultatopgørelsen, hold-til-udløb-aktiver samt aktiver, der besiddes med handel for øje, indregnes på handelsdatoen, som er den dato, hvor EU forpligter sig til at købe eller sælge aktivet. Likvide midler og lån indregnes, når låntagerne får et kontant beløb. Finansielle instrumenter indregnes første gang til dagsværdi. Alle finansielle aktiver, der ikke reguleres til dagsværdi via resultatopgørelsen, indregnes første gang til dagsværdi plus transaktionsomkostninger. Finansielle aktiver, der reguleres til dagsværdi via resultatopgørelsen, indregnes første gang til dagsværdi, og transaktionsomkostningerne bogføres under udgifter i resultatopgørelsen.

Dagsværdien af et finansielt aktiv ved første indregning er normalt transaktionsprisen (dvs. dagsværdien af det modtagne vederlag), medmindre dagsværdien af dette instrument kan dokumenteres ved en sammenligning med andre observerede aktuelle markedstransaktioner med samme instrument (dvs. uden ændring i form eller sammensætning) eller er baseret på en værdiansættelsesmetode, hvis variabler kun omfatter observerede markedsdata (f.eks. i forbindelse med visse derivatkontrakter). Når der ydes et langfristet lån, der er rentefrit eller forrentes under markedsrenten, kan dets dagsværdi dog vurderes til nutidsværdien af alle fremtidige kontantbetalinger skønnet ved hjælp af den gældende markedsrente for lignende instrumenter med en lignende kreditvurdering.

Ydede lån bogføres til deres nominelle beløb, som anses for at være lånets dagsværdi. Det skyldes følgende:

- »Markedsmiljøet« for EU-lån er meget specifikt og forskelligt fra det kapitalmarked, der bruges til at udstede kommercielle obligationer eller statsobligationer. Da långiverne på disse markeder har mulighed for at vælge alternative investeringer, indregnes offeromkostningerne i markedspriserne. Denne mulighed for alternative investeringer findes imidlertid ikke for EU, som ikke har lov til at investere penge på kapitalmarkederne. EU låner kun penge med henblik på udlån til samme rente. Det betyder, at EU ikke har nogen alternativ udlåns- eller investeringsmulighed for de lånte beløb. Der er således ingen offeromkostninger og derfor ikke noget grundlag for sammenligning med markedsrenten. Faktisk udgør EU's lånetransaktion i sig selv markedet. Da muligheden med offeromkostninger således ikke kan anvendes, afspejler markedsprisen ikke på rimelig vis forholdene i forbindelse med EU's lånetransaktioner. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at fastlægge dagsværdien af EU's lån i forhold til kommercielle obligationer eller statsobligationer.
- Da der ikke er noget aktivt marked eller tilsvarende transaktioner at sammenligne med, bør den rente, som EU skal bruge til at fastsætte dagsværdien af sine lånetransaktioner i forbindelse med EFSM-lån, betalingsbalancelån og andre tilsvarende lån, desuden være den faktisk anvendte rente.
- Desuden sker der for disse lån en udligning mellem långivning og låntagning, fordi der er tale om back-to-back-transaktioner. Den effektive rente for de ydede lån er således lig med den effektive rente for den tilsvarende låntagning. EU's transaktionsomkostninger, som videreføres til modtageren af lånet, indregnes direkte i resultatopgørelsen.

Finansielle instrumenter indregnes ikke længere i regnskabet, når rettighederne til at modtage pengestrømme fra investeringerne er ophørt eller overført, eller EU har overdraget alle væsentlige risici og fordele ved ejendomsretten til en anden part.

Efterfølgende måling

- (i) Finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen regnskabsføres efterfølgende til dagsværdi. Gevinster og tab som følge af ændringer i dagsværdien for kategorien »finansielle instrumenter reguleret til dagsværdi via resultatopgørelsen« indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, hvor de opstår.
- (ii) Lån og tilgodehavender bogføres til den amortiserede anskaffelsesværdi ved anvendelse af den effektive rentemetode. I tilfælde af lån ydet af lånte midler anvendes den samme effektive rente på både långivning og låntagning, da disse lån har de samme egenskaber som back-to-back-transaktioner, og forskellene mellem låntagnings- og långivningsvilkårene og beløbene ikke er væsentlige. EU's transaktionsomkostninger, som videreføres til modtageren af lånet, indregnes direkte i resultatopgørelsen.
- (iii) Hold-til-udløb-investeringer bogføres til den amortiserede anskaffelsesværdi ved anvendelse af den effektive rentemetode. EU har på nuværende tidspunkt ingen hold-til-udløb-investeringer.

- (iv) Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje (AFS), indregnes efterfølgende til dagsværdi. Gevinster og tab som følge af ændringer i dagsværdien for kategorien »finansielle AFS-aktiver« indregnes i dagsværdireserven, bortset fra omregningsforskelle vedrørende monetære aktiver, der indregnes i resultatopgørelsen. Når aktiver, der er klassificeret som finansielle AFS-aktiver, ikke indregnes, eller de nedskrives, skal de akkumulerede dagsværdijusteringer, der før blev indregnet i dagsværdireserven, indregnes i resultatopgørelsen. Renter af finansielle AFS-aktiver, der udregnes efter den effektive rentemetode, indregnes i resultatopgørelsen. Udbytte af AFS-egenkapitalinstrumenter indregnes fra det tidspunkt, hvor EU's ret til at modtage betaling er fastslået.

Dagsværdien af noterede investeringer på et aktivt marked baseres på budprisen. Hvis markedet for et finansielt aktiv ikke er aktivt (og i tilfælde af unoterede værdipapirer og over-the-counter-derivater), ansætter EU dagsværdien ved hjælp af værdiansættelsesteknikker, f.eks. nylige armslængdetransaktioner, henvisninger til andre i hovedtræk identiske instrumenter, tilbagediskonteret pengestrømsanalyse, modeller for prisfastsættelse af optioner og andre værdiansættelsesteknikker, som i almindelighed benyttes af markedsdeltagerne.

Investeringer i risikokapitalfonde, der klassificeres som AFS-aktiver, som ikke er noteret på et aktivt marked, værdiansættes derfor til den identificerbare nettoaktivværdi, der anses for at svare til deres dagsværdi.

Når dagsværdien af investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke er noteret på et aktivt marked, ikke kan måles pålideligt, værdiansættes disse investeringer til anskaffelsseværdien minus værdiforringelse.

Nedskrivning af finansielle aktiver

EU vurderer på hver balancedag, om der er objektive beviser for, at værdien af et finansielt aktiv er blevet forringet. Et finansielt aktiv bliver udelukkende nedskrevet, og der opstår udelukkende tab ved værdiforringelse, hvis der er objektive beviser for en værdiforringelse som følge af en eller flere begivenheder, der er indtruffet efter første indregning af aktivet, og den eller de tabsgivende begivenheder har en indvirkning på de skønnede fremtidige pengestrømme fra det finansielle aktiv, der kan værdiansættes pålideligt.

a) Aktiver regnskabsført til amortiseret anskaffelsseværdi

Hvis der er objektive beviser for, at der er opstået et værdiforringelsestab på lån og tilgodehavender eller hold-til-udløb-investeringer, som regnskabsføres til amortiseret anskaffelsseværdi, måles størrelsen af tabet som forskellen mellem aktivets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de skønnede fremtidige pengestrømme (ekskl. fremtidige kredittab, som endnu ikke er opstået) diskonteret til det finansielle aktivs oprindelige effektive rentesats. Aktivets regnskabsmæssige værdi reduceres, og tabet indregnes i resultatopgørelsen. Hvis et lån eller en hold-til-udløb-investering er variabelt forrentet, er diskonteringsrentesatsen til måling af eventuelle værdiforringelsestab den gældende effektive rentesats, der er fastsat i kontrakten. Beregningen af nutidsværdien af de skønnede fremtidige pengestrømme fra et finansielt aktiv, der er stillet i pant, afspejler de pengestrømme, der kan hidrøre fra overtagelse af pantet med fradrag af de omkostninger, der er forbundet med erhvervelse og salg af pantet, uanset om en sådan overtagelse af pantet er sandsynlig. Hvis størrelsen af værdiforringelsestabet reduceres i et efterfølgende regnskabsår, og reduktionen objektivt kan henføres til en begivenhed, der er indtruffet, efter at værdiforringelsen er indregnet, tilbageføres det tidligere indregnede værdiforringelsestab gennem resultatopgørelsen.

b) Aktiver regnskabsført til dagsværdi

For kapitalandele, der klassificeres som AFS-aktiver, tages der ved vurderingen af, om aktierne er værdiforringet, hensyn til, hvorvidt der er tale om et væsentligt eller permanent (længerevarende) fald i aktiens dagsværdi til under anskaffelsseværdien. Hvis der findes belæg herfor for finansielle AFS-aktiver, bliver det akkumulerede tab, der måles som forskellen mellem anskaffelsseværdien og den aktuelle dagsværdi med fradrag af eventuelle værdiforringelsestab, som tidligere er indregnet i resultatopgørelsen, fjernet fra reserverne og indregnet i resultatopgørelsen. Værdiforringelsestab på egenkapitalinstrumenter, der er indregnet i resultatopgørelsen, tilbageføres ikke gennem resultatopgørelsen. Hvis dagsværdien af et AFS-gældsinstrument stiger i et efterfølgende regnskabsår, og stigningen objektivt kan henføres til en begivenhed, der er indtruffet, efter at værdiforringelsestabet er indregnet, tilbageføres værdiforringelsestabet gennem resultatopgørelsen.

1.5.6. Lagerbeholdninger

Lagerbeholdninger opføres til den laveste værdi af kostprisen og nettorealisationsværdien. Kostprisen bestemmes efter først ind, først ud-metoden (FIFU). Kostprisen på færdigvarer og varer under fremstilling omfatter råmaterialer, direkte løn, andre direkte omkostninger og tilknyttede produktionsomkostninger (baseret på normal driftskapacitet). Nettorealisationsværdien er den skønnede salgspris i et normalt forretningsforløb med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og salgsomkostninger. Når lagerbeholdninger gratis eller for et symbolsk beløb opbevares til distribution, måles de til det laveste beløb af kostprisen og de aktuelle genanskaffelsesomkostninger. De aktuelle genanskaffelsesomkostninger er de omkostninger, som EU skulle afholde, hvis den erhvervede aktivet på tidspunktet for regnskabsaflæggelse.

1.5.7. Forfinansiering

Forfinansiering er en betaling, hvis formål er at yde modtageren et forskud i form af et kontant beløb. Forfinansieringen kan opdeles i et antal betalinger over en periode, der er fastsat i den pågældende kontrakt, afgørelse, aftale eller basisretsakt. Kontantbeløbet eller forskuddet anvendes til det formål, det er ydet til, inden for den i aftalen fastlagte periode, eller tilbagebetales. Hvis modtageren ikke afholder støtteberettigede udgifter, har den pågældende pligt til at tilbagebetale forfinansieringen til EU. Forfinansieringsbeløbet kan nedsættes (helt eller delvist), efterhånden som de støtteberettigede omkostninger (der er indregnet som udgifter) godkendes.

Forfinansiering måles på efterfølgende balancedatoer til det oprindeligt indregnede beløb på balancen med fradrag af støtteberettigede omkostninger (inkl. skønnede beløb) afholdt i perioden.

Renter af forfinansiering indregnes, efterhånden som de påløber, i henhold til bestemmelserne i den pågældende aftale. Ved årets udgang foretages der på grundlag af de mest pålidelige oplysninger et skøn over indtægterne fra påløbne renter, og dette beløb indregnes i balancen.

Andre forskud til medlemsstaterne, der kommer fra EU's godtgørelse af beløb, som medlemsstaterne har betalt som forskud til deres støttemodtagere (inkl. »finansielle instrumenter under delt forvaltning«), indregnes som aktiver og vises under forfinansieringsposten. Andre forskud til medlemsstaterne måles efterfølgende til det oprindeligt indregnede beløb på balancen med fradrag af det bedst mulige skøn over de støtteberettigede udgifter, som modtagere af støtte har afholdt, beregnet på grundlag af rimelige og dokumenterede antagelser.

EU's bidrag til Den Europæiske Udvalgsfonds trustfonde eller andre klassificerede enheder er også klassificeret som forfinansiering, da deres formål er at stille likvide midler til rådighed for trustfonden, så den kan finansiere specifikke aktioner i overensstemmelse med trustfondens mål. EU's bidrag til trustfonde måles til det oprindelige bidragsbeløb minus støtteberettigede udgifter, herunder om nødvendigt skønnede beløb, som trustfonden har afholdt i rapporteringsperioden, og fordeles til EU-bidraget i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

1.5.8. Kommercielle tilgodehavender og ikkekommercielle inddrivelige beløb

Eftersom EU's regnskabsregler kræver en separat fremlæggelse af kommercielle og ikkekommercielle transaktioner med henblik på udarbejdelsen af regnskabet, defineres tilgodehavender som hidrørende fra kommercielle transaktioner og inddrivelige beløb som hidrørende fra ikkekommercielle transaktioner (når EU modtager værdi fra en anden enhed uden direkte at give omtrent den samme værdi tilbage, f.eks. inddrivelige beløb fra medlemsstaterne vedrørende egne indtægter).

Tilgodehavender fra kommercielle transaktioner opfylder definitionen på finansielle instrumenter og klassificeres derfor som lån og tilgodehavender (se bemærkning 1.5.5). Oplysningerne i bemærkningerne til de finansielle instrumenter vedrørende tilgodehavender fra kommercielle transaktioner omfatter periodeafgrænsningsposter fra kommercielle transaktioner, da disse er uvæsentlige.

Inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner regnskabsføres til det oprindelige beløb (justeret for renter og bøder) med fradrag af nedskrivninger for værdiforringelse. En nedskrivning for værdiforringelse af inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner foretages, når der er objektive beviser for, at EU ikke vil modtage alle forfaldne beløb i henhold til de oprindelige betingelser for inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner. Nedskrivningsbeløbet svarer til differencen mellem aktivets regnskabsmæssige værdi og det erholdelige beløb. Nedskrivningsbeløbet medtages i resultatopgørelsen. På grundlag af tidligere erfaringer foretages der også en almindelig nedskrivning for udestående indtægtsordrer, som endnu ikke specifikt er blevet nedskrevet. Se bemærkning 1.5.14 med hensyn til behandlingen af periodiserede indtægter ved regnskabsårets udgang. Beløb opført som inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner er ikke finansielle instrumenter, eftersom deres grundlag ikke er en kontrakt, der medfører en finansiell forpligtelse eller et egenkapitalinstrument. I bemærkningerne til årsregnskabet opføres inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner imidlertid sammen med tilgodehavender fra kommercielle transaktioner, når det er hensigtsmæssigt.

1.5.9. *Kassebeholdning og tilsvarende likvide midler*

Konter og likvide midler er finansielle instrumenter og omfatter kontantbeholdning, anfordringsindskud i banker og andre kortfristede let omsættelige investeringer med oprindelige løbetider på tre måneder eller mindre.

1.5.10. *Pension og andre personaleydelse*

Pensionsforpligtelser

EU har en ydelsesbaseret pensionsordning. Medarbejderne betaler en tredjedel af de forventede omkostninger til disse ydelser ud af deres løn, men forpligtelsen er ikke finansieret. Den forpligtelse, der opføres i balancen i forbindelse med ydelsesbaserede pensionsordninger, er nutidsværdien af den ydelsesbaserede forpligtelse på balancedagen med fradrag af dagsværdien for pensionsaktiverne. Den ydelsesbaserede forpligtelse bliver beregnet af aktuarer ved hjælp af den såkaldte projected unit credit-metode. Nutidsværdien af en ydelsesbaseret forpligtelse fastsættes ved at diskontere de skønnede fremtidige udgående pengestrømme ved hjælp af rentesatserne for statsobligationer, der er udstedt i den valuta, som pensionerne vil blive udbetalt til modtagerne i, og med løbetider, der er nogenlunde de samme som for pensionsforpligtelserne.

Aktuarmæssige gevinster og tab fra erfaringsbaserede justeringer og fra ændringer i de aktuarmæssige antagelser indregnes straks i resultatopgørelsen. Omkostninger vedrørende tidligere tjenesteår indregnes straks i resultatopgørelsen, medmindre ændringerne i pensionsordningen afhænger af, om de ansatte forbliver i tjeneste i en bestemt periode (vestingperioden). I dette tilfælde afskrives omkostningerne vedrørende tidligere tjenesteår på lineær basis over vestingperioden.

Ydelser ved sygdom efter medarbejdernes fratrædelse

EU godtgør medarbejdernes lægeudgifter. Der er oprettet en særskilt fond, som varetager den daglige administration. Både nuværende medarbejdere, pensionister, enker og enkemænd og deres ydelsesberettigede pårørende nyder godt af systemet. De ydelser, der udbetales til andre end nuværende medarbejdere (pensionister, forældreløse børn mv.), opføres som »Ydelser efter medarbejdernes fratrædelse«. I betragtning af disse ydelsers art er det nødvendigt at foretage en aktuarberegning. Den forpligtelse, der indregnes i balancen, fastlægges på samme grundlag som forpligtelsen for pensionsforpligtelser (se ovenfor).

1.5.11. *Hensættelser*

Hensættelser indregnes, når EU som følge af tidligere begivenheder har en aktuel retlig forpligtelse eller en implicit forpligtelse over for tredjemand, og når det er overvejende sandsynligt, at en udbetaling bliver nødvendig for at opfylde denne forpligtelse, og der kan foretages et pålideligt skøn over beløbet. Der foretages ikke hensættelser for fremtidige driftstab. Størrelsen af hensættelsen er det bedst mulige skøn over de forventede udgifter, der er nødvendige for at afregne den aktuelle forpligtelse på tidspunktet for regnskabsafslæggelsen. Når hensættelsen omfatter et stort antal poster, værdiansættes forpligtelsen ved at vægte alle mulige udfald og disses sandsynlighed (expected value-metoden).

1.5.12. *Finansielle forpligtelser*

Finansielle forpligtelser klassificeres som finansielle forpligtelser reguleret til dagsværdi via resultatopgørelsen eller finansielle forpligtelser regnskabsført til den amortiserede anskaffelsesværdi. Låntagning omfatter lån hos kreditinstitutter og gældsbeviser. Lånene indregnes først til dagsværdi, dvs. deres emissionsprovenu (dagsværdien af modtagne vederlag) fratrukket påløbne transaktionsomkostninger, og regnskabsføres efterfølgende til den amortiserede anskaffelsesværdi ved hjælp af den effektive rentemetode. Forskelle mellem proventuet med fradrag af påløbne transaktionsomkostninger og indløsningsværdien indregnes i resultatopgørelsen i hele låntagningsperioden ved hjælp af den effektive rentemetode.

Finansielle forpligtelser klassificeres som langfristede forpligtelser, undtagen hvis de udløber inden for 12 måneder fra balancedagen. Ud fra en væsentlighedsbetragtning må den effektive rentemetode ikke anvendes på långivning og låntagning, når der er tale om lån ydet med lånte midler. EU's transaktionsomkostninger, som videreføres til modtageren af lånet, indregnes direkte i resultatopgørelsen.

EU's trustfonde, der betragtes som en del af Kommissionens operationelle aktiviteter, bogføres i Kommissionens regnskab og konsolideres yderligere i EU's årsregnskab. Bidrag fra andre donorer til EU's trustfonde opfylder derfor kriterierne for betingede indtægter fra ikkekommercielle transaktioner, og de indregnes som finansielle forpligtelser, indtil betingelserne i tilknytning til de overførte bidrag er opfyldt, dvs. indtil trustfonden har afholdt de støtteberettigede omkostninger. Trustfonden skal finansiere specifikke projekter og tilbagebetale ikkeanvendte midler i forbindelse med afvikling. På balancedatoen måles de udestående bidragsforpligtelser som modtagne bidrag fratrukket udgifter, som trustfonden har afholdt, herunder om nødvendigt skønnede beløb. Af regnskabsmæssige hensyn fordeles nettoomkostningerne efter bidragene fra andre donorer i forhold til de nettobidrag, der er betalt pr. 31. december. Denne fordeling af bidrag er kun vejledende. Når trustfonden afvikles, træffer fondsbestyrelsen beslutning om den faktiske fordeling af de resterende midler.

Finansielle forpligtelser reguleret til dagsværdi via resultatopgørelsen omfatter afledte instrumenter, når deres dagsværdi er negativ. Regnskabsmæssigt behandles de på samme måde som finansielle aktiver reguleret til dagsværdi via resultatopgørelsen (se bemærkning 1.5.5).

1.5.13. *Betalingsforpligtelser*

En betydelig del af EU's betalingsforpligtelser er ubetalte betalingsanmodninger vedrørende udgifter fra modtagere af tilskud eller anden EU-finansiering (ikkekommercielle transaktioner). Kravene opføres som gæld med det krævede beløb, når kravet om godtgørelse modtages. Når de støtteberettigede omkostninger er verificeret og godkendt, værdiansættes gælden til det godkendte og støtteberettigede beløb.

Betalingsforpligtelser, der hidrører fra køb af varer og tjenesteydelser, indregnes ved modtagelse af fakturaen til det oprindelige beløb, og de tilsvarende udgifter opføres i regnskaberne, når varerne eller tjenesteydelserne er leveret til og accepteret af EU.

1.5.14. *Periodeafgrænsningsposter*

Transaktioner og begivenheder i regnskaberne i den periode, de vedrører. Hvis der ikke ved årets udgang er udsendt en faktura, og EU har leveret ydelsen eller varerne, eller hvis der findes en kontraktlig aftale (f.eks. med henvisning til en kontrakt), skal en periodiseret indtægt indregnes i årsregnskabet. Hvis der ved årets udgang derimod er udsendt en faktura, men tjenesteydelserne eller varerne endnu ikke er leveret, vil indtægten blive periodiseret og opført i den efterfølgende regnskabsperiode.

Indtægter bogføres også i den periode, de vedrører. Ved udgangen af regnskabsperioden fastsættes de påløbne udgifter ved hjælp af et skøn over periodens overførselsforpligtelser. Beregningen af de påløbne udgifter sker i overensstemmelse med detaljerede operationelle og praktiske retningslinjer fra Kommissionen, der skal sikre, at årsregnskabet giver et retvisende billede af den økonomiske og øvrige situation, som det giver en fremstilling af. Hvis der på forhånd er betalt for tjenesteydelser eller varer, der ikke endnu ikke er modtaget, vil omkostningerne analogt hermed blive periodiseret og opført i den efterfølgende regnskabsperiode.

1.6. RESULTATOPGØRELSE

1.6.1. *Indtægter*

INDTÆGTER FRA IKKEKOMMERCIELLE TRANSAKTIONER

Langt størstedelen af EU's indtægter vedrører ikkekommercielle transaktioner:

BNI-baserede indtægter og momsindtægter

Indtægter indregnes i den periode, hvor Kommissionen anmoder medlemsstaterne om at indbetale deres bidrag. De måles til deres »indkaldte beløb«. Da momsindtægterne og de BNI-baserede indtægter bygger på skøn over oplysningerne for det pågældende regnskabsår, kan de revideres, når der sker ændringer, indtil medlemsstaterne indsender de endelige oplysninger. Virkningen af en ændring af et skøn medtages i beregningen af nettooverskuddet eller -underskuddet for den periode, hvor ændringen indtraf.

Traditionelle egne indtægter

Inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner og tilknyttede indtægter indregnes, når de relevante månedlige A-regnskaber (herunder told og skyldige beløb, som er garanteret og ikke anfægtes) modtages fra medlemsstaterne. På tidspunktet for regnskabsafklæggelse foretages der et skøn over de indtægter, som medlemsstaterne har opkrævet for perioden, men som endnu ikke er betalt til Kommissionen, og de indregnes som periodiserede indtægter. De kvartalsmæssige B-regnskaber (herunder told, der hverken er indbetalt eller garanteret, såvel som garanterede beløb, der anfægtes af debitor), der indsendes af medlemsstaterne, indregnes under indtægter efter fradrag af de opkrævningsomkostninger, som medlemsstaterne har ret til at fratække. Derudover indregnes en værdinedskrivning på det beløb, der mangler at blive inddrevet.

Bøder

Indtægter fra bøder indregnes, når EU har truffet afgørelse om at pålægge en bøde, og det officielt er meddelt debitor. Hvis der er tvivl om virksomhedens solvens, indregnes der en værdinedskrivning af fordringen. Efter at der er truffet afgørelse om bødepålæg, har debitor to måneder fra meddelelsen til enten:

- at acceptere afgørelsen og derfor betale bøden inden for den fastsatte frist, hvorved EU har inkasseret beløbet endeligt
- eller ikke at acceptere afgørelsen og påklage den i henhold til EU-lovgivningen.

Selv hvis afgørelsen påklages, skal bøden imidlertid indbetales inden for den fastsatte frist på tre måneder, idet en klage ikke har opsættende virkning (artikel 278 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde). Debitor kan under visse omstændigheder og med Kommissionens regnskabsførers samtykke i stedet stille en bankgaranti.

Hvis virksomheden påklager afgørelsen og allerede foreløbigt har betalt bøden, indregnes beløbet som en eventualforpligtelse. Da en klage over EU's afgørelse ikke har opsættende virkning, anvendes det modtagne beløb til at frigøre det inddrivelige beløb. Hvis der er modtaget en garanti i stedet for betaling, udgør bøden fortsat et inddriveligt beløb. Hvis det forekommer sandsynligt, at Retten ikke giver EU medhold, indregnes en hensættelse til dækning af denne risiko. Hvis der i stedet er blevet stillet en garanti, nedskrives det udestående inddrivelige beløb som foreskrevet. De akkumulerede renter, som Kommissionen modtager på de bankkonti, hvor det modtagne beløb er indsat, indregnes som indtægt, og eventualforpligtelserne øges tilsvarende.

Siden 2010 forvaltes foreløbigt inkasserede bøder af Kommissionen gennem BUFI, en særlig fond, der er oprettet til formålet, og investeres i finansielle instrumenter.

INDTÆGTER FRA KOMMERCIELLE TRANSAKTIONER

Indtægter fra salg af varer og tjenesteydelser indregnes, når alle væsentlige risici og fordele ved ejendomsretten til varerne er overgået til køber. Indtægter fra transaktioner i forbindelse med tjenesteydelser bogføres på tidspunktet for regnskabsafklæggelsen, i henhold til hvor stor en del af transaktionen der er fuldført.

Renteindtægter og -udgifter

Renteindtægter og -udgifter indregnes i resultatopgørelsen ved hjælp af den effektive rentemetode. Det er en metode til at beregne den amortiserede anskaffelsesværdi for et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse og til fordeling af renteindtægter eller renteudgifter i den relevante periode. Når den effektive rente beregnes, foretager EU et skøn over pengestrømmene under hensyntagen til alle kontraktlige betingelser for det finansielle instrument (f.eks. optioner på førtidig indfrielse), men uden hensyntagen til fremtidige kredittab. I beregningen medtages alle gebyrer og rentetillæg kontrahenterne imellem, der udgør en integrerende del af den effektive rente, transaktionsomkostninger samt alle andre tillæg og fradrag.

Når et finansielt aktiv eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver er nedskrevet som følge af et tab ved værdiforringelse, indregnes renteindtægter på grundlag af den rentesats, som ved målingen af tab ved værdiforringelse blev anvendt til diskontering af de fremtidige pengestrømme.

Udbytte

Udbytte indregnes, når retten til at modtage betaling er fastslået.

1.6.2. Udgifter

Udgifter fra ikkekommercielle transaktioner udgør størstedelen af EU's udgifter. De vedrører overførsler til modtagere og kan opdeles i tre typer: fordringer, overførsler i henhold til aftaler samt støtte, bidrag og donationer ydet inden for rammerne af de skønsmæssige beføjelser.

Overførslerne posteres som udgifter i den periode, hvor den udløsende begivenhed fandt sted, for så vidt overførslen er tilladt ved forordning (finansforordningen, tjenstemandsvedtægten eller andre forordninger), eller der er indgået en aftale om tilladelse til overførslen, forudsat at støttemodtageren opfylder berettigelseskriterierne, og forudsat at der kan foretages et rimeligt skøn over beløbets størrelse.

Når en betalingsanmodning eller et godtgørelseskrav modtages og opfylder kriterierne for postering, opføres det som en udgift på det støtteberettigede beløb. Ved regnskabsårets udgang skønnes og indregnes støtteberettigede udgifter, der allerede er skyldige, men som endnu ikke er anmeldt, som påløbne udgifter i regnskabet.

Udgifter fra kommercielle transaktioner, der hidrører fra køb af varer og tjenesteydelser, indregnes, når ydelserne er leveret til og accepteret af EU. De værdiansættes til det oprindelige fakturabeløb. På balancedatoen anslås udgifterne vedrørende leverede tjenesteydelser i perioden, for hvilke en faktura endnu ikke er modtaget eller accepteret, og indregnes i resultatopgørelsen.

1.7. EVENTUALAKTIVER OG -FORPLIGTELSE

1.7.1. Eventualaktiver

Et eventualaktiv er et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, og hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke fuldstændigt kontrolleres af EU, indtræffer eller ej. Et eventualaktiv opstår, når der er sandsynlighed for økonomiske gevinster eller mulighed for tjenesteydelser.

1.7.2. Eventualforpligtelser

En eventualforpligtelse er en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, og hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke fuldstændigt kontrolleres af EU, indtræffer eller ej, eller en nutidig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, som endnu ikke er blevet indregnet, fordi det ikke er sandsynligt, at det vil være nødvendigt med en udgående strøm af ressourcer i form af økonomiske gevinster eller tjenesteydelsesmuligheder for at opfylde forpligtelsen, eller i de sjældne tilfælde, hvor forpligtelsens størrelse ikke kan måles tilstrækkeligt pålideligt.

1.8. PENGESTRØMSOPGØRELSE

Oplysningerne om pengestrømme anvendes som grundlag for at vurdere EU's evne til at generere likvide midler og dets behov for at anvende disse pengestrømme.

Pengestrømsopgørelsen udarbejdes ved anvendelse af den indirekte metode. Det betyder, at det økonomiske resultat for regnskabsåret reguleres for virkningen af transaktioner, som ikke har medført ind- og udbetalinger, udskydelse eller periodisering af tidligere eller fremtidige ind- eller udbetalinger vedrørende driftsaktiviteter samt indtægter og omkostninger forbundet med investeringspengestrømme.

Pengestrømme fra transaktioner i fremmed valuta indregnes i EU's rapporteringsvaluta (euro) ved omregning af beløb i fremmed valuta til den på betalingsdagen gældende valutakurs mellem euroen og den fremmede valuta.

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme klassificeret efter driftsaktiviteter og investeringsaktiviteter (EU har ingen finansieringsaktiviteter).

Driftsaktiviteter er de af EU's aktiviteter, som ikke er investeringsaktiviteter. De fleste af de gennemførte aktiviteter falder ind under denne kategori. Lån ydet til modtagere (og i givet fald den tilknyttede låntagning) betragtes ikke som investeringsaktiviteter (eller finansieringsaktiviteter), da de indgår i de generelle målsætninger og dermed hører ind under EU's daglige transaktioner. Driftsaktiviteter omfatter også investeringer såsom investeringer i Den Europæiske Investeringsfond (EIF) og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) og risikokapitalfonde. Formålet med disse aktiviteter er at bidrage til gennemførelsen af politiske målsætninger.

Investeringsaktiviteter er anskaffelse og afhændelse af immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt andre investeringer, der ikke indgår i likvide midler. Investeringsaktiviteter omfatter ikke lån ydet til modtagere. Formålet er at vise de egentlige investeringer, EU har foretaget.

2. BEMÆRKNINGER TIL BALANCEN

AKTIVER

2.1. IMMATERIELLE AKTIVER

	<i>mio. EUR</i>
<i>Regnskabsmæssig bruttoværdi pr. 31.12.2015</i>	698
<i>Tilføjelser</i>	137
<i>Afhændelser</i>	(22)
<i>Overførsel mellem kategorier af aktiver</i>	0
<i>Andre ændringer</i>	7
Regnskabsmæssig bruttoværdi pr. 31.12.2016	820
<i>Akkumulerede amortiseringer pr. 31.12.2015</i>	(361)
<i>Afdragsbyrde for regnskabsåret</i>	(88)
<i>Afhændelser</i>	12
<i>Overførsel mellem kategorier af aktiver</i>	0
<i>Andre ændringer</i>	(2)
Akkumulerede amortiseringer pr. 31.12.2016	(439)
Regnskabsmæssig nettoværdi pr. 31.12.2016	381
<i>Regnskabsmæssig nettoværdi pr. 31.12.2015</i>	337

Ovenstående beløb vedrører hovedsagelig computersoftware.

2.2. MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Kategorien rumbaserede aktiver omfatter anlægsaktiviteter i tilknytning til to EU-rumprogrammer: det globale satellitnavigationssystem (GNSS) — Galileo og EGNOS og det europæiske jordovervågningsprogram Copernicus. I 2015 blev anlægsaktiverne i forbindelse med EGNOS og Copernicus, som beløb sig til 584 mio. EUR, opført under materielle anlægsaktiver.

Hvad angår Galileo, blev en balance på 2 165 mio. EUR (satellitter og jordbaseret infrastruktur) efter en erklæring fra Galileos indledende tjenester den 15. december 2016 overført fra anlægsaktiver under opførelse til anlægsaktiver, herunder 14 operationelle Galileo-satellitter og jordbaseret infrastruktur. Værdien af de operationelle Galileo-anlægsaktiver beløb sig til 2 146 mio. EUR den 31. december 2016 minus afskrivning. De resterende anlægsaktiver under opførelse, som beløb sig til 756 mio. EUR (2015: 2 110 mio. EUR), omfattede 4 satellitter, der blev sendt op i 2016, men for hvilke kredsløbstestningen endnu ikke var afsluttet på balancedagen. Udviklingen af Galileo-systemet vil fortsætte, indtil systemet når op på sin fulde operationelle kapacitet. Når systemet er færdigudviklet, vil det omfatte 30 satellitter.

Hvad angår Copernicus, er der opført et beløb på 1 073 mio. EUR vedrørende de operationelle Copernicus-satellitter (Sentinels 1A, 2A, 3A og 1B) under rumbaserede aktiver (2015: 498 mio. EUR) uden akkumulerede afskrivninger. Et andet beløb på 1 133 mio. EUR vedrørende Copernicus-satellitter er opført under anlægsaktiver under opførelse (2015: 1 188 mio. EUR).

Anlægsaktiver i forbindelse med den jordbaserede EGNOS-infrastruktur (den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste) for et beløb på 83 mio. EUR (2015: 85 mio. EUR) er også opført under rumbaserede aktiver. De resterende EGNOS-anlægsaktiver under opførelse beløb sig til 21 mio. EUR (2015: 14 mio. EUR).

Aktiverne i forbindelse med EU's rumprogrammer opføres med hjælp fra Den Europæiske Rumorganisation (ESA).

Materielle anlægsaktiver

	mio. EUR									
	Grunde og bygninger	Rumbaserede aktiver	Installationer og udstyr	Inventar og køretøjer	Computerhardware	Andet	Finansiell leasing	Anlægsaktiver under opførelse	I alt	
Regnskabsmæssig bruttoværdi pr. 31.12.2015	4 856	725	563	248	627	277	2 784	3 832	13 911	
Tilføjelser	145	14	28	22	73	20	5	1 639	1 945	
Aftændelser	(2)	(1)	(14)	(10)	(49)	(10)	(3)	0	(90)	
Overførsel mellem kategorier af aktiver	294	2 864	3	6	3	9	(2)	(3 177)	—	
Andre ændringer	5	1	4	3	4	2	0	(3)	16	
Regnskabsmæssig bruttoværdi pr. 31.12.2016	5 297	3 603	583	269	658	298	2 783	2 292	15 783	
Akkumuleret afskrivning pr. 31.12.2015	(2 701)	(141)	(440)	(176)	(517)	(182)	(1 054)	—	(5 211)	
Afskrivningsbyrde for regnskabsåret	(166)	(160)	(47)	(19)	(62)	(29)	(100)	—	(583)	
Tilbageførte afskrivninger	—	—	1	0	6	1	—	—	8	
Aftændelser	2	0	13	10	42	7	3	—	77	
Overførsel mellem kategorier af aktiver	0	—	0	0	(2)	0	2	—	—	
Andre ændringer	0	0	(2)	(1)	(2)	0	(1)	—	(6)	
Akkumuleret afskrivning pr. 31.12.2016	(2 865)	(301)	(474)	(186)	(535)	(203)	(1 150)	—	(5 715)	
REGNSKABSMÆSSIG NETTOVÆRDI PR. 31.12.2016	2 432	3 302	109	83	122	95	1 633	2 292	10 068	
REGNSKABSMÆSSIG NETTOVÆRDI PR. 31.12.2015	2 155	584	124	72	110	94	1 730	3 832	8 700	

2.3. INVESTERINGER REGNSKABSFØRT EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016	31.12.2015
Andele i joint ventures	2.3.1	—	5
Investeringer i tilknyttede organer	2.3.2	528	491
I alt		528	497

2.3.1. Andele i joint ventures

Der findes en række enheder, der delvist finansieres af EU, og som opfylder kravene for at blive behandlet regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode, men som er uden betydning for regnskabet som helhed og derfor ikke er blevet behandlet regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode i det konsoliderede årsregnskab for 2016. Der henvises til disse enheder som »mindre enheder« — se bemærkning 1.3. Der foretages en årlig væsentlighedsvurdering for at afgøre, om udelukkelsen af disse fortsat er berettiget. EU's bidrag til disse enheder er blevet bogført som en udgift. Bemærkning 9 indeholder en fortegnelse over disse enheder i 2016.

2.3.2. Investeringer i tilknyttede organer

EU's andel i Den Europæiske Investeringsfond (EIF) behandles som et tilknyttet organ ved anvendelse af den indre værdis metode. EIF er EU's finansieringsinstitution, der er specialiseret i risikovillig kapital og garantier til små og mellemstore enheder. EIF har sæde i Luxembourg og fungerer som et privat-offentligt partnerskab, hvis medlemmer er Den Europæiske Investeringsbank (EIB), EU og en gruppe af finansielle institutioner. Pr 31. december 2016 besad EU 28,1 % af ejerandelene i EIF (2015: 26,5 %) og 28,1 % af stemmerettighederne (2015: 26,5 %). EIF skal i henhold til sin vedtægt afsætte mindst 20 % af sit årlige nettooverskud til en lovbestemt reserve, indtil den samlede reserve udgør 10 % af den tegnede kapital. Denne reserve kan ikke uddeles.

mio. EUR

	Den Europæiske Investeringsfond
Andele pr. 31.12.2015	491
Bidrag	41
Modtaget udbytte	(6)
Andel af nettoresultat	34
Ændringer i dagsværdireserven	(0)
Andre kapitalbevægelser	(32)
Andele pr. 31.12.2016	528

Følgende regnskabsmæssige værdier kan tilskrives EU baseret på dets procentvise andel i tilknyttede organer:

mio. EUR

	31.12.2016.		31.12.2015.	
	EIF i alt	EU's andel	EIF i alt	EU's andel
Aktiver	2 301	647	2 183	578
Passiver	(423)	(119)	(328)	(87)

mio. EUR

	31.12.2016.		31.12.2015.	
	EIF i alt	EU's andel	EIF i alt	EU's andel
Indtægter	240	67	192	51
Udgifter	(118)	(33)	(95)	(25)
Overskud/(underskud)	122	34	97	26

EU har indbetalt 20 % af sin andel, mens resten, der svarer til 986 mio. EUR, ikke er krævet indbetalt.

mio. EUR

	EIF's samlede kapital	EU's tegnede andel
Samlet aktiekapital	4 382	1 232
Indbetalt	(876)	(246)
Ikke krævet indbetalt	3 506	986

2.4. FINANSIELLE AKTIVER

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede finansielle aktiver			
Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	2.4.1	9 131	7 222
Finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	2.4.2	—	—
Lån	2.4.3	53 116	49 743
		62 247	56 965
Kortfristede finansielle aktiver			
Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	2.4.1	1 311	2 399
Finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	2.4.2	0	—
Lån	2.4.3	2 361	7 508
		3 673	9 907
I alt		65 920	66 871

2.4.1. Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje

mio. EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
BUFI-investeringer	2 013	2 647

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
EKSF under afvikling	1 685	1 699
Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD)	188	188
	3 886	4 534
Garantifonde for budgetgarantier:		
Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland	2 069	2 002
EFSI-garantifonden	948	—
	3 017	2 002
Finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet		
Horisont 2020	1 213	765
Finansieringsfacilitet for risikodeling	719	773
Connecting Europe-faciliteten ⁽¹⁾	483	425
ETF-iværksætterfaciliteten	476	485
Risikokapitaltransaktioner	132	152
Den Europæiske Fond for Sydøsteuropa	118	118
Andet	398	366
	3 539	3 084
I alt	10 442	9 620
Langfristede	9 131	7 222
Kortfristede	1 311	2 399

⁽¹⁾ Beløb fra tidligere år vedrører initiativet for projektobligationer og lånegarantiinstrumentet for TEN-T-projekter. Disse to instrumenter blev i 2016 samlet i Connecting Europe-faciliteten.

Ud af det samlede beløb på 10 442 mio. EUR er EU i besiddelse af AFS-aktiver i form af gældsinstrumenter (f.eks. obligationer) til en værdi af 8 920 mio. EUR, egenkapitalinstrumenter til en værdi af 1 302 mio. EUR og investeringer i EIB's Unitary Fund (pengemarkedsfond) til en værdi af 221 mio. EUR. Gældsinstrumenterne og enhederne i EIB's pengemarkedsfond anvendes hovedsagelig til midlertidigt at investere de beløb, der er tildelt EU's garanti- og risikodelingsinstrumenter, indtil de anvendes til at imødekomme anmodninger om garanti.

BUFI-investeringer

Foreløbigt indkasserede bøder vedrørende konkurrencesager er fordelt til en særlig fond (BUFI-fonden — Budget Fines Fund) og investeres af Kommissionen i finansielle instrumenter, der er kategoriseret som AFS-aktiver.

EKSF under afvikling

Hvad angår beløbene under Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF) under afvikling, er alle investeringer, der besiddes med handel for øje, udtrykt i euro og noteret på et aktivt marked.

Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD)

Da Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) ikke er børsnoteret, og i lyset af de kontraktlige restriktioner, der er indeholdt i EBRD's vedtægter om bl.a. salg af kapitalandele, som er begrænset til anskaffelsværdien og kun tilladt for eksisterende aktieejere, værdiansættes EU's aktiepost til anskaffelsværdien.

	mio. EUR	
	EBRD's samlede kapital	Kommissionens andel pr. 31.12.2016
Samlet aktiekapital	29 703	900
<i>Indbetalt</i>	(6 207)	(188)
Ikke krævet indbetalt	23 496	712

GARANTIFONDE FOR BUDGETGARANTIER

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland dækker lån, der er garanteret af EU-budgettet, herunder navnlig EIB's lånetransaktioner uden for EU, der finansieres over EIB's egne indtægter, og lån i forbindelse med makrofinansiel bistand og Euratom-lån uden for EU — se bemærkning 4.1.1. Det er et langfristet instrument (langfristet del: 1 946 mio. EUR), som EIB forvalter, og det har til formål at dække misligholdte lån, der er garanteret af EU. Fondens midler stammer fra udbetalinger over EU's budget, renter af investering af fondens disponible midler og fra inddrivelse hos debitorer, der har misligholdt deres forpligtelser i tilfælde, hvor fonden har udbetalt garantien. Fonden bør fastholdes på et målbeløb på 9 % af det garanterede lån, der var udestående ved årets udgang. Forskellen mellem målbeløbet og værdien af fondens aktiver ved årets udgang dækker over EU-budgettet i år n+2, mens eventuelle overskud tilbagebetales til EU-budgettet.

EFSI-garantifonden

I henhold til forordningen om EFSI blev EFSI-garantifonden oprettet for at skabe en likviditetsbuffer mod potentielle tab for EIB i forbindelse med de af dets finansierings- og investeringsforanstaltninger, der er omfattet af EU-garantien for EFSI i medfør af EFSI-aftalen — se bemærkning 4.1.1. EFSI-garantifonden finansieres ved hjælp af bidrag fra EU-budgettet. Den finansieres desuden via afkast fra de investerede garantifondsmidler, de indtægter, EU modtager som betaling for garantien i henhold til EFSI-aftalen, og de beløb, som EIB inddriver fra debitorer, der misligholder deres forpligtelser i forbindelse med tidligere anmodninger om garanti. Fonden forvaltes af Kommissionen, som er bemyndiget til at investere EFSI-garantifondens aktiver på de finansielle markeder i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning og under overholdelse af hensigtsmæssige forsigtighedsregler. EFSI-garantifonden indledte sine aktiviteter i april 2016. I tidsrummet 2016-2022 vil den gradvist få tilført midler for efterhånden at nå op på 8 mia. EUR, dvs. 50 % af EU's samlede EFSI-garanti.

FINANSIELLE INSTRUMENTER, DER FINANSIERES OVER EU-BUDGETTET

For at få et overblik over alle de finansielle instrumenter, der finansieres over budgettet, henvises til regnskabsredegørelsen og -analysen.

Horisont 2020

I henhold til EU-forordningen om oprettelse af Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020), er der etableret nye finansielle instrumenter med henblik på at forbedre adgangen til finansiering for enheder med aktiviteter inden for forskning og innovation. De omtalte instrumenter er: *InnovFin-lån og -garantier til forskning og innovation*, hvorunder Kommissionen deler den finansielle risiko vedrørende en portefølje af nye finansieringstransaktioner, som EIB har indgået, *InnovFin-garanti til SMV'er, herunder SMV-initiativet angående instrumentet for garantier uden loft (SIUGI)*, som stiller garantier for faciliteter, der forvaltes af EIF, som yder garantier og modgarantier til finansielle institutioner for nye låneporteføljer (under SIUGI deler Kommissionen den finansielle risiko vedrørende den garanti, der ydes sammen med medlemsstater, EIF og EIB), og *InnovFin-egenkapitalfacilitet til forskning og innovation*, som bidrager til investeringer i risikokapitalfonde og forvaltes af EIF.

Finansieringsfaciliteten for Risikodeling (RSFF)

Finansieringsfaciliteten for risikodeling (RSFF) forvaltes af EIB, og Kommissionens investeringsportefølje anvendes til at dække finansielle risici for lån og garantier fra EIB til støtteberettigede forskningsprojekter. I alt var der på EU's budget afsat op til 1 mia. EUR til RSFF under FFR 2007-2013. Under FFR 2014-2020 er der ikke afsat nye budgetmidler til RSFF. Det skal bemærkes, at EU's samlede risiko er begrænset til det beløb, den har bidraget med til faciliteten.

Connecting Europe-faciliteten

I henhold til forordning (EU) nr. 1316/2013 blev Connecting Europe-faciliteten (CEF) oprettet med det formål at gøre det lettere at få adgang til finansiering af infrastrukturprojekter i transport-, telekommunikations- og energisektoren. Den forvaltes af EIB inden for rammerne af en aftale med EU. CEF-lånefinansieringsinstrumentet udgør fortsættelsen af lånegarantiinstrumentet for TEN-T-projekter og pilotfasen af initiativet for projektobligationer. Den 1. januar 2016 blev disse to samlet i CEF-lånefinansieringsinstrumentet. Dette instrument tilbyder risikodeling i forbindelse med lånefinansiering i form af foranstillede og efterstillede lån eller garantier samt støtte til projektobligationer.

ETF-iværksætterfaciliteten

Der er tale om egenkapitalinstrumenter, der finansieres af programmet for vækst og beskæftigelse, MAP-programmet, CIP-programmet og pilotprojektet for teknologioverførsel, hvis finansielle forvaltning varetages af EIF, og som støtter oprettelsen og finansieringen af små og mellemstore virksomheder i opstartsfasen ved at investere i passende specialiserede risikokapitalfonde.

2.4.2. Finansielle aktiver til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen

mio. EUR

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Teoretisk beløb, modtagersiden	Teoretisk beløb, betalings-siden	Dags-værdi	Teoretisk beløb, modtagersiden	Teoretisk beløb, betalings-siden	Dags-værdi
Valutaterminskontrakt	50	(50)	0	—	—	—

I 2016 indgik EU to valutaterminskontrakter for at afdække valutarisikoen i forbindelse med dollardenominerede obligationer, som besiddes af EFSI-garantifonden. Inden for rammerne af disse valutaterminskontrakter skal EU betale det kontraktligt aftalte teoretiske beløb i udenlandsk valuta (»betalings-siden«) og vil modtage et teoretisk beløb i euro (»modtagersiden«) på forfaldsdatoen. Disse derivatkontrakter måles til dagsværdien på balancen og klassificeres enten som finansielle aktiver eller finansielle passiver reguleret til dagsværdien via resultatopgørelsen, afhængigt af om deres dagsværdi er positiv eller negativ. Den 31. december 2016 gav en valutaterminskontrakt, hvis teoretiske værdi var på 50 mio. EUR, en positiv dagsværdi på 0,5 mio. EUR og er blevet bogført under finansielle aktiver. En anden kontrakt, hvis teoretiske værdi var på 101 mio. EUR, gav en negativ dagsværdi og blev derfor bogført under finansielle passiver — se bemærkning 2.11.2.

Den 31. december 2016 blev alle finansielle aktiver reguleret til dagsværdien via resultatopgørelsen kategoriseret på niveau 2 i dagsværdihierarkiet — se tabellen nedenfor.

Dagsværdihierarki for finansielle aktiver målt i dagsværdi

mio. EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
Niveau 1: Noterede priser på aktive markeder	8 910	8 123
Niveau 2: Observerbare input ud over noterede priser	231	188
Niveau 3: Værdiansættelsesteknikker, som ikke bygger på observerbare markedsdata	1 302	1 310
I alt	10 442	9 620

I perioden var der ingen overførsler mellem niveau 1 og niveau 2.

Afstemning af finansielle aktiver målt ved hjælp af værdiansættelsesteknikker med input, som ikke bygger på observerbare markedsdata (niveau 3):

	mio. EUR
Åbningsbalance pr. 31.12.2015	1 310
Køb og salg	32
Gevinster eller tab i perioden, der er indregnet i finansielle indtægter eller finansieringsomkostninger	(54)
Gevinster eller tab, der er indregnet i nettoaktiver	13
Overførsler til niveau 3	—
Overførsler fra niveau 3	—
Andet	—
Slutbalance pr. 31.12.2016	1 302

2.4.3. Lån

		mio. EUR	
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Lån i forbindelse med finansiel bistand	2.4.3.1	55 134	56 874
Andre lån	2.4.3.2	343	377
I alt		55 477	57 251
Langfristede		53 116	49 743
Kortfristede		2 361	7 508

2.4.3.1. Lån i forbindelse med finansiel bistand

	mio. EUR					
	EFSM	Betalingsbalan- cestøtte	Makrofinansiel bistand	Euratom	EKSF under af- vikling	I alt
I alt pr. 31.12.2015	47 509	5 811	3 024	301	229	56 874
Nye lån	4 750	—	10	—	—	4 760
Tilbagebetalinger	(4 750)	(1 500)	(70)	(49)	—	(6 369)
Kursforskelle	—	—	—	—	(33)	(33)
Ændringer i regnskabsmæssig værdi	(53)	(40)	—	—	(5)	(98)
Værdiforringelse	—	—	—	—	—	—
I alt pr. 31.12.2016	47 456	4 272	2 964	252	191	55 134
Langfristede	46 800	3 050	2 889	199	101	53 039
Kortfristede	656	1 222	75	53	90	2 096

Ændringen i regnskabsmæssig værdi svarer til ændringen i påløbne renter.

Den nominelle værdi af lån til finansiel bistand beløb sig pr. 31. december 2016 til i alt 54 373 mio. EUR (2015: 56 011 mio. EUR).

EFSM gør det muligt at yde finansiel støtte til en medlemsstat, som er i vanskeligheder eller i alvorlig risiko for store vanskeligheder som følge af usædvanlige forhold, som den ikke selv er herre over. Støtten kan ydes i form af et lån eller en kreditlinje. ECOFIN-Rådets konklusioner af 9. maj 2010 begrænser mekanismen til 60 mia. EUR, men den retlige grænse begrænser det udestående låne- eller kreditlinjebeløb til den margen, der er til rådighed under loftet for egne indtægter. Låntagning i tilknytning til de lån, der ydes under EFSM, garanteres udelukkende af EU's budget. Det forventes ikke, at EFSM deltager i nye finansieringsprogrammer eller indgår nye lånefacilitetsaftaler.

Betalingsbalancefaciliteten er et politikforankret finansielt instrument, der yder mellemfristet finansiel bistand til de EU-medlemsstater, der ikke har indført euroen. Den gør det muligt at yde lån til medlemsstater, der har eller er i alvorlig fare for at få problemer med deres betalingsbalance eller kapitalbevægelser. Den maksimale samlede hovedstol for de lån, der kan ydes, er på 50 mia. EUR. Låntagning vedrørende betalingsbalancestøttelån garanteres af EU's budget.

Mikrofinansiel bistand (MFA) er et politikforankret finansielt instrument til ubunden og uspecificeret betalingsbalance- og/eller budgetbistand til partnerlande, der følger et IMF-program. Lånene ydes i form af mellem- og langfristede lån eller gavebistand eller en passende kombination af disse og supplerer generelt den finansiering, der ydes i forbindelse med et IMF-støttet tilpasnings- og reformprogram. Disse lån er garanteret af Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland. Pr. 31. december 2016 var et beløb på 1 313 mio. EUR vedrørende en lånefacilitetsaftale under MFA tildelt Ukraine (1 200 mio. EUR), Tunesien (100 mio. EUR) og Georgien (13 mio. EUR), men udbetalingen har endnu ikke fundet sted — se bemærkning 4.1.2.

Den retlige enhed Euratom (som repræsenteres af Kommissionen) udlåner penge til både medlemsstater og tredjelande for at finansiere projekter vedrørende energianlæg. Pr. 31. december 2016 var der ydet lån på 300 mio. EUR til Ukraine, som endnu ikke var blevet udbetalt — se bemærkning 4.1.2. Der er modtaget garantier fra tredjeparter på 252 mio. EUR (2015: 301 mio. EUR) til dækning af Euratom-lånene.

Lån fra EKSF under afvikling ydes af lånte midler, jf. artikel 54 og 56 i EKSF-traktaten.

Effektiv rente for lån (fordelt i følgende intervaller)

	31.12.2016.	31.12.2015.
Makrofinansiel bistand (MFA)	0 % – 4,54 %	0 % – 4,54 %
Euratom	0 % – 5,76 %	0,08 % – 5,76 %
Betalingsbalancestøtte	2,37 % – 3,37 %	2,37 % – 3,62 %
Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM)	0,62 % – 3,75 %	0,62 % – 3,75 %
EKSF under afvikling	5,23 % – 5,81 %	5,23 % – 5,81 %

2.4.3.2. Andre lån

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Lån på særlige vilkår	93	113
Subrogerede lån	—	—

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Lån til boligbyggeri fra EKSF under afvikling	5	6
Tidsindskud (3-12 måneder)	245	257
I alt	343	377
Langfristede	77	88
Kortfristede	266	290

Ordningens samlede aktiver udgjorde pr. 31. december 2016 i alt 673 mio. EUR (2015: 609 mio. EUR).

Lån på særlige vilkår ydes til præferencesats som en del af samarbejdet med tredjelände.

Subrogerede lån er misligholdte lån, som blev ydet af EIB, og for hvilke alle rettigheder er blevet subrogeret til EU efter betalingen fra Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjelände. Disse lån er fuldt nedskrevet for et beløb på 332 mio. EUR (2015: 218 mio. EUR).

Værdiforringelse af andre lån

	mio. EUR					
	31.12.2015.	Tilføjelser	Tilbageførsler	Afskrivning	Andet	31.12.2016.
Lån på særlige vilkår	13	0	(6)	0	0	7
Subrogerede lån	218	114	0	0	0	332
Lån til boligbyggeri fra EKSF under afvikling	—	—	—	—	—	—
I alt	231	114	(6)	0	0	339

2.5. FORFINANSIERING

	mio. EUR		
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristet forfinansiering			
Forfinansiering	2.5.1	20 219	28 543
Andre forskud til medlemsstaterne	2.5.2	1 651	1 332
Bidrag til trustfonde		31	4
		21 901	29 879
Kortfristet forfinansiering			
Forfinansiering	2.5.1	21 386	11 498

mio. EUR			
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Andre forskud til medlemsstaterne</i>	2.5.2	2 183	3 779
		23 569	15 277
I alt		45 470	45 156

Størrelsen af forfinansieringen for de forskellige programmer skal være tilstrækkelig til at sikre, at modtagerne har de nødvendige midler til at starte projektet, samtidig med at EU's finansielle interesser beskyttes, og der tages hensyn til de retlige og operationelle krav og kravene om omkostningseffektivitet. Kommissionen har taget behørigt hensyn til alle disse elementer i sine bestræbelser på at forbedre opfølgningen af forfinansieringen.

2.5.1. Forfinansiering

mio. EUR						
	Bruttobeløb	Afregnet ved cut-off-procedure	Nettobeløb pr. 31.12.2016	Bruttobeløb	Afregnet ved cut-off-procedure	Nettobeløb pr. 31.12.2015.
Delt forvaltning						
<i>ELFUL og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne</i>	3 955	—	3 955	4 726	(1 629)	3 097
<i>EFRU og Samhørighedsfonden</i>	19 858	(4 727)	15 131	24 268	(7 416)	16 852
<i>ESF</i>	6 477	(617)	5 860	7 251	(1 325)	5 926
<i>Andet</i>	4 219	(2 393)	1 826	4 359	(2 365)	1 994
	34 509	(7 737)	26 772	40 604	(12 735)	27 869
Direkte forvaltning						
<i>Gennemført af:</i>						
<i>Europa-Kommissionen</i>	12 424	(8 843)	3 581	12 512	(9 536)	2 976
<i>EU-forvaltningsorganer</i>	13 136	(8 348)	4 788	11 065	(7 767)	3 298
<i>Trustfonde</i>	142	(82)	60	14	(5)	9
	25 701	(17 273)	8 429	23 591	(17 308)	6 283
Indirekte forvaltning						
<i>Gennemført af:</i>						
<i>Andre EU-agenturer og -organer</i>	616	(157)	459	627	(95)	532
<i>Tredjelande</i>	1 861	(1 135)	726	2 151	(1 229)	922
<i>Internationale organisationer</i>	7 230	(4 432)	2 797	6 640	(4 014)	2 626

	<i>mio. EUR</i>					
	Bruttobeløb	Afregnet ved cut-off-procedure	Nettobeløb pr. 31.12.2016	Bruttobeløb	Afregnet ved cut-off-procedure	Nettobeløb pr. 31.12.2015.
<i>Andre enheder</i>	6 498	(4 077)	2 422	5 330	(3 521)	1 809
	16 206	(9 801)	6 404	14 748	(8 859)	5 889
I alt	76 416	(34 811)	41 605	78 943	(38 902)	40 041
<i>Langfristede</i>	20 219	—	20 219	28 543	—	28 543
<i>Kortfristede</i>	56 197	(34 811)	21 386	50 401	(38 902)	11 498

Forfinansiering udgør midler, der er betalt og dermed gennemførelse af betalingsbevillingerne. Som forklaret i bemærkning 1.5.7 er der tale om forskud, der endnu ikke er bogført. Selv om forfinansiering således mindsker de uindfrie forpligtelser (se bemærkning 5.1), udgør den udgifter, der stadig skal indregnes i resultatopgørelsen.

Afslutningen af programmeringsperioden 2007-2013 og den gradvise etablering af programmer under programmeringsperioden 2014-2020 er de primære faktorer, der har indflydelse på beløbene på balancen: Den forfinansiering, som vedrører de gamle programmer, falder som følge af godkendelsen af omkostninger, mens der er udbetalt lavere forskud i forbindelse med den nye programmeringsperiode.

For delt forvaltning forklarer denne overgang mellem programmeringsperioderne også bevægelserne mellem kortfristede og langfristede balancer. Programmeringsperioden 2007-2013 er tæt på sin afslutning, og derfor er der flere beløb, som forfalder inden for 12 måneder. Med hensyn til programmeringsperioden 2014-2020 bogføres den første udbetalte forfinansiering som langfristet, mens den årlige forfinansiering bogføres som kortfristet.

Tabellen ovenfor viser et betydeligt fald i forfinansieringsbruttobeløbene under delt forvaltning, hvilket kan forklares ved frigørelsen af 18 521 mio. EUR delvist ved udbetalingen af nye forfinansieringsbeløb på 12 426 mio. EUR.

Modtagne garantier vedrørende forfinansiering

Der er tale om garantier, som Kommissionen i nogle tilfælde kræver af modtagere, når den udbetaler forskud (forfinansiering). Der skal opføres to værdier for denne type garanti, nemlig »den nominelle værdi« og »den løbende værdi«. For så vidt angår den »nominelle« værdi er den udløsende begivenhed knyttet til eksistensen af en garanti. For så vidt angår den løbende værdi er den udløsende begivenhed for garantien udbetalingen af forfinansieringen og/eller den efterfølgende clearing. Pr. 31. december 2016 var den nominelle værdi af de modtagne garantier for forfinansiering på 683 mio. EUR, mens den løbende værdi af disse garantier var på 496 mio. EUR (2015: henholdsvis 844 mio. EUR og 626 mio. EUR).

Visse forfinansieringsbeløb udbetalt under det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (RP7) og under Horisont 2020 er dækket af en deltagergarantifond. Deltagergarantifonden er et instrument til gensidig gavn oprettet for at dække risiciene i forbindelse med modtagernes manglende betaling af beløb under gennemførelsen af de indirekte aktioner under RP7 og Horisont 2020. Alle deltagere i indirekte aktioner, som modtager et tilskud fra EU, bidrager med 5 % af det samlede beløb, der modtages fra Deltagergarantifondens kapital.

Pr. 31. december 2016 udgjorde de forfinansieringsbeløb, der er dækket af fonden, i alt 1,8 mia. EUR (2015: 1,7 mia. EUR). EU (repræsenteret ved Kommissionen) handler som eksekutivmyndighed for deltagerne i Deltagergarantifonden, men fonden ejes af deltagerne.

Ved årets udgang beløb Deltagergarantifondens samlede aktiver sig til 1 951 mio. EUR (2015: 1 838 mio. EUR). Deltagergarantifondens aktiver omfatter også finansielle aktiver, som forvaltes af Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender i Kommissionen. Eftersom Deltagergarantifonden er en særskilt enhed, er fondens aktiver ikke konsolideret i dette EU-årsregnskab.

2.5.2. Andre forskud til medlemsstaterne

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Forskud til medlemsstaterne til finansielle instrumenter under delt forvaltning	2 534	3 287
Støtteordninger	1 300	1 824
I alt	3 834	5 111
Langfristede	1 651	1 332
Kortfristede	2 183	3 779

Forskud til medlemsstaterne til finansielle instrumenter under delt forvaltning

Inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfondes (EFSI) programmer kan der foretages udbetalinger af forskud fra EU's budget til medlemsstaterne, således at de kan bidrage til finansielle instrumenter (dvs. lån, kapitalandele eller garantier). Disse finansielle instrumenter er oprettet og forvaltes på medlemsstaternes ansvar, ikke Kommissionens. Beløb, som ikke er anvendt via disse instrumenter ved årets udgang, tilhører EU (ligesom al anden forfinansiering) og behandles dermed som et aktiv på EU's balance.

Perioden 2014-2020:

Inden for rammerne af samhørighedspolitikken har medlemsstaterne bidraget med 3 681 mio. EUR, hvoraf det anslås, at 1 842 mio. EUR stadig manglede at blive gennemført pr. 31. december 2016. Dette omfatter medlemsstaternes bidrag til SMV-initiativet, et instrument, der har til formål at få banksektoren til i højere grad at låne til små og mellemstore virksomheder (745 mio. EUR er udbetalt, hvoraf det skønnes, at 481 mio. EUR stadig mangler at blive gennemført).

Ved årets udgang var 6 mio. EUR til udvikling af landdistrikterne endnu ikke udnyttet.

Perioden 2007-2013:

Inden for rammerne af den foregående programmeringsperiode forpligtede basisretsakterne ikke medlemsstaterne til at sende Kommissionen regelmæssige rapporter om anvendelsen af disse forskud, og i nogle tilfælde pålagde de ikke engang medlemsstaterne at udpege dem i de oversigter over udgifter, som de indsender til Kommissionen.

Med hensyn til samhørighedspolitikken indsamler Kommissionen hvert år oplysninger fra medlemsstaterne om disse finansielle instrumenter og samler dem i en årlig gennemførelsesrapport. Den næste rapport vil blive den endelige gennemførelsesrapport, men den vil ikke foreligge i tide til at indgå i dette regnskab. Som følge heraf foretages beregningen i lighed med tidligere år på grundlag af de mest pålidelige tilgængelige oplysninger, dvs. den årlige gennemførelsesrapport pr. 31. december 2015 og udbetalinger i løbet af 2016. Skønnet hviler også på den antagelse, at midlerne anvendes fuldt ud og jævnt over den resterende aktivitetsperiode (som slutter den 31. marts 2017). Det anslås, at et beløb på 686 mio. EUR ved udgangen af 2016 stadig manglede at blive udnyttet til investeringer i slutmodtagere.

Hvad angår udvikling af landdistrikterne, var alle beløb ved årets udgang gennemført eller omfordelt til andre foranstaltninger inden programmerens afslutning.

Støtteordninger

På samme måde som ovenfor bogføres forskud, som medlemsstaterne har udbetalt i forbindelse med forskellige støtteordninger (statsstøtte, markedsforanstaltninger under EGFL eller investeringsforanstaltninger under ELFUL), men som ikke var anvendt ved årets udgang, som aktiver på EU's balance. Kommissionen har udarbejdet et skøn over disse forskud på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne, og de resulterende beløb medregnes under støtteordningerne ovenfor.

Perioden 2014-2020:

Ved årets udgang var 117 mio. EUR til samhørighedspolitikken endnu ikke udnyttet.

Hvad angår landbrugspolitikken, anmodede Kommissionen om oplysninger om de uudnyttede beløb direkte fra medlemsstaternes betalingsorganer. På grundlag af disse oplysninger anslås det, at et beløb på 721 mio. EUR stadig var udnyttet ved årets udgang.

Perioden 2007-2013:

Det anslås, at et beløb på 461 mio. EUR i forskud udbetalt til udvikling af landdistrikterne stadig var udnyttet ved udgangen af 2016.

2.6. KOMMERCIELLE TILGODEHAVENDER OG IKKEKOMMERCIELLE INDDRIVELIGE BELØB

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede			
Inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner	2.6.1	700	857
Tilgodehavender fra kommercielle transaktioner	2.6.2	16	13
		717	870
Kortfristede			
Inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner	2.6.1	10 347	8 882
Tilgodehavender fra kommercielle transaktioner	2.6.2	558	572
		10 905	9 454
I alt		11 621	10 324

2.6.1. Inddrivelige beløb fra ikkekommercielle transaktioner

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede			
Medlemsstaterne	2.6.1.1	700	857
		700	857
Kortfristede			
Medlemsstaterne	2.6.1.1	8 162	6 845
Bøder	2.6.1.2	1 808	1 601
Periodeafgrænsningsposter	2.6.1.3	329	369
Andre inddrivelige beløb		47	67
		10 347	8 882
I alt		11 047	9 739

2.6.1.1. Inddrivelige beløb fra medlemsstaterne

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Traditionelle egne indtægter opført i A-regnskabet	3 261	3 041
Traditionelle egne indtægter opført i et særskilt regnskab	1 437	1 283
Tilgodehavender vedrørende egne indtægter	1 764	—
Værdiforringelse	(753)	(760)
Andet	36	10
Inddrivelige beløb fra egne midler	5 745	3 573
Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EAGF)	2 606	3 846
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)	924	750
Det midlertidige instrument til udvikling af landdistrikterne	30	26
Det særlige tiltrædelsesprogram vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikter (SAPARD)	167	175
Værdiforringelse	(999)	(1 092)
Inddrivelige beløb fra EGFL og udvikling af landdistrikterne	2 729	3 705
Forfinansiering, der forventes inddrevet	293	313
Indbetalt moms, der skal inddrives	41	36
Andre inddrivelige beløb fra medlemsstaterne	55	75
I alt	8 863	7 701
Langfristede	700	857
Kortfristede	8 162	6 845

De langfristede udestående beløb fra medlemsstaterne vedrører ikkegennemførte afgørelser om regnskabsafslutning vedrørende Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), som skal gennemføres i årlige trancher og/eller ved hjælp af udsættelser.

Inddrivelige beløb fra egne indtægter

De traditionelle egne indtægter består af told- og sukkerafgifter og inddrives af medlemsstaterne på Kommissionens vegne. Medlemsstaterne fastslår størrelsen af de egne indtægter og giver Kommissionen meddelelse om de konstaterede fordringer ved hjælp af et månedligt »A-regnskab«. De konstaterede fordringer, der ikke er medtaget i »A-regnskabet«, fordi de ikke er blevet inddrevet af medlemsstaterne, og der ikke er stillet sikkerhed for dem (eller hvis der er stillet sikkerhed, men fordringerne anfægtes), fremgår af et »særskilt regnskab«.

Medlemsstaternes bidrag på grundlag af moms og BNI er underlagt en årlig tilpasning, der foretages hvert år på den første arbejdsdag i december. Tilgodehavenderne vedrørende egne indtægter omfattede også justeringerne for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 i forbindelse med de nye bestemmelser i afgørelsen om egne indtægter fra 2014 efter afslutningen af ratificeringsproceduren og ikrafttrædelsen den 1. oktober 2016, og de forfaldt til betaling for medlemsstaterne den 1. januar 2017.

Selv i de fire efterfølgende regnskabsår kan der foretages korrektioner af de endelige moms- og BNI-grundlag, medmindre der tages forbehold. Disse forbehold bør opfattes som potentielle fordringer på medlemsstaterne på et ubestemt beløb, da deres finansielle indvirkning ikke kan vurderes med nøjagtighed. Når beløbene kan fastslås nøjagtigt, indkaldes de tilsvarende moms- og BNI-baserede indtægter enten i forbindelse med moms- og BNI-saldi eller ved separate indkaldelser.

Inddrivelige beløb vedrørende EGFL og udvikling af landdistrikterne

Denne post omfatter navnlig de beløb, som medlemsstaterne skyldte pr. 31. december 2016, som anmeldt og attesteret af medlemsstaterne pr. 15. oktober 2016. Der skal udarbejdes et overslag over inddrivelige beløb opstået efter anmeldelsen og indtil den 31. december 2016. Kommissionen foretager også et skøn over nedskrivningen af fordringer på støttemodtagere, der sandsynligvis ikke vil kunne inddrives. Det forhold, at der foretages en justering, indebærer dog ikke, at Kommissionen giver afkald på i fremtiden at inddrive disse beløb. Justeringen omfatter også et fradrag på 20 % af beløbet, som svarer til det beløb, medlemsstaterne har ret til at tilbageholde til dækning af administrationsomkostninger.

2.6.1.2. Bøder

Her er der tale om bøder udstedt af Kommissionen, som ikke var (foreløbigt) indbetalt ved årets udgang (1 986 mio. EUR), fratrukket eftergivelser (178 mio. EUR). Der blev modtaget garantier på i alt 1 012 mio. EUR for de bøder, som endnu ikke var betalt ved udgangen af året (2015: 1 428 mio. EUR). Det skal bemærkes, at 651 mio. EUR af disse tilgodehavender forfaldt til betaling efter den 31. december 2016.

2.6.1.3. Periodeafgrænsningsposter

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Samhørighedsfonden og fondene for landbruget og udvikling af landdistrikterne: Finansielle korrektioner	9	10
Andre periodiserede indtægter	64	162
Udskudte omkostninger vedrørende ikkekommercielle transaktioner	256	196
I alt	329	369
Langfristede	—	—
Kortfristede	329	369

2.6.2. Tilgodehavender fra kommercielle transaktioner

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede		
Diverse fordringer	16	13
	16	13
Kortfristede		
Kunder	246	225
Værdiforringelse af tilgodehavender hos kunder	(128)	(107)
Udskudte omkostninger vedrørende kommercielle transaktioner	250	228

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Andet</i>	191	227
	558	572
I alt	574	585

Ovennævnte værdiforringelser af tilgodehavender hos kunder omfatter en værdiforringelse på 55 mio. EUR fastsat på individuelt grundlag.

2.7. LAGERBEHOLDNINGER

	mio. EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Videnskabeligt materiale</i>	54	55
<i>Andet</i>	111	83
I alt	165	138

2.8. KASSEBEHOLDNING OG TILSVARENDE LIKVIDE MIDLER

		mio. EUR	
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Konti i statskasser og centralbanker</i>		24 566	17 119
<i>Anfordringskonti</i>		127	110
<i>Forskudskonti</i>		5	4
<i>Overførsler (pengetransport)</i>		—	—
<i>Andre tidsindskud</i>		—	28
Bankkonti til budgetgennemførelse og andre tidsindskud	2.8.1	24 698	17 262
Kassebeholdning for finansielle instrumenter	2.8.2	1 390	1 298
Kassebeholdning vedrørende bøder	2.8.3	1 325	1 908
Kassebeholdning vedrørende andre institutioner, agenturer og organer		1 006	1 012
Kassebeholdning vedrørende trustfonde		167	192
I alt		28 585	21 671

2.8.1. Bankkonti til budgetgennemførelse og andre tidsindsud

Denne post omfatter Kommissionens disponible midler på bankkonti i hver medlemsstat og hvert EFTA-land (statskasse eller centralbank) og i forretningsbanker på løbende konti, forskudskonti og i mindre beløb. Den ekstraordinært høje likviditetssaldo ved udgangen af 2016 skyldes først og fremmest følgende:

- Med hensyn til egne indtægter indgår et samlet nettobeløb på 7,7 mia. EUR på balancen, som skal betales tilbage til medlemsstaterne i begyndelsen af 2017 som følge af ændringsbudgetter, som blev vedtaget sidst i 2016. Samtidig blev der i slutningen af 2016 modtaget forskud på egne indtægter på 1,5 mia. EUR.
- Der blev indkasseret et betydeligt endeligt beløb i 2016 fra bøder pålagt af Kommissionen for overtrædelse af konkurrencereglerne på 4,3 mia. EUR, som indgår i likviditetssaldoen ved udgangen af året
- På likviditetssaldoen indgår også uudnyttede formålsbestemte indtægter og betalingsbevillinger ved udgangen af 2016 på 11 mia. EUR.

2.8.2. Kassebeholdning vedrørende finansielle instrumenter

Beløb under denne post er primært andre likvide midler, der forvaltes af tilsynsførende på Kommissionens vegne med henblik på at gennemføre specifikke programmer vedrørende finansielle instrumenter, som finansieres over EU-budgettet (se bemærkning 2.4.1). Kassebeholdningen vedrørende finansielle instrumenter kan kun anvendes i forbindelse med det pågældende program.

2.8.3. Kassebeholdning vedrørende bøder

Her er der tale om kontante beløb modtaget i forbindelse med bøder pålagt af Kommissionen i sager, der endnu ikke er afsluttet. Disse beløb står på særskilte indlånskonti, der ikke anvendes til andre aktiviteter. Hvis afgørelsen er blevet påklaget, eller hvis det ikke vides, om modparten vil påklage den, opføres beløbet som en eventualforpligtelse, jf. bemærkning 4.1.4.

Faldet i denne saldo skyldes, at alle nye foreløbigt indkasserede bøder siden 2010 forvaltes af Kommissionen gennem BUFI, en særlig fond, der er oprettet til formålet, og at de investeres i finansielle instrumenter, der besiddes med handel for øje (se bemærkning 2.4.1).

PASSIVER

2.9. PENSION OG ANDRE YDELSER TIL MEDARBEJDERE

Nettoforpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere

	mio. EUR				
	Pensions-ordningen for EU-tjenestemænd	Andre pensionsordninger	Den fælles sygeforsikringsordning	31.12.2015 I alt	31.12.2015 I alt
Ydelsesbaserede pensionsforpligtelser	58 746	1 882	7 036	67 664	64 242
Ordningens aktiver	Ikke relevant	(139)	(293)	(432)	(428)
Nettoforpligtelser	58 746	1 743	6 742	67 231	63 814

Stigningen i de samlede medarbejderydelsesforpligtelser beror primært på stigningen i nettoforpligtelserne til EU-tjenestemændenes pensionsordning. Denne stigning skyldes hovedsagelig mindskelsen af diskonteringssatsen fra 0,6 % til 0,3 % og det forhold, at de supplerende rettigheder, som ordningens medlemmer havde opnået, oversteg de ydelser, der blev betalt via ordningen.

2.9.1. Pensionsordningen for EU-tjenestemænd

Denne fastsatte ydelsesbaserede forpligtelse udgør nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger, som EU skal foretage for at indfri pensionsforpligtelserne hidrørende fra arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår. Ordningen er imidlertid fortløbende, og derfor indregnes alle udbetalinger fra ordningen på årsbasis hvert år i EU-budgettet.

I henhold til personalevedtægtens artikel 83 sker udbetaling af de ydelser, der er fastsat i pensionsordningen for EU-tjenestemænd, over EU-budgettet. Ordningen er ikke finansieret, men medlemsstaterne garanterer i fællesskab udbetalingen af disse ydelser. Der fratrækkes et obligatorisk bidrag til pensionsordningen fra de aktive medlemmers grundløn, på nuværende tidspunkt 9,8 %. Disse bidrag behandles som indtægter på årets budget og bidrager til finansieringen af EU's udgifter generelt, se også bemærkning 3.6.

Forpligtelserne i forbindelse med pensionsordningen blev vurderet på grundlag af antallet af medarbejdere og pensionerede medarbejdere pr. 31. december 2016 og i overensstemmelse med de regler i personalevedtægten, som var gældende på det tidspunkt. Vurderingen blev foretaget i overensstemmelse med IPSAS 25 (og dermed også EU's regnskabsregel nr. 12). I løbet af 2016 har Kommissionen taget skridt til at styrke processen og pålideligheden af de grundlæggende data, der anvendes til at beregne forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere. Dette arbejde vil fortsætte i 2017 — eventuelle resultater vil, når det er relevant, blive afspejlet i regnskabet for 2017.

2.9.2. Andre pensionsordninger

Der er tale om pensionsforpligtelser over for nuværende og tidligere medlemmer af Kommissionen, Domstolen (og Retten), Revisionsretten, Rådets Generalsekretariat, Ombudsmanden, Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og Retten for EU-personalesager. Forpligtelser vedrørende pensioner til medlemmerne af Europa-Parlamentet er også medtaget under denne post.

2.9.3. Den fælles sygeforsikringsordning

Ud over ovennævnte pensionsordninger er der foretaget en vurdering af de forpligtelser, som EU har med hensyn til den fælles sygeforsikringsordning for så vidt angår sundhedsudgifter, der skal betales, når medarbejdere er gået på pension (med fradrag af deres bidrag).

Udviklingen i nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse

Nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse er den diskonterede nutidsværdi af de forventede fremtidige betalinger (uden fradrag af ordningens eventuelle aktiver), som er nødvendige for at indfri forpligtelsen hidrørende fra arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår.

En analyse af udviklingen i den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i det aktuelle år vises nedenfor:

	<i>mio. EUR</i>			
	Pensions-ordningen for EU-tjenestemænd	Andre pensionsordninger	Den fælles sygeforsikringsordning	I alt
Nutidsværdi pr. 31.12.2015	54 967	1 613	7 662	64 242
<i>Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår</i>	2 267	83	283	2 634
<i>Renteomkostninger</i>	1 264	29	161	1 454
<i>Aktuarmæssige nettogevinster og -tab</i>	2 142	148	(1 039)	1 251
<i>Bidrag fra medlemmer</i>	—	—	24	24
<i>Udbetalte ydelser</i>	(1 330)	(44)	(55)	(1 429)
<i>Stigning/(fald) i forpligtelse på grund af skat på pensioner</i>	(565)	52	—	(513)
Nutidsværdi pr. 31.12.2016	58 746	1 882	7 036	67 664

Pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår er den stigning i nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, der følger af de nuværende medlemmers arbejdsydelser i det aktuelle regnskabsår.

Renteomkostninger er regnskabsårets stigning i nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, der fremkommer, fordi ydelserne er et regnskabsår nærmere forfald.

Aktuarmæssige nettogevinster og -tab omfatter:

- erfaringsbaserede reguleringer (virkningen af forskelle mellem tidligere aktuarmæssige forudsætninger for 2016 og de faktiske begivenheder i 2016) og
- virkningerne af ændringer i de aktuarmæssige forudsætninger, enten finansielle (f.eks. fremskrevne lønstigninger) eller befolkningsmæssige (f.eks. dødelighed). Disse forudsætninger er i sagens natur usikre og kan derfor udvise betydelige udsving fra år til år.

Udbetalte ydelser er beløb, der er betalt i løbet af året i henhold til ordningen. Disse udbetalte ydelser fører til et fald i den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, da de ikke længere skal betales i fremtiden.

Aktuarmæssige forudsætninger — ydelser til medarbejdere

Det princip for aktuarmæssige forudsætninger, der anvendes til at vurdere de to primære ordninger for medarbejderydelser i EU, vises nedenfor:

	Pensionsordningen for EU-tjenestemænd	Den fælles sygeforsikringsordning
2016		
Nominal diskonteringssats	1,7 %	1,9 %
Forventet inflationsrate	1,4 %	1,5 %
Reel diskonteringssats	0,3 %	0,4 %
Forventet lønstigningssats	1,2 %	1,1 %
Udviklingstendenser i sygesikringsomkostninger	Ikke relevant	3,0 %
Pensionsalder	63/64/66	63/64/66
2015		
Nominal diskonteringssats	2,0 %	2,1 %
Forventet inflationsrate	1,4 %	1,4 %
Reel diskonteringssats	0,6 %	0,7 %
Forventet lønstigningssats	1,2 %	1,2 %
Udviklingstendenser i sygeforsikringsomkostninger	Ikke relevant	3,0 %
Pensionsalder	63/64/65	63/64/66

Dødelighed er baseret på ICSLT-dødelighedstabellen for 2013 (international dødelighedstabel for tjenestemænd).

Den nominelle diskonteringssats bestemmes som værdien af nul kuponafkast i euro (med en løbetid på 21 år pr. december 2016 for pensionsordningen for EU-tjenestemænd og 26 år for den fælles sygeforsikringsordning). Den anvendte inflationsssats er den forventede inflationsssats i den tilsvarende periode. Den skal fastlægges empirisk på grundlag af forventede værdier som udtrykt ved indeksobligationer på de europæiske finansmarkeder. Den reelle diskonteringssats beregnes på grundlag af den nominelle diskonteringssats og den forventede langsigtede inflationsssats.

Bevægelse i nutidsværdien af aktiver tilknyttet pensionsordning

mio. EUR

	Andre pensionsordninger	Den fælles sygeforsikringsordning	I alt
Nutidsværdi pr. 31.12.2015	149	280	428
Nettobevægelse i aktiver	(10)	14	4
Nutidsværdi pr. 31.12.2016	139	293	432

5-års tendens

mio. EUR

	2012	2013	2014	2015	2016
Forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere	42 503	46 818	58 616	63 814	67 231

Den betydelige stigning i forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere i løbet af de fem år kan generelt forklares ved en reduktion i den reelle diskonterings-sats, der er anvendt til diskontering af de fremtidige pengestrømme. Denne reduktion hænger sammen med de underliggende økonomiske forhold, særligt rentefaldet. For pensionsordningen for EU-tjenestemænd faldt den reelle diskonterings-sats fra 1,6 % ved udgangen af 2012 til 0,3 % ved udgangen af 2016.

Beløb opført i resultatopgørelsen

mio. EUR

	Pensionsordningen for EU-tjenestemænd	Andre pensionsordninger	Den fælles sygeforsikringsordning	I alt
2016				
Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår	2 042	97	283	2 422
Renteomkostninger	1 138	33	161	1 332
Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår	—	—	—	—
Ændring i aktiver tilknyttet pensionsordning	—	(7)	(45)	(52)
Personale- og pensionsudgifter	3 180	124	399	3 702
Aktuarmæssige gevinster og tab	1 929	179	(1 039)	1 068
I alt	5 108	302	(640)	4 770

Den fælles sygeforsikringsordnings følsomhed

En ændring på et procentpoint i de forudsatte udviklingstendenser i sygeforsikringsomkostninger ville have følgende virkninger:

mio. EUR

	Stigning på et procentpoint	Fald på et procentpoint
<i>De samlede pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår og renteomkostningselementerne af periodiske nettosygeforsikringsydelse efter fratrædelse</i>	89	(74)
<i>Den akkumulerede pensionsforpligtelse vedrørende sygeforsikringsomkostninger</i>	2 201	(1 828)

2.10. HENSÆTTELSER

mio. EUR

	Beløb pr. 31.12.2015	Ekstra hensæt- telser	Tilbagebetalte ikkeanvendte beløb	Udnyttede be- løb	Overførsel mellem kate- gorier af akti- ver	Ændring i skøn	Beløb pr. 31.12.2016
Retssager:							
<i>Landbrug</i>	—	40	(21)	0	129	—	149
<i>Samhørighed</i>	—	19	—	—	198	—	217
<i>Andet</i>	459	8	(2)	(33)	(327)	(2)	102
<i>Nedlukning af atomkraftværker</i>	1 078	—	—	(29)	—	64	1 113
<i>Finansielle bestemmelser</i>	411	536	(7)	(53)	—	(6)	880
<i>Bøder</i>	4	20	—	—	—	—	23
<i>Andet</i>	79	24	9	(23)	—	38	127
I alt	2 030	647	(21)	(138)	—	94	2 611
Langfristede	1 716	491	(22)	(9)	(304)	65	1 936
Kortfristede	314	156	1	(128)	304	29	675

Hensættelser er beløb, der opstår som følge af tidligere begivenheder, og som sandsynligvis skal betales over EU-budgettet fremover.

Retssager

Denne post omfatter beløb, der sandsynligvis skal betales efter årets udgang i forbindelse med en række verserende retssager.

Nedlukning af atomkraftværker

I 2014 blev grundlaget for hensættelsen opdateret i overensstemmelse med JRC's opdaterede strategi for dekommissionering og affaldshåndtering 2014. Der er tale om opfølgende bemærkninger fremsat af eksterne eksperter efter en revision af JRC's program for dekommissionering og affaldshåndtering i 2012. I overensstemmelse med EU's regnskabsregler indeksreguleres dette skøn, hvorefter det diskonteres til sin nettonutidsværdi (ved hjælp af nulcuponswapkurven i euro). Værdien af hensættelsen pr. 31. december 2016 er således et beløb på 1 113 mio. EUR opdelt i beløb, der forventes anvendt i 2016 (27 mio. EUR) og senere (1 086 mio. EUR).

I betragtning af dette programs forventede varighed (ca. 20 år) skal det påpeges, at dette skøn er præget af en vis usikkerhed, og at de endelige omkostninger kan vise sig at adskille sig fra de beløb, som nu er opført.

Finansielle bestemmelser

Der er primært tale om hensættelser, som vedrører de anslåede tab i forbindelse med de garantier, der er stillet af de forskellige finansielle instrumenter, hvor EIF og EIB har beføjelse til at udstede garantier i eget navn, men på EU's vegne og risiko. EU's finansielle risiko ved garantien er imidlertid begrænset. Langfristede finansielle hensættelser diskonteres til deres nettonutidsværdi (ved hjælp af den årlige swap-rentesats i euro).

Stigningen i finansielle hensættelser vedrører hovedsagelig de supplerende hensættelser til udestående lån til Syrien, som garanteres inden for rammerne af EIB's eksterne lånemandat, og de øgede aktiviteter inden for rammerne af Horisont 2020- og COSME-garantiinstrumenterne.

2.11. FINANSIELLE FORPLIGTELSE

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede finansielle forpligtelser			
Finansielle forpligtelser til amortiseret anskaffelsesværdi	2.11.1	55 067	51 764
Finansielle forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	2.11.2	—	—
Finansielle garantiforpligtelser	2.11.3	—	—
		55 067	51 764
Kortfristede finansielle forpligtelser			
Finansielle forpligtelser til amortiseret anskaffelsesværdi	2.11.1	2 283	7 939
Finansielle forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	2.11.2	1	—
Finansielle garantiforpligtelser	2.11.3	—	—
		2 284	7 939
I alt		57 351	59 703

2.11.1. Finansielle forpligtelser til amortiseret anskaffelsesværdi

mio. EUR

	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Lån i forbindelse med finansiel bistand	2.11.1.1	55 128	56 860
Andre finansielle forpligtelser	2.11.1.2	2 222	2 842
I alt		57 350	59 703
Langfristede		55 067	51 764

mio. EUR			
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Kortfristede		2 283	7 939

2.11.1.1. Lån i forbindelse med finansiel bistand

mio. EUR						
	EFSM	Betalingsbalanceløstøtte	Makrofinansiel bistand	Euratom	EKSF under afvikling	I alt
I alt pr. 31.12.2015	47 509	5 811	3 024	301	215	56 860
Ny låntagning	4 750	—	10	—	—	4 760
Tilbagebetalinger	(4 750)	(1 500)	(70)	(49)	—	(6 369)
Kursforskelle	—	—	—	—	(30)	(30)
Ændringer i regnskabsmæssig værdi	(53)	(40)	—	—	(1)	(94)
I alt pr. 31.12.2016	47 456	4 272	2 964	252	184	55 128
Langfristede	46 800	3 050	2 889	199	96	53 034
Kortfristede	656	1 222	75	53	88	2 094

Låntagningen omfatter primært gældsbeviser på i alt 54 951 mio. EUR (2015: 56 656 mio. EUR). Ændringen i regnskabsmæssig værdi svarer til ændringen i påløbne renter.

Bortset fra EKSF under afvikling garanteres tilbagebetalingen af ovennævnte lån i sidste ende af EU-budgettet — se bemærkning 4.1.2 og i videre forstand af hver medlemsstat.

Lånenes effektive rente (fordelt i intervaller)

	31.12.2016.	31.12.2015.
Makrofinansiel bistand (MFA)	0 % – 4,54 %	0 % – 4,54 %
Euratom	0 % – 5,68 %	0 % – 5,67 %
Betalingsbalanceløstøtte	2,37 % – 3,37 %	2,37 % – 3,62 %
Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM)	0,62 % – 3,75 %	0,62 % – 3,75 %
EKSF under afvikling	6,92 % – 9,78 %	6,92 % – 9,78 %

2.11.1.2. Andre finansielle forpligtelser

mio. EUR		
	31.12.2016.	31.12.2015.
Langfristede		
Finansielle leasingforpligtelser	1 545	1 648
Bygninger betalt i trancher	329	352

<i>mio. EUR</i>		
	31.12.2016.	31.12.2015.
Andet	160	122
	2 034	2 122
Kortfristede		
Tilbagebetaling af bøder	25	625
Finansielle leasingforpligtelser	84	75
Bygninger betalt i trancher	22	21
Andet	58	(0)
	189	721
I alt	2 222	2 842

Finansielle leasingforpligtelser

<i>mio. EUR</i>				
Beskrivelse	Beløb, der skal betales i fremtiden			
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Forpligtelser i alt
Jord og bygninger	80	403	1 136	1 619
Andre materielle aktiver	4	6	—	10
I alt pr. 31.12.2016	84	409	1 136	1 629
Renteelementet	72	269	304	645
I alt fremtidige minimumsbetalinger på leasingaftaler pr. 31.12.2016	156	678	1 439	2 274
<i>I alt fremtidige minimumsbetalinger på leasingaftaler pr. 31.12.2015.</i>	132	658	1 608	2 396

Ovennævnte beløb vedrørende leasing og bygninger vil skulle finansieres over fremtidige budgetter.

2.11.2. Finansielle forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen

<i>mio. EUR</i>						
	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Teoretisk beløb, modtagersiden	Teoretisk beløb, betalingsiden	Dagsværdi	Teoretisk beløb, modtagersiden	Teoretisk beløb, betalingsiden	Dagsværdi
Valutaterminskontrakt	99	(101)	1	—	—	—

Finansielle forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatafgørelsen pr. 31. december 2016 vedrører valutaterminskontrakter, som EU indgik i 2016 for at afdække valutarisikoen i forbindelse med dollardenominerede obligationer, som besiddes af EFSI-garantifonden — se bemærkning 2.4.2.

Den 31. december 2016 blev alle finansielle passiver reguleret til dagsværdien via resultatopgørelsen kategoriseret på niveau 2 i dagsværdihierarkiet (værdiansættelse, som bygger på andre observerbare inputfaktorer end noterede priser).

2.11.3. Finansielle garantiforpligtelser

Den finansielle garantiforpligtelse vedrører den garanti, der er givet under EFSI. Den 31. december 2016 beløb den finansielle garantiforpligtelse under EFSI sig til 0 EUR, da de indkomne indtægter under garantien oversteg de forventede tab (se bemærkning 4.1.1).

2.12. GÆLD

	<i>mio. EUR</i>					
	Bruttobeløb	Justerin- ger ⁽¹⁾	Nettobeløb pr. 31.12.2016	Bruttobeløb	Justerin- ger ⁽¹⁾	Nettobeløb pr. 31.12.2015.
Betalingsanmodninger og fakturaer modtaget fra:						
<i>Medlemsstater:</i>						
<i>ELFUL og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne</i>	500	(34)	467	2 621	(230)	2 391
<i>EFRU og Samhørighedsfonden</i>	10 663	(793)	9 871	8 361	(950)	7 411
<i>ESF</i>	4 145	(95)	4 050	3 355	(2)	3 353
<i>Andet</i>	793	(47)	747	434	(102)	332
<i>Private og offentlige foretagender</i>	1 677	(169)	1 507	1 928	(223)	1 705
Samlede betalingsanmodninger og modtagne fakturaer	17 779	(1 138)	16 641	16 699	(1 507)	15 192
EGFL	12 193	Ikke relevant	12 193	6 851	Ikke relevant	6 851
Betalingsforpligtelser vedr. egne indtægter	10 441	Ikke relevant	10 441	9 506	Ikke relevant	9 506
Diverse betalingsforpligtelser	364	Ikke relevant	364	356	Ikke relevant	356
Andet	364	Ikke relevant	364	286	Ikke relevant	286
I alt	41 142	(1 138)	40 005	33 698	(1 507)	32 191

⁽¹⁾ Anslåede ikkestøtteberettigede beløb og andre udestående forskud til medlemsstaterne.

Betalingsforpligtelser omfatter udgiftsopgørelser modtaget af Kommissionen i forbindelse med støtteaktiviteter. De krediteres med det beløb, der anmodes om, så snart anmodningen er modtaget. Hvis modparten er en medlemsstat, bliver de kategoriseret som sådan. Samme procedure gælder for fakturaer og kreditnotaer, der modtages i forbindelse med indkøbsaktiviteter. De pågældende betalingsanmodninger er taget i betragtning via cut-off-proceduren ved årets udgang. Efter disse cut-off-posteringer indregnes de anslåede støtteberettigede beløb derfor som udgifter, mens den resterende del indregnes som »anslåede ikkestøtteberettigede beløb og andre forskud til medlemsstaterne« (se nedenfor).

Næsten alle betalingsanmodninger er medtaget i de uindfriede forpligtelser ved årets udgang: alle beløb fra medlemsstaterne og en stor del af regningerne fra andre enheder.

Den største bevægelse vedrører Den Europæiske Garantifond for Landbruget og skyldes en bedre gennemførelse af betalingerne på medlemsstatsplan i 2016 i forhold til 2015 — det betød, at de faktiske betalingsanmodninger blev indgivet, og at det ikke var nødvendigt at anslå deres størrelse ved årets udgang. Stigningen på 5,3 mia. EUR modsvarer derfor af et lignende fald i periodeafgrænsningsposterne — se bemærkning 2.13.

Det betydelige fald i betalingsforpligtelserne under ELFUL skyldes hovedsageligt en mindskelse af de fordringer, der blev modtaget i perioden 2007-2013, som er tæt på at være afsluttet.

En anden stor stigning i betalingsforpligtelserne vedrører samhørighedspolitikken (13,9 mia. EUR i 2016 sammenlignet med 10,8 mia. i 2015) og hovedsagelig den foregående programmeringsperiode 2007-2013. Der er fortsat kun fremlagt et begrænset antal udgiftsopgørelser i forbindelse med programmeringsperioden 2014-2020. Det skyldes bl.a., at der er en række forvaltningsmyndigheder, der ikke er blevet udpeget.

Hvad angår programmeringsperioden 2014-2020, er det i forordningen om fælles bestemmelser, der finder anvendelse på strukturfondene (EFRU og ESF), Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF), fastsat, at EU-budgettet skal beskyttes ved systematisk at tilbageholde 10 % af de mellemliggende betalinger. Senest i februar efter regnskabsårets afslutning (1. juli-30. juni) er kontrolcyklussen, der omfatter både forvaltningsmyndighedernes forvaltningskontrol og revisionsmyndighedernes revision, fuldstændig. Kommissionen gennemgår de dokumenter vedrørende sikkerhed og regnskaber, der er fremlagt af de relevante myndigheder i medlemsstaterne. Betalingen/ inddrivelsen af den endelige saldo sker først, efter at denne vurdering er afsluttet, og regnskaberne er godkendt. Det beløb, der i henhold til denne bestemmelse blev tilbageholdt ved udgangen af 2016, beløb sig til 1 mia. EUR.

Betalingsforpligtelser vedrørende egne indtægter henviser til de medlemsstatsbidrag til EU-budgettet, som skal tilbagebetales ved årets afslutning efter det fjerde og femte ændringsbudget for 2016. At beløbet er betragteligt, skyldes den sene vedtagelse af ændringsbudget 4 og 5/2016, som var baseret på forordningen om egne indtægter og justeringerne i forbindelse med de nye bestemmelser, der blev indført med den nye afgørelse fra 2014 om egne indtægter. Medlemsstaterne betalte først disse beløb i januar 2017.

Anslåede ikkestøtteberettigede beløb og andre udestående forskud til medlemsstaterne.

Betalingsforpligtelserne er reduceret med den del af de modtagne, men endnu ikke kontrollerede anmodninger om godtgørelse, som ikke blev skønnet til at være støtteberettigede. De største beløb vedrører de generaldirektorater, der har ansvaret for strukturforanstaltninger. Betalingsforpligtelserne er også reduceret med den del af de modtagne anmodninger om godtgørelse, som vedrører andre forskud til medlemsstaterne (se bemærkning 2.5.2), der endnu ikke var betalt ved årets udgang (395 mio. EUR).

Anmodninger om forfinansiering

Ud over de ovennævnte beløb er der modtaget anmodninger om 594 mio. EUR i forfinansiering, som endnu ikke var udbetalt ved årets udgang. Ifølge EU's regnskabsregler bogføres disse beløb ikke som betalingsforpligtelser.

2.13. PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Påløbne udgifter</i>	66 800	67 358
<i>Udskudte indtægter</i>	638	869
<i>Andet</i>	143	175
I alt	67 580	68 402

De skyldige omkostninger fordeler sig således:

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
EGFL	33 033	38 263
ELFUL og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne	17 024	14 806
EFRU og Samhørighedsfonden (SHF)	7 157	5 026
ESF	3 473	2 636
Andet	6 112	6 627
I alt	66 800	67 358

Den største bevægelse vedrører Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og skyldes en bedre gennemførelse af betalingerne på medlemsstatsplan i 2016 i forhold til 2015 — det betød, at de faktiske betalingsanmodninger blev indgivet, og at det ikke var nødvendigt at anslå deres størrelse ved årets udgang. Stigningen på 5,2 mia. EUR modsvarer derfor af et lignende fald i periodeafgrænsningsposterne — se bemærkning 2.12.

Stigningen på 3 mia. EUR til samhørighedspolitikken skyldes den øgede gennemførelse på slutmodtagerniveau.

Stigningen i periodeafgrænsningsposterne vedrørende ELFUL (2,2 mia. EUR) er knyttet til det lavere antal anmodninger, der indkom i perioden 2014-2020, hvilket betyder, at det var nødvendigt at periodeafgrænse flere beløb ved årets udgang.

Bortset fra EGFL er alle andre periodeafgrænsningsposter for medlemsstaterne medtaget i de uindfriede forpligtelser i lighed med »andre« periodeafgrænsningsposter — se bemærkning 5.1.

NETTOAKTIVER

2.14. RESERVER

		<i>mio. EUR</i>	
	Bemærkning	31.12.2016.	31.12.2015.
Dagsværdireserve	2.14.1	325	292
Garantifondsreserve	2.14.2	2 643	2 561
Andre reserver	2.14.3	1 873	1 829
I alt		4 841	4 682

2.14.1. Dagsværdireserve

I overensstemmelse med EU's regnskabsregler benyttes dagsværdireserven til justering af AFS-aktiver til dagsværdi.

Bevægelser i dagsværdireserven i perioden

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje		
Medtaget i dagsværdireserven	34	79

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Medtaget i resultatopgørelsen</i>	0	(33)
	34	46
<i>Vedrørende investeringer regnskabsført efter den indre værdis metode</i>	(0)	7
I alt	33	53

2.14.2. **Garantifondsreserve**

Denne reserve afspejler målbeløbet på 9 % af de udestående beløb, der garanteres af EU-budgettet under EIB's eksterne lånemandat, der er garanteret af Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland (se bemærkning **2.4.1**).

2.14.3. **Andre reserver**

Dette beløb vedrører primært reserven for EKSF under afvikling (1 524 mio. EUR) med hensyn til aktiverne i Kul- og Stålforskningsfonden, der blev oprettet i forbindelse med afviklingen af EKSF.

2.15. **BELØB, DER SKAL INDKRÆVES FRA MEDLEMSSTATERNE**

	<i>mio. EUR</i>
Beløb til indkrævning fra medlemsstaterne pr. 31.12.2015	77 124
<i>Tilbagebetaling af budgetoverskud for 2015 til medlemsstaterne</i>	1 349
<i>Bevægelser i Garantifondens reserve</i>	82
<i>Andre reservebevægelser</i>	58
<i>Regnskabsårets økonomiske resultat</i>	(1 733)
Samlet beløb til indkrævning fra medlemsstaterne pr. 31.12.2016	76 881

Dette beløb dækker den del af de udgifter, som EU har afholdt frem til 31. december, og som skal finansieres over de fremtidige budgetter. Et stort antal udgifter er indregnet i henhold til periodiseringsprincippet i år n, selv om de måske først reelt bliver betalt i år n+1 (eller senere) og derfor finansieres via budgettet for år n+1 (eller senere). Denne postering under passiverne resulterer sammen med det forhold, at de tilsvarende beløb først finansieres over de fremtidige budgetter, i passiver, der langt overstiger aktiverne ved årets udgang. De beløb, det er vigtigst at fremhæve, er beløbene til aktiviteterne under Den Europæiske Garantifond for Landbruget og ydelser til medarbejdere.

Det skal også bemærkes, at ovenstående ikke har nogen indflydelse på resultatet af budgetgennemførelsen. Budgettets indtægter skal altid være lig med eller større end budgettets udgifter, og overskydende indtægter tilbageføres til medlemsstaterne.

3. BEMÆRKNINGER TIL RESULTATOPGØRELSEN

INDTÆGTER

INDTÆGTER FRA IKKEKOMMERCIELLE TRANSAKTIONER: EGNE INDTÆGTER

3.1. **BNI-INDTÆGTER**

EGNE indtægter er den vigtigste bestanddel i EU's driftsindtægter. Af de tre kategorier af egne indtægter, dvs. traditionelle egne indtægter, de momsbaseerede indtægter og de BNI-baseerede indtægter, er sidstnævnte indtægter på 95 578 mio. EUR (2015: 95 355 mio. EUR) de betydeligste.

3.2. TRADITIONELLE EGNE INDTÆGTER

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Told</i>	20 301	18 524
<i>Sukkerafgifter</i>	138	125
I alt	20 439	18 649

De traditionelle egne indtægter består af told- og sukkerafgifter. Medlemsstaterne tilbageholder 20 % af de traditionelle egne indtægter til dækning af opkrævningsomkostninger, og ovenstående beløb er angivet netto, dvs. efter at de er trukket fra.

3.3. MOMSINDTÆGTER

Momsindtægterne opkræves fra medlemsstaternes momsgrundlag, som til det formål harmoniseret teoretisk i henhold til EU-reglerne. Momsbidraget beregnes ved at anvende en ensartet sats på 0,3 % af det harmoniserede momsgrundlag i hver enkelt medlemsstat. Hvad angår perioden 2014-2020, er der i Rådets afgørelse 2014/335/EU, Euratom fastsat en nedsat bidragssats på 0,15 % for Tyskland, Nederlandene og Sverige. Faldet i momsindtægterne i 2016 skyldes primært det forhold, at den nedsatte bidragssats blev anvendt for første gang i 2016 efter ikrafttrædelsen af afgørelsen fra 2014 om egne indtægter.

INDTÆGTER FRA IKKEKOMMERCIELLE TRANSAKTIONER: OVERFØRSLER

3.4. BØDER

Disse indtægter på 3 858 mio. EUR (2015: 531 mio. EUR) vedrører bøder, som Kommissionen har pålagt for overtrædelse af regler, hvilket hovedsageligt er sket i forbindelse med konkurrencesager. Tilgodehavender og tilknyttede indtægter indregnes, når Kommissionen har truffet afgørelse om at pålægge en bøde, og det officielt er meddelt debitor. De store beløb i 2016 og derved den betydelige stigning i forhold til indtægterne fra bøder i 2015 vedrører bøder på markedet for lastbiler (2 927 mio. EUR) og banksektoren (485 mio. EUR).

3.5. INDDRIVELSE AF UDGIFTER

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Delt forvaltning</i>	1 876	1 465
<i>Direkte forvaltning</i>	56	76
<i>Indirekte forvaltning</i>	15	6
I alt	1 947	1 547

Denne post omfatter hovedsagelig de indtægtsordrer, der er udstedt af Kommissionen og indkasseret fra eller modregnet i (dvs. fratrukket) efterfølgende betalinger opført i Kommissionens regnskaber. De har til formål at tilbagesøge beløb, der tidligere er udbetalt over det almindelige budget. Det sker efter kontroller, revisioner eller analyser af udgifternes berettigelse, og disse inddrivelser spiller derfor en vigtig rolle i gennemførelsen af EU's budget. Disse foranstaltninger beskytter EU's budget mod retsstridige udgifter og er særlig vigtige, fordi Den Europæiske Revisionsret i sin revision har konstateret en betydelig fejlprocent i udbetalinger fra EU's budget — se nærmere herom i Revisionsrettens årsberetning med revisionserklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Indtægtsordrer udstedt af medlemsstaterne til modtagere af EGFL-udgifter, og forskellene i overslagene fra det foregående år til det indeværende år er også omfattet.

Beløbene i tabellen ovenfor udgør indtægter opnået i forbindelse med udstedelse af indtægtsordrer. Derfor viser disse beløb ikke det fulde omfang af de foranstaltninger, der er truffet for at beskytte EU's budget, især for samhørighedspolitikken, hvor der eksisterer specifikke ordninger, som sikrer korrektionen af ikkestøtteberettigede beløb, hvoraf de fleste ikke medfører, at der udstedes en indtægtsordre. Ikke medregnet er beløb, der er inddrevet ved udligning i udgifter, beløb, der er inddrevet gennem tilbageberegninger, og inddrivelse af forfinansieringsbeløb.

Delt forvaltning udgør størstedelen:

Landbrug: EGFL og udvikling af landdistrikter

For så vidt angår EGFL og ELFUL udgøres de beløb, der opføres som årets indtægter under denne post, af årets finansielle korrektioner og tilbagebetalinger, som er anmeldt af medlemsstaterne, og som er inddrevet i årets løb, samt nettostigningen i de udestående beløb vedrørende svig og uregelmæssigheder, der er anmeldt af medlemsstaterne, og som skal inddrives ved årets udgang.

Samhørighedspolitik

Hovedbeløbene vedrørende samhørighedspolitikken omfatter indtægtsordrer udstedt af Kommissionen til inddrivelse af uretmæssige betalinger foretaget i tidligere år og fradraget i udgifter minus faldet i periodeafgrænsningsposter ved udgangen af året.

3.6. ANDRE INDTÆGTER FRA IKKEKOMMERCIELLE TRANSAKTIONER

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
Budgetjusteringer	1 956	984
Personaleskatter og -bidrag	1 189	1 115
Bidrag fra tredjelande	953	946
Bidrag fra medlemsstaterne til bistand til tredjelande	732	0
Overførsel af aktiver	147	197
Justering af hensættelser	14	71
Landbrugsafgifter	5	814
Andet	744	939
I alt	5 740	5 067

Budgetjusteringerne omfatter budgetoverskuddet fra 2015 (1 349 mio. EUR), som indirekte tilbagebetales til medlemsstaterne gennem fradrag i deres bidrag til EU's egne indtægter det følgende år — det er således en indtægt i 2016.

Indtægterne fra personaleskatter og -bidrag opstår primært ved indeholdelser i personalets løn og består af to betydelige beløb, nemlig personalets pensionsbidrag og indkomstskat.

Bidrag fra tredjelande er bidrag fra EFTA-lande og tiltrædelseslande.

Bidragene fra medlemsstaterne til ekstern støtte udgøres hovedsagelig af de beløb, der indkom til oprettelsen af faciliteten for flytninge i Tyrkiet.

Indtægter fra overførsel af aktiver vedrører hovedsagelig overførsel af satellitter under Copernicus-programmet (tidligere GMES-programmet) fra Den Europæiske Rumorganisation (ESA) til Kommissionen (se bemærkning 2.2). Denne overførsel er ifølge EU's regnskabsregler en ikkekommerciel transaktion og vil finde sted i fremtiden for de resterende Copernicus-satellitter, der på nuværende tidspunkt er ved at blive bygget.

Landbrugsafgifter vedrører mælkeafgifter, som er et markedsstyringsværktøj, der straffer de mælkeproducenter, som overskrider deres referencemængder. Da der ikke er nogen sammenhæng med tidligere udbetalinger fra Kommissionen, anses mælkeafgifterne i praksis som indtægter til dækning af bestemte udgifter. Stigningen i mælkeafgifter sidste år skyldes primært tillægsafgiften på 811 mio. EUR.

INDTÆGTER FRA KOMMERCIELLE TRANSAKTIONER

3.7. FINANSIELLE INDTÆGTER

	mio. EUR	
	2016	2015
Renteindtægter fra:		
Forfinansiering	(0)	9
Forsinkede betalinger	108	20
Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	24	56
Lån	1 446	1 616
Kassebeholdning og tilsvarende likvide midler	6	14
Værdiforringede finansielle aktiver	9	7
Andet	0	0
Renteindtægter	1 592	1 721
Udbytte	13	8
Realiserede gevinster ved salg af finansielle aktiver	35	50
Finansielle indtægter fra finansielle aktiver eller forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen	0	—
Anden finansiel indkomst	128	66
I alt	1 769	1 846

Renteindtægter fra lån vedrører primært lån, der er ydet med henblik på finansiel bistand (se bemærkning 2.4.3).

3.8. ANDRE INDTÆGTER FRA KOMMERCIELLE TRANSAKTIONER

	mio. EUR	
	2016	2015
Valutakursgevinster	331	970
Gebyrindtægter for levering af tjenesteydelser	267	358
Gebyr- og præmieindtægter i forbindelse med finansielle instrumenter	48	43
Salg af varer	46	43

	mio. EUR	
	2016	2015
Indtægter vedrørende materielle anlægsaktiver	17	4
Andet	288	145
I alt	996	1 562

UDGIFTER

3.9. DELT FORVALTNING

	mio. EUR	
	2016	2015
Gennemført af medlemsstaterne		
Den Europæiske Garantifond for Landbruget	44 152	45 032
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og andre instrumenter til udvikling af landdistrikter	12 604	16 376
Den Europæiske Udviklingsfond og Samhørighedsfonden	35 045	38 745
Den Europæiske Socialfond	9 366	9 849
Andet	1 606	2 380
I alt	102 772	112 382

Overgangen fra den tidligere programmeringsperiode for 2007-2013 til programmeringsperioden for 2014-2020 forklarer mindskelsen af udgifterne med 4,2 mia. EUR på samhørighedsområdet: Som det kunne forventes, falder de anmeldte omkostninger for den foregående periode, mens omkostningerne vedrørende den nuværende periode stiger, men fortsat er lavere. Af samme årsag faldt udgifterne under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne ligeledes med 3,8 mia. EUR — se også bemærkning 2.13.

Posten »Andet« omfatter hovedsagelig: Fiskeri og maritime anliggender (756 mio. EUR), Asyl og migration (310 mio. EUR) og Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (178 mio. EUR).

3.10. DIREKTE FORVALTNING

	mio. EUR	
	2016	2015
Gennemført af Kommissionen	9 254	10 089
Gennemført af EU's forvaltningsorganer	6 259	5 532
Gennemført af trustfonde	97	6
I alt	15 610	15 626

Disse beløb vedrører navnlig gennemførelsen af forskningspolitikken (7,1 mia. EUR) og netværksprogrammerne (2,0 mia. EUR) samt den europæiske naboskabspolitik (1,0 mia. EUR), instrumenterne inden for udviklingssamarbejde (1,2 mia. EUR) og humanitær bistand (0,7 mia. EUR).

3.11. INDIREKTE FORVALTNING

	mio. EUR	
	2016	2015
Gennemført af andre EU-agenturer og -organer	2 547	1 209
Gennemført af tredjelande	876	905
Gennemført af internationale organisationer	2 382	2 127
Gennemført af andre enheder	2 035	2 107
I alt	7 840	6 348

3.12. PERSONALE- OG PENSIONSUDGIFTER

	mio. EUR	
	2016	2015
Personaleomkostninger	6 074	5 838
Pensionsomkostninger	3 702	4 435
I alt	9 776	10 273

Pensionsomkostningerne afspejler de bevægelser, der har fundet sted efter den aktuarmæssige vurdering af forpligtelserne vedrørende ydelser til medarbejdere, og som ikke kun er begrænset til ændringer i de aktuarmæssige antagelser.

3.13. ÆNDRINGER I AKTUARMÆSSIGE ANTAGELSER OM YDELSER TIL MEDARBEJDERE

Det aktuarmæssige nettotab på 1 mia. EUR, som er opført under denne post, henviser til de på balancen opførte forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere (se bemærkning 2.9).

3.14. FINANSIERINGSOMKOSTNINGER

	mio. EUR	
	2016	2015
Renteudgifter:		
Låntagning	1 440	1 607
Andet	57	21
Finansiell leasing	67	91
Værdiforringelse af finansielle AFS-aktiver	40	27
Tab ved værdiforringelse af lån og tilgodehavender	184	174
Realiseret tab ved salg af finansielle aktiver	0	3

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Tab på finansielle forpligtelser til dagsværdi reguleret via resultatopgørelsen</i>	1	—
<i>Andre finansielle omkostninger</i>	116	63
I alt	1 904	1 986

Renteudgifterne fra låntagning svarer til renteindtægterne fra långivning til finansiel bistand (back-to-back-transaktioner).

3.15. ANDEL AF RESULTATET FRA JOINT VENTURES OG TILKNYTTETE ORGANER

I resultatopgørelsen medtager EU i overensstemmelse med den indre værdis metode sin andel af nettoresultatet fra sine joint ventures og tilknyttede organer — se bemærkning 2.3.

3.16. ANDRE UDGIFTER

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Administrationsudgifter og IT-udgifter</i>	2 455	2 419
<i>Udgifter vedrørende materielle anlægsaktiver</i>	1 404	1 304
<i>Justering af hensættelser</i>	685	520
<i>Valutakurstab</i>	505	785
<i>Domstolens justering af bøder</i>	18	1 137
<i>Andet</i>	419	458
I alt	5 486	6 623

Faldet i andre udgifter skyldes hovedsagelig annullering af bøder, der blev pålagt i 2015, efter at Domstolen havde givet den sanktionerede virksomhed medhold.

Udgifterne til materielle aktiver omfatter 383 mio. EUR (2015: 373 mio. EUR) vedrørende operationel leasing.

Udgifter vedrørende forskning og udvikling er omfattet af administrationsudgifter og IT-udgifter og består af følgende:

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
<i>Forskningsomkostninger</i>	344	384
<i>Ikke-kapitaliserede udviklingsomkostninger</i>	88	60
I alt	431	443

3.17. SEGMENTOPLYSNINGER EFTER UDGIFTSOMRÅDE I DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME (FFR)

	mio. EUR							
	Intelligent og in- klusiv vækst	Bæredygtig vækst	Sikkerhed og med- borgerskab	Et globalt Europa	Administration	Ikke tildelt under FFR-udgiftsom- råde (1)	I alt	
BNI-indtægter	—	—	—	—	—	95 578	95 578	
Traditionelle egne indtægter	—	—	—	—	—	20 439	20 439	
Momsindtægter	—	—	—	—	—	15 859	15 859	
Bøder	—	—	—	—	—	3 858	3 858	
Inddrevne udgifter	48	1 871	4	23	—	1	1 947	
Andet	785	171	28	105	4 750	(97)	5 740	
Indtægter fra ikkekommercielle transaktioner	834	2 041	32	128	4 750	135 638	143 422	
Finansielle indtægter	87	0	0	21	0	1 661	1 769	
Andet	121	(11)	(7)	(5)	307	592	996	
Indtægter fra kommercielle transaktioner	208	(11)	(7)	16	307	2 253	2 765	
Indtægter i alt	1 041	2 030	25	144	5 057	137 891	146 187	
Udgifter gennemført af medlemsstaterne:								
EGFL	—	(44 152)	—	—	—	—	(44 152)	
ELFUL og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne	—	(12 604)	—	—	—	—	(12 604)	
EFRU og Samhørighedsfonden	(35 045)	—	—	—	—	—	(35 045)	
ESF	(9 366)	—	—	—	—	—	(9 366)	
Andet	(466)	(754)	(470)	84	—	—	(1 606)	
Gennemført af Kommissionen, forvaltningsorganer og trustfonde	(10 143)	(544)	(957)	(3 951)	(50)	34	(15 610)	
Gennemført af andre EU-agenturer og -organer	(2 028)	(110)	(662)	(265)	—	518	(2 547)	

	mio. EUR						
	Intelligent og in- klusiv vækst	Bæredygtig vækst	Sikkerhed og med- borgerskab	Et globalt Europa	Administration	Ikke tildelt under FFR-udgiftsom- råde ⁽¹⁾	I alt
Gennemført af tredjelande og internationale organisationer	(274)	(5)	(188)	(2 792)	—	—	(3 258)
Gennemført af andre enheder	(1 411)	(16)	(2)	(606)	(0)	—	(2 035)
Personale- og pensionsudgifter	(1 593)	(345)	(390)	(575)	(5 968)	(904)	(9 776)
Ændringer i de aktuariemæssige antagelser vedrørende personale- ydelser	—	—	—	—	(1 068)	—	(1 068)
Finansieringsomkostninger	(173)	(47)	(1)	(20)	(127)	(1 536)	(1 904)
Andel af nettounderskud fra joint ventures og tilknyttede organer	2	—	—	—	—	—	2
Øvrige omkostninger	(1 468)	(83)	(102)	(70)	(3 196)	(566)	(5 486)
Samlede omkostninger	(61 964)	(58 659)	(2 772)	(8 195)	(10 409)	(2 455)	(144 454)
Regnskabsårets økonomiske resultat	(60 923)	(56 629)	(2 747)	(8 051)	(5 352)	1 35 436	1 733

⁽¹⁾ Ikke tildelt under FFR-udgiftsområde* omfatter konsoliderede enheders budgetmæssige eliminerings- og konsoliderede eliminerings-, ikkebudgetmæssige transaktioner og ikkeallokerede programmer med uvæsentlige beløb.

Visningen af indtægter og udgifter efter FFR-udgiftsområde bygger på skøn, eftersom det ikke er alle forpligtelser, der vedrører et FFR-udgiftsområde.

4. EVENTUALFORPLIGTELSER OG AKTIVER

4.1. EVENTUALFORPLIGTELSER

Eventualforpligtelser er mulige fremtidige betalingsforpligtelser for EU, som kan opstå som følge af tidligere begivenheder eller retlige bindende forpligtelser, men som vil afhænge af fremtidige begivenheder, som EU ikke har fuldt kontrol over. De vedrører primært finansielle garantier (for programmer om lån og finansiell bistand) og retslige risici. Alle eventualforpligtelser, dog undtaget forpligtelser der vedrører bøder og garantier, der dækkes af fonde (se bemærkning 2.4.1), finansieres over EU-budgettet i de kommende år, hvis de forfalder.

4.1.1. Budgetgarantier

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Loft	Undertegnet	Udbetalt	Loft	Undertegnet	Udbetalt
<i>EIB's eksterne lånemandatgarantier</i>	40 645	30 161	21 145	41 764	28 741	19 450
<i>EIF-garantier</i>	16 000	11 245	4 392	16 000	1 252	202
I alt	56 645	41 406	25 537	57 764	29 993	19 652

mio. EUR

Ovenstående tabel viser, i hvor høj grad EU-budgettet er eksponeret for fremtidige betalinger i tilknytning til de garantier, EIB-gruppen har givet. Udbetalte beløb repræsenterer de beløb, der allerede er betalt til slutmodtagerne, mens undertegnede beløb omfatter de udbetalte midler plus aftaler, der allerede er undertegnet med støttemodtagere, men hvor beløbet endnu ikke er udbetalt. Loftet udgør den samlede garanti, som EU-budgettet og dermed medlemsstaterne er forpligtet til at dække.

EIB's eksterne lånemandatgarantier

EU's budget garanterer de lån, som EIB havde undertegnet og ydet af egne midler til fordel for tredjelands. Pr. 31. december 2016 beløb udestående lån, der dækkes af EU-garantien, sig i alt til 21,1 mia. EUR. EU-budgettet garanterer:

- 19 481 mio. EUR (2015: 19 450 mio. EUR) via Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland (se bemærkning 2.4.1) og
- 1 664 mio. EUR (2015: 1 987 mio. EUR) direkte til lån ydet til medlemsstater før deres tiltrædelse.

Ud over de 21,1 mia. EUR, der er anført som eventualforpligtelser, garanterer EU for udestående lån på 309 mio. EUR til Syrien, for hvilke der allerede er foretaget hensættelser — se bemærkning 2.10.

EU's eksterne lånemandatgaranti vedrørende lån ydet af EIB er begrænset til 65 % af den udestående balance for aftaler undertegnet efter 2007 (mandat 2007-2013 og 2014-2020). For aftaler før 2007 er EU-garantien begrænset til en procentdel af loftet over de godkendte kreditlinjer, i de fleste tilfælde 65 %, men også 70 %, 75 % eller 100 %. Når loftet ikke nås, er det samlede lånebeløb omfattet af EU-garantien.

For at vise EU's maksimale eksponering pr. 31. december 2016 er det dog nødvendigt også at medtage lån, der er godkendt til at blive undertegnet, men endnu ikke er undertegnet (10,5 mia. EUR) og lån, der er undertegnet, men endnu ikke udbetalt (9 mia. EUR).

Garantien fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)

EFSI er et initiativ, der har til formål at øge EIB-Gruppens risikokapacitet, således at EIB kan investere op til 61 mia. EUR i EU. EFSI er ikke en særskilt retlig enhed eller en investeringsfond i snæver forstand. EFSI's risikoreserve beskytter EIB mod potentielle tab ved underliggende transaktioner. Den består af en tildeling på 5 mia. EUR af EIB's egne midler og en budgetgaranti fra EU på op til 16 mia. EUR (loft). Det er hensigten, at yderligere finansiering fra medlemsstaterne, nationale erhvervsfremmende banker og private investorer skal bringe de samlede investeringer i EU op på i alt 315 mia. EUR.

EFSI's transaktioner gennemføres inden for to dele: infrastruktur- og innovationsdelen (IIW), som gennemføres af EIB (EU-garanti på 13 mia. EUR), og SMV-delen (SMEW), som gennemføres af EIF (EU-garanti på 3 mia. EUR), som begge får en gældsportefølje og en egenkapitalportefølje. EIF handler i henhold til en aftale med EIB på grundlag af en EIB-garanti, som selv regaranteres af EU.

Med henblik på anvendelsen af EU-garantien overvåges gennemførelsen af EFSI af et styringsråd, der træffer afgørelse ved konsensus og består af fire medlemmer, hvoraf tre er udpeget af Kommissionen og et af EIB. Styringsrådet træffer ikke afgørelser om investeringer.

EU og EIB har hver deres rolle inden for EFSI. EFSI er etableret inden for rammerne af EIB, som finansierer transaktionerne (låne- og egenkapitalinvesteringer) og til dette formål låner de nødvendige midler på kapitalmarkederne. For IIW-delen træffer EIB investeringsbeslutningerne selvstændigt og forvalter transaktionerne i overensstemmelse med sine egne regler og procedurer, som den også anvender på sine egne (risiko-)transaktioner. Med henblik på at sikre, at investeringer, der foretages under EFSI, fastholder det specifikke mål om at afhjælpe de markedssvigt, der hæmmer investeringerne i EU, og at de er berettigede til at modtage støtte i form af EU-garantien, er der indført en særlig forvaltningsstruktur. Et investeringsudvalg bestående af tværfaglige eksperter undersøger hvert af de projekter, som EIB foreslår for at kontrollere, at det er berettiget til EU-garantien. Når et projekt er blevet godkendt som en EFSI-garanteret transaktion, træffes afgørelsen om at gå videre med projektet og om dets forvaltning efter EIB's sædvanlige projektcyklus- og forvaltningsproces.

EU's rolle vedrører tilvejebringelsen af EU-budgetgarantien for den del af de potentielle tab, som EIB kan pådrage sig som følge af sine investeringer i låne- og egenkapitalinstrumenter. Som følge deraf deltager EU ikke i udvælgelsen og forvaltningen af EFSI-transaktioner, investerer ingen midler i EFSI-transaktionerne og er ikke en direkte part i de underliggende instrumenter. Eftersom de kontrol- og regnskabskriterier, der ifølge EU's regnskabsregler (og IPSAS) gælder for konsolidering, ikke er opfyldt, er disse aktiver ikke medregnet i EU's konsoliderede regnskab.

EU-garantien kan ikke på noget tidspunkt udgøre mere end 16 mia. EUR, og de samlede nettobetalingen fra EU-budgettet må ikke overstige dette beløb. Betalinger under EU-garantier foretages af EFSI-garantifonden — se bemærkning 2.4.1. Ved udgangen af 2016 udgjorde aktiverne i garantifonden i alt 1 mia. EUR, mens der var indgået forpligtelser for 2,4 mia. EUR, som endnu ikke var udbetalt og er medtaget i det beløb, der er anført som uindfrie forpligtelser i bemærkning 5.1.

Den garanti, EU stiller EIB-Gruppen for EFSI-porteføljen, er regnskabsført som en finansiell garantiforpligtelse for låneporteføljen og som en eventualforpligtelse for både låne- og egenkapitalporteføljen. Eftersom de garanterede investeringer finansieres og kontrolleres af EIB, er de tilknyttede finansielle aktiver ikke medregnet i EU's konsoliderede regnskab.

Under EFSI-IIW-delen dækker EU-garantien »first loss piece«-tabet for en portefølje af finansieringstransaktioner, som EIB har indgået, og som primært består af standardlån og -garantier. EU-garantien udløses, når debitor ikke foretager en forfalden betaling, eller ved gældsomlægning. Der betales en modydelse for EU-garantien i forhold til den risiko, som EU tager, og dette sker ved en fordeling mellem EIB og EU af de risikorelaterede indtægter, som de EFSI-garanterede transaktioner giver EIB. EU's indtægter bør først dække tabene ved de garanterede transaktioner. EU-garantien medregnes derfor som en finansiell garantiforpligtelse og måles ved første indregning til dagsværdi, dvs. nettonutidsværdien af præmieindtægterne (EU's indtægter). På efterfølgende balancedatoer måles den finansielle garantiforpligtelse til de forventede tab eller det oprindeligt indregnede beløb med fradrag af eventuelle akkumulerede indtægter, idet det højeste beløb anvendes. Den finansielle garantiforpligtelse præsenteres fratrukket udestående EU-indtægter, der stadig mangler at blive modtaget — nul pr. 31. december 2016 — se bemærkning 2.11.3.

Under IWW-delen i EFSI's egenkapitalportefølje, som består af direkte egenkapital- eller kvasiegenkapitalinvesteringer eller efterstillede lån, investerer EIB pari-passu for egen risiko og også for EU's risiko. Som følge deraf dækker EU-garantien vedrørende den del af egenkapitalinvesteringerne, der er garanteret af EU, de negative værditilpasninger (ikke-realiserede tab) på hver balancedato, de realiserede tab ved afhændelse af investeringerne og EIB's finansieringsomkostninger. I de tilfælde, hvor værdien af en investering, som tidligere har været genstand for en negativ værditilpasning, stiger på efterfølgende indberetningsdatoer, tilbagebetaler EIB beløbet op til investeringsomkostningen til EU. Når investeringen afhændes har EU også ret til den gevinst af investeringen, der overstiger de oprindelige omkostninger. Modydelsen for EU-garantien betales af de indtægter, EIB modtager fra de garanterede transaktioner, inkl. renter, udbytte og realiserede gevinster. Afregningen mellem EU og EIB sker årligt med fradrag af indtægter og udgifter. Pr. 31. december 2016 udgjorde de EU-garanterede investeringer under IWW-gældsporteføljen 35,7 mio. EUR, der er regnskabsført som en eventualforpligtelse.

SMEW-gældsporteføljen blev først operationel i 2016, og beløbene har været uden betydning. Den regnskabsmæssige behandling af egenkapitaltransaktionerne vil blive fastlagt af regnskabsføreren i samråd med EU's rådgivende ekspertgruppe for regnskabsstandarder. EIF har investeret 5 mio. EUR og er vist som en eventualforpligtelse pr. 31. december 2016.

Ovennævnte eventualforpligtelse omfatter også transaktioner vedrørende COSME- og Horisont 2020-programmerne, som er omfattet af EU-garantien for EFSI under SMEW-gældsporteføljen.

4.1.2. Garantier vedrørende finansiel bistand (ind- og udlån)

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Udnyttet	Ikkeudnyttet	I alt	Udnyttet	Ikkeudnyttet	I alt
EFSM	47 456	—	47 456	47 509	—	47 509
Betalingsbalancestøtte	4 272	—	4 272	5 811	—	5 811
Makrofinansiel bistand	2 964	1 313	4 277	3 024	1 323	4 347
Euratom	252	300	552	301	300	601
I alt	54 944	1 613	56 557	56 645	1 623	58 268

EU-budgettet garanterer lånene i Kommissionens back-to-back-transaktioner for at finansiere lån til medlemsstater og tredjelande — se også bemærkning 6. Disse lån er allerede opført som forpligtelser på EU-balancen — se bemærkning 2.11.1 for nærmere oplysninger. Hvis disse back-to-back-lån, som ydes gennem disse indlån, misligholdes, vil EU-budgettet i henhold til artikel 14 i Rådets forordning (EU) nr. 609/2014 dog skulle dække hele det ikke tilbagebetalte beløb:

- Låntagning i tilknytning til de lån, der ydes under EFSM, garanteres udelukkende af EU's budget.
- Låntagning vedrørende betalingsbalancestøttelån garanteres udelukkende af EU's budget.
- MFA-lån garanteres først af Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland (se bemærkning 2.4.1) og dernæst af EU-budgettet og
- garantier fra tredjeparter er den første dækning for de samlede udestående Euratom-lån. Garantifonden dækker lån til tredjepart, hvis tredjepartsgarantierne ikke dækker dem.

Lån under EKSF under afvikling, der ydes på grundlag af lånte midler, er ikke omfattet af EU-budgetgarantien. De er i stedet dækket af de finansielle aktiver under EKSF under afvikling — se bemærkning 2.4.1.

4.1.3. Garantier til andre af EU's finansielle instrumenter

	31.12.2016.		31.12.2015.	
Horisont 2020	921		459	
Finansieringsfacilitet for risikodeling	711		845	

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Connecting Europe-faciliteten ⁽¹⁾	465	429
Andet	3	16
I alt	2 101	1 749

⁽¹⁾ Beløb fra tidligere år vedrører initiativet for projektobligationer og lånegarantiinstrumentet for TEN-T-projekter. Disse to instrumenter blev i 2016 samlet i Connecting Europe-faciliteten.

Som omhandlet i finansforordningens artikel 140, stk. 3, må budgetudgifterne i tilknytning til et finansielt instrument og EU's finansielle forpligtelse aldrig overstige det beløb, den pågældende budgetforpligtelse andrager, og dette udelukker således eventualforpligtelser for budgettet. I praksis betyder det, at disse forpligtelser har et modsvarende beløb på balancens aktivside eller er dækket af udestående forpligtelser, som endnu ikke er bogført. Ovennævnte eventualforpligtelser vises netto efter fradrag af de finansielle hensættelser til disse instrumenter — se bemærkning 2.10.

4.1.4. Retssager

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Bøder	1 834	3 951
Landbrug	1 711	1 377
Samhørighed	3	3
Andet	600	795
I alt	4 148	6 125

Bøder

Beløbene vedrører bøder, som Kommissionen pålægger for overtrædelse af konkurrencereglerne, hvor beløbet er foreløbigt betalt, jf. gennemførelsesbestemmelserne i finansforordningens artikel 90, stk. 1, og hvor der er indgivet klage, eller hvor det ikke vides, om der vil blive indgivet klage. Eventualforpligtelsen opretholdes, indtil Domstolen har truffet endelig afgørelse, eller indtil klagefristen er udløbet. Renterne af de foreløbige betalinger er indregnet i det økonomiske resultat for året og er også medtaget som eventualforpligtelse for at afspejle, at Kommissionens ret til disse beløb er usikker.

Hvis EU taber nogle af disse sager vedrørende pålæggelse af bøder, vil det ikke medføre omkostninger for EU-budgettet, da bøderne er betalt foreløbig, og disse likvide midler opbevares på særlige bankkonti (se bemærkning 2.8) eller i den BUFI-fond, der er oprettet til formålet (se bemærkning 2.4.1). Bødebeløbene opføres først som indtægter på budgettet, når de er endelige (finansforordningens artikel 83).

Landbrug

Der er tale om eventualforpligtelser over for medlemsstaterne i tilknytning til overensstemmelsesbeslutninger vedrørende EGFL, udvikling af landdistrikterne og finansielle korrektioner vedrørende førtiltrædelse, hvor Domstolen endnu ikke har afsagt dom. Fastsættelsen af det endelige forpligtelsesbeløb og af det år, hvor virkningerne af, at klagesager blev vundet, konteres på budgettet, afhænger af, hvor længe retssagen varer.

Samhørighed

Der er tale om eventualforpligtelser over for medlemsstaterne i forbindelse med retssager under samhørighedspolitikken, hvor man afventer datoen for den mundtlige forhandling eller Domstolens dom.

Andre retssager

Denne post vedrører erstatningssager, der er anlagt mod EU, andre retlige tvister og de anslåede retsudgifter. Det skal bemærkes, at sagsøger i erstatningssager efter artikel 340 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (tidligere EF-traktatens artikel 288) skal bevise, at institutionen har begået en tilstrækkeligt alvorlig overtrædelse af en retsregel, der har til formål at skabe rettigheder for private, at sagsøger har lidt reel skade, og at der er en direkte årsagsforbindelse mellem den ulovlige handling og skaden.

4.2. EVENTUALAKTIVER

	<i>mio. EUR</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Modtagne garantier:</i>		
<i>Opfyldelsesgarantier</i>	369	398
<i>Andre garantier</i>	28	27
<i>Andre eventualaktiver</i>	34	48
I alt	431	474

Der kræves en opfyldelsesgaranti for at sikre, at modtagerne af EU-finansieringen opfylder forpligtelserne i deres kontrakter med EU.

5. BUDGETFORPLIGTELSE OG RETLIGE FORPLIGTELSE

Denne bemærkning indeholder oplysninger om budgetproceduren og fremtidige finansieringsbehov, men ikke om forpligtelserne pr. 31. december 2016.

Den flerårige finansielle ramme (FFR), som vedtages af medlemsstaterne, fastsætter programmerne og udgiftslofterne for forpligtelsesbevillinger og de samlede betalingsbevillinger, som EU kan indgå budgetforpligtelser eller retlige forpligtelser for og i sidste instans foretage betalinger med i en periode på syv år — se tabel 1.1 i bemærkningerne til beretningen om gennemførelsen af budgettet.

FFR-lofterne blev vedtaget af Rådet (medlemsstaterne) med Europa-Parlamentets godkendelse, mens artikel 16 i forordning (EU) nr. 1306/2013 om finansiering af den fælles landsbrugspolitik skaber en direkte forbindelse mellem det årlige loft over udgifterne under EGFL og FFR-forordningen. Europa-Parlamentet og Rådet har desuden vedtaget de enkelte basisretsakter for udgifter under EGFL, som fastsætter udgifterne pr. medlemsstat for hele perioden 2014-2020.

De retlige forpligtelser vedrører de programmer, projekter, aftaler eller kontrakter, der er aftalt, og som således er bindende for EU. En retlig forpligtelse er den handling, hvorved den anvisningsberettigede indgår eller fastlægger en forpligtelse (for EU), der medfører udgifter (jf. finansforordningens artikel 85).

En budgetforpligtelse indgås i princippet før den retlige forpligtelse, men for nogle flerårige programmer/projekter er det omvendt, idet de pågældende budgetforpligtelser opdeles i årlige rater, som udbetales over flere år, hvis dette er fastsat i basisretsakten. I forbindelse med samhørighedspolitikken er det f.eks. fastsat i artikel 76 i forordningen om fælles bestemmelser (forordning (EU) nr. 1303/2013), at Kommissionens afgørelse om vedtagelse af et program udgør en retlig forpligtelse i finansforordningens forstand, men at Unionens budgetforpligtelser i forbindelse med de enkelte programmer opdeles i årlige rater for hver fond mellem den 1. januar 2014 og den 31. december 2020. Andre retsgrundlag kan indeholde lignende bestemmelser. EU kan derfor have en retlig forpligtelse til at udbetale beløb, for hvilke der endnu ikke er indgået en budgetforpligtelse — se bemærkning 5.2 og 5.3 nedenfor.

Hvis budgetforpligtelsen er blevet indgået, men de deraf følgende udbetalinger endnu ikke er foretaget, kaldes den forpligtelse, der henstår til betaling, en »uindfriet forpligtelse« (reste à liquider, RAL). Dette kan være tilfældet for (typisk flerårige) programmer eller projekter, der er blevet vedtaget, men endnu ikke er blevet (fuldt) gennemført. De udgør betalingsforpligtelser for kommende år. En del af det samlede ikke-udbetalte beløb (den uindfrie forpligtelse) er allerede blevet udgiftsført og opført som et passiv på balancen (se bemærkning 2.12 og 2.13). Beregningen af disse udgifter foretages på grundlag af ubetalte betalingsanmodninger/fakturaer eller det anslåede gennemførelsesniveau for et program eller projekt, hvis der endnu ikke er indgivet nogen betalingsanmodning til EU — se bemærkning 5.1 nedenfor. Så snart betalingen vedrørende den uindfrie forpligtelse er blevet foretaget efter den 31. december 2016, indregnes den ikke længere i passiverne på balancen. Den del af den uindfrie forpligtelse, der endnu ikke er blevet udgiftsført, indregnes ikke i passiverne, men er i stedet anført i nedenstående tabel.

Nedenstående beløb svarer således til de beløb, som EU pr. 31. december 2016 har indgået forpligtelser for som led i aftaler/kontrakter, og som derfor skal finansieres over fremtidige EU-budgetter.

<i>mio. EUR</i>			
	Bemærkning	31.12.2016	31.12.2015
<i>Uindfrie budgetforpligtelser, som endnu ikke er udgiftsført</i>	5.1	189 881	177 477
<i>Retlige forpligtelser under delt forvaltning i den aktuelle FFR, som endnu ikke er opfyldt</i>	5.2	276 351	338 755
<i>Væsentlige retlige forpligtelser på andre områder</i>	5.3	22 275	19 098
I alt		488 507	535 329

5.1. UINDFRIEDE BUDGETFORPLIGTELSE, SOM ENDNU IKKE ER UDGIFFTSFØRT

<i>mio. EUR</i>		
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Uindfrie budgetforpligtelser, som endnu ikke er udgiftsført</i>	189 881	177 477

Det beløb, der er anført ovenfor, er de budgetterede uindfrie forpligtelser på 238 759 mio. EUR, minus dertil knyttede beløb, der er indregnet som passiver på balancen og som udgifter i resultatopgørelsen. De budgetterede uindfrie forpligtelser udgør åbne forpligtelser, for hvilke der endnu ikke er sket betaling og/eller frigørelse. Som nævnt ovenfor er dette den normale følge af forekomsten af flerårige programmer.

Det skal bemærkes, at den udestående forfinansiering pr. 31. december 2016 beløb sig til 45,5 mia. EUR (se bemærkning 2.5). Det er budgetforpligtelser, der er blevet udbetalt, hvilket mindsker de uindfrie forpligtelser, men hvor de udbetalte beløb stadig anses for at tilhøre EU og ikke modtageren, før de aftalemæssige forpligtelser er opfyldt. Ligesom de ovenfor anførte uindfrie forpligtelser er de således endnu ikke udgiftsført.

5.2. RETLIGE FORPLIGTELSE UNDER DELT FORVALTNING I DEN AKTUELLE FFR, SOM ENDNU IKKE ER OPFYLDT

mio. EUR

Fonde	Den finansielle ramme for 2014-2020 (A)	Indgåede retlige forpligtelser (B)	Budgetforpligtelser (C)	Frigørelser (D)	Disponible budgetmidler under FFR (=A-C)	Retlige forpligtelser minus budgetforpligtelser (=B-C+D)
<i>Den Europæiske Udviklingsfond og Samhørighedsfonden</i>	262 058	262 058	102 172	—	159 886	159 886
<i>Den Europæiske Socialfond</i>	91 991	91 991	38 418	—	53 573	53 573
<i>Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede</i>	3 814	3 814	1 570	—	2 244	2 244
Udgiftsområde 1B: SAMHØRIGHED	357 862	357 862	142 160	—	215 702	215 702
<i>Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne</i>	99 348	99 348	42 064	—	57 284	57 284
<i>Den Europæiske Hav- og Fiskerifond</i>	5 749	5 749	2 392	—	3 358	3 358
UDGIFTSOMRÅDE 2: NATURRESSOURCER	105 097	105 097	44 455	—	60 641	60 641
<i>Asyl- og Migrationsfonden</i>	3 607	1 977	1 970	—	1 637	7
<i>Fonden for Intern Sikkerhed</i>	2 195	981	981	—	1 214	0
UDGIFTSOMRÅDE 3: SIKKERHED OG MEDBORGERSKAB	5 802	2 958	2 951	—	2 851	7
I alt	468 761	465 917	189 566	—	279 195	276 351

Det er retlige forpligtelser, som EU har forpligtet sig til at betale ved vedtagelsen af operationelle programmer under delt forvaltning. Kommissionens afgørelse om vedtagelse af et operationelt program udgør en finansieringsafgørelse, jf. finansforordningens artikel 84, og når den er meddelt den pågældende medlemsstat, udgør den en retlig forpligtelse i finansforordningens forstand.

I artikel 76 i forordningen om fælles bestemmelser vedrørende de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) hedder det:

»Unionens budgetforpligtelser i forbindelse med de enkelte programmer indgås i årlige rater for hver fond i perioden mellem den 1. januar 2014 og den 31. december 2020. Budgetforpligtelserne vedrørende resultatreserven i hvert program foretages separat fra den øvrige tildeling til programmet.«

Ovenstående tabel viser den samlede FFR i første kolonne (A) og de retlige forpligtelser, for hvilke der endnu ikke er indgået budgetforpligtelser, samt til oplysning de maksimale forpligtelser vedrørende de lofter, der er fastsat under udgiftsområde 1B, 2 og 3 i FFR 2014-2020. Disse retlige forpligtelser svarer således til de udestående beløb, som EU har forpligtet sig til at betale efter den 31. december 2016. Kolonne B viser de retlige forpligtelser, der var indgået ved udgangen af året, og kolonne C viser de budgetforpligtelser, der er stillet til rådighed i forbindelse med disse retlige forpligtelser ved udgangen af året. Der er ikke foretaget nogen frigørelser (kolonne D) pr. 31. december 2016.

5.3. VÆSENTLIGE RETLIGE FORPLIGTELSE PÅ ANDRE OMRÅDER

	mio. EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Connecting Europe-faciliteten</i>	13 799	10 051
<i>Copernicus-programmet</i>	2 393	2 939
<i>ITER</i>	1 891	2 022
<i>Galileo-programmet</i>	523	124
<i>Fiskeriaftaler</i>	247	373
<i>Forpligtelser vedrørende operationel leasing</i>	2 419	2 511
<i>Andre kontraktlige forpligtelser</i>	1 003	1 079
I alt	22 275	19 098

Disse beløb afspejler de langfristede retlige forpligtelser, som endnu ikke var dækket af forpligtelsesbevillinger på budgettet ved udgangen af året. Disse bindende forpligtelser vil blive budgetteret i årlige rater i kommende år og udbetalt.

Nogle vigtige programmer (se nedenfor) kan gennemføres ved hjælp af årlige rater, jf. finansforordningens artikel 85, stk. 4. Det giver EU mulighed for at indgå retlige forpligtelser (tilskudsftaler, delegationsaftaler og offentlige kontrakter) for beløb, der er højere end de disponible forpligtelsesbevillinger for et givet år. Der kan således allerede være indgået forpligtelser for en betydelig del af den samlede aktuelle FFR-bevilling. Det gælder især følgende programmer:

- Connecting Europe-faciliteten
- Copernicus-programmet
- ITER og
- Galileo-programmet.

Connecting Europe-faciliteten (CEF)

Connecting Europe-faciliteten yder finansiel bistand til transeuropæiske net til støtte for projekter af fælles interesse inden for transport, telekommunikation og energiinfrastruktur. De retlige forpligtelser vedrørende CEF dækker perioden mellem 2014 og 2020 for CEF Transport og 2014 og 2021 for CEF Energi. Retsgrundlaget for disse forpligtelser er Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, om ændring af forordning (EU) nr. 913/2010 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUT L 348 af 20. december 2013), som i artikel 19 indeholder bestemmelser om anvendelsen af årlige rater.

Copernicus-programmet

Copernicus er det europæiske jordovervågningsprogram — se også bemærkning 2.2. Forpligtelserne er indgået for perioden frem til 2020. Kommissionen har på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 af 3. april 2014 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 44) indgået delegationsaftaler med Den Europæiske Rumorganisation (ESA), Den Europæiske Organisation til Udnyttelse af Meteorologiske Satellitter (EUMETSAT) og Det Europæiske Center for Mellemlistede Vejrprognoser. I henhold til artikel 8 i forordning (EU) nr. 377/2014 kan der gøres brug af årlige rater.

ITER — den internationale termonukleare forsøgsreaktor

Forpligtelserne skal dække ITER's fremtidige finansieringsbehov frem til 2021. EU's (Euratoms) bidrag til ITER-organisationen ydes via agenturet »Fusion for Energy« og omfatter også bidrag fra medlemsstaterne og Schweiz. Forpligtelserne indgås på grundlag af Rådets afgørelse 2013/791/Euratom af 13. december 2013 om ændring af beslutning 2007/198/Euratom om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det, som giver mulighed for årlige rater. ITER-organisationen blev oprettet med henblik på at forvalte og fremme udnyttelsen af ITER-anlæggene, fremme befolkningens forståelse og accept af fusionsenergi og gennemføre andre aktiviteter, der er nødvendige for at opfylde formålet med ITER. Deltagerne i ITER er EU, Kina, Indien, Rusland, Sydkorea, Japan og USA.

Galileo-programmet

Der er tale om beløb, som er afsat til Galileo-programmet til udvikling af et europæisk globalt satellitnavigationssystem — se også bemærkning 2.2. Forpligtelserne er indgået for perioden frem til 2020. Kommissionen har på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 (EUT L 347 af 20. december 2013, s. 1) indgået en delegationsaftale med ESA. I henhold til artikel 9 i forordning (EU) nr. 1285/2013 kan der gøres brug af årlige rater.

Fiskeriaftaler

Der er tale om forpligtelser, som er indgået med tredjelande frem til 2020 vedrørende interventioner under internationale fiskeriaftaler. Forpligtelserne indgås på grundlag af Rådets afgørelser vedrørende hvert enkelt tredjeland (f.eks. forordning (EU) 1894/2015 af 5. oktober 2015 om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kap Verde (EUT L 277 af 22. oktober 2015)). Det drejer sig om særlige internationale aftaler, som medfører flerårige rettigheder og pligter.

Forpligtelser vedrørende operationel leasing

De minimumsbeløb, der er indgået forpligtelser for, og som skal betales i den resterende del af leasingkontrakternes løbetid, er som følger:

	<i>mio. EUR</i>			
	Beløb, der skal betales i fremtiden			
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	I alt
Bygninger	373	1 085	944	2 402
It-udstyr og andet udstyr	7	10	0	17
I alt	380	1 095	944	2 419

Andre kontraktlige forpligtelser

Denne post omfatter beløb, som EU har forpligtet sig til at betale i kontrakternes løbetid. Det største beløb på denne post vedrører Europa-Parlamentets bygningskontrakter (276 mio. EUR).

6. FINANSIEL RISIKOSTYRING

Følgende oplysninger om EU's finansielle risikostyring vedrører:

- långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiell bistand ydet af Kommissionen ved hjælp af den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM), betalingsbalancestøtte, makrofinansiell bistand (MFA), Euratom-foranstaltninger og foranstaltninger under Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF — under afvikling)
- likviditetstransaktioner, som Kommissionen har foretaget for at gennemføre EU-budgettet, herunder modtagelse af bøder
- aktiver, der indehaves i garantifonde: garantifonden for aktioner i forhold til tredjeland og EFSI-garantifonden og
- finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet.

6.1. RISIKOTYPER

Markedsrisiko er risikoen for, at dagsværdien af eller fremtidige pengestrømme fra et finansielt instrument vil svinge som følge af variationer i markedskurser. Markedsrisiko omfatter ikke kun muligheden for tab, men også muligheden for gevinst. Den omfatter *valutarisiko*, *renterisiko* og *anden prisrisiko* (EU er ikke udsat for anden prisrisiko af betydning).

- (1) *Valutarisiko* er risikoen for, at EU's transaktioner eller investeringers værdi påvirkes af ændringer i valutakurser. Risikoen opstår som følge af ændringen i kursen for én valuta i forhold til en anden.
- (2) *Renterisiko* er muligheden for en reduktion af værdipapirers og navnlig obligationers værdi som følge af en rentestigning. Generelt fører højere renter til lavere kurser på obligationer med fast rente og omvendt.

Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af en skyldners eller låntagers manglende betaling af et lån eller en anden kreditlinje (enten hovedstol eller renter eller begge dele), eller manglende overholdelse af en kontraktlig forpligtelse. Misligholdelsesbegivenhederne omfatter forsinket tilbagebetaling, omlægning af tilbagebetalinger og konkurs.

Likviditetsrisiko er den risiko, der opstår som følge af vanskeligheden ved at sælge et aktiv, f.eks. risikoen for, at et bestemt værdipapir eller aktiv ikke kan handles tilstrækkeligt hurtigt på markedet til at undgå et tab eller overholde en forpligtelse.

6.2. POLITIKKER FOR RISIKOSTYRING

Gennemførelsen af EU's budget hviler i stigende grad på brugen af finansielle instrumenter, som bygger på operationelle programmer. I modsætning til den traditionelle budgetgennemførelse ved hjælp af tilskud og støtte er den grundlæggende tanke bag denne nye tilgang, at den endelige støttemodtager for hver euro, der bruges fra budgettet via finansielle instrumenter, får mere end 1 EUR i finansiell bistand på grund af løftestangseffekten. En sådan anvendelse af EU's budget maksimerer effekten af de midler, der stilles til rådighed. Der gives yderligere oplysninger om de pågældende beløb i bemærkning 2.4.1.

Fælles for de fleste finansielle instrumenter er, at gennemførelsen uddelegeres til enten EIB-gruppen (herunder EIF) eller andre finansielle institutioner på grundlag af en aftale mellem Kommissionen og den finansielle institution. De aftaler, som indgås med disse finansielle institutioner, indeholder strenge betingelser og forpligtelser for at sikre, at EU's midler er genstand for en korrekt forvaltning og rapportering. Når et finansielt bidrag til et af instrumenterne er blevet aftalt, overføres midlerne til en særligt oprettet bankkonto, som tilhører den finansielle institution (dvs. en forvaltningskonto). Den finansielle institution kan afhængigt af det pågældende instrument anvende midlerne på denne forvaltningskonto til at yde lån, udstede gældsinstrumenter, investere i egenkapitalinstrumenter eller dække træk på garantier. Indtægterne fra finansielle instrumenter skal som hovedregel betales tilbage til EU-budgettet.

Risikoen med hensyn til disse finansielle instrumenter har en øvre grænse, som er angivet i aftalegrundlaget, og denne er det budgetterede beløb, der er afsat til instrumentet. Eftersom Kommissionen ofte dækker »first loss«-tabet (første tranche af et tab), og da instrumenterne har til formål at finansiere mere risikable modtagere (som har svært ved at opnå finansiering fra kommercielle långivere), vil EU's budget sandsynligvis være udsat for nogle tab.

Måling af finansielle instrumenter

Følgende klasser af finansielle aktiver og passiver måles ikke til dagsværdi: likvide beholdninger, lån, kommercielle tilgodehavender og andre inddrivelige beløb, optagne lån og andre finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris. Disse finansielle aktivers og passivers bogførte værdi betragtes som en rimelig tilnærmelse af deres dagsværdi.

Långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiell bistand

Långivnings- og låntagningstransaktionerne såvel som den dertil knyttede likviditetsstyring gennemføres af EU i henhold til de respektive afgørelser truffet af Europa-Parlamentet og Rådet, hvis sådanne findes, og interne retningslinjer. Der er udarbejdet proceduremanualer vedrørende specifikke områder som låntagning, långivning og likviditetsstyring, som anvendes af de relevante driftsenheder. Generelt foretages der ingen risikodækning med hensyn til rente- og kursændringer (hedging), eftersom långivningstransaktionerne generelt finansieres gennem enslydende låntagnings- og långivnings-transaktioner (»back-to-back«), og der ikke eksisterer nogen åbne valutapositioner. Det kontrolleres regelmæssigt, at »back-to-back«-princippet overholdes.

Likviditetstransaktioner

Reglerne og principperne for forvaltningen af Kommissionens likviditetstransaktioner er fastlagt i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 609/2014 (ændret ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 804/2016) og i finansforordningen samt gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Som følge af ovennævnte forordninger finder følgende hovedprincipper anvendelse:

- egne indtægter indbetales af medlemsstaterne på konti, der er oprettet med henblik herpå i Kommissionens navn hos hver medlemsstats finansforvaltning eller centralbank. Kommissionen kan udelukkende disponere over ovennævnte konti for at dække sit likviditetsbehov
- egne indtægter indbetales af medlemsstaterne i national valuta, hvorimod Kommissionens betalinger sædvanligvis foretages i euro
- bankkonti oprettet i Kommissionens navn kan ikke overtrækkes. Denne begrænsning gælder ikke for Kommissionens konti for egne indtægter i tilfælde af misligholdelse af lån, som er indgået eller garanteret i henhold til Rådets forordninger og afgørelser, og under visse omstændigheder, hvis likviditetsbehovene overstiger aktiverne på kontiene
- beløb på bankkonti i andre valutaer end euro anvendes enten til betalinger i samme valuta eller omregnes regelmæssigt til euro.

Ud over kontiene for egne indtægter har Kommissionen oprettet andre konti i centralbanker og forretningsbanker med henblik på at foretage og modtage andre betalinger end medlemsstaternes bidrag til budgettet.

Likviditets- og betalingstransaktionerne er i vid udstrækning automatiseret og baseret på moderne informationssystemer. Der anvendes specifikke procedurer for at sikre systemsikkerheden og funktionsadskillelse i tråd med finansforordningen, Kommissionens interne kontrolstandarder og revisionsprincipper.

Et sæt skriftlige retningslinjer og procedurer bestemmer, hvordan forvaltningen af Kommissionens likviditets- og betalingstransaktioner skal finde sted, så finansielle og operationelle risici reduceres, og der sikres et hensigtsmæssigt kontrolniveau. Det omfatter forskellige operationelle områder (f.eks. gennemførelse af betalinger og likviditetsstyring, fremskrivning af pengestrømme og forretningskontinuitet), og overensstemmelsen med retningslinjerne og procedurerne kontrolleres regelmæssigt. Desuden udveksler Generaldirektoratet for Budget og Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender oplysninger om risikoforvaltning og god praksis.

Bøder

Foreløbigt indkasserede bøder: indlån

Beløb, der er modtaget før 2010, forbliver på konti i banker, der er specifikt udvalgt til indlån af foreløbigt indkasserede bøder. Udvælgelsen af disse banker sker i overensstemmelse med de udbudsprocedurer, der er fastsat i finansforordningen. Anbringelsen af midler i bestemte banker sker i overensstemmelse med den interne politik for risikoforvaltning, der fastsætter kravene til kreditrating og de beløb, der kan indsættes proportionalt med modpartens kapital. Finansielle og operationelle risici identificeres og evalueres, og overensstemmelsen med de interne politikker og procedurer kontrolleres jævnligt.

Foreløbigt indkasserede bøder: BUFI-porteføljen

Fra og med 2010 investeres udstedte og foreløbigt indkasserede bøder i BUFI, en fond, der er oprettet til formålet. Fondens hovedmålsætninger er at reducere de risici, der er forbundet med finansielle markeder, og sikre lige behandling af virksomheder, der er blevet pålagt bøder, ved at tilbyde et garanteret afkast, der beregnes på samme måde. Kapitalforvaltningen af de foreløbigt indkasserede bøder varetages af Kommissionen i overensstemmelse med interne retningslinjer for kapitalforvaltning. Der er udarbejdet proceduremanualer vedrørende specifikke områder såsom likviditetsstyring, som anvendes af de relevante driftsenheder. Finansielle og operationelle risici identificeres og evalueres, og overensstemmelsen med de interne retningslinjer og procedurer kontrolleres jævnligt.

Formålet med kapitalforvaltningen er at investere de bøder, der foreløbigt er indbetalt til Kommissionen, på en måde, der

- a) sikrer, at midlerne er disponible, når der er brug for dem

- b) sigter mod under normale omstændigheder at give et afkast, som i gennemsnit svarer til afkastet af det såkaldte BUFI Benchmark minus de afholdte omkostninger, og samtidig bevare bødernes nominelle værdi.

Investeringerne er grundlæggende begrænset til følgende kategorier: tidsindskud hos centralbankerne i euroområdet, agenturer for forvaltning af offentlig gæld i euroområdet, 100 % statsejede eller statsgaranterede banker eller overnationale institutioner samt obligationer, vekslers og indskudsbeviser, der er udstedt af suveræne stater eller overnationale institutioner.

Bankgarantier

Kommissionen har et stort antal garantier udstedt af finansielle institutioner i forbindelse med de bøder, den pålægger virksomheder, der overtræder EU's konkurrenceregler (se bemærkning 2.6.1.2). Der er tale om sikkerhed, som virksomheder, der har fået et bødepålæg, stiller som et alternativ til en foreløbig indbetaling af bøden. Garantierne forvaltes i overensstemmelse med den interne politik for risikoforvaltning. Finansielle og operationelle risici identificeres og evalueres, og overensstemmelsen med de interne politikker og procedurer kontrolleres jævnlige.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Reglerne og principperne for forvaltningen af garantifondens aktiver er fastsat i aftalen mellem Kommissionen og EIB af 25. november 1994 og de senere ændringer af 17. og 23. september 1996, 8. maj 2002, 25. februar 2008 og 9. november 2010. Garantifonden anvender kun euro. Den investerer udelukkende i denne valuta for at undgå enhver kursrisiko. Forvaltningen af fondens midler skal foregå efter de almindelige forsigtighedsregler, der gælder for finansieringsvirksomhed. Dens formål er bl.a. at reducere risiciene og sikre, at de forvaltede aktiver er tilstrækkeligt likvide og tilstrækkeligt hurtigt kan mobiliseres i betragtning af de forpligtelser, fonden skal kunne opfylde.

EFSI-garantifonden

EFSI-garantifonden er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015. Reglerne og principperne for forvaltningen af fondens aktiver er fastsat i Kommissionens afgørelse C(2016)165 af 21. januar 2016. De forvaltede aktiver skal sikre tilstrækkelig likviditet til at dække eventuelle træk på garantien og samtidig optimere afkastet og risikoniveauet, der skal være foreneligt med en høj grad af sikkerhed og stabilitet.

6.3. VALUTARISIKO

Valutarisikoeksponering for EU's finansielle instrumenter ved årets udgang — nettoposition

mio. EUR

	31.12.2016						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Andre	I alt
Finansielle aktiver							
<i>Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje</i>	228	58	14	42	10 080	21	10 442
<i>Finansielle aktiver til dagsværdi over resultatet</i>	(49)	—	—	—	50	—	0
<i>Lån ⁽¹⁾</i>	4	0	—	—	329	10	343
<i>Tilgodehavender og inddrivelige beløb</i>	1	593	51	81	10 888	8	11 622
<i>Kassebeholdning og andre likvide midler</i>	39	2 394	428	1 220	22 387	2 117	28 585
	222	3 045	493	1 342	43 734	2 156	50 993

mio. EUR

	31.12.2016						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Andre	I alt
Finansielle forpligtelser							
Finansielle forpligtelser til dagsværdi over resultatet	(100)	—	—	—	100	—	(1)
Gæld	(1)	(5)	(0)	(0)	(39 983)	(16)	(40 005)
	(101)	(5)	(0)	(0)	(39 883)	(16)	(40 005)
I alt	121	3 040	493	1 342	3 851	2 140	10 987

mio. EUR

	31.12.2015						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Andre	I alt
Finansielle aktiver							
Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	81	76	11	8	9 416	28	9 620
Finansielle aktiver til dagsværdi over resultatet	—	—	—	—	—	—	—
Lån ⁽¹⁾	5	0	—	—	354	18	377
Tilgodehavender og inddrivelige beløb	10	542	53	85	9 555	78	10 324
Kassebeholdning og andre likvide midler	36	1 785	368	1 287	17 342	853	21 671
	132	2 403	433	1 380	36 667	977	41 992
Finansielle forpligtelser							
Finansielle forpligtelser til dagsværdi over resultatet	—	—	—	—	—	—	—
Gæld	(1)	(2)	0	(0)	(32 187)	(1)	(32 191)
	(1)	(2)	0	(0)	(32 187)	(1)	(32 191)
I alt	131	2 401	433	1 380	4 480	976	9 801

⁽¹⁾ Undtagen »back-to-back«-lån i forbindelse med finansiel bistand.

Hvis euroen var blevet 10 % stærkere i forhold til disse valutaer, ville det have haft følgende virkning:

mio. EUR

	Økonomisk resultat			
	USD	GBP	DKK	SEK
2016	(4)	(272)	(43)	(118)
2015	(5)	(212)	(38)	(125)

mio. EUR

	Nettoaktiver			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2016	(7)	(5)	(1)	(4)
31.12.2015	(7)	(7)	(1)	(1)

Hvis euroen var blevet 10 % svagere i forhold til disse valutaer, ville det have haft følgende virkning:

mio. EUR

	Økonomisk resultat			
	USD	GBP	DKK	SEK
2016	5	332	53	145
2015	6	259	47	152

mio. EUR

	Nettoaktiver			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2016	9	6	2	5
31.12.2015	9	8	1	1

Långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiel bistand

De fleste finansielle aktiver og passiver er i euro, så i disse tilfælde er EU ikke udsat for nogen valutarisiko. EU yder imidlertid lån i amerikanske dollar gennem det finansielle instrument Euratom, som finansieres gennem låntagning med et tilsvarende beløb i amerikanske dollar (»back-to-back«-transaktion). På balancedagen var EU ikke udsat for nogen valutarisiko i forbindelse med Euratom-lån.

Likviditetstransaktioner

Egne indtægter indbetalt af medlemsstaterne i andre valutaer end euro indsættes på konti til egne indtægter i overensstemmelse med forordningen om egne indtægter. De omregnes til euro, når der er behov for dem for at dække gennemførelsen af betalinger i euro. Procedurene for forvaltningen af disse midler er omhandlet i ovennævnte forordning. I et begrænset antal tilfælde anvendes midlerne direkte til betalinger, der gennemføres i de samme valutaer.

Kommissionen har en række konti i andre EU-valutaer end euro samt i amerikanske dollar og schweiziske franc hos forretningsbanker med det formål at gennemføre betalinger i disse valutaer. Der overføres midler til disse konti afhængigt af de betalinger, der skal gennemføres, og derfor er deres saldi ikke udsat for nogen valutarisiko.

Når der modtages diverse indtægter (bortset fra egne indtægter) i andre valutaer end euro, overføres beløbene enten til Kommissionens konti i de samme valutaer, hvis de skal dække gennemførelsen af betalinger, eller de omregnes til euro og overføres til konti i euro. Der overføres midler til forskudskonti i andre valutaer end euro afhængigt af de anslåede lokale betalinger på kort sigt i de samme valutaer. Saldiene på disse konti holdes inden for deres respektive lofter.

Bøder

Foreløbigt indkasserede bøder (indlån og BUFI-porteføljen) og bankgarantier

Da alle bøder pålægges og betales i euro, er der ingen valutarisiko.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Fondens finansielle aktiver er i euro, så der er ingen valutarisiko. De lån, der ved subrogation overføres til EU som følge af træk på garantifonden, efter en lånmotagers misligholdelse, tilbagebetales i deres oprindelige valuta og eksponerer derfor EU for en valutarisiko. Der er ingen risikodækning med hensyn til kursændringer i fremmed valuta (hedging) pga. usikkerheden vedrørende tidspunktet for betalingen af lånene.

EFSI-garantifonden

EFSI-garantifonden anvender i øjeblikket både euro og amerikanske dollar. I december 2016 blev den første investering i fastforrentede gældsinstrumenter i amerikanske dollar (amerikanske statsobligationer) foretaget for at forbedre afkastet og sprede markedsrisikoen gennem eksponering for det amerikanske marked. Valutarisikoen styres ved at indgå derivatkontrakter (valutaterminskontrakter) og således kurssikre markedsværdien af investeringsporteføljen i amerikanske dollar. Grænsen for maksimal udækket valutarisiko er fastsat til 1 % af porteføljens samlede værdi, inden for benchmarket og årlige strategiske fordelinger. Stigninger eller fald i markedsværdien af investeringer i amerikanske dollar over eller under grænsen på 1 % vil således udløse en udligningshandel (en ny terminskontrakt i samme eller modsat retning), som tilpasser eller ændrer den afdækkede position. Tilpasningen af den afdækkede position kan også ske som følge af udsving i vekselkursen mellem euro og amerikanske dollar.

6.4. RENTERISIKO

Følgende tabel viser rentefølsomheden for finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje (AFS-aktiver), ved en renteændring på +/- 100 basispoint (1 %).

		<i>mio. EUR</i>
	Stigning (+)/fald (-) i basispoint	Indvirkning på det økonomiske resultat og nettoaktiver
2016: Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	+100	(291)
	- 100	313
2015: Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje	+100	(206)
	- 100	223

Långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiel bistand

EU har på grund af låntagnings- og långivningsaktiviteternes art betydelige rentebærende aktiver og passiver. Imidlertid opvejes renterisikoen ved låntagning af de tilsvarende udlån med samme vilkår (»back-to-back«-transaktioner).

Likviditetstransaktioner

Kommissionens likviditetsstyringsafdeling låner ikke penge og er derfor ikke udsat for nogen renterisiko. Dog beregnes der rente for saldi på de forskellige bankkonti. Kommissionen har derfor iværksat foranstaltninger, der skal sikre, at renteaftkastet af dens bankkonti regelmæssigt afspejler markedsrenterne og deres mulige svingninger.

De konti, som er åbnet hos medlemsstaternes finansforvaltninger til indbetaling af egne indtægter, er ikke-rentebærende og gebyrfri. Konti hos nationale centralbanker kan forrentes med den kurs, som de enkelte institutioner anvender. Eftersom kursen for nogle af disse konti i øjeblikket kan være negativ, er der indført likviditetsstyring for at begrænse saldoen på disse konti.

Kontiene for egne indtægter beskyttes desuden mod eventuelle følger af negative renter, jf. Rådets forordning (EU) 804/2016.

For dag-til-dag indskud hos forretningsbanker beregnes renten dagligt. Den er baseret på variable markedsrenter, hvorpå der anvendes en kontraktlig margen (positiv eller negativ). Bankernes satser er normalt kontraktmæssigt sat til nul som minimum. Som følge heraf er der ingen risiko for, at Kommissionens renteindtægter er lavere end markedsrenten.

Bøder

Foreløbigt indkasserede bøder (indlån og BUFI-porteføljen) og bankgarantier

Renter på indlån er kun udsat for en begrænset renterisiko på grund af deres varighed på under et år. Resten af porteføljen investeres i værdipapirer med en gennemsnitlig løbetid på 2,6 år.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Garantifondens midler investeres i en portefølje af pengemarkedsinstrumenter og lange obligationer, og porteføljen har en samlet gennemsnitlig løbetid på 3,59 år.

EFSI-garantifonden

EFSI-garantifondens midler investeres i en portefølje af pengemarkedsinstrumenter og lange obligationer, og porteføljen har en samlet gennemsnitlig løbetid på 3,5 år.

6.5. KREDITRISIKO

De beløb, som udgør EU's kreditrisiko ved regnskabsårets afslutning, er de finansielle instrumenters regnskabsmæssige værdi, som er opført i bemærkning 2.

Analyse af alderen for finansielle aktiver, som ikke er værdiforringede

	I alt	Hverken forfaldne eller værdiforringede	Forfaldne, men ikke værdiforringede		
			< 1 år	1-5 år	> 5 år
Lån	55 477	55 476	1	—	—
Tilgodehavender og inddrivelige beløb	11 622	10 310	130	909	273
Finansielle aktiver til dagsværdi over resultatet	0	0	—	—	—
I alt pr. 31.12.2016	67 099	65 786	131	909	273
Lån	57 251	57 251	0	—	—

mio. EUR

mio. EUR

	I alt	Hverken forfaldne eller værdiforringede	Forfaldne, men ikke værdiforringede		
			< 1 år	1-5 år	> 5 år
Tilgodehavender og inddrivelige beløb	10 324	8 672	120	1 384	148
I alt pr. 31.12.2015	67 575	65 922	120	1 384	148

Tilgodehavender og inddrivelige beløb på mellem et og fem år omfatter inddrivelige beløb vedrørende bøder i konkurrencesager på 870 mio. EUR, som i vid udstrækning er dækket af bankgarantier, og Kommissionen er derfor kun eksponeret for en lav kreditrisiko. Der er tale om sikkerhed, som virksomheder, der har fået et bødepålæg, stiller som et alternativ til en foreløbig indbetaling af bøden.

Kreditkvaliteten af finansielle aktiver, som hverken er forfaldne eller værdiforringede

mio. EUR

	31.12.2016				
	AFS ⁽¹⁾	FVSD ⁽²⁾	Lån og tilgodehavender	Kontanter	I alt
Modparter med ekstern kreditrating					
Prime og high grade	6 451	—	3 386	21 990	31 828
Upper medium grade	1 412	—	23 826	5 325	30 563
Lower medium grade	1 056	—	4 532	492	6 081
Non-investment grade	—	—	27 724	744	28 468
	8 920	—	59 469	28 552	96 941
Modparter uden ekstern kreditrating					
Gruppe 1	—	0	6 238	33	6 272
Gruppe 2	—	—	79	—	79
	—	0	6 317	33	6 351
I alt	8 920	0	65 786	28 585	103 292

mio. EUR

	31.12.2015			
	AFS ⁽¹⁾	Lån og tilgodehavender	Kontanter	I alt
Modparter med ekstern kreditrating				
Prime og high grade	5 945	3 256	16 147	25 349
Upper medium grade	1 087	23 818	4 503	29 409

mio. EUR

	31.12.2015			
	AFS ⁽¹⁾	Lån og tilgodehavender	Konter	I alt
<i>Lower medium grade</i>	1 247	4 527	263	6 037
<i>Non-investment grade</i>	32	29 371	732	30 136
	8 310	60 973	21 646	90 930
Modparter uden ekstern kreditrating				
Gruppe 1	—	4 855	25	4 880
Gruppe 2	—	95	—	95
	—	4 950	25	4 975
I alt	8 310	65 922	21 671	95 905

⁽¹⁾ Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje (undtagen egenkapitalinstrumenter og Unitary Fund)

⁽²⁾ Finansielle aktiver til dagsværdi over resultatet.

I ovenstående tabel er der ikke medtaget AFS-aktiver i form af egenkapitalinstrumenter uden ekstern kreditrating. De fire risikokategorier, som er nævnt ovenfor, er i princippet baseret på de kategorier, som anvendes af eksterne kreditvurderingsbureauer og svarer til:

— Prime og high grade: Moody P-1, Aaa — Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA — AA -; Fitch F1+, F1, AAA — AA- og tilsvarende

— Upper medium grade: Moody P-2, A1 — A3; S&P A-2, A+ — A-; Fitch F2, A+ — A- og tilsvarende

— Lower medium grade: Moody P-3, Baa1 — Baa3, S&P A-3, BBB+ — BBB-; Fitch F-3, BBBB+ — BBB- og tilsvarende

— Non-investment grade: Moody not prime, Ba1 — C; S&P B, C, BB+ — D; Fitch B, C, BB+ — D og tilsvarende

EU anvender disse eksterne bureauers ratingkategorier som referencer for navnlig finansielle instrumenter og forretningsbanker, men kan, efter at have foretaget sin egen analyse af individuelle sager, fastholde beløb i en af ovenstående risikokategorier, uanset om et eller flere af kreditvurderingsbureauerne måtte have nedjusteret den pågældende modpart. For så vidt angår modparter uden rating består gruppe 1 af skyldnere, som ikke tidligere har misligholdt gæld, og gruppe 2 af skyldnere med tidligere misligholdt gæld.

De beløb, der er anført under lån og tilgodehavender og kategoriseret som »non-investment grade«, vedrører primært lån i forbindelse med finansiel bistand, som Kommissionen yder medlemsstater i finansielle vanskeligheder, og tilgodehavender hos visse medlemsstater på grundlag af forordningen om egne indtægter eller anden lovgivning. Beløbet under konter vedrører konti med egne indtægter, som er oprettet i medlemsstaternes finansforvaltninger eller centralbanker til bidragene til egne ressourcer i overensstemmelse med forordningen. Kommissionen må udelukkende trække på disse konti for at dække de likviditetsbehov, der følger af gennemførelsen af budgettet.

Långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiel bistand

Kreditrisikoen styres i første omgang ved at indhente garantier fra de berørte lande, når det drejer sig om Euratom-lån, dernæst ved hjælp af Garantifonden for Aktioner over for Tredjeland (makrofinansiel bistand og Euratom-lån), dernæst ved hjælp af muligheden for at hæve de nødvendige midler på Kommissionens konti for egne midler hos medlemsstaterne og endelig gennem EU-budgettet.

I henhold til lovgivningen om egne indtægter er loftet for betalinger af egne indtægter fastsat til 1,20 % af medlemsstaternes BNI, og i 2016 blev 0,89 % anvendt til at dække betalingsbevillingerne. Det betyder, at der pr. 31. december 2016 var en rådighedsmargen på 0,31 % til dækning af disse garantier. I den forbindelse er EU berettiget til at kræve, at alle medlemsstaterne sikrer opfyldelsen af EU's retlige forpligtelse over for långiverne.

Likviditetstransaktioner

De fleste af Kommissionens likvide midler holdes i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 609/2014 på konti oprettet af medlemsstaterne til betaling af deres bidrag (egne indtægter). Alle sådanne konti er oprettet hos medlemsstaternes finansforvaltninger eller centralbanker. Disse institutioner udgør den laveste kreditrisiko/modpartsrisiko for Kommissionen, da risikoen ligger hos medlemsstaterne. Det gælder for den del af Kommissionens likvide midler, der står på konti i forretningsbanker, at de med henblik på gennemførelse af betalinger krediteres på grundlag af »just-in-time«-princippet, og at denne kreditering forvaltes automatisk af Kommissionens likviditetsstyringssystem. På de enkelte konti står der et minimum af kontanter, som er fastsat efter de gennemsnitlige daglige betalinger, der foretages over kontiene. Som følge heraf er de samlede beløb på disse konti fra den ene dag til den anden altid meget lave (samlet mindre end 100 mio. EUR i gennemsnit fordelt på 20 konti), hvorfor Kommissionens risiko er begrænset. Disse beløb skal ses i forhold til de daglige samlede likvide saldi, der i 2016 svingede mellem 1 mia. og 30 mia. EUR, og i forhold til de samlede betalinger fra Kommissionens konti i 2016, som beløb sig til over 145 mia. EUR.

Hertil kommer, at der anvendes specifikke retningslinjer for udvælgelsen af forretningsbanker for yderligere at mindske modpartsrisikoen for Kommissionen:

- Samtlige forretningsbanker udvælges efter en udbudsprocedure. For at få adgang til udbudsproceduren kræves en kortfristet kreditrating på mindst Moody's P-1 eller tilsvarende. Der kan under særlige og behørigt begrundede omstændigheder accepteres et lavere niveau.
- Kreditratingen for de forretningsbanker, hvor Kommissionen har konti, gennemgås dagligt.
- I delegationer uden for EU holdes forskudskonti hos lokale banker, der udvælges efter en forenklet udbudsprocedure. Kravene til kreditrating afhænger her af lokale forhold og kan være meget forskellige fra det ene land til det andet. For at begrænse risikoen holdes saldiene på disse konti på det lavest mulige niveau (under hensyntagen til transaktionsbehovene), og de krediteres løbende, ligesom de anvendte lofter revideres årligt.

Bøder

Foreløbigt indkasserede bøder: indlån

De banker, hvor indlånene af foreløbigt indkasserede bøder før 2010 er placeret, udvælges efter en udbudsprocedure i overensstemmelse med politikken for risikoforvaltning, der fastsætter kravene til kreditrating og de beløb, der kan indsættes proportionalt med modpartens kapital.

For forretningsbanker, der specifikt udvælges til placering af foreløbigt indkasserede bøder, kræves der også som hovedregel en langfristet kreditrating på mindst A (S&P eller tilsvarende) og en kortfristet kreditrating på mindst A-1 (S&P eller tilsvarende). Der anvendes specifikke foranstaltninger, hvis banker i denne gruppe nedvurderes. Desuden er det beløb, der indsættes i hver bank, begrænset til en bestemt procentdel af dens egenkapital, som varierer afhængigt af den enkelte institutions ratingniveau. Ved beregningen af disse grænser tages der også hensyn til beløbet for udestående garantier, som samme institution har udstedt til Kommissionen. Det kontrolleres jævnlige, at udestående indlån overholder de gældende politiske krav.

Foreløbigt indkasserede bøder: BUFI-porteføljen

Med hensyn til investeringer i statsobligationer foretaget med midlertidigt indkasserede bøder, der er pålagt fra og med 2010, påtager Kommissionen sig kreditrisikoen. Den højeste risikokoncentration vedrører Frankrig, som tegner sig for 31 % af porteføljens samlede nominelle værdi. De fem største eksponeringer (Frankrig, Italien, Belgien, Tyskland og Luxembourg) tegner sig samlet for 77 % af investeringsporteføljen. Porteføljens vægtede gennemsnitlige kreditrating er A (S&P eller tilsvarende).

Bankgarantier

Den politik for risikostyring, der anvendes for accept af sådanne garantier, sikrer en høj kreditkvalitet for Kommissionen. Det kontrolleres jævnligt, at de udestående garantier overholder de gældende politiske krav.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

De vedtagne retningslinjer for fondens kapitalforvaltning og/eller investeringsstrategien fastlægger bestemte lofter og restriktioner for at begrænse porteføljens kreditrisiko. Disse lofter og restriktioner omfatter særlige udvælgelseskriterier, absolutte nominelle kreditlofter afhængigt af udstederkategori, relative koncentrationsgrænser afhængigt af udstederkategori og koncentrationsgrænser pr. udstedelse. Alle investeringer er som minimum ratet til investment grade.

EFSI-garantifonden

De vedtagne retningslinjer for fondens kapitalforvaltning, risiko- og investeringsstrategier fastlægger bestemte lofter og restriktioner for at begrænse porteføljens kreditrisiko, som normalt er begrænset til investment grade. Porteføljens vægtede gennemsnitlige kreditrating er A (S&P eller tilsvarende).

Eftersom Banken for Internationale Betalinger (BIS) er den eneste modpart for alle valutaforwards pr. 31. december 2016, er der indtil videre ikke foretaget nogen kreditforbedringer i form af f.eks. yderligere sikkerhedsstillelse, nettingaftaler eller garantier. Den maksimale risikoeksponering for valutaderivater med en positiv dagsværdi ved udgangen af indberetningsperioden svarer til den bogførte værdi på balancen.

6.6. LIKVIDITETSRISIKO**Løbetidsanalyse af finansielle forpligtelser efter kontraktlig restløbetid**

	<i>mio. EUR</i>			
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	I alt
Låntagning	2 094	18 084	34 950	55 128
Gæld	40 005	—	—	40 005
Andet	189	637	1 397	2 222
I alt pr. 31.12.2016	42 288	18 721	36 346	97 355
Låntagning	7 218	9 660	39 982	56 860
Gæld	32 191	—	—	32 191
Andet	721	513	1 609	2 843
I alt pr. 31.12.2015	40 130	10 173	41 591	91 894

Finansielle forpligtelser til dagsværdi over resultatet

	<i>mio. EUR</i>			
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	I alt
Derivatfordringer	149	—	—	149
Forpligtelser hidrørende fra derivater	(150)	—	—	(150)
I alt pr. 31.12.2016	(1)	—	—	(1)

Långivnings- og låntagningsaktiviteter i forbindelse med finansiel bistand

Likviditetsrisikoen ved låntagning opvejes generelt af tilsvarende udlån på samme vilkår (»back-to-back«-transaktioner). For makrofinansiel bistand og Euratom-lån fungerer Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland som en likviditetsreserve (eller et sikkerhedsnet) i tilfælde af låntagernes manglende eller forsinkede betaling. For betalingsbalancestøtte fastlægger Rådets forordning (EF) nr. 431/2009 en procedure, der sikrer tilstrækkelig tid til at mobilisere midler via Kommissionens konti for egne indtægter i medlemsstaterne. For EFSM fastlægger Rådets forordning (EU) nr. 407/2010 en tilsvarende procedure.

Likviditetstransaktioner

EU's budgetprincipper sikrer, at den samlede likviditet for et givet år altid er tilstrækkelig til at gennemføre alle betalinger. De samlede bidrag fra medlemsstaterne er lig med de samlede betalingsbevillinger for regnskabsåret. Medlemsstaternes bidrag modtages imidlertid i 12 månedlige rater i løbet af året, mens betalingerne er mere sæsonbestemte. I overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 609/2014 (om metoderne og procedurerne for overdragelse af egne indtægter) er medlemsstaternes bidrag vedrørende (ændrings-)budgetter godkendt efter den 16. i en given måned (n) desuden først til rådighed i måned n+2, mens de dertil knyttede bevillinger er til rådighed med det samme. For at sikre, at den disponible likviditet altid kan dække de betalinger, der skal gennemføres i en bestemt måned, er der indført procedurer for regelmæssig udarbejdelse af likviditetsprognoser, og om nødvendigt kan egne indtægter eller supplerende midler op til en vis grænse og på visse betingelser indkræves fra medlemsstaterne på forhånd. Udgifternes sæsonbetonede karakter og de senere års samlede budgetmæssige begrænsninger har resulteret i et behov for øget overvågning af betalingsrytmen hen over året. Hvad angår Kommissionens likviditetstransaktioner fra dag til dag, sikrer automatiske likviditetsstyringsredskaber i tillæg til ovennævnte, at der fra dag til dag er tilstrækkelige midler på hver af Kommissionens bankkonti.

Bøder

Foreløbigt indkasserede bøder: BUFI-porteføljen

Fonden forvaltes ud fra princippet om, at aktiverne skal være tilstrækkeligt likvide og tilstrækkeligt hurtigt skal kunne mobiliseres i betragtning af de relevante forpligtelser. Porteføljen udgøres primært af højlikvide værdipapirer, som kan sælges for at dække uventede udgående pengestrømme. Andelen af værdipapirer med variabel rente, der forfalder inden for et år, er 33 %.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Fonden forvaltes ud fra princippet om, at aktiverne skal være tilstrækkeligt likvide og tilstrækkeligt hurtigt skal kunne mobiliseres i betragtning af de relevante forpligtelser. Fonden skal have mindst 100 mio. EUR i en portefølje med en løbetid på mindre end 12 måneder, der skal investeres i pengepolitiske instrumenter. Pr. 31. december 2016 beløb disse investeringer, inklusive likvide midler, sig til 197 mio. EUR. Mindst 20 % af fondens nominelle værdi skal endvidere bestå af pengepolitiske instrumenter, obligationer med fast rente med en restløbetid på mindre end et år og obligationer med variabel rente. Pr. 31. december 2016 udgjorde denne andel 20 %.

EFSI-garantifonden

Fonden forvaltes ud fra princippet om, at aktiverne skal være tilstrækkeligt likvide og tilstrækkeligt hurtigt skal kunne mobiliseres i betragtning af de relevante forpligtelser. Porteføljen udgøres primært af højlikvide aktiver, som kan sælges for at dække uventede udgående pengestrømme, herunder de mest likvide aktiver i amerikanske dollar, dvs. amerikanske statsobligationer, som på indberetningsdatoen udgør 15 % af den samlede portefølje. Andelen af værdipapirer med variabel rente, der forfalder inden for et år, er 23 %.

Afregningen af derivataftaler sker brutto på grundlag af deres aftalte løbetid. Forpligtelser opfyldes ved hjælp af salg af aktiver i amerikanske dollar og/eller en swap-transaktion, som kan indebære en udgående pengestrøm som følge af valutakursforskelle.

Der kræves ingen likviditetsstyring i forbindelse med krav til sikkerhedsstillelse/margen, eftersom modparten accepterer at handle med Kommissionen uden krav til sikkerhedsstillelse/margen.

7. OPLYSNINGER OM NÆRTSTÅENDE PARTER

7.1. NÆRTSTÅENDE PARTER

Den Europæiske Unions nærtstående parter er de konsoliderede enheder i EU, partnere og nøglepersoner i disse enheders ledelser. Transaktioner mellem disse enheder finder sted som led i EU's almindelige transaktioner, og der er derfor ikke behov for specifikke oplysningskrav for disse transaktioner i henhold til EU's regnskabsregler.

7.2. VEDERLAG OG TILLÆG TIL NØGLEPERSONER I LEDELSEN

Med henblik på at give oplysninger om transaktioner med nærtstående parter vedrørende nøglepersoner i EU's ledelse er disse personer opdelt i fem kategorier:

Kategori 1: Formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Kommissionen og præsidenten for Den Europæiske Unions Domstol

Kategori 2: Næstformanden for Kommissionen/den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Kommissionens øvrige næstformænd

Kategori 3: Rådets generalsekretær, Kommissionens medlemmer, dommere og generaladvokater i Den Europæiske Unions Domstol, præsidenten for og medlemmerne af Retten, præsidenten for og medlemmerne af Retten for EU-personalesager, Ombudsmanden og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse

Kategori 4: Revisionsrettens formand og medlemmer

Kategori 5: Institutionernes og agenturernes højt indplacerede tjenestemænd.

Nedenfor gives der en oversigt over disse personers løn og tillæg. Yderligere oplysninger findes i tjenestemandsvedtægten, som er offentliggjort på Europa-webstedet, og som er det officielle dokument, der beskriver rettigheder og forpligtelser for alle tjenestemænd ved EU. Ingen nøglepersoner i ledelsen har modtaget præferencelån fra EU.

LØN OG TILLÆG TIL NØGLEPERSONER I LEDELSEN

EUR					
Løn og tillæg (pr. ansat)	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
Grundløn (pr. måned)	27 031,43	24 484,99 - 25 464,39	19 587,99 - 22 036,49	21 155,03 - 22 526,20	12 455,10 - 19 587,99
Bolig-/udlandstillæg	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 %-16 %
Familietillæg:					
Husstandstillæg (% af grundlønnen)	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82
Tillæg for forsørgelsesberettigede børn	397,29	397,29	397,29	397,29	397,29
Førskoletillæg	97,05	97,05	97,05	97,05	97,05
Uddannestillæg eller	269,56	269,56	269,56	269,56	269,56
Tillæg for uddannelse uden for tjenestestedet	539,12	539,12	539,12	539,12	539,12
Retsformandstillæg	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>	627,76	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>
Repræsentationstillæg	1 464,87	941,46	627,76	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>
Årlige rejseomkostninger	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>	<i>Ikke relevant</i>

EUR

Løn og tillæg (pr. ansat)	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
Overførsler til en medlemsstat:					
Uddannelsestillæg ⁽¹⁾	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
% af grundlønnen ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% af grundlønnen uden justeringskoefficient	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %
Udgifter til repræsentation	godtgøres	godtgøres	godtgøres	Ikke relevant	Ikke relevant
Tiltrædelse af tjenesten:					
Bosættelsespenge	54 062,86	48 969,98 - 50 928,78	39 175,99 - 44 072,99	42 310,07 - 45 052,39	godtgøres
Rejseudgifter for familien	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres
Flytteudgifter	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres
Udtrædelse af tjenesten:					
Bosættelsespenge	27 031,43	24 484,99 - 25 464,39	19 587,99 - 22 036,49	21 155,03 - 22 526,20	godtgøres
Rejseudgifter for familien	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres
Flytteudgifter	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres	godtgøres
Overgangsydelse (% af grundlønnen) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	Ikke relevant
Sygeforsikring	dækkes	dækkes	dækkes	dækkes	dækkes
Pension (% af grundløn, før skat)	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %
Indeholdelser:					
Skat	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Sygeforsikring (% af grundlønnen)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Særligt fradrag i lønnen	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Pensionsfradrag	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	9,8 %
Antal personer ved årets udgang	3	6	93	28	112

⁽¹⁾ Med anvendelse af justeringskoefficient.⁽²⁾ Udbetales i de første tre år efter fratrædelsen.

8. BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDATOEN

På tidspunktet for underskrivelsen af dette regnskab havde Kommissionens regnskabsfører ikke konstateret eller fået meddelelse om andre væsentlige elementer, som kræver, at der fremlægges separate oplysninger i dette afsnit, end de nedenfor angivne. Regnskabet og de dertil knyttede bemærkninger blev udarbejdet ved anvendelse af de senest foreliggende oplysninger, hvilket afspejles i de fremlagte oplysninger.

Den 29. marts 2017 meddelte Det Forenede Kongerige formelt sin hensigt om at forlade Den Europæiske Union ved at udløse artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union. I henhold til denne artikel samt Det Europæiske Råds retningslinjer for en finansiel aftale og Rådets forhandlingsdirektiver skal EU indgå en aftale med Det Forenede Kongerige om, hvordan denne udtræden skal foregå. På tidspunktet for underskrivelsen af dette regnskab var forhandlingsprocessen netop blevet indledt, og der var ingen konsekvenser for EU's økonomiske stilling pr. 31. december 2016.

9. KONSOLIDERINGSRAMME

A. KONTROLLEREDE ENHEDER (52)

1. Institutioner og rådgivende organer (11)

Europa-Parlamentet

Det Europæiske Råd

Europa-Kommissionen

Den Europæiske Revisionsret

Den Europæiske Unions Domstol

Tjenesten for EU's Optræden Udadtil

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

Den Europæiske Ombudsmand

Regionsudvalget

Rådet for Den Europæiske Union

2. EU-agenturer (39)

2.1. Forvaltningsorganer (6)

Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur

Forvaltningsorganet for Forbrugere, Sundhed, Landbrug og Fødevarer

Forvaltningsorganet for Forskning

Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder

Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk

Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd

2.2. Decentrale agenturer (33)

Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed

Det Europæiske Lægemiddelagentur

Det Europæiske GNSS-Agentur

Det Europæiske Kemikalieagentur

Fusion for Energy (det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling)

Eurojust

Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme

Det Europæiske Miljøagentur

Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse

Det Europæiske Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed

Det Europæiske Asylstøttekontor

Kontoret for Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)

eu-LISA (Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed)

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet

Den Europæiske Unions Jernbaneagentur

EF-Sortsmyndigheden

EU-Fiskerikontrolagenturet

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug

Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret

Den Europæiske Politienhed (Europol)

Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur

Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed

Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder

Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger

Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer

Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed

Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene

Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol)

3. Andre kontrollerede enheder (2)

Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (under afvikling)

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi

C. TILKNYTTETE ORGANER (1)

Den Europæiske Investeringsfond

MINDRE ENHEDER

De enheder, der er nævnt nedenfor, er på grund af deres ubetydelighed ikke bogført ved hjælp af den indre værdis metode i EU's konsoliderede regnskab for 2016:

Fællesforetagendet for biobaserede industrier (BBI)

Fællesforetagendet er et offentlig-privat partnerskab mellem EU og Bio-based Industries Consortium (BIC). BBI har til formål at sikre den fulde udnyttelse af Europas bioøkonomiske potentiale via omdannelse af biologiske rest- og affaldsprodukter til grønnere hverdagsprodukter ved brug af innovativ teknologi og bioraffinaderier, som er selve kernen af bioøkonomien.

Fællesforetagendet Clean Sky

Fællesforetagendet er det største europæiske forskningsprogram til udvikling af innovativ og banebrydende teknologi til at nedbringe CO₂, gasemissioner og støjniveauet, som forårsages af luftfartøjer. Clean Sky finansieres over Horisont 2020-programmet og bidrager til at øge samarbejdet i den europæiske luftfartsindustri og styrke dens globale lederskab og konkurrenceevne.

Fællesforetagendet for initiativet om innovative lægemidler (IMI)

IMI er Europas største offentlig-private initiativ og har til formål at sætte skub i udviklingen af bedre og mere sikre lægemidler til patienterne. IMI er et fællesforetagende mellem Den Europæiske Union og en sammenslutning af medicinalindustriforeninger.

Fællesforetagendet for elektronikkomponenter og -systemer for europæisk lederskab (ECSEL) (sammenlægning af de tidligere fællesforetagender Artemis og ENIAC)

ECSEL er et offentlig-privat partnerskab inden for elektroniske komponenter og systemer, der skaber forbindelse mellem forskning og udnyttelse heraf, strømliner strategier for at øge europæiske og nationale investeringer og bidrager til et avanceret økosystem.

Fællesforetagendet for brændselsceller og brint

Fællesforetagendet er et offentlig-privat partnerskab, som støtter forskning, teknologisk udvikling og demonstration inden for brændselscelle- og brintteknologi i Europa. Formålet er at bidrage til at få disse teknologier hurtigere ud på markedet og udnytte deres potentiale som midler til at opnå et kulstoffattigt energisystem.

Fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum (SESAR)

SESAR er et offentlig-privat partnerskab, som har til opgave at modernisere det europæiske lufttrafikstyringssystem ved at koordinere og samle al relevant forskning og innovation inden for lufttrafikstyring i EU.

Fællesforetagendet Shift2Rail

Shift2Rail er det første europæiske fælles teknologiinitiativ inden for jernbaner, som har til formål at understøtte målrettet forskning og innovation og markedsbaserede løsninger ved at styrke integrationen af ny og avanceret teknologi i innovative løsninger til jernbaneprodukter.

De ovennævnte enheders årsregnskaber er offentligt tilgængelige på deres respektive websteder.

DISKUSSION OG ANALYSE AF ÅRSREGNSKABET

REGNSKABSÅRET 2016 ⁽¹⁾

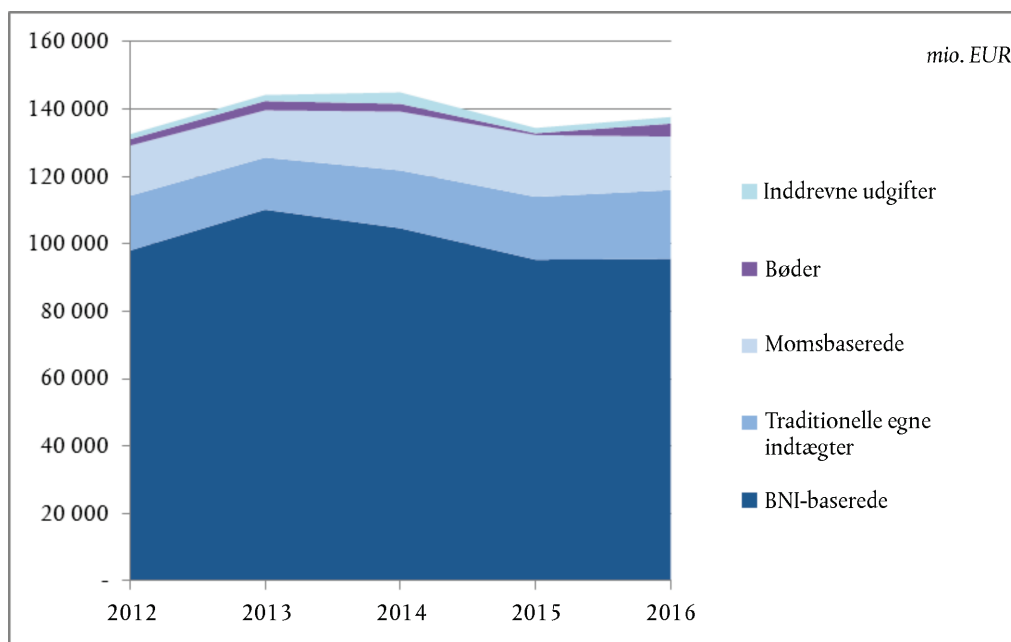
Formålet med denne diskussion og analyse af årsregnskabet er at øge læsernes forståelse af balancen, resultatopgørelsen og pengestrømsopgørelsen, som præsenteres i EU's årsregnskab. Oplysningerne i denne diskussion og analyse er ikke blevet revideret.

1. EU'S KONSOLIDEREDE ÅRSREGNSKAB: ØKONOMISK SITUATION I 2016

1.1. INDTÆGTER

Størsteparten af EU-institutionernes og -organernes indtægter kommer fra ikkekommercielle transaktioner. Nedenstående diagram giver en oversigt over hovedkategorierne af disse indtægter.

Udviklingen i indtægter fra ikkekommercielle transaktioner over fem år i mio. EUR:



De vigtigste konstateringer vedrørende ændringer i indtægterne fra ikkekommercielle transaktioner i forhold til 2015 er:

- et fald i momsindtægterne på 2,5 mia. EUR, som primært skyldes den nedsatte bidragssats på 0,15 % for Tyskland, Nederlandene og Sverige, der anvendes som følge af ikrafttrædelsen i 2016 af Rådets afgørelse om egne indtægter fra 2014, og
- en betydelig stigning i indtægter fra bøder i konkurrencesager på 3,3 mia. EUR, som primært skyldes bøder pålagt i 2016 i lastbils- og banksektorerne.

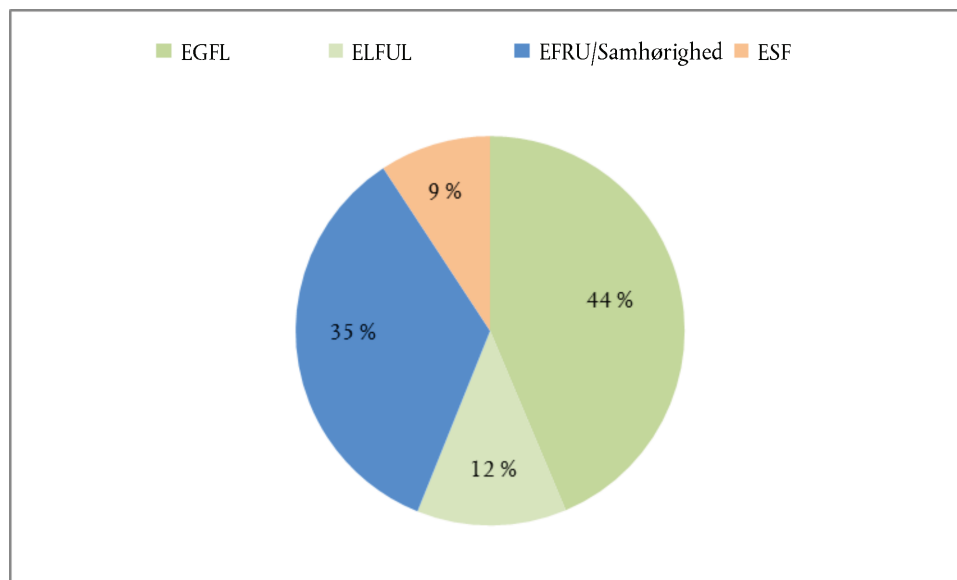
Inddrivelse af udgifter omfatter indtægtsordrer, der er udstedt af Kommissionen og indkasseret eller modregnet i (dvs. fratrukket) efterfølgende betalinger, som er opført i Kommissionens regnskaber. De har til formål at inddrive udgifter, der tidligere er udbetalt over det almindelige budget.

⁽¹⁾ Det bemærkes, at tallene er afrundet til millioner EUR, og nogle af de finansielle data i tabellerne nedenfor kan derfor se ud til ikke at stemme.

1.2. UDGIFTER

Udgifterne udgjorde 144,5 mia. EUR, hvilket er meget lavere end det foregående år (155,9 mia. EUR i 2015). Der kan konstateres et fald på 3,7 mia. EUR for Den Europæiske Regionaludviklingsfond (EFRU) og Samhørighedsfonden, som skyldtes færre udgifter i forbindelse med den tidligere programmeringsperiode (2007-2013) kombineret med den langsomme opstart på programmeringsperioden 2014-2020. Af samme årsag faldt udgifterne for Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) samt for andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne ligeledes med 3,7 mia. EUR.

De største udgiftsposter (102,8 mia. EUR) er overførsler under delt forvaltning. De vigtigste fonde er Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og andre instrumenter til udvikling af landdistrikterne, Den Europæiske Regionaludviklingsfond (ERDF) og Samhørighedsfonden og Den Europæiske Socialfond (ESF). I regnskabsåret 2016 tegnede disse sig for næsten 71,1 % af de samlede udgifter.

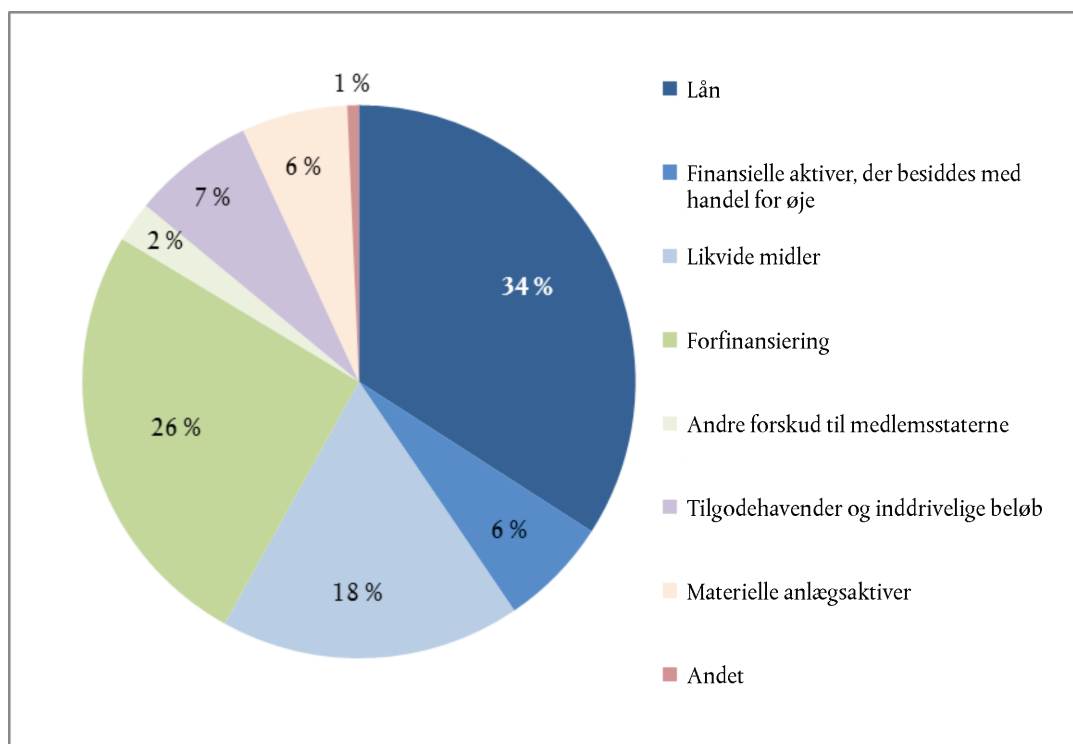


Udgifter under direkte forvaltning repræsenterer Kommissionens, gennemførelsesorganers og trustfondes budgetgennemførelse. Direkte forvaltning omfatter også alle EU-institutioners og -agenturers administrationsudgifter. Under indirekte forvaltning gennemføres budgettet af EU-agenturer, EU-organer, tredjelande, internationale organisationer og andre enheder. Udgifterne under direkte og indirekte forvaltning udgjorde samlet set ca. 16,2 % af de samlede udgifter (23,4 mia. EUR) og lå på et stabilt niveau i forhold til det foregående regnskabsår.

EU opfører også fremtidige betalingsforpligtelser som udgifter, der endnu ikke fremgår af det kontantbaserede budgetregnskab. De er navnlig opført under betalingsforpligtelser og skyldige omkostninger inden for landbrug og udvikling af landdistrikter og udgifter til pensioner og andre medarbejderydelser, som kommissærer, medlemmer af Europa-Parlamentet og ansatte i almindelighed optjener, og medfører en negativ nettoformue (disse betalinger vil blive finansieret af fremtidige budgetter).

1.3. AKTIVER

Aktiverne i EU's konsoliderede balance udgør 163 mia. EUR



De væsentligste poster på balancens aktivside er finansielle aktiver (lån, finansielle aktiver besiddet med handel for øje, kontanter) og forfinansieringsbeløb, som udgør næsten 84 % af EU's aktiver. Lånenes størrelse faldt med 1,8 mia. EUR til 55,5 mia. EUR, mens størrelsen af de finansielle instrumenter, der finansieres over EU's budget (budgetinstrumenter), atter øgedes med ca. 455 mio. EUR (460 mio. EUR i 2015). På aktivsiden under 'rumbaserede aktiver' indgår aktiver vedrørende Copernicus- og Galileo-programmerne (3,3 mia. EUR). Aktiverne vedrørende Galileo-programmet er blevet flyttet fra posten aktiver under opførelse til posten anlægsaktiver efter meldingen den 15. december 2016 om, at Galileo var klar til at tilbyde indledende tjenester.

EU's institutioner og organer bestræber sig normalt på at holde deres kassebeholdning og likvide midler på et lavt niveau. Den store kontantsaldo på 28,6 mia. EUR ved udgangen af året skyldes primært følgende:

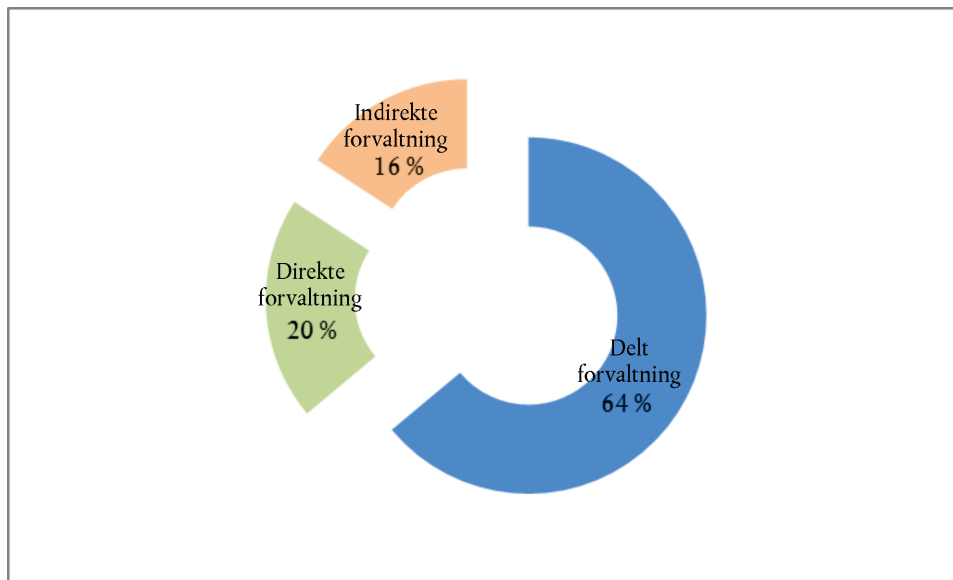
- med hensyn til egne indtægter indgår et samlet nettobeløb på 7,7 mia. EUR på balancen, som skal betales tilbage til medlemsstaterne i begyndelsen af 2017 som følge af ændringsbudgetter, der blev vedtaget sidst i 2016. Samtidig blev der i slutningen af 2016 modtaget forskud på egne indtægter på 1,5 mia. EUR
- der blev indkasseret et betydeligt endeligt beløb i 2016 fra bøder pålagt af Kommissionen for overtrædelse af konkurrencereglerne på 4,3 mia. EUR, som indgår i likviditetssaldoen ved udgangen af året
- på likviditetssaldoen indgår også uudnyttede formålsbestemte indtægter og betalingsbevillinger ved udgangen af 2016 på 11 mia. EUR.

Forfinansiering

Det skal bemærkes, at omfanget af forfinansiering i betydelig grad påvirker den flerårige finansielle rammes cyklus — i begyndelsen af en flerårig finansiell rammeperiode kan man f.eks. forvente, at der betales store forskud til medlemsstaterne under samhørighedspolitikken. Kommissionen gør sit yderste for at sikre, at omfanget af forfinansiering fortsat er passende. Der skal findes en balance mellem at sikre en tilstrækkelig finansiering af projekterne og en hurtig godkendelse af udgifter.

Den samlede forfinansiering (minus andre forskud til medlemsstaterne og bidrag til Bekou- og Afrika-trustfondene) på EU's balance beløber sig til 41,6 mia. EUR (40 mia. EUR i 2015), hvoraf størstedelen vedrører Kommissionens aktiviteter. Omkring 64 % af Kommissionens forfinansiering er knyttet til delt forvaltning, dvs. at budgetgennemførelsen er uddelegeret til medlemsstaterne (Kommissionen har en tilsynsfunktion).

Kommissionens forfinansiering efter forvaltningsmetode



De største forfinansieringsbeløb under delt forvaltning vedrører EFRU og Samhørighedsfonden (15,1 mia. EUR).

Den langfristede forfinansiering er faldet med 8,3 mia. EUR, mens den kortfristede forfinansiering er steget med 9,9 mia. EUR. Denne ændring i forfinansieringsbeløb skyldes, at programmeringsperioden 2007-2013 er tæt på sin afslutning, og derfor er der flere beløb, som forfalder inden for 12 måneder. Med hensyn til programmeringsperioden 2014-2020 bogføres den første udbetalte forfinansiering som langfristet, mens den årlige forfinansiering bogføres som kortfristet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

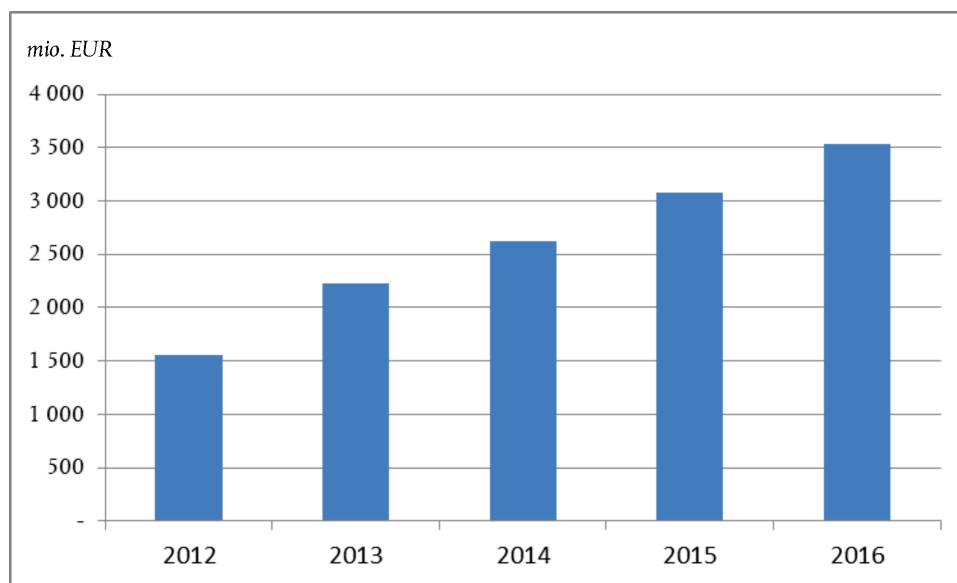
Følgende elementer er bogført som finansielle instrumenter i EU's konsoliderede regnskab:

- finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet
- finansielle aktiver, der indehaves i garantifonde, og
- lån og tilknyttet låntagning i forbindelse med programmer for finansiel bistand.

Finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet

Betydningen og størrelsen af finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet under direkte og indirekte forvaltning, vokser år for år. I modsætning til den traditionelle budgetgennemførelse ved hjælp af tilskud og støtte er den grundlæggende tanke bag denne tilgang, at den endelige støttemodtager for hver euro, der bruges fra budgettet via finansielle instrumenter, får mere end 1 EUR i finansiel støtte på grund af løftestangeffekten. Formålet med en sådan anvendelse af EU's budget er at maksimere effekten af de midler, der stilles til rådighed. Finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet, findes i form af garantiinstrumenter, egenkapitalinstrumenter og låneinstrumenter — se oversigten pr. FFR nedenfor. De aktiver, der indehaves i disse instrumenter, opbevares enten som likvide midler eller investeres i egenkapitalinstrumenter eller gældsbeviser og opføres i EU's konsoliderede regnskab som finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje.

Finansielle instrumenter finansieret over EU-budgettet, som indeholder finansielle aktiver besiddet med salg for øje (værdi ved årets udgang)



I nedenstående tabeller gives en oversigt over de finansielle instrumenter, der finansieres over EU-budgettet, pr. FFR-periode, og værdien heraf pr. 31. december 2016:

<i>mio. EUR</i>			
Vedrører mere end én FFR	Aktiver	Passiver	Garantier
Garanti- og risikodelingsinstrumenter:			
Garantifaciliteten under Vestbalkanfaciliteten (EDIF)	29	(17)	— ⁽¹⁾
	29	(17)	—
Egenkapitalinstrumenter:			
Den Europæiske Fond for Sydøsteuropa (EFSE)	119	—	—
Virksomhedsudvidelsesfonden (ENEF)	10	—	—
Virksomhedsinnovationsfonden (ENIF)	20	—	—
Den Grønne Vækstfond for de østlige nabolande	51	—	—
Microfinance Initiative for Asia Debt Fund	9	—	—
Fonden for mikro-, små og mellemstore virksomheder i SANAD — MENA	9	—	—
	218	—	—
I alt	247	(17)	—

<i>mio. EUR</i>			
FFR 2014-2020	Aktiver	Passiver	Garantier
Garanti- og risikodelingsinstrumenter:			
Horisont 2020 — InnovFin-lån og -garantier til forskning og innovation	698	(8)	(550)

<i>mio. EUR</i>			
FFR 2014-2020	Aktiver	Passiver	Garantier
Horisont 2020 — InnovFin-garanti til SMV'er	467	(99)	(371)
Connecting Europe-facilitetens låneinstrument (CEF DI) ⁽²⁾	493	(1)	(465)
COSME-lånegarantifacilitet	160	(156)	— ⁽¹⁾
Beskæftigelse og social innovation	50	(16)	— ⁽¹⁾
ElectriFI	30	—	—
Garantifaciliteten for de kulturelle og kreative sektorer (CCS LGF)	6	(1)	— ⁽¹⁾
EU-faciliteten for et vidtgående og bredt frihandelsområde	9	0	—
Studielånsgarantifacilitet	16	(2)	⁽¹⁾
Faciliteten til finansiering af naturkapital	11	—	—
SEMED MSME Financial Inclusion Programme	15	(1)	0
Risikokapitalfaciliteten for de sydlige nabolande	20	—	—
Programmet for kvinders erhvervsdeltagelse under det østlige partnerskab	5	—	—
Instrumentet til privatfinansiering af energieffektivitet (PF4EE)	18	0	(3)
Støtte til økonomisk diversificering i Mongoliet	2	—	—
	1 999	(285)	(1 389)
Egenkapitalinstrumenter:			
Horisont 2020 — InnovFin-egenkapitalfacilitet til forskning og innovation	229	(4)	—
COSME-egenkapitalfacilitet for vækst	51	(3)	—
	280	(7)	—
I alt	2 279	(292)	(1 389)
FFR før 2014	Aktiver	Passiver	Garantier
Garanti- og risikodelingsinstrumenter:			
Finansieringsfaciliteten for risikodeling (RSFF)	839	(88)	(711)
SMV-garantifacilitet under CIP	100	(190)	⁽¹⁾
Flerårigt program (MAP) for virksomheder	25	(34)	⁽¹⁾
Europæisk mikrofinansieringsmandat (Progress)	10	(7)	⁽¹⁾
SMV-garantifaciliteten	17	(14)	⁽¹⁾
	991	(333)	(711)

FFR før 2014	Aktiver	Passiver	Garantier
Egenkapitalinstrumenter:			
Facilitet for hurtigtvoksende og innovative SMV'er under CIP	423	(3)	—
Flerårigt rammeprogram — egenkapitalfacilitet	196	(0)	—
Den europæiske fond for energieffektivitet	100	—	—
Den europæiske mikrofinansieringsfacilitet (PMF) for EaSI	75	—	—
Global Fond for Energieffektivitet og Vedvarende Energi	74	—	—
Margueritefonden	54	—	—
Den europæiske teknologifacilitet for iværksættere af 1998 (ETF)	11	(0)	—
Pilotprojekter for teknologioverførsel	1	(0)	—
	933	(3)	—
Instrumenter til lån/egenkapital/teknisk bistand:			
Instrument til økonomisk og finansielt samarbejde MEDA	202	2	—
Det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI)	142	6	—
SMV-støttelån	18	—	—
	363	(8)	—
I alt	2 286	(344)	(711)
Totalbeløb	4 812	(652)	(2 101)

⁽¹⁾ EU's risiko er fuldstændig dækket af tilførslerne.

⁽²⁾ Omfatter sammenlægningen af lånegarantiinstrumentet for TEN-T-projekter og Initiativet til projektobligationer.

Finansielle aktiver, der indehaves i garantifonde

Kommissionen har oprettet garantifonde til at dække budgetgarantier (se bemærkning 4.1.1 til det konsoliderede regnskab), som ydes til EIB-gruppen. Disse garantifonde tilføres midler fra EU-budgettet, så de kan agere som likviditetsbuffer i tilfælde af tab på sikrede transaktioner. Betalinger til garantifondene investeres i finansielle instrumenter, herunder gældsinstrumenter, likvider og indskud. Pr. 31. december 2016 havde Kommissionen finansielle aktiver i:

— Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland for 2,3 mia. EUR og

— EFSI-garantifonden for 1 mia. EUR.

EFSI-garantifonden indledte sine aktiviteter i 2016.

Lån og tilknyttet låntagning i forbindelse med programmer for finansiel bistand

EU-traktaten bemyndiger EU til at optage lån for at mobilisere de finansielle midler, der er nødvendige for, at EU kan opfylde specifikke mandater. Kommissionen, der handler på vegne af EU, forvalter i øjeblikket tre overordnede låneprogrammer: Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM), mekanismen til betalingsbalancestøtte og mekanismen for makrofinansiel bistand (MFA). De midler, der er nødvendige for at finansiere EU's långivning, tilvejebringes via kapitalmarkederne eller finansielle institutioner.

MFA-lån ydes til partnerlande uden for EU. Det nominelle beløb for de samlede udestående lån udgjorde 2 947 mio. EUR pr. 31. december 2016.

EFSM

I 2014 udløb de irske og portugisiske programmer for finansiel bistand under EFSM, og der kan således ikke ydes flere lån. I januar 2016 anmodede Portugal officielt om udsættelse af det første forfaldstidspunkt for sit EFSM-lån, der forfalder den 3. juni 2016. Afdraget på 4,75 mia. EUR blev refinansieret med tre nye lånetrancher på 1,5 mia. EUR, 2,25 mia. EUR og 1 mia. EUR, der forfalder i henholdsvis 2023, 2031 og 2036. Det er en af hovedårsagerne til faldet i kortfristet långivning/låntagning og stigningen i langfristet långivning/låntagning på 2016-balancen.

Betalingsbalancestøtte

Programmet for betalingsbalancestøtte til Ungarn udløb i 2010, mens programmerne vedrørende Letland og Rumænien udløb i 2012. Derudover udløb de to programmer for forebyggende bistand til Rumænien i henholdsvis 2013 og 2015 uden at være blevet fuldt udnyttet. I april 2016 tilbagebetalte Ungarn sin sidste udestående tranche på 1,5 mia. EUR.

Oversigt over lån til finansiel bistand (nominelle beløb):

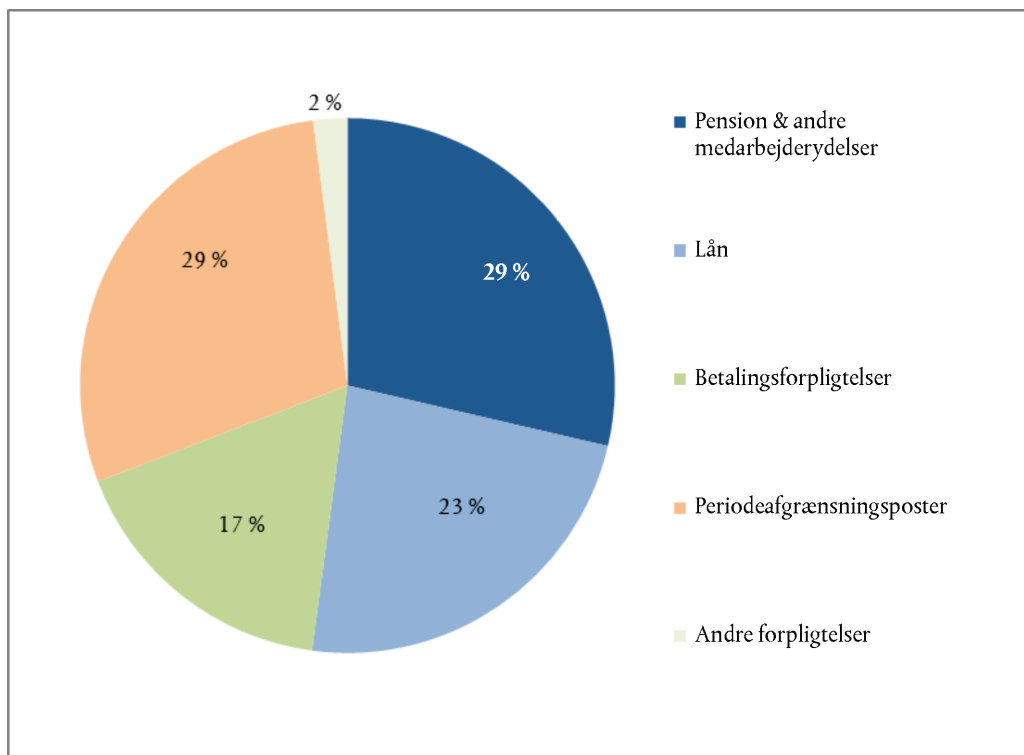
	Betalingsbalancestøtte				EFSM ⁽¹⁾			I ALT
	Ungarn	Letland	Rumænien	I alt	Irland	Portugal	I alt	
Tildelt støtte i alt	6,5	3,1	5,0 ⁽²⁾	14,6	22,5	26,0	48,5	63,1
Udbetalt støtte i alt pr. 31.12.2016	5,5	2,9	5,0	13,4	22,5	24,3	46,8	60,2
Tilbagebetalt støtte i alt pr. 31.12.2016	(5,5)	(2,2)	(1,5)	(9,2)	—	—	—	(9,2)
Udestående beløb pr. 31.12.2016	—	0,7	3,5	4,2	22,5	24,3	46,8	51,0

⁽¹⁾ Uden refinansieringstransaktioner.

⁽²⁾ Ekskl. forebyggende bistand.

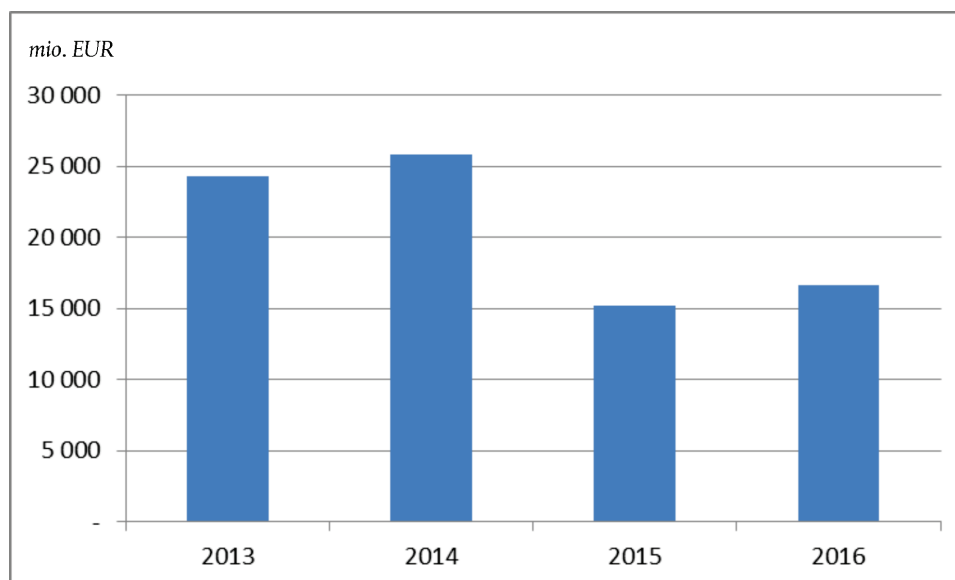
1.4. PASSIVER

Passiverne i EU's konsoliderede balance udgør 235 mia. EUR



Passivside består primært af fire centrale elementer: Betalingsforpligtelser til pensioner og andre ydelser til medarbejdere, lån, gæld og skyldige omkostninger. Den største ændring i forhold til 2015 er stigningen i gælden på knap 8 mia. EUR, som primært skyldes en bedre gennemførelse af EGFL (dvs. betalinger på medlemsstatsniveau) i 2016 end i 2015 — se bemærkning 2.12 til det konsoliderede regnskab.

Samlede betalingsanmodninger og fakturaer bogført under gældsposten på balancen



Nettoaktiver

At passiverne overstiger aktiverne betyder ikke, at EU's institutioner og organer er i finansielle vanskeligheder, men derimod, at visse forpligtelser vil blive finansieret af fremtidige årlige budgetter. Et stort antal udgifter er indregnet i henhold til periodiseringsprincippet i 2016, selv om de måske først reelt bliver betalt i år 2017 eller senere og finansieres via fremtidige budgetter, og de tilknyttede indtægter først indregnes i fremtidige perioder. De vigtigste beløb at fremhæve er dem, der vedrører ELFUL-aktiviteter (udbetalt i 2017) og personaleydelse (som skal betales i løbet af de næste 30 år og mere).

2. BESKYTTELSE AF EU-BUDGETTET

Oversigt over finansielle korrektioner og inddrivelse i 2016

Ved gennemførelsen af EU-budgettet er det nødvendigt at sikre forebyggelse, registrering og korrektion af systemsvagheder, der fører til svig og uregelmæssigheder. Revisionsretten afgiver i sin årsberetning en revisionserklæring om lovligheden og den formelle rigtighed af regnskabet underliggende transaktioner og væsentlige fejlforekomster i regnskabet betalinger. Revisionserklæringen er medtaget i offentliggørelsen af EU's regnskab i EU-Tidende.

Kommissionens beskyttelsesforanstaltninger afbøder effekten af disse fejl gennem to mekanismer:

- 1) forebyggende mekanismer (f.eks. forudgående kontrol og afbrydelse og suspension af betalinger) og
- 2) korrektionsmekanismer (primært finansielle korrektioner, der pålægges eller aftales med medlemsstaterne, og i mindre grad inddrivelse fra modtagere af EU-betalinger).

Under delt forvaltning (dvs. landbrugsudgifter og strukturforanstaltninger) er medlemsstaterne primært ansvarlige for gennem hele udgiftscyklussen at sikre, at udbetalinger over EU-budgettet er lovlige og formelt rigtige.

Korrigerende foranstaltninger, dvs. finansielle korrektioner og inddrivelse, følger af det tilsyn og de kontroller, som udføres af både Kommissionen og — i tilfælde af udgifter med delt forvaltning — medlemsstaterne for at afdække, hvorvidt de udgifter, der finansieres over EU-budgettet, er støtteberettigede. Når Kommissionen fastsætter beløbet for den finansielle korrektion, tager den hensyn til arten og omfanget af overtrædelsen af den gældende lovgivning og de finansielle konsekvenser for budgettet, herunder mangler i forvaltnings- og kontrolsystemer. De fleste korrektioner foretages efter betaling.

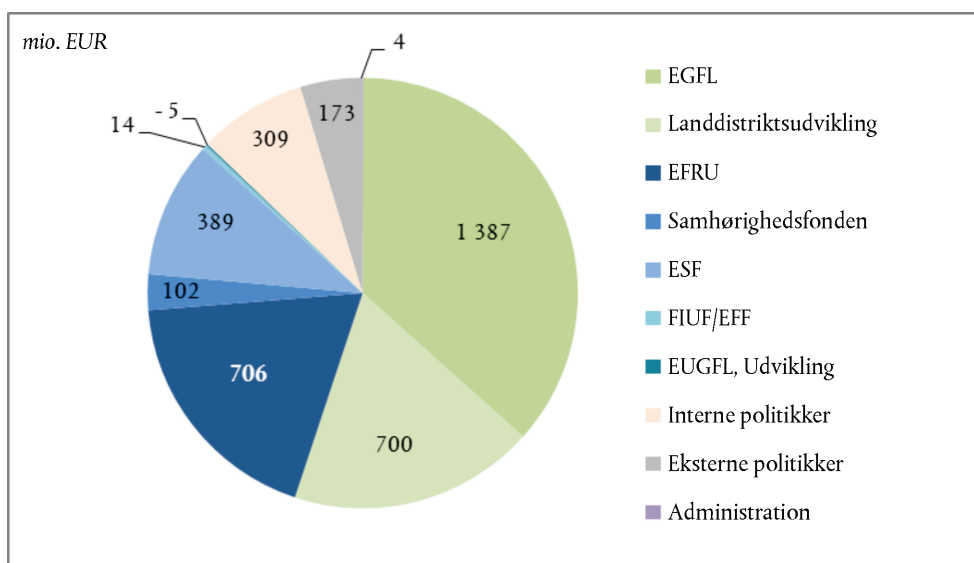
Finansielle korrektioner og inddrivelse:



Finansielle korrektioner og inddrivelse præsenteres i to hovedfaser i processen. Begge faser kan finde sted i samme år eller i forskellige år:

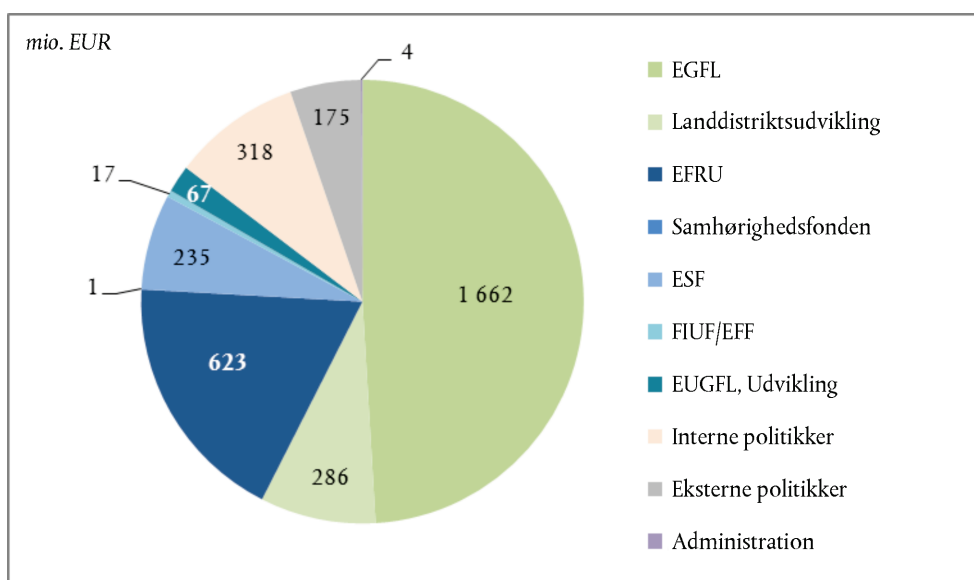
- 1) Finansielle korrektioner og inddrivelse i bekræftelsesfasen: Disse beløb er enten accepteret af den berørte medlemsstat eller vedtaget ved en Kommissionsafgørelse. I 2016 beløb de samlede bekræftede finansielle korrektioner og inddrivelse sig til 3 777 mio. EUR (3 499 mio. EUR i 2015).

Finansielle korrektioner og inddrivelses bekræftet i 2016 — opdelt efter politikområde



- 2) Finansielle korrektioner og inddrivelses i gennemførelsesfasen: Disse beløb repræsenterer den sidste fase i processen, hvor uretmæssige udbetalinger bliver endegyldigt rettet. Den sektorbaserede rammelovgivning indeholder bestemmelser om adskillige gennemførelsesmekanismer. I 2016 beløb de samlede gennemførte finansielle korrektioner og inddrivelses sig til 3 389 mio. EUR (3 853 mio. EUR i 2015). Gennemførelsen af finansielle korrektioner og inddrivelses kan tage flere år primært som følge af afdragsordninger eller udsættelser, der indrømmes medlemsstaterne under landbrugs-politikken. Den retlige ramme for samhørighedspolitikken indeholder bestemmelser vedrørende gennemførelsen ved eller efter afslutningen af programmeringsperioden.

Finansielle korrektioner og inddrivelses gennemført i 2016 — opdelt efter politikområde



3. FORVALTNING AF RISICI OG USIKKERHEDER I EU'S BUDGETGENNEMFØRELSE

3.1. DEN MAKROØKONOMISKE SITUATION

Den makroøkonomiske situation i EU⁽¹⁾ påvirker EU-medlemsstaternes evne til at opfylde deres finansieringsforpligtelser over for EU-institutionerne og -organerne og dermed EU's evne til fortsat at gennemføre EU-politikker.

⁽¹⁾ Der findes yderligere oplysninger i »European Economic Forecast Winter 2017«.

De aktuelle globale økonomiske udsigter er omgæret af stor usikkerhed. Dette sker efter et allerede vanskeligt 2016, hvor den europæiske økonomi skulle håndtere adskillige internationale og interne udfordringer, herunder den svageste globale vækst og handelsvækst siden 2009, geopolitiske spændinger, terrorangreb i flere medlemsstater, belastede banksektorer, Det Forenede Kongeriges afstemning om at forlade EU og en stigende modreaktion på globaliseringen. Europæisk økonomi har imidlertid indtil videre vist sig robust og har holdt gang i den økonomiske vækst og jobskabelsen. Væksten i EU's BNP steg i slutningen af 2016 og ser ud til at have bevaret sin styrke i 2017. Denne modstandsdygtighed understøttes af en række velkendte gunstige forhold, nemlig de relativt lave oliepriser, det tidligere fald i eurokursen, den lempelige pengepolitik og den stort set neutrale finanspolitiske kurs. Gennemførelsen af strukturreformer i nogle medlemsstater har også været med til at understøtte den økonomiske genopretning, navnlig arbejdsmarkedsreformerne. Det private forbrug har været den største drivkraft for væksten, mens investeringsniveauet fortsat har været skuffende. Det vedvarende lave investeringsniveau sår tvivl om genopretningens holdbarhed og økonomiens vækstpotentiale. Usikkerheden er i færd med at stige til et exceptionelt højt niveau på grund af usikkerheden omkring følgerne af Det Forenede Kongeriges beslutning om at forlade EU.

Efter en vækst på 1,7 % i 2017 ventes BNP-væksten i euroområdet at aftage en anelse, til 1,6 %, for derefter atter at stige en smule til 1,8 % i 2018. Denne faste, men dog moderate, stigning ventes fortsat at være drevet af den interne efterspørgsel. Væksten i det globale BNP ventes at have nået sit laveste niveau i 2016 og således atter at begynde at stige i år og næste år. Væksten uden for EU ventes gradvist at stige fra 3,2 % i 2016 til 3,7 % i 2017 og 3,9 % i 2018.

3.2. BUDGETMÆSSIGE EVENTUALFORPLIGTELSE I FORBINDELSE MED FINANSIEL BISTAND

EU's låntagnings- og långivningsaktiviteter i forbindelse med finansielle bistandsprogrammer er ikke-budgetrelevante transaktioner. De rejste midler videreudlånes oftest »back-to-back« til modtagerlandet, dvs. med samme kupon, løbetid og beløb. Uanset fremgangsmåden med »back-to-back«-videreudlån påhviler betalingen af afdrag og renter på finansieringsinstrumentet EU, som skal sikre, at alle betalinger foretages fuldt ud og rettidigt. Kommissionen har indført procedurer for at sikre tilbagebetalingen af lån, selv når de misligholdes.

EU's optagne lån er direkte og ubetingede forpligtelser for EU og garanteres af EU-medlemsstaterne (budgetmæssige eventualforpligtelser). Lån, der optages for at finansiere lån til lande uden for EU, dækkes af Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland. Hvis en modtagende medlemsstat misligholder lånet, dækkes renter og afdrag om muligt via Kommissionens disponible likviditetssaldo. Hvis det ikke er muligt, henter Kommissionen de nødvendige midler hos medlemsstaterne. EU's medlemsstater er i henhold til EU's lovgivning om egne indtægter (artikel 14 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 609/2014) forpligtet til at stille tilstrækkelige midler til rådighed til, at EU kan opfylde sine forpligtelser. Investorerne er således kun eksponeret for EU's kreditrisiko og ikke for kreditrisikoen for modtagerne af de lån, de finansierer. Ved »back-to-back«-videreudlån sikres det, at EU-budgettet ikke løber nogen rente- eller kursrisiko.

For hvert landeprogram fastlægges det samlede støttebeløb, det antal afdrag, som skal betales, og den maksimale (gennemsnitlige) løbetid for lånepakken i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens afgørelser. Derefter vedtager Kommissionen og modtagerlandet låne-/finansieringsparametrene, navnlig løbetiden for rater. Desuden afhænger alle raterne på nær den første af, at en række politiske betingelser overholdes inden for rammerne af fælles finansiel bistand fra EU/Den Internationale Valutafond (IMF), hvilket er endnu en faktor, som har betydning for tidsplanen for finansieringen. Det betyder, at tidsplaner og løbetider for emissionerne bestemmes af EU's dertil svarende udlånsaktivitet. Finansieringen ydes udelukkende i euro, og løbetidsspektret er fra 3 til 30 år.

Nedenstående tabel giver et overblik over den fastsatte tilbagebetalingsplan med beløb i nominelle værdier for udestående EFSM-lån og betalingsbalancelån på balancedagen:

Mia. EUR

	Betalingsbalancestøtte				EFSM			I ALT
	Ungarn	Letland	Rumænien	I alt	Irland	Portugal	I alt	
2017			1,15	1,15				1,15

Mia. EUR

	Betalingsbalancestøtte				EFSM			I ALT
	Ungarn	Letland	Rumænien	I alt	Irland	Portugal	I alt	
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5				1,5
2021					3,0	6,75	9,75	9,75
2022						2,7	2,7	2,7
2023					2,0	1,5	3,5	3,5
2024					0,8	1,8	2,6	2,6
2025		0,2		0,2				0,2
2026					2,0	2,0	4,0	4,0
2027					1,0	2,0	3,0	3,0
2028					2,3		2,3	2,3
2029					1,0	0,4	1,4	1,4
2031						2,25	2,25	2,25
2032					3,0		3,0	3,0
2035					2,0		2,0	2,0
2036						1,0	1,0	1,0
2038						1,8	1,8	1,8
2042					1,5	1,5	3,0	3,0
I alt	0	0,7	3,5	4,2	22,5	24,3	46,8	51,0

Den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF) og den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) er mellemstatslige finansielle stabilitetsmekanismer og ligger uden for rammerne af EU-traktaten og er derfor ikke medtaget i EU's konsoliderede årsregnskab.

3.3. EVENTUALFORPLIGTELSE I FORBINDELSE MED BUDGETGARANTIER

EU har stillet garanti for EIB-gruppens lån uden for EU og for låne- og egenkapitaltransaktioner under EFSI-garantien. Pr. 31. december 2016 har EU i henhold til bemærkningerne til det konsoliderede årsregnskab (se bemærkning 4.1.1) eventualforpligtelser vedrørende begge garantier. For at afbøde den risiko, som EIB-gruppens træk på garantien kunne have for EU's budget, har EU etableret særlige garantifonde, dvs. Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland og EFSI-garifonden.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland tilføres midler fra EU-budgettet, således at 9 % af de garanterede uindfriede lån under EIB's eksterne lånemandat vedrørende tredjelands er dækket ved årets udgang. Pr. 31. december 2016 dækker den samlede aktivværdi på 2,3 mia. EUR en eksponering for udbetalte beløb på 19,8 mia. EUR og for undertegnede beløb på 28,8 mia. EUR med et loft på 39,3 mia. EUR.

EFSI-garifonden påbegyndte sin aktivitet i 2016 og vil gradvist nå op på 8 mia. EUR i 2022 og vil dermed bidrage med 50 % af den maksimale eksponering for EU-garantien på 16 mia. EUR. Der blev i 2016 tilført et beløb på 1 mia. EUR til EFSI-garantien, og 4,4 mia. EUR af de garanterede beløb er blevet udbetalt, mens der er indgået aftaler for i alt 11,2 mia. EUR (inkl. de udbetalte beløb).

3.4. HÅNDBLING AF FLYGTNINGEKRISEN — FACILITETEN FOR FLYGTNINGE I TYRKIET

EU står over for en hidtil uset krise, som kræver solidaritet, samhørighed og effektivitet. Udfordringerne er fælles, og reaktionerne herpå skal koordineres. Tyrkiets geografiske beliggenhed gør det til et oplagt modtagelses- og transitland for mange flygtninge og migranter. Grundet en hidtil uset tilstrømning, som primært skyldes konflikten i Syrien, huser landet det største antal flygtninge og migranter i verden.

I 2015 besluttede EU og medlemsstaterne at intensivere deres politiske og økonomiske støtte til Tyrkiet og dets indsats for at huse flygtninge. Som led i erklæringen mellem EU og Tyrkiet af 29. november 2015 er der indgået aftale om et omfattende samarbejde baseret på delt ansvar, gensidige forpligtelser og resultater. På topmødet mellem EU og Tyrkiet den 29. november 2015 indledte man den fælles handlingsplan mellem EU og Tyrkiet, som skal hjælpe landet med at håndtere konsekvenserne af konflikten i Syrien.

Som reaktion på EU-medlemsstaternes anmodning om betydelige ekstra midler til at hjælpe flygtninge i Tyrkiet oprettede Kommissionen faciliteten for flygtninge i Tyrkiet ved afgørelse af 24. november 2015, som blev ændret den 10. februar 2016⁽¹⁾. Faciliteten er en mekanisme, der skal koordinere mobiliseringen af de midler, der stilles til rådighed over såvel EU-budgettet som de ekstra bidrag fra medlemsstaterne, der integreres i EU-budgettet som eksterne formålsbestemte indtægter, og som udgør i alt 3 mia. EUR i perioden 2016-2017. Medlemsstaterne forpligtede sig politisk til at yde nationale bidrag inden for rammerne af den fælles forståelse mellem EU-medlemsstaterne og Europa-Kommissionen, som blev vedtaget af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer den 3. februar 2016. I den fælles forståelse fastlægges også de nærmere betingelser for faciliteten. De 3 mia. EUR stilles til rådighed udover de 345 mio. EUR, som Kommissionen allerede har afsat til Tyrkiet som følge af den syriske flygtningekrise, inden faciliteten blev oprettet, og ydes oveni medlemsstaternes bilaterale støtte.

Faciliteten blev taget i brug den 17. februar 2016 med det første møde i facilitetens styringsudvalg. Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet er en koordineringsmekanisme, der gør det muligt hurtigt og effektivt at mobilisere EU-bistand til flygtninge i Tyrkiet. Den sikrer en maksimal udnyttelse af relevante eksisterende EU-finansieringsinstrumenter, enten i form af humanitær bistand eller ikkehumanitær bistand, med henblik på at tilgodese flygtningenes og værtssamfundenes behov på bedst mulig og koordineret vis.

Facilitetens styringsudvalg yder strategisk vejledning om de overordnede prioriteter, om hvilke foranstaltninger der skal ydes støtte til, størrelsen af de beløb, der skal tildeles, og hvilke finansieringsinstrumenter der skal benyttes samt, når det er relevant, betingelserne for Tyrkiets gennemførelse af sine forpligtelser under handlingsplanen mellem EU og Tyrkiet. Styringsudvalget ledes af Kommissionen og består af to repræsentanter for Kommissionen og en repræsentant for hver medlemsstat, mens Tyrkiet har en rådgivende funktion.

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i Kommissionens afgørelse om oprettelse af faciliteten blev det på styringsudvalgets andet møde den 12. maj 2016 bestemt, at faciliteten skal fokusere på seks vigtige politikområder: 1) humanitær bistand, 2) migrationsstyring, 3) uddannelse, 4) sundhed, 5) lokal infrastruktur og 6) socioøkonomisk støtte.

Facilitetens samlede budget er på 3 mia. EUR, som der skal indgås aftaler for i 2016-2017. Beløbet udgøres af 1 mia. EUR fra EU-budgettet og 2 mia. EUR i ekstra finansiering fra medlemsstaterne. Medlemsstaternes bidrag ydes direkte til EU-budgettet i form af eksterne formålsbestemte indtægter, jf. finansforordningens artikel 21, stk. 2, litra b), og tilføres budgetposterne for henholdsvis IPA II og HUMA. Af den 1 mia. EUR fra EU-budgettet blev 250 mio. EUR anvendt i 2016, mens 750 mio. EUR er sat til side til faciliteten på 2017-budgettet.

Faciliteten finansieres gennem følgende:

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse af 10. februar 2016 om faciliteten for flygtninge i Tyrkiet og om ændring af Kommissionens afgørelse C (2015) 9500 af 24. november 2015 (EUT C 60 af 16.2.2016, s. 3).

	<i>mio. EUR</i>		
	2016	2017	I alt
EU-budgettet			
Humanitær bistand	165	145	310
Ikkehumanitær bistand			
Instrumentet for førtiltrædelsesbistand	55	595	650
Instrumentet for udviklingssamarbejde	10	10	20
Instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred	20	0	20
Ikkehumanitær bistand i alt	85	605	690
I alt	250	750	1 000
Bidrag fra medlemsstaterne			2 000

Kommissionen har indgået individuelle bidragsaftaler med alle medlemsstaterne vedrørende deres nationale bidrag til det samlede bidrag på 2 mia. EUR, jf. artikel 7, stk. 2, i gennemførelsesbestemmelserne til finansforordningen.

Midlerne under faciliteten udbetales som humanitær bistand eller ikkehumanitær bistand, idet der er afsat et vejledende beløb på henholdsvis 1,4 mia. EUR og 1,6 mia. EUR til de to typer. Den humanitære bistand ydes til de mest sårbare flygtninge (og andre sårbare personer) ved hjælp af forudsigelig og værdig støtte til at dække basale behov og beskyttelse. Den ikkehumanitære bistand ydes med henblik på at understøtte flygtningenes livstilverelse og socioøkonomiske og uddannelsesmæssige udsigter på længere sigt. Den skal hjælpe børn med at få adgang til en grundskoleuddannelse og forbedre undervisningsinfrastrukturen, herunder skoler og undervisningsmateriale. Den fokuserer også på udsatte grupper, f.eks. ved at beskytte kvinder mod seksuel og kønsbaseret vold og ved at forbedre adgangen til ydelser vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed.

Kommissionen skal regelmæssigt rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af faciliteten for flygtninge i Tyrkiet og offentliggjorde den første årlige rapport om faciliteten den 2. marts 2017 ⁽¹⁾.

3.5. UNGDOMSBESKÆFTIGELSE

Knap 4,2 millioner personer under 25 år i EU var arbejdsløse pr. august 2016, hvilket svarer til en arbejdsløshed på 18,6 %. Selv om der er sket en forbedring siden toppunktet på 23,7 % i 2013, betyder det stadig, at knap 1 ud af 5 unge står uden arbejde. Tallene er endnu højere i nogle medlemsstater, eksempelvis Grækenland (42,7 %), Spanien (43,2 %) og Italien (38,8 %), som er særlig hårdt ramt.

For at bekæmpe arbejdsløsheden fortsatte EU i 2016 med at støtte gennemførelsen af ungdomsgarantien i medlemsstaterne inden for rammerne af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet. Initiativet skal hjælpe med at sænke ungdomsarbejdsløsheden i de hårdest ramte regioner i EU. Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet blev lanceret i 2013 og tilvejebringer 6,4 mia. EUR i målrettet støtte i perioden 2014-2020 til foranstaltninger, der hjælper de unge med at få adgang til arbejdsmarkedet i disse regioner. Af det samlede budget på 6,4 mia. EUR kommer halvdelen fra en særlig post på EU-budgettet, mens den anden halvdel kommer fra ESF.

Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet støtter unge i alderen 15-24 (eller 15-29 i nogle EU-medlemsstater), som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Det kan også omfatte unge langtidsledige eller unge, der ikke er registreret som jobsøgende. For at kunne modtage støtte under initiativet skal de unge bo i regioner, hvor ungdomsarbejdsløsheden var over 25 % i 2012. I dag ydes der støtte til regioner i 20 medlemsstater under initiativet.

⁽¹⁾ Se Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet — Første årlige rapport om flygtningefaciliteten for Tyrkiet (COM (2017) 130 final af 2.3.2017).

Midlerne under ungdomsbeskæftigelsesinitiativet går til gennemførelse af ungdomsbeskæftigelsespakken og navnlig ungdomsgarantiordningerne i de EU-medlemsstater, der modtager støtte via initiativet. Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet når direkte ud til de unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, og hjælper dem på det helt personlige plan. De »tilbud«, der finansieres gennem initiativet og tilbydes de unge gennem ungdomsgarantiordningerne, omfatter lærlingeuddannelser og faglige uddannelser såvel som tilskud til arbejdsgivere og startstøtte afhængigt af den enkeltes specifikke behov. Initiativet supplerer således den støtte, der ydes gennem anden EU-finansiering såsom ESF, som rækker videre end de enkelte personer og bidrager til gennemførelsen af uddannelses- og beskæftigelsesreformer.

Ungdomsgarantiordningerne er skræddersyede nationale programmer, som skal sikre, at alle unge under 25 år (29 år i nogle medlemsstater) får et godt og konkret tilbud om støtte inden for fire måneder, efter at de har forladt uddannelsessystemet eller er blevet ledige. Med henblik herpå omfatter ungdomsgarantiordningerne direkte foranstaltninger, som er målrettet de unge, samt mere vidtspændende langsigtede reformer af beskæftigelses- og uddannelsessystemerne, som bygger på en bred vifte af partnerskaber mellem alle de relevante parter.

I oktober 2016 viste en statusrapport, at ungdomsgarantien fra 2013, med støtte fra ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, ESF og national finansiering, har gjort en konkret forskel. Tre år efter lanceringen i 2013 er der nu 1,4 millioner færre arbejdsløse unge i EU. Omkring ni millioner unge har taget imod tilbud om et job, en praktikplads eller en læreplads. Det har ført til omfattende strukturreformer i mange medlemsstater og hjulpet med at etablere partnerskaber mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner. For at sikre en udførlig og holdbar gennemførelse af ungdomsgarantien har Kommissionen foreslået at fortsætte ungdomsbeskæftigelsesinitiativet frem til 2020 og at forøge ressourcerne hertil. Kommissionen bekendtgjorde desuden et nyt særligt og længerevarende (6-12 måneder) mobilitetsprogram for lærlinge, Erasmus Pro, inden for rammerne af det eksisterende program Erasmus+, som skal støtte arbejdsbaseret læring i udlandet.

I juni 2016 lancerede Kommissionen desuden en ny dagsorden for færdigheder i Europa med 10 tiltag, der skal forbedre kvaliteten af færdigheder og deres relevans for arbejdsmarkedet. Der er bl.a. tale om et initiativ, der skal hjælpe lavtuddannede voksne med at forbedre deres læse- og skrivefærdigheder, talfærdigheder og digitale færdigheder og/eller hjælpe dem med at få en gymnasial uddannelse eller tilsvarende.

I de første tre år af programmeringsperioden 2014-2020 var ungdomsbeskæftigelsesinitiativet præget af de samme forsinkelser i gennemførelsen som andre ESI-fonde under FFR-udgiftsområde 1b. Flere forhold førte til et lavere betalingsniveau end oprindeligt planlagt, bl.a. den sene vedtagelse af de tilknyttede operationelle programmer under ESF og den længerevarende forberedelse af gennemførelsen heraf, herunder indførelsen af de nødvendige strukturer og procedurer i de relevante ESF-bestemmelser. De konstaterede forsinkelser i de indledende faser af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet kan til en vis grad også delvis tilskrives administrative begrænsninger i de forskellige ansvarlige formlinger, især i lyset af overlappningen mellem de to programmeringsperioder. Trods disse forsinkelser er gennemførelsen af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, både rent praktisk og med hensyn til Kommissionens betalinger, foregået hurtigere, end det er tilfældet med ESF, EFRU og Samhørighedsfonden.

BERETNING OM GENNEMFØRELSEN AF BUDGETTET OG FORKLARENDE BEMÆRKNINGER ⁽¹⁾

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESULTAT AF GENNEMFØRELSEN AF EU'S BUDGET	109
SAMMENLIGNING MELLEM BUDGETTEREDE OG FAKTISKE BELØB	110
BEMÆRKNINGER TIL BERETNINGEN OM GENNEMFØRELSEN AF BUDGETTET	113
1. EU'S BUDGETRAMME	113
1.1. DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME FOR 2014-2020	113
1.2. ÅRLIGT BUDGET	115
1.3. POLITIKOMRÅDER	116
1.4. INDTÆGTER	116
1.5. BEREGNING AF RESULTATET AF BUDGETGENNEMFØRELSEN	117
1.6. AFSTEMNING AF DET ØKONOMISKE RESULTAT MED RESULTATET AF BUDGETGENNEMFØRELSEN	118
2. GENNEMFØRELSE AF EU'S BUDGET FOR 2016 — KOMMENTAR	120
2.1. INDTÆGTER	120
2.2. UDGIFTER	120
3. FORVALTNING AF INDTÆGTER PÅ EU-BUDGETTET	122
3.1. OVERSIGT OVER FORVALTNINGEN AF INDTÆGTERNE PÅ BUDGETTET	122
4. FORVALTNING AF UDGIFTER PÅ EU-BUDGETTET	123
4.1. FFR: FORDELING AF OG ÆNDRINGER I FORPLIGTELSES- OG BETALINGSBEVILLINGER	123
4.2. FFR: FORVALTNING AF FORPLIGTELSESBEVILLINGER	124
4.3. FFR: FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER	126
4.4. FFR: BEVÆGELSER I UINDFRIEDE FORPLIGTELSE (RAL)	127
4.5. FFR: UINDFRIEDE FORPLIGTELSE EFTER FORPLIGTELSENS OPRINDELSESÅR	128
4.6. POLITIKOMRÅDE: FORDELING AF OG ÆNDRINGER I FORPLIGTELSES- OG BETALINGSBEVILLINGER	129
4.7. POLITIKOMRÅDE: FORVALTNING AF FORPLIGTELSESBEVILLINGER	131
4.8. POLITIKOMRÅDE: FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER	134
4.9. POLITIKOMRÅDE: BEVÆGELSER I UINDFRIEDE FORPLIGTELSE (RAL)	136
4.10. POLITIKOMRÅDE: UINDFRIEDE FORPLIGTELSE EFTER FORPLIGTELSENS OPRINDELSESÅR	138
5. GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET FORDELT PÅ INSTITUTION	140
5.1. FORVALTNING AF INDTÆGTER PÅ BUDGETTET	140
5.2. FORVALTNING AF FORPLIGTELSESBEVILLINGER	141
5.3. FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER	142

⁽¹⁾ Det bemærkes, at tallene er afrundet til millioner euro, og at visse finansielle data i nedenstående tabeller derfor kan se ud til ikke at stemme.

6.	GENNEMFØRELSE AF AGENTURERNES BUDGET	143
6.1.	INDTÆGTER	143
6.2.	FORPLIGTELSES- OG BETALINGSBEVILLINGER EFTER AGENTUR	145

RESULTAT AF GENNEMFØRELSEN AF EU'S BUDGET

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
Regnskabsårets indtægter	144 717	146 624
Betalinger ift. regnskabsårets bevillinger	(135 180)	(143 485)
Betalingsbevillinger fremført til år n+1	(1 655)	(1 299)
Annullering af uudnyttede bevillinger fremført fra år n-1	63	29
Udvikling i formålsbestemte indtægter	(1 367)	(704)
Valutakursforskelle i regnskabsåret	(173)	182
Resultat af budgetgennemførelsen ⁽¹⁾	6 405	1 347

⁽¹⁾ Heraf udgør EFTA i alt 0 mio. EUR i 2016 og (2) mio. EUR i 2015.

SAMMENLIGNING MELLEM BUDGETTEREDE OG FAKTISKE BELØB

INDTÆGTER

mio. EUR

	Oprindeligt vedtaget budget	Endeligt vedtaget budget	Fastslåede fordringer	Indtægter
1 Egne indtægter	142 269	133 677	132 192	132 166
11-Sukkerafgift	125	133	133	133
12-Told	18 465	20 115	19 987	19 961
13-Moms	18 813	16 279	15 935	15 935
14-BNI	104 866	97 149	95 578	95 578
15-Korrektion af uligevægte på budgettet	—	—	580	580
16-Nedsættelse af Nederlandenes og Sveriges BNI-baserede bidrag	—	—	(22)	(22)
3 Overskud, saldi og tilpasninger	—	1 349	1 358	1 358
4 Indtægter fra personer, der er knyttet til institutionen og andre EU-organer	1 348	1 348	1 459	1 452
5 Indtægter i forbindelse med institutionernes administration	55	55	600	579
6 Bidrag og tilbagebetalinger i forbindelse med EU-aftaler og -programmer	60	60	6 204	5 928
7 Morarenter og bøder	123	123	9 739	3 175
8 Låntagning og långivning	5	5	46	41
9 Diverse indtægter	25	25	27	17
I alt	143 885	136 642	151 624	144 717

Se bemærkning 3 for nærmere oplysninger om gennemførelsen af indtægter i 2016 og bemærkning 2.1 for forklaringen.

UDGIFTER: FORPLIGTELSER EFTER UDGIFTSOMRÅDE I DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME (FFR)

mio. EUR

FFR-udgiftsområde	Oprindeligt vedtaget budget	Endeligt vedtaget budget	Disponible bevillinger i alt	Indgåede forpligtelser
1. Intelligent og inklusiv vækst	69 841	69 841	73 039	71 731
1a: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	19 010	19 010	21 569	20 332
1b: Økonomisk, social og territorial samhørighed	50 831	50 831	51 471	51 400
2. Bæredygtig vækst: Naturressourcer	62 484	62 470	66 952	64 547
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	42 220	42 218	46 051	44 285
3. Sikkerhed og medborgerskab	4 052	4 292	4 423	4 336
4. Et globalt Europa	9 167	9 377	12 240	11 278
5. Administration	8 935	8 951	9 642	9 358
heraf: institutionernes administrative udgifter	3 771	3 778	4 121	3 979
6. Kompensationer	—	—	—	—
8. Negativ reserve og underskud fremført fra det foregående regnskabsår	—	—	—	—
9. Særlige instrumenter	525	346	395	61
I alt	155 004	155 277	166 690	161 310

UDGIFTER: BETALINGER EFTER UDGIFTSOMRÅDE I DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME (FFR)

mio. EUR

FFR-udgiftsområde	Oprindeligt vedtaget budget	Endeligt vedtaget budget	Disponible bevillinger i alt	Gennemførte betalinger
1. Intelligent og inklusiv vækst	66 263	59 459	63 618	56 265
<i>Ia: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse</i>	17 418	17 406	20 976	18 461
<i>Ib: Økonomisk, social og territorial samhørighed</i>	48 844	42 053	42 642	37 804
2. Bæredygtig vækst: Naturressourcer	55 121	55 214	59 464	57 412
<i>heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger</i>	42 212	42 210	46 057	44 084
3. Sikkerhed og medborgerskab	3 022	3 069	3 195	3 077
4. Et globalt Europa	10 156	9 860	11 163	10 277
5. Administration	8 935	8 951	10 490	9 324
<i>heraf: institutionernes administrative udgifter</i>	3 771	3 778	4 683	3 975
6. Kompensationer	—	—	—	—
8. Negativ reserve og underskud fremført fra det foregående regnskabsår	—	—	—	—
9. Særlige instrumenter	389	90	140	61
I alt	143 885	136 642	148 069	136 416

Se bemærkning 4 for nærmere oplysninger om gennemførelsen af udgifter i 2016 bemærkning 2.2 for forklaringen.

BEMÆRKNINGER TIL BERETNINGEN OM GENNEMFØRELSEN AF BUDGETTET

1. EU'S BUDGETRAMME

Regnskaberne føres i overensstemmelse med finansforordningen og gennemførelsesbestemmelserne hertil. Det almindelige budget er det instrument, hvormed EU's indtægter og udgifter hvert år fastsættes og godkendes, inden for de lofter og andre bestemmelser, der er fastsat i den flerårige finansielle ramme, og i overensstemmelse med retsakterne vedrørende flerårige programmer, der vedtages inden for rammerne heraf.

1.1. DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME FOR 2014-2020

	<i>mio. EUR</i>							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
1. Intelligent og inklusiv vækst	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1.a Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1.b Økonomisk, social og territorial samhørighed	36 196	60 320	50 837	53 587	55 181	56 842	58 470	371 433
2. Bæredygtig vækst: Naturressourcer	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Sikkerhed og medborgerskab	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Et globalt Europa	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Administration	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
heraf: institutionernes administrative udgifter	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Kompensationer	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Negativ reserve	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Særlige instrumenter	—	—	—	—	—	—	—	—
Forpligtelsesbevillinger	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 797	1 087 197
Betalingsbevillinger i alt	135 762	140 719	144 685	142 906	149 713	154 286	157 358	1 025 429

Tabellen ovenfor viser FFR-lofterne i løbende priser. 2016 er det tredje regnskabsår, som er omfattet af den nye FFR for 2014-2020. Det samlede loft for forpligtelsesbevillinger for 2016 var 154 738 mio. EUR, hvilket svarer til 1,05 % af EU's BNI, mens det tilsvarende samlede loft for betalingsbevillinger var på 144 685 mio. EUR eller 0,98 % af EU's BNI for hele regnskabsåret 2016.

Justeringen af rammebeløbene under samhørighedspolitikken efter artikel 7 i FFR-forordningen blev gennemført ved Kommissionens tekniske justering af den flerårige finansielle ramme for 2017 (COM(2016) 311 af 30.6.2016), som medførte en opjustering af FFR-lofterne for 2017-2020 på i alt 4 642 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger under udgiftsområde 1b og 1 367 mio. EUR i betalingsbevillinger (løbende priser).

Der er vedtaget nye fleksibilitetsbestemmelser for FFR 2014-2020. En af de nye bestemmelser er muligheden for at overføre uudnyttede margener under betalingslofterne til efterfølgende år — via den samlede margen for betalinger inden for rammerne af en teknisk justering af FFR det efterfølgende år. De uudnyttede beløb fra 2015 (1 288 mio. EUR i løbende priser) og 2016 (13 991 mio. EUR i løbende priser) er derfor blevet overført til 2018-2020, og lofterne i 2015, 2016 og 2018-2020 er blevet tilpasset i overensstemmelse hermed — se ovennævnte tekniske justering af FFR for 2017 og den tekniske justering for 2018 (COM(2017) 220 af 24.5.2017).

Den 14. september 2016 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse om midtvejs gennemgangen/midtvejsrevisionen af FFR 2014-2020 (COM(2016) 603), som blev ledsaget af en række lovgivningsforslag, bl.a. et forslag om ændring af FFR-forordningen (COM(2016) 604) og et forslag om forenkling af de finansielle regler under finansforordningen og relevante basisretsakter (COM(2016) 605). Med hensyn til budgettet sigtede forslagene mod at øge fleksibiliteten af FFR ved at foretage en række ændringer af FFR-forordningen og øge finansieringen af prioriterede udgifter til vækst og beskæftigelse og migration og sikkerhed ved at udnytte alle disponible margener og fleksibilitetsmuligheder. Der ventes en aftale om disse forslag i løbet af sommeren 2017.

Endelig er der efter ikrafttrædelsen af Rådets afgørelse 2014/335/EU, Euratom om Den Europæiske Unions egne indtægter (EUT L 168 af 7.6.2014) og i overensstemmelse med dens artikel 3, stk. 3, foretaget en ny beregning af lofterne på grundlag af ENS 2010-data, hvilket generelt har medført en stigning i forhold til det BNI, der var beregnet efter ENS 95. Lofterne for egne indtægter er derfor blevet justeret fra 1,23 % til 1,20 % af EU's BNI, mens loftet for forpligtelsesbevillinger er blevet justeret fra 1,29 % til 1,26 % af EU's BNI (COM(2016) 829 af 21. december 2016).

Nedenfor gives en forklaring af de forskellige udgiftsområder:

Udgiftsområde 1 — Intelligent og inklusiv vækst

Dette udgiftsområde er inddelt i to adskilte, men indbyrdes forbundne dele:

- 1a Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse, som omfatter udgifter til forskning og innovation, uddannelse og erhvervsuddannelse, Connecting Europe-faciliteten, socialpolitik, det indre marked og de dermed forbundne politikker.
- 1b Økonomisk, social og territorial samhørighed, som skal fremme konvergens i de mindst udviklede medlemsstater og regioner, supplere EU's strategi for bæredygtig udvikling uden for de mindre velstillede områder og støtte tværregionalt samarbejde.

Udgiftsområde 2 — Bæredygtig vækst: Naturressourcer

Udgiftsområde 2 omfatter den fælles landbrugs- og fiskeripolitik og miljøforanstaltninger, navnlig Life+-programmet.

Udgiftsområde 3 — Sikkerhed og medborgerskab

Udgiftsområde 3 (sikkerhed og medborgerskab) afspejler den stigende betydning af visse områder, hvor EU har fået særlige opgaver — retlige og indre anliggender, grænsebeskyttelse, immigrations- og asylpolitik, folkesundhed og forbrugerbeskyttelse, kultur, ungdom, information og dialog med borgerne.

Udgiftsområde 4 — Et globalt Europa

Udgiftsområde 4 omfatter alle eksterne foranstaltninger, herunder udviklingssamarbejde, humanitær bistand, førtiltrædelses- og naboskabsinstrumenter. Den Europæiske Udviklingsfond (EUF) indgår fortsat ikke i EU's budget og er ikke en del af FFR.

Udgiftsområde 5 — Administration

Denne post omfatter administrationsudgifterne for alle institutionerne, pensioner og Europaskolerne. Når man ser bort fra Kommissionen, udgør disse driftsudgifter institutionernes samlede udgifter.

Udgiftsområde 6 — Kompensationer

I overensstemmelse med den politiske aftale om, at de nye medlemsstater ikke skal være nettobidragydere til budgettet umiddelbart efter tiltrædelsen, blev der opført et kompensationsbeløb under dette udgiftsområde. De kunne gennem overførsler udnytte dette beløb til at udligne deres budgetindtægter og -bidrag.

Udgiftsområde 9 — Særlige instrumenter

Fleksibilitetsmekanismer sætter EU i stand til at mobilisere de nødvendige midler til at reagere på uforudsete begivenheder såsom kriser og nødsituationer. FFR-forordningen og den interinstitutionelle aftale indeholder nærmere bestemmelser om deres anvendelsesområde, rammebeløb og forvaltning. I den nuværende situation med færre udgifter er de desuden med til at sikre, at budgetressourcerne kan gå til nyopståede prioriteter, således at hver eneste euro anvendes dér, hvor behovet er størst. De fleste fleksibilitetsmekanismer holdes derfor uden for FFR og giver mulighed for at mobilisere finansiering ud over udgiftslofterne.

1.2. ÅRLIGT BUDGET

Hvert år udarbejder Kommissionen på grundlag af et overslag over det kommende års indtægter og udgifter for alle EU-institutionerne et budgetforslag, som den forelægger for budgetmyndigheden. På grundlag af dette budgetforslag fastlægger Rådet sin holdning, som budgetmyndighedens to parter derefter forhandler om. Det er formanden for Europa-Parlamentet, der fastslår, at det fælles udkast er endeligt vedtaget, hvorefter det er retsgyldigt. I løbet af det pågældende år vedtages der ændringsbudgetter. Kommissionen har hovedansvaret for gennemførelsen af budgettet.

For Kommissionens vedkommende består budgetstrukturen af administrationsbevillinger og aktionsbevillinger. De øvrige institutioner har kun administrationsbevillinger. Budgettet omfatter desuden to forskellige former for bevillinger, nemlig ikke-opdelte og opdelte bevillinger. De ikke-opdelte bevillinger dækker de transaktioner, der er etårige (og som stemmer overens med princippet om etårighed). Opdelte bevillinger anvendes med henblik på at forene princippet om etårighed med nødvendigheden af at finansiere foranstaltninger, som gennemføres over flere år. De opdelte bevillinger består af forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger:

- Forpligtelsesbevillinger: dækker samtlige udgifter til de forpligtelser, der indgås i løbet af regnskabsåret med henblik på foranstaltninger, der strækker sig over flere år. Budgetmæssige forpligtelser vedrørende foranstaltninger, der løber over mere end ét regnskabsår, kan imidlertid opdeles på flere år i årlige rater, hvis basisretsakten åbner mulighed for det.
- Betalingsbevillinger: dækker de udgifter, der følger af gennemførelsen af de forpligtelser, der er indgået i løbet af det pågældende regnskabsår og/eller de foregående regnskabsår.

I regnskabet opdeles finansieringen på to overordnede poster:

- Endeligt vedtagne budgetbevillinger
- Yderligere bevillinger bestående af
 - fremførte beløb fra foregående år (finansforordningen åbner i særligt afgrænsede tilfælde mulighed for at fremføre uudnyttede beløb fra det foregående år til indeværende år) og
 - formålsbestemte indtægter fra tilbagebetalinger, bidrag fra tredjeparter/tredjelande til EU-programmer og arbejde udført for tredjeparter tilføres direkte til de tilsvarende udgiftsposter i budgettet og udgør en tredje finansieringssøjle.

Alle finansieringstyperne udgør tilsammen de disponible bevillinger.

1.3. POLITIKOMRÅDER

Som led i sin aktivitetsbaserede forvaltning anvender Kommissionen aktivitetsbaseret budgetlægning i forbindelse med sine planlægnings- og forvaltningsprocedurer. Aktivitetsbaseret budgetlægning er en ny budgetstruktur, hvor budgetafsnit svarer til politikområder og budgetkapitler til aktiviteter. Formålet med aktivitetsbaseret budgetlægning er at afstikke klare rammer for gennemførelsen af Kommissionens politiske mål via enten retlige, finansielle eller andre offentlige politiske midler. Ved at strukturere Kommissionens arbejde efter aktivitet gives der et klart billede af Kommissionens virksomhed og samtidig en fælles ramme for fastsættelse af prioriteringer. Midlerne afsættes til prioriterede områder under budgetproceduren, idet aktiviteterne udgør som byggestenene i budgetlægningen. Ved at skabe en sådan forbindelse mellem aktiviteter og de midler, der afsættes til dem, sigter den aktivitetsbaserede budgetlægning mod at sikre en endnu mere effektiv anvendelse af Kommissionens midler.

Et politikområde kan defineres som en homogen gruppe af aktiviteter, som udgør dele af Kommissionens arbejde, og som er relevante for beslutningsproceduren. Hvert politikområde svarer generelt til et generaldirektorat og omfatter i gennemsnit 6-7 individuelle aktiviteter. Disse politikområder er overvejende operationelle, da der i de fleste tilfælde er tale om aktiviteter til fordel for eksterne støttemodtagere inden for de forskellige aktivitetsområder. Driftsbudgettet suppleres med de nødvendige administrationsudgifter for hvert politikområde.

1.4. INDTÆGTER

1.4.1. *Egne indtægter*

Langt størsteparten af indtægterne kommer fra egne indtægter, som består af følgende kategorier:

- 1) Traditionelle egne indtægter: de udgør typisk +/- 14 % af de samlede egne indtægter.
- 2) Momsbaserede indtægter: de udgør typisk +/- 12 % af de samlede egne indtægter.
- 3) BNI-baserede indtægter: de udgør typisk +/- 74 % af de samlede egne indtægter.

EU's egne indtægter fordeles efter bestemmelserne i Rådets afgørelse 2014/335/EU, Euratom af 26. maj 2014 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter. Afgørelsen trådte i kraft den 1. oktober 2016 og anvendes med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2014. Der er taget hensyn til dens virkninger for 2014 og 2015 i regnskabsåret 2016.

De samlede egne indtægter, som Unionen tildeles til at dække de årlige bevillinger til betalinger, må ikke overstige 1,20 % af summen af alle medlemsstaternes BNI.

1.4.2. *Traditionelle egne indtægter*

De traditionelle egne indtægter består af told (på import fra tredjelande) og sukkerafgifter (betalt af sukkerproducenterne til finansiering af udgifterne i forbindelse med den fælles markedsordning for sukker), som opkræves af de økonomiske aktører og inddrives af medlemsstaterne på vegne af EU. Medlemsstaterne beholder dog 20 % af de traditionelle egne indtægter til at dække deres inddrivelsesomkostninger. Alle fastslåede traditionelle egne indtægter skal bogføres i et regnskab, der føres af de kompetente myndigheder:

- I det »normale« regnskab, der er omhandlet i artikel 6, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 609/2014: Alle beløb, der er indgået, eller som er dækket af garantier.
- I det særskilte regnskab, der er omhandlet i samme artikel: Alle beløb, der endnu ikke er indgået, og/eller som ikke er dækket af garantier; beløb, der er dækket af garantier, men som anfægtes, opføres også i dette regnskab.

Medlemsstaterne skal registrere de traditionelle egne indtægter på Kommissionens konto hos den nationale finansforvaltning eller centralbank senest den første hverdag efter den 19. i den anden måned, der følger efter den måned, hvor fordringerne blev fastslået (eller inddrevet i tilfælde af det særskilte regnskab).

1.4.3. *Moms*

Moms opkræves af medlemsstaternes momsgrundlag, som til dette formål harmoniseres i overensstemmelse med EU-reglerne. Momsgrundlaget kan dog aldrig udgøre mere end 50 % af den pågældende medlemsstats BNI. Den harmoniserede bidragssats er sat til 0,30 %, undtagen i perioden 2014-2020 hvor satsen for Tyskland, Nederlandene og Sverige er fastsat til 0,15 %.

1.4.4. *Bruttonationalindkomst (BNI)*

Indtægten baseret på bruttonationalindkomsten (BNI) anvendes til at finansiere den del af budgettet, der ikke dækkes af andre indtægter. Alle medlemsstaterne opkræves den samme sats af deres BNI, som er fastsat efter EU-reglerne.

Moms- og BNI-baserede indtægter fastsættes på basis af de prognoser for de relevante grundlag, der udarbejdes i forbindelse med opstillingen af budgetforslaget. Prognoserne ændres og ajourføres efterfølgende i løbet af regnskabsåret ved hjælp af et ændringsbudget. Forskellen (enten positiv eller negativ) mellem de beløb, som medlemsstaterne skal betale ifølge de faktiske beregningsgrundlag, og de beløb, som de allerede har betalt på grundlag af (de reviderede) prognoser, indkaldes af Kommissionen fra medlemsstaterne den første hverdag i juni i det andet år efter det berørte regnskabsår. Selv i de fire efterfølgende regnskabsår kan der foretages korrektioner af de endelige moms- og BNI-grundlag, medmindre der tages forbehold. Disse forbehold bør opfattes som potentielle krav over for medlemsstaterne på et ubestemt beløb, da deres finansielle indvirkning ikke kan vurderes med nøjagtighed. Når beløbene kan fastslås nøjagtigt, indkaldes de tilsvarende moms- og BNI-baserede indtægter enten i forbindelse med moms- og BNI-saldi eller ved separate indkaldelser.

1.4.5. *Korrektionen til fordel for Det Forenede Kongerige*

Korrektionsmekanismen til fordel for Det Forenede Kongerige (som reducerer landets indbetalinger af egne indtægter og øger de andre medlemsstaters indbetalinger) blev indført af Det Europæiske Råd på mødet i Fontainebleau (juni 1984). Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandene deltager i finansieringen af korrektionen med en nedsat andel (en fjerdedel af deres normale andel).

1.4.6. *Bruttonedsættelse*

Det Europæiske Råd konkluderede den 7.-8. februar 2013, at Danmark, Nederlandene og Sverige skulle indrømmes bruttonedsættelser af deres årlige BNI-baserede bidrag i perioden 2014-2020, og at Østrig skulle indrømmes en bruttonedsættelse i perioden 2014-2016. De årlige nedsættelser er som følger: Danmark 130 mio. EUR, Nederlandene 695 mio. EUR og Sverige 185 mio. EUR. Østrigs bruttonedsættelse var på 30 mio. EUR i 2014, 20 mio. EUR i 2015 og 10 mio. EUR i 2016 (alle beløb i 2011-priser).

1.4.7. *Justering som følge af gennemførelsen af afgørelsen om egne indtægter fra 2014 for årene 2014 og 2015*

I artikel 11 i afgørelsen om egne indtægter fra 2014 er det fastsat, at når afgørelsen er trådt i kraft, anvendes den fra den 1. januar 2014. Det betyder, at finansieringen for 2014 og 2015 skal genberegnes efter de nye regler. Justeringen (forskellene mellem den tidligere afgørelse og den nye afgørelse for 2014 og 2015) blev opført i ændringsbudget nr. 5/2016 og blev gennemført i én betaling den første hverdag i januar 2017.

1.5. BEREGNING AF RESULTATET AF BUDGETGENNEMFØRELSEN

Resultatet af gennemførelsen af EU's budget tilbagebetales til medlemsstaterne det følgende år ved hjælp af fradrag i de beløb, de skal betale det pågældende år.

Egne indtægter konteres med de beløb, som i løbet af året krediteres de konti, som medlemsstaternes myndigheder har åbnet i Kommissionens navn. Indtægter omfatter også resultatet af gennemførelsen af budgettet for det foregående regnskabsår. Andre indtægter konteres med de beløb, der faktisk opkræves i løbet af regnskabsåret.

Ved beregningen af resultatet af budgetgennemførelsen omfatter udgifterne betalinger, der dækkes af regnskabsårets bevillinger, hvortil kommer bevillinger fra samme regnskabsår, der fremføres til det følgende år. Ved betalinger foretaget med regnskabsårets bevillinger forstås betalinger, der er foretaget af regnskabsføreren senest den 31. december i regnskabsåret. For så vidt angår EGFL er der tale om de betalinger, som medlemsstaterne har foretaget mellem den 16. oktober i år n-1 og den 15. oktober i år n, forudsat at regnskabsføreren har fået den relevante forpligtelse og anvisning i hænde senest den 31. januar i år n+1. For udgifter under EGFL kan der blive tale om en senere overensstemmelsesbeslutning som følge af kontrol foretaget i medlemsstaterne.

Resultatet af gennemførelsen af budgettet består af to dele: EU's regnskabsresultat og resultatet af bidraget fra de EFTA-lande, der er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). I henhold til artikel 1, stk. 1, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 608/2014 om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltninger til ordningen for egne indtægter består dette resultat af differensen mellem:

- de samlede oppebårne indtægter i regnskabsåret og
- de samlede betalinger foretaget over regnskabsårets bevillinger, med tillæg af bevillinger for samme regnskabsår, der er fremført til det følgende regnskabsår.

Det fremkomne tal forhøjes eller nedsættes med følgende:

- nettobeløbet for annullerede betalinger fremført fra tidligere regnskabsår og eventuelle betalingsoverskridelser, der som følge af udsving i eurokursen overstiger de ikke-opdelte bevillinger fremført fra tidligere regnskabsår
- udviklingen i formålsbestemte indtægter og
- nettoresultatet af kursgevinster og -tab i løbet af regnskabsåret.

Bevillinger fremført fra det foregående regnskabsår vedrørende bidrag fra og arbejde for tredjemand, som pr. definition aldrig bortfalder, er indregnet som tillægsbevillinger for regnskabsåret. Dette forklarer forskellen mellem de bevillinger, der er fremført fra det foregående regnskabsår, og som er opført i beretningen om gennemførelsen af budgettet for år n, og de bevillinger, der er fremført til følgende regnskabsår i beretningen om gennemførelsen af budgettet for år n-1. Betalingsbevillinger, der genopføres som følge af tilbagebetaling af acontobeløb, indgår ikke i beregningen af resultatet af budgetgennemførelsen.

De fremførte betalingsbevillinger omfatter automatisk fremførte bevillinger og bevillinger fremført ved afgørelse. Annullering af uudnyttede betalingsbevillinger fremført fra det foregående regnskabsår viser annullering af automatisk fremførte bevillinger og bevillinger fremført ved afgørelse.

1.6. AFSTEMNING AF DET ØKONOMISKE RESULTAT MED RESULTATET AF BUDGETGENNEMFØRELSEN

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
ÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT	1 733	(13 033)
Indtægter		
<i>Fordringer fastslået i regnskabsåret, men som endnu ikke er inddrevet</i>	(1 969)	(318)
<i>Fordringer fastslået i foregående år, som er inddrevet i regnskabsåret</i>	3 363	7 943
<i>Periodiserede indtægter (netto)</i>	611	(359)
Udgifter		
<i>Periodiserede udgifter (netto)</i>	10 678	9 920
<i>Udgifter fra foregående år betalt i regnskabsåret</i>	(7 656)	(1 208)
<i>Nettoresultat af forfinansiering</i>	(468)	(4 831)
<i>Betalingsbevillinger fremført til følgende år</i>	(3 102)	(2 195)

	<i>mio. EUR</i>	
	2016	2015
Betalinger foretaget fra fremførsler og annullering af uudnyttede betalingsbevillinger	1 379	1 979
Bevægelser i hensættelser	3 962	4 950
Andet	(2 142)	(1 671)
Økonomisk resultat for agenturer og EKSF	16	169
REGNSKABSÅRETS BUDGETRESULTAT	6 405	1 347

I overensstemmelse med finansforordningen skal årets økonomiske resultat beregnes på grundlag af periodiseret regnskabsførelse, mens budgettet bygger på det ændrede kasseregnskabsprincip. Da både regnskabsårets økonomiske resultat og resultatet af budgetgennemførelsen dækker de samme underliggende transaktioner, er det en nyttig måde at kontrollere deres overensstemmelse på.

Afstemningsposter — indtægter

De faktiske budgetindtægter i et regnskabsår svarer til de indtægter, der i løbet af regnskabsåret inddrives på grundlag af de fastslåede fordringer, og de beløb, der inddrives på grundlag af fordringer fastslået i tidligere regnskabsår. Ved afstemningen skal de fordringer, der fastslås i det aktuelle regnskabsår, men som endnu ikke er inddrevet, derfor trækkes fra det økonomiske resultat, idet de ikke udgør en del af budgetindtægterne. Fordringer fastslået i de foregående regnskabsår og inddrevet i det aktuelle regnskabsår skal derimod lægges til det økonomiske resultat ved afstemningen.

Periodiserede nettoindtægter består primært af indtjente, men endnu ikke modtagne indtægter fra landbrug, egne indtægter samt renter og udbytte. Det er kun nettoresultatet, dvs. periodiserede indtægter for det aktuelle regnskabsår minus tilbageførsel af periodiserede indtægter fra tidligere regnskabsår, der tages i betragtning.

Afstemningsposter — udgifter

Påløbne nettoudgifter består hovedsageligt af periodiseringsbeløb med henblik på cut-off-proceduren ved årets udgang, dvs. støtteberettigede udgifter, som modtagere af EU-støtte har afholdt, men som de endnu ikke har indberettet til Kommissionen. Selv om de periodiserede udgifter ikke betragtes som budgetudgifter, er de betalinger, der foretages i det aktuelle regnskabsår i forbindelse med fakturaer registreret i tidligere regnskabsår, en del af det aktuelle regnskabsårs budgetudgifter.

Nettoresultatet af forfinansiering er en kombination af 1) de nye forfinansieringsbeløb, der er betalt i det aktuelle regnskabsår og opført som en budgetudgift i det pågældende år, og 2) frigørelsen af den forfinansiering, der er betalt i det aktuelle regnskabsår eller i tidligere regnskabsår ved godkendelse af støtteberettigede omkostninger. Sidstnævnte repræsenterer en udgift i periodiseringsmæssig forstand, men ikke i budgetregnskabet, idet betalingen af den oprindelige forfinansiering allerede blev betragtet som en budgetudgift på betalingstidspunktet.

Ud over de betalinger, der er foretaget over regnskabsårets bevillinger, skal de bevillinger for det pågældende år, som fremføres til det følgende år, tages i betragtning ved beregningen af resultatet af gennemførelsen af regnskabsårets budget (i overensstemmelse med artikel 1, stk. 1, i forordning (EU, Euratom) nr. 608/2014). Det samme gælder budgetbetalinger foretaget i regnskabsåret via fremførte bevillinger fra tidligere år og annullering af uudnyttede betalingsbevillinger.

Bevægelserne i hensættelser er baseret på skøn ved årets udgang i årsregnskabet (primært ydelser til medarbejdere), som ikke har nogen indvirkning på budgetregnskabet. Andre afstemningsbeløb omfatter forskellige elementer, såsom afskrivninger, anskaffelser, betalinger vedrørende finansiel leasing og finansiel deltagelse, som behandles forskelligt i budgetregnskabet og den periodiske regnskabsførelse.

2. GENNEMFØRELSE AF EU'S BUDGET FOR 2016 — KOMMENTAR

2.1. INDTÆGTER

Betalingsbevillingerne i det oprindeligt vedtagne EU-budget, som blev underskrevet af formanden for Europa-Parlamentet den 25. november 2015, udgjorde 143 885 mio. EUR og skulle finansieres ved hjælp af egne indtægter, som beløb sig til 142 269 mio. EUR. Overslaget over indtægter og udgifter i det oprindelige budget justeres typisk i løbet af regnskabsåret, og disse ændringer fremgår af ændringsbudgetterne. Justeringer af de BNI-baserede egne indtægter sikrer, at budgetindtægterne svarer nøjagtigt til budgetudgifterne. I overensstemmelse med princippet om ligevægt skal der være balance mellem budgetindtægter og -udgifter (betalingsbevillinger).

I løbet af 2016 blev der vedtaget seks ændringsbudgetter. Når de medregnes, udgjorde de endelige budgetterede indtægter for 2016 136 642 mio. EUR. Dette blev finansieret af egne indtægter på i alt 133 677 mio. EUR (dvs. 8 592 mio. EUR mindre end oprindeligt planlagt), og resten blev finansieret ved hjælp af andre indtægter. Dette forklares primært af et overskud fra de foregående regnskabsår og den betydelige reduktion i betalingsbevillinger, som medførte en nedsættelse af medlemsstaternes BNI-budgetudligningsbidrag i 2016.

For så vidt angår resultatet for egne indtægter svarede de indkasserede traditionelle egne indtægter stort set til det anslåede beløb. Det skyldes primært, at budgetoverslagene blev ændret i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til ændringsbudget nr. 4/2016 (i overensstemmelse med de seneste prognoser fra foråret 2016).

Medlemsstaternes endelige moms- og BNI-betalinger svarer også meget nøje til det endelige budgetoverslag. Forskellene mellem overslagene og de beløb, der faktisk blev betalt, skyldes forskellene mellem de eurokurser, der blev brugt i budgetlægningen, og de kurser, der gjaldt på det tidspunkt, hvor de medlemsstater, der ikke er med i ØMU'en, reelt foretog deres betalinger.

For så vidt angår moms- og BNI-saldiene anvendes der nu en ny procedure. De relevante bestemmelser er fastsat i artikel 10b i Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 609/2014. Den nye procedure indebærer ingen ændringsbudgetter, og Kommissionen anmoder derfor medlemsstaterne direkte om at indbetale nettobeløbene. Virkningerne for EU-budgettet er tæt på nul. Kommissionen giver medlemsstaterne meddelelse om størrelsen af den årlige justering, og beløbene stilles til rådighed i juni 2017. Som følge af ændringen i 2016 er der ingen justeringer.

Udgiftsområdet »Indtægter, bidrag og refusion i forbindelse med EU-aftaler og -programmer« vedrører primært indtægter fra EGFL og ELFUL (og navnlig regnskabsafslutningen og uregelmæssigheder), tredjelandes deltagelse i forskningsprogrammer og andre bidrag og refusioner til EU-programmer/-aktiviteter. En betydelig andel af det samlede beløb består af formålsbestemte indtægter, der typisk giver anledning til opførelse af yderligere bevillinger på udgiftssiden.

Indtægter fra bøder vedrører primært bøder pålagt i konkurrencesager.

2.2. UDGIFTER

2016 var det tredje år i den igangværende programmeringsperiode 2014-2020. Ligesom det foregående budget var prioriteringerne for budgettet for 2016 at gennemføre dagsordenen om vækst og beskæftigelse. Der blev dog også lagt stor vægt på betydningen af de nye migrationsrelaterede udfordringer i forbindelse med krisen i Syrien og Nordafrika.

For så vidt angår bevillinger var budgettet for 2016 på i alt 155,3 mia. EUR 4,3 % lavere end budgettet for 2015, idet der var et betydeligt fald under udgiftsområde 1b (på 15,8 %, primært som følge af engangseffekten fra omprogrammeringer fra 2014 til 2015), som delvist blev opvejet med en betydelig stigning under udgiftsområde 3 (på 70,2 %).

I 2016 førte ændringsbudget nr. 4 til en yderligere stigning af forpligtelsesbevillingerne til programmer inden for migration og sikkerhed under udgiftsområde 3 — Sikkerhed og medborgerskab på 250 mio. EUR. Ud af dette beløb blev 130 mio. EUR afsat til Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og 70 mio. EUR til Fonden for Intern Sikkerhed. Under udgiftsområde 1a blev der afsat yderligere forpligtelsesbevillinger for 74 mio. EUR til EFSI til at dække forlængelsen heraf.

Udgiftsområde 4 — Et globalt Europa fik ved hjælp af ændringsbudgetter tildelt yderligere forpligtelser for 210 mio. EUR til det europæiske naboskabsinstrument og programmer for humanitær bistand. Finansieringen blev delvist tilvejebragt ved hjælp af en reduktion af programmer inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og makrofinansiel bistand.

Betalingsbevillingerne i det endelige budget beløb sig til 136,6 mia. EUR, hvilket er 3,3 % lavere end budgettet for 2015. Det skyldes især et fald på 7,3 mia. EUR som følge af ændringsbudget nr. 4, som primært vedrører udgiftsområde 1b — Økonomisk, social og territorial samhørighed og i mindre grad udgiftsområde 2 — Bæredygtig vækst. Nedenfor redegøres der nærmere for de underliggende årsager til faldet.

Anvendelse af disponible bevillinger i 2016

Ved afslutningen af regnskabsåret 2016 var udnyttelsesgraden for forpligtelsesbevillinger på 97 %, mens der var 4,8 mia. EUR tilbage i betalingsbevillinger. I alt blev der udnyttet 157,3 mia. EUR i forpligtelsesbevillinger. Der blev i alt anvendt 132,4 mia. EUR i betalingsbevillinger, svarende til 92 % af de disponible bevillinger.

Efter flere år med begrænsede betalingsbevillinger og en opbygning af et efterslæb af ubetalte fordringer (primært inden for samhørighed) blev det unormale efterslæb fuldstændig udlignet i 2016 i overensstemmelse med den »betalingsplan«, som Europa-Parlamentet og Rådet blev enige om i 2015. Allerede i marts 2016 konstaterede Kommissionen en risiko for underudnyttelse af betalingsbevillinger inden for samhørighed, og den øgede sine overslag for overskuddet væsentligt i september oven på medlemsstaternes ajourførte prognoser fra juli. Kommissionen tog desuden hensyn til forsinkelserne i udpegelsen af nationale myndigheder, hastigheden af den praktiske gennemførelse og den gennemsnitlige anslåede gennemførelsesgrad for tidligere programmer. Den foreslog derpå ændringsbudget nr. 4/2016 med henblik på at reducere betalingsbevillingerne med 7,3 mia. EUR, primært på budgetposterne under underudgiftsområde 1b — Økonomisk, social og territorial samhørighed. Niveaue for betalingsanmodninger i forbindelse med 2014-2020-programmer, som medlemsstaterne rent faktisk havde indgivet ved udgangen af året, viste sig at være 8 mia. EUR lavere end ventet, hvilket endnu aldrig er set, idet 26 medlemsstater anmodede om lavere beløb end ventet.

Uindfrie forpligtelser

De uindfrie forpligtelser ved udgangen af året steg betydeligt til 238,8 mia. EUR. Denne stigning på over 21 mio. EUR i forhold til 2015 var dobbelt så stor som oprindelig ventet på grund af den stigende forskel mellem udnyttede forpligtelser og betalinger (pga. ændringsbudget nr. 4/2016 samt underudnyttelsen ved udgangen af året). De uindfrie forpligtelser ventes at stige yderligere i 2017 i betragtning af forskellen mellem budgetterede forpligtelser og betalinger (85 %).

De udestående retlige forpligtelser vedrørende tidligere programmeringsperioder, dvs. før 2014, faldt i 2016 fra 75 mia. EUR til 40 mia. EUR (-47 %). Der vil derfor være en større andel af disponible betalingsbevillinger for de igangværende programmer fra 2017.

En mere detaljeret analyse af budgettilpasningerne, de relevante omstændigheder herfor, begrundelsen for tilpasningerne og deres virkning kan findes i Kommissionens beretning om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning i regnskabsåret 2016; del A indeholder en oversigt over budgettet som helhed, mens del B giver en gennemgang af de enkelte udgiftsområder i den flerårige finansielle ramme.

Budgetoverskud

Budgetoverskuddet udgør 6,4 mia. EUR og stammer primært fra udgiftssiden, navnlig underudnyttelsen under udgiftsområde 1b (4,9 mia. EUR). Overskuddet fra indtægtssiden kan primært tilskrives betydelige bødeindtægter og lidt lavere egne indtægter (+ 1,7 mia. EUR). Et valutakurstab på 173 mio. EUR nedbringer det endelige resultat.

3. FORVALTNING AF INDTÆGTER PÅ EU-BUDGETTET
 3.1. OVERSIGT OVER FORVALTNINGEN AF INDTÆGTERNE PÅ BUDGETTET

mio. EUR

Afsnit	Indtægtsbevillinger		Fastslåede fordringer			Indtægter			Indtægter i % af budgettet	Udestående
	Oprindeligt vedtaget budget	Endeligt vedtaget budget	Løbende regnskabsår	Fremført	I alt	Fra fordringer i regnskabsåret	Fra fremførte fordringer	I alt		
1 Egne indtægter	142 269	133 677	132 164	28	132 192	132 163	3	132 166	99 %	26
3 Overskud, saldi og tilpasninger	—	1 349	1 358	—	1 358	1 358	—	1 358	101 %	—
4 Indtægter fra personer, der er knyttet til EU-institutionerne og andre EU-organer	1 348	1 348	1 445	14	1 459	1 438	14	1 452	108 %	7
5 Indtægter i forbindelse med institutionernes administration	55	55	584	17	600	568	11	579	1 044 %	21
6 Bidrag og tilbagebetalinger i forbindelse med EU-aftaler og -programmer	60	60	5 929	274	6 204	5 804	125	5 928	9 880 %	275
7 Morarenter og bøder	123	123	2 946	6 793	9 739	1 045	2 131	3 175	2 582 %	6 564
8 Låntagning og långivning	5	5	40	6	46	36	6	41	792 %	5
9 Diverse indtægter	25	25	17	10	27	16	2	17	69 %	10
I alt	143 885	136 642	144 483	7 141	151 624	142 427	2 290	144 717	106 %	6 907

FFR-udgiftsområde	mio. EUR											
	Forpligtelsesbevillinger					Betalingsbevillinger						
	Budgetbevillinger		Tillægsbevillinger		I alt	Budgetbevillinger		Tillægsbevillinger		I alt		
	Oprindeligt vedtaget budget	Ændringsbudgetter og overførsler	Endeligt vedtaget budget	Fremførsler	Formålsbestemte indtægter	Disponible bevillinger	Oprindeligt vedtaget budget	Ændringsbudgetter og overførsler	Endeligt vedtaget budget	Fremførsler	Formålsbestemte indtægter	Disponible bevillinger
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
9 Særlige instrumenter	525	(179)	346	—	50	395	389	(299)	90	1	50	140
I alt	155 004	273	155 277	804	10 610	166 690	143 885	(7 243)	136 642	1 345	10 081	148 069

4.2. FFR: FORVALTNING AF FORPLIGTELSESBEVILLINGER

FFR-udgiftsområde	mio. EUR												
	Indgåede forpligtelser					Bevillinger fremført til 2017					Annulerede bevillinger		
	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	formålsbestemte indtægter	fremførsler efter afgørelse	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	
	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12	
1 Intelligent og inklusiv vækst	69 808	145	1 778	71 731	98 %	1 267	0	1 267	33	8	—	41	
Ia: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	18 997	0	1 335	20 332	94 %	1 224	0	1 224	13	—	—	13	
Ib: Økonomisk, social og territorial samhørighed	50 811	145	443	51 400	100 %	43	—	43	20	8	—	28	
2 Bæredygtig vækst: Natursressourcer	62 013	396	2 138	64 547	96 %	1 934	433	2 368	23	14	—	38	
I alt	66 952	62 013	2 138	64 547	96 %	1 934	433	2 368	23	14	—	38	

FFR-udgiftsområde	mio. EUR												
	Indgåede forpligtelser				Bevillinger fremført til 2017			Annullerede bevillinger					
	Disponible bevillinger i alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførelser	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	formålsbestemte indtægter	fremførelser efter afgørelse	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførelser	fra formålsbestemte indtægter	I alt
1		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	46 051	41 770	395	2 120	44 285	96 %	1 304	433	1 737	15	14	—	29
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger													
3 Sikkerhed og medborgerskab	4 423	4 287	—	49	4 336	98 %	82	—	82	5	—	—	5
4 Et globalt Europa	1 2 240	9 364	237	1 677	11 278	92 %	948	10	959	3	—	—	3
5 Administration	9 642	8 887	4	467	9 358	97 %	221	1	222	62	0	—	62
heraf: institutionernes administrative udgifter	4 121	3 721	3	254	3 979	97 %	86	—	86	57	0	0	57
6 Kompensationer	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativ reserve og underskud fremført fra det foregående regnskabsår	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
9 Særlige instrumenter	395	61	—	—	61	15 %	50	130	180	155	—	—	155
I alt	166 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	—	303

4.3. FFR: FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER

FFR-udgiftsområde	mio. EUR												
	Gennemførte betalinger			Bevillinger fremført til 2017			Annulerede bevillinger						
Disponible bevillinger i alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	automatiske fremførsler	fremførsler efter afgørelse	formålsbestemte indtægter	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
1 Intelligent og inklusiv vækst	63 618	102	1 158	56 265	88%	126	5	2 881	3 012	4 323	15	3	4 341
1a: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	20 976	90	1 114	18 461	88%	113	5	2 350	2 468	31	12	3	46
1b: Økonomisk, social og territorial samhørighed	42 642	12	44	37 804	89%	13	—	531	544	4 292	3	—	4 295
2 Bæredygtig vækst: Naturressourcer	59 464	414	2 490	57 412	97%	202	433	1 330	1 965	71	16	—	87
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	46 057	408	2 118	44 084	96%	197	433	1 305	1 935	22	16	—	37
3 Sikkerhed og medborgerskab	3 195	7	35	3 077	96%	11	—	82	93	23	2	—	25
4 Et globalt Europa	11 163	28	828	10 277	92%	35	86	441	562	319	5	—	324
5 Administration	10 490	684	477	9 324	89%	725	1	306	1 032	62	72	—	133
heraf: institutionernes administrative udgifter	4 683	423	305	3 975	85%	474	—	128	602	57	49	—	106
6 Kompensationer	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativ reserve og underskud fremført fra det foregående regnskabsår	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—
9 Særlige instrumenter	140	33	28	61	44%	0	31	22	54	25	0	—	25
I alt	148 069	1 236	5 016	136 416	92%	1 099	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936

4.4. FFR: BEVÆGELSER I UINDFRIEDE FORPLIGTELSE (RAL)

	mio. EUR									
	Uindfrie forpligtelser ved udgangen af det foregående regnskabsår			Regnskabsårets forpligtelser				I alt		
FFR-udgiftsområde	Forpligtelser fremført fra foregående regnskabsår	Frigørelser/opskrivninger/annulleringer	Betalinger	Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang	Forpligtelser indgået i regnskabsåret	Betalinger	Annullering af forpligtelser, som ikke kan fremføres	Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang	Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang i alt	
1	Intelligent og inklusiv vækst	160 827	(1 353)	(48 608)	110 866	71 731	(7 657)	64 072	174 938	
	<i>1a: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse</i>	34 455	(701)	(11 730)	22 024	20 332	(6 731)	13 599	35 622	
	<i>1b: Økonomisk, social og territorial samhørighed</i>	126 372	(652)	(36 877)	88 843	51 400	(927)	50 473	139 316	
2	Bæredygtig vækst: Naturressourcer	28 191	(1 378)	(12 605)	14 207	64 547	(44 806)	19 740	33 947	
	<i>heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger</i>	49	(3)	(24)	22	44 285	(44 060)	225	247	
3	Sikkerhed og medborgerskab	3 137	(228)	(1 396)	1 512	4 336	(1 681)	2 655	4 167	
4	Et globalt Europa	24 673	(699)	(7 182)	16 792	11 278	(3 095)	8 182	24 974	
5	Administration	865	(166)	(690)	8	9 358	(8 634)	724	732	
	<i>heraf: institutionernes administrative udgifter</i>	570	(143)	(420)	7	3 979	(3 555)	424	431	
6	Kompensationer	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Negativ reserve og underskud fremført fra det foregående regnskabsår	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Særlige instrumenter	1	(0)	(0)	—	61	(61)	0	0	
	I alt	217 693	(3 825)	(70 482)	143 386	161 310	(65 935)	95 373	238 759	

4.5. FFR: UINDFRIEDE FORPLIGTELSE EFTER FORPLIGTELSENS OPRINDELSESÅR

FFR-udgiftsområde	mio. EUR										
	< 2010	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt		
1 Intelligent og inklusiv vækst	1 741	738	1 120	3 461	23 109	16 371	64 326	64 072	174 938		
1a: Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	563	733	856	2 223	4 481	5 972	7 194	13 599	35 622		
1b: Økonomisk, social og territorial samhørighed	1 178	5	264	1 237	18 627	10 399	57 132	50 473	139 316		
2 Bæredygtig vækst: Naturressourcer	200	58	81	1 28	1 234	1 220	11 285	19 740	33 947		
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	—	—	—	0	—	2	19	225	247		
3 Sikkerhed og medborgerskab	45	40	67	149	287	154	772	2 655	4 167		
4 Et globalt Europa	899	539	843	1 750	3 291	3 784	5 686	8 182	24 974		
5 Administration	—	—	—	—	0	0	1	731	732		
heraf: institutionernes administrative udgifter	0	0	0	0	0	0	0	431	431		
9 Særlige instrumenter	—	—	—	—	—	—	0	0	0		
I alt	2 884	1 376	2 111	5 488	27 920	21 530	82 069	95 380	238 759		

4.6. POLITIKOMRÅDE: FORDELING AF OG ÆNDRINGER I FORPLIGTELSES- OG BETALINGSBEVILLINGER

mio. EUR

Politikområde	Forpligtelsesbevillinger						Betalingsbevillinger					
	Budgetbevillinger			Tillægsbevillinger			Budgetbevillinger			Tillægsbevillinger		
	Oprindeligt vedtaget budget	Ændringsbudgetter og overførsler	Endeligt vedtaget budget	Fremført	Formålsbestemte indtægter	Disponible bevillinger i alt	Oprindeligt vedtaget budget	Ændringsbudgetter og overførsler	Endeligt vedtaget budget	Fremført	Formålsbestemte indtægter	Disponible bevillinger i alt
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
01 Økonomiske og finansielle anliggender	2 533	(7)	2 525	—	122	2 648	1 097	432	1 529	6	125	1 660
02 Det indre marked, industri, iværksætteri og SMV'er	2 286	3	2 289	—	229	2 518	1 894	(36)	1 859	13	372	2 243
03 Konkurrence	103	(1)	102	—	5	107	103	(1)	102	9	5	116
04 Beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion	12 924	27	12 952	—	504	13 456	13 031	(1 818)	11 213	14	576	11 802
05 Landbrug og udvikling af landdistrikter	61 382	(4)	61 379	410	4 070	65 858	54 625	166	54 791	431	3 818	59 039
06 Mobilitet og transport	4 219	2	4 221	—	125	4 346	2 296	(103)	2 193	5	123	2 321
07 Miljø	448	0	448	—	18	467	397	(5)	392	4	16	412
08 Forskning og innovation	5 855	(7)	5 848	—	897	6 745	5 403	(10)	5 393	28	1 391	6 811
09 Kommunikationsnet, indhold og teknologi	1 803	53	1 856	—	173	2 029	2 373	(32)	2 341	11	274	2 627
10 Direkte forskning	397	—	397	—	538	935	403	(17)	385	40	479	905
11 Maritime anliggender og fiskeri	1 083	(9)	1 074	0	6	1 081	758	(145)	613	3	6	622
12 Finansiell stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedsunionen	85	0	85	—	4	89	86	(3)	83	4	4	91
13 Regionalpolitik og bypolitik	35 989	40	36 029	146	60	36 235	36 386	(5 365)	31 021	11	76	31 108
14 Beskatning og toldunion	166	0	167	0	9	176	159	0	159	5	7	171
15 Uddannelse og kultur	2 889	0	2 890	—	466	3 356	3 031	25	3 055	13	631	3 699

Politikområde	mio. EUR											
	Forpligtelsesbevillinger					Betalingsbevillinger						
	Budgetbevillinger			Tillægsbevillinger		Budgetbevillinger			Tillægsbevillinger		Disponible be- villinger i alt	
	Oprindeligt vedtaget bud- get	Ændringsbud- getter og over- førsler	Endeligt vedta- get budget	Fremført	Formålsbe- stemte indtæg- ter	Disponible be- villinger i alt	Oprindeligt vedtaget bud- get	Ændringsbud- getter og over- førsler	Endeligt vedta- get budget	Fremført		Formålsbe- stemte indtæg- ter
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
16 Kommunikation	204	0	204	—	12	216	197	(2)	195	12	12	219
17 Sundhed og fødevarerikkerhed	571	(14)	557	—	42	598	571	(37)	535	9	42	586
18 Migration og indre anliggender	3 225	250	3 475	—	88	3 563	2 323	61	2 384	6	96	2 487
19 Udenrigspolitiske instrumenter	783	(119)	663	17	53	733	677	(50)	628	3	52	683
20 Handel	107	1	108	—	3	111	106	1	106	2	3	112
21 Internationalt samarbejde og udvikling	3 162	1	3 163	—	220	3 383	3 346	21	3 367	18	203	3 587
22 Naboskabs- og udvidelsesfor- handlinger	3 835	146	3 981	7	990	4 978	3 566	(264)	3 301	12	369	3 683
23 Humanitær bistand og civilbe- skyttelse	1 202	258	1 460	219	1 253	2 933	1 560	178	1 739	6	532	2 277
24 Bekæmpelse af svig	80	(1)	79	—	0	79	86	(1)	85	7	0	92
25 Koordinering af Kommissionens politik og juridisk rådgivning	206	4	210	0	12	222	206	4	210	15	12	237
26 Kommissionens administration	1 017	(21)	996	—	178	1 174	1 016	(15)	1 001	142	180	1 323
27 Budget	72	(13)	59	—	8	67	72	(13)	59	7	8	75
28 Revision	19	(0)	19	—	1	20	19	(0)	19	1	1	20
29 Statistik	139	0	140	—	16	155	128	0	128	5	21	154
30 Pensioner og dertil knyttede udgifter	1 647	37	1 684	—	0	1 685	1 647	37	1 684	—	0	1 685
31 Sprogtjenester	399	(3)	396	—	62	458	399	(3)	396	17	62	475
32 Energi	1 532	(122)	1 410	—	96	1 506	1 524	46	1 570	5	141	1 716

Politikområde	mio. EUR												
	Indgåede forpligtelser				Bevillinger fremført til 2017			Annulerede bevillinger					
	Disponible bevillinger i alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	formålsbestemte indtægter	fremførsler efter afgørelse	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt
1		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
05 Landbrug og udvikling af landdistrikter	65 858	60 927	395	2 143	63 466	96%	1 927	433	2 360	18	14	—	32
06 Mobilitet og transport	4 346	4 218	—	62	4 281	99%	63	0	63	2	—	—	2
07 Miljø	467	448	—	10	458	98%	8	0	8	0	—	—	0
08 Forskning og innovation	6 745	5 848	—	538	6 386	95%	359	—	359	0	—	—	0
09 Kommunikationsnet, indhold og teknologi	2 029	1 856	—	81	1 936	95%	92	0	92	0	—	—	0
10 Direkte forskning	935	397	—	114	510	55%	424	—	424	0	—	—	0
11 Maritime anliggender og fiskeri	1 081	1 069	0	2	1 071	99%	5	0	5	5	—	—	5
12 Finansiell stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedsunionen	89	85	—	2	87	97%	2	0	2	0	—	—	0
13 Regionalpolitik og bypolitik	36 235	35 968	145	26	36 139	100%	34	31	65	29	1	—	30
14 Beskatning og toldunion	176	166	0	4	171	97%	4	—	4	0	—	—	0
15 Uddannelse og kultur	3 356	2 890	—	359	3 249	97%	107	0	107	0	—	—	0
16 Kommunikation	216	204	—	7	211	97%	5	—	5	0	—	—	0
17 Sundhed og fødevarerikkerhed	598	557	—	17	573	96%	25	—	25	0	—	—	0
18 Migration og indre anliggender	3 563	3 473	—	32	3 505	98%	56	0	57	1	—	—	1
19 Udenrigspolitiske instrumenter	733	654	17	18	689	94%	35	9	44	0	—	—	0
20 Handel	111	108	—	2	109	99%	1	0	1	0	—	—	0
21 Internationalt samarbejde og udvikling	3 383	3 161	—	187	3 349	99%	32	1	33	1	—	—	1
22 Naboskabs- og udvidelsesforhandlinger	4 978	3 979	—	925	4 904	99%	65	—	65	2	7	—	9

mio. EUR

Politikområde	Disponible bevilninger i alt	Indgåede forpligtelser				Bevillinger fremført til 2017			Annullerede bevilninger				
		fra endeligt vedtaget budget	fra fremførelser	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	formålsbestemte indtægter	fremførelser efter aføgelse	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførelser	fra formålsbestemte indtægter	I alt
1		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
23 Humanitær bistand og civilbeskyttelse	2 933	1 459	219	552	2 231	76 %	701	—	701	1	—	—	1
24 Bekæmpelse af svig	79	79	—	—	79	100 %	0	—	0	0	—	—	0
25 Koordinering af Kommissionens politik og juridisk rådgivning	222	209	0	7	216	97 %	5	0	5	1	—	—	1
26 Kommissionens administration	1 174	995	—	108	1 104	94 %	69	—	69	0	—	—	0
27 Budget	67	59	—	5	64	95 %	3	—	3	0	—	—	0
28 Revision	20	18	—	1	19	97 %	1	—	1	0	—	—	0
29 Statistik	155	139	—	6	145	94 %	10	—	10	0	—	—	0
30 Pensioner og dertil knyttede udgifter	1 685	1 684	—	0	1 684	100 %	0	—	0	0	—	—	0
31 Sprogjenester	458	396	—	42	437	95 %	20	—	20	0	—	—	0
32 Energi	1 506	1 405	—	41	1 446	96 %	55	0	55	5	—	—	5
33 Retlige anliggender og forbrugere	268	256	—	3	259	97 %	7	—	7	2	—	—	2
34 Klima	139	137	—	1	138	100 %	0	0	0	0	—	—	0
40 Reserver	236	—	—	—	—	0 %	—	99	99	138	—	—	138
90 Andre institutioner	4 121	3 721	3	254	3 979	97 %	86	—	86	57	0	0	57
I alt	166 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	—	303

4.8. POLITIKOMRÅDE: FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER

Politikområde	mio. EUR													
	Gennemførte betalinger					Bevillinger fremført til 2017					Annulerede bevillinger			
	Disponible bevilgninger i alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	automatiske fremførsler	fremførsler efter afgrørelse	formålsbestemte indtægter	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
01 Økonomiske og finansielle anliggender	1 660	1 512	5	11	1 529	92%	5	—	114	119	12	1	—	13
02 Det indre marked, industri, iværksætteri og SMV'er	2 243	1 843	11	59	1 913	85%	15	0	313	328	1	1	—	2
03 Konkurrence	116	94	8	3	105	90%	8	—	3	10	0	1	—	1
04 Beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion	11 802	8 819	10	44	8 873	75%	12	—	532	544	2 381	4	0	2 385
05 Landbrug og udvikling af landdistrikter	59 039	54 127	414	2 488	57 029	97%	203	433	1 330	1 965	28	16	—	44
06 Mobilitet og transport	2 321	2 183	4	64	2 251	97%	4	0	59	63	6	0	1	7
07 Miljø	412	379	3	9	392	95%	3	0	7	11	9	0	—	9
08 Forskning og innovation	6 811	5 359	25	396	5 780	85%	29	—	994	1 023	6	2	—	8
09 Kommunikationsnet, indhold og teknologi	2 627	2 326	10	113	2 449	93%	15	0	162	177	1	1	0	2
10 Direkte forskning	905	339	36	95	469	52%	46	—	385	431	0	5	—	5
11 Maritime anliggender og fiskeri	622	585	2	2	589	95%	2	0	5	6	26	0	—	27
12 Finansiell stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedsunionen	91	80	3	2	85	93%	3	0	2	5	0	0	—	1
13 Regionalpolitik og bypolitik	31 108	29 072	10	40	29 123	94%	10	31	36	78	1 906	1	—	1 908
14 Beskatning og toldunion	171	155	5	2	161	94%	5	—	5	9	0	0	—	0
15 Uddannelse og kultur	3 699	3 043	12	299	3 354	91%	12	0	332	344	0	1	—	1
16 Kommunikation	219	185	11	6	202	92%	10	—	6	16	0	1	—	1
17 Sundhed og fødevarerikkerhed	586	526	8	16	550	94%	8	—	25	34	0	1	—	2
18 Migration og indre anliggender	2 487	2 364	5	24	2 393	96%	7	0	73	80	12	1	—	13

Politikområde	mio. EUR														
	Gennemførte betalinger					Bevillinger fremført til 2017					Annulerede bevillinger				
	Disponible bevil- linger i alt	fra endeligt vedtaget budget	fra frem- førsler	fra formåls- bestemte indtægter	I alt	%	automatiske fremførsler	fremførsler efter afgø- relse	formålsbe- stemte ind- tægter	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra frem- førsler	fra formåls- bestemte indtægter	I alt	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12 +13	
19 Udenrigspolitiske instrumenter	683	595	3	19	617	90%	3	—	33	36	29	1	—	29	
20 Handel	112	103	2	2	107	96%	3	0	2	5	0	0	—	0	
21 Internationalt samarbejde og udvik- ling	3 587	3 344	16	133	3 493	97%	21	0	70	91	1	2	—	3	
22 Naboskabs- og udvidelsesforhand- linger	3 683	3 007	10	317	3 334	91%	11	—	52	62	284	2	—	286	
23 Humanitær bistand og civilbeskyt- telse	2 277	1 637	6	360	2 002	88%	7	86	173	265	9	1	—	10	
24 Bekæmpelse af svig	92	72	6	—	78	84%	7	5	0	12	1	2	—	2	
25 Koordinering af Kommissionens politik og juridisk rådgivning	237	194	13	6	213	90%	15	0	6	21	0	2	—	3	
26 Kommissionens administration	1 323	879	135	83	1 097	83%	121	—	97	218	1	8	—	8	
27 Budget	75	53	7	4	63	85%	6	—	5	11	0	0	—	0	
28 Revision	20	18	1	1	19	94%	1	—	1	1	0	0	—	0	
29 Statistik	154	123	4	6	134	87%	5	—	15	20	0	1	—	1	
30 Pensioner og dertil knyttede udgifter	1 685	1 684	—	0	1 684	100%	—	—	0	0	0	—	—	0	
31 Sprogjenester	475	381	16	37	435	92%	15	—	25	39	0	1	—	1	
32 Energi	1 716	1 549	5	67	1 621	94%	5	0	71	76	15	1	3	19	
33 Retlige anliggender og forbrugere	245	222	3	4	229	94%	4	—	5	9	6	1	—	7	
34 Klima	82	64	3	1	68	83%	4	0	1	4	9	1	—	9	
40 Reserver	21	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	21	—	—	21	
90 Andre institutioner	4 683	3 247	423	305	3 975	85%	474	—	128	602	57	49	—	106	
I alt	148 069	130 164	1 236	5 016	136 416	92%	1 098	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936	

4.9. POLITIKOMRÅDE: BEVÆGELSER I UINDFRIEDE FORPLIGTELSE (RAL)

Politikområde	Uindfrie forpligtelser ved udgangen af det foregående regnskabsår				Regnskabsårets forpligtelser				Forpligtelser i alt
	Uindfrie forpligtelser fremført fra foregående regnskabsår		Uindfrie forpligtelser ved udgangen af det foregående regnskabsår		Regnskabsårets forpligtelser		Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang		
	Forpligtelser fremført fra foregående regnskabsår	Frigørelser/op-skrivninger/annulleringer	Betalinger	Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang	Forpligtelser indgået i regnskabsåret	Betalinger	Annullering af forpligtelser, som ikke kan fremføres	Uindfrie forpligtelser ved regnskabsårets udgang	
01 Økonomiske og finansielle anliggender	1 884	(28)	(1 127)	728	2 534	(401)	—	2 133	2 861
02 Det indre marked, industri, iværksætteri og SMV'er	2 179	(26)	(1 145)	1 008	2 409	(768)	(1)	1 640	2 648
03 Konkurrence	9	(1)	(8)	—	105	(97)	—	8	8
04 Beskæftigelse, sociale anliggender, arbejds-markedsforhold og inklusion	33 275	(438)	(8 516)	24 321	13 367	(357)	(0)	13 010	37 331
05 Landbrug og udvikling af landdistrikter	25 424	(1 340)	(12 274)	11 810	63 466	(44 756)	(0)	18 710	30 520
06 Mobilitet og transport	5 883	(114)	(1 528)	4 241	4 281	(723)	—	3 558	7 799
07 Miljø	1 118	(2)	(275)	841	458	(117)	—	341	1 182
08 Forskning og innovation	12 813	(107)	(3 844)	8 863	6 386	(1 937)	(0)	4 449	13 312
09 Kommunikationsnet, indhold og teknologi	3 365	(20)	(1 488)	1 856	1 936	(961)	(0)	975	2 832
10 Direkte forskning	174	(19)	(100)	55	510	(369)	(0)	141	196
11 Maritime anliggender og fiskeri	2 201	(53)	(409)	1 740	1 071	(180)	(0)	891	2 630
12 Finansiell stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedsunionen	12	(2)	(7)	3	87	(78)	(0)	9	13
13 Regionalpolitik og bypolitik	92 788	(286)	(28 491)	64 010	36 139	(631)	(0)	35 508	99 518
14 Beskatning og toldunion	125	(6)	(73)	45	171	(88)	—	83	128
15 Uddannelse og kultur	2 801	(52)	(1 256)	1 494	3 249	(2 099)	(0)	1 150	2 644
16 Kommunikation	56	(3)	(49)	4	211	(153)	(0)	58	62
17 Sundhed og fødevareresikkerhed	503	(46)	(264)	193	573	(286)	—	287	480
18 Migration og indre anliggender	2 596	(168)	(1 096)	1 332	3 505	(1 237)	—	2 207	3 539
19 Udenrigspolitiske instrumenter	905	(46)	(339)	520	689	(278)	(0)	410	930
20 Handel	20	(1)	(13)	6	109	(94)	—	16	22
21 Internationalt samarbejde og udvikling	9 572	(278)	(2 937)	6 358	3 349	(557)	(0)	2 792	9 150

Politikområde	Uindfriede forpligtelser ved udgangen af det foregående regnskabsår				Regnskabsårets forpligtelser				Forpligtelser i alt
	Uindfriede forpligtelser fremført fra foregående regnskabsår		Uindfriede forpligtelser ved regnskabsårets udgang		Forpligtelser indgået i regnskabsåret	Betaling	Annullering af forpligtelser, som ikke kan fremføres	Uindfriede forpligtelser ved regnskabsårets udgang	
	Forpligtelser fremført fra foregående regnskabsår	Frigørelser/op-skrivninger/annulleringer	Betalinger	Uindfriede forpligtelser ved regnskabsårets udgang					
22 Naboskabs- og udvidelsesforhandlinger	11 606	(306)	(2 547)	8 753	4 904	(787)	(0)	4 117	12 870
23 Humanitær bistand og civilbeskyttelse	827	(5)	(542)	279	2 231	(1 460)	—	770	1 050
24 Bekæmpelse af svig	30	(2)	(19)	9	79	(59)	—	20	29
25 Koordinering af Kommissionens politik og juridisk rådgivning	15	(2)	(13)	—	216	(200)	—	16	16
26 Kommissionens administration	185	(9)	(169)	8	1 104	(928)	—	176	184
27 Budget	7	(0)	(7)	—	64	(56)	—	8	8
28 Revision	1	(0)	(1)	—	19	(18)	—	1	1
29 Statistik	115	(7)	(50)	57	145	(83)	(0)	62	119
30 Pensioner og dertil knyttede udgifter	—	—	—	—	1 684	(1 684)	—	—	—
31 Sprogjenester	17	(1)	(16)	—	437	(418)	—	19	19
32 Energi	6 225	(309)	(1 325)	4 590	1 446	(296)	—	1 150	5 740
33 Retlige anliggender og forbrugere	224	(4)	(91)	129	259	(138)	—	121	250
34 Klima	168	(1)	(43)	124	138	(25)	—	113	237
90 Andre institutioner	570	(143)	(420)	7	3 979	(3 555)	0	424	431
I alt	217 693	(3 825)	(70 482)	143 386	161 310	(65 935)	(3)	95 373	238 759

4.10. POLITIKOMRÅDE: UJINDFRIEDE FORPLIGTELSER EFTER FORPLIGTELSENS OPRINDELSESÅR

Politikområde	mio. EUR										
	< 2010	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt		
01 Økonomiske og finansielle anlæggender	11	0	—	117	244	10	346	2 133	2 861		
02 Det indre marked, industri, iværksætteri og SMV'er	13	11	29	93	86	144	633	1 640	2 648		
03 Konkurrence	—	—	—	—	—	—	0	8	8		
04 Beskæftigelse, sociale anlæggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion	382	6	265	420	4 112	4 118	15 018	13 010	37 331		
05 Landbrug og udvikling af landdistrikter	34	—	—	2	868	985	9 921	18 710	30 520		
06 Mobilitet og transport	100	64	249	508	571	1 321	1 430	3 558	7 799		
07 Miljø	80	58	68	98	137	181	217	341	1 182		
08 Forskning og innovation	77	112	318	705	1 686	2 835	3 129	4 449	13 312		
09 Kommunikationsnet, indhold og teknologi	29	16	37	141	298	615	721	975	2 832		
10 Direkte forskning	9	2	1	1	11	11	19	141	196		
11 Maritime anlæggender og fiskeri	85	0	13	27	286	26	1 302	891	2 630		
12 Finansiell stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedsunionen	—	—	—	—	0	1	3	9	13		
13 Regionalpolitik og bypolitik	1 022	1	8	825	14 947	5 750	41 459	35 508	99 518		
14 Beskatning og toldunion	—	—	0	0	1	11	32	83	128		
15 Uddannelse og kultur	83	26	66	128	220	436	535	1 150	2 644		
16 Kommunikation	—	—	0	0	0	0	4	58	62		
17 Sundhed og fødevareresikkerhed	14	3	5	10	15	52	93	287	480		
18 Migration og indre anlæggender	45	46	67	158	322	111	583	2 207	3 539		
19 Udenrigspolitiske instrumenter	12	5	11	38	55	168	231	410	930		
20 Handel	—	—	0	0	1	1	4	16	22		
21 Internationalt samarbejde og udvikling	227	219	331	699	1 237	1 525	2 120	2 792	9 150		
22 Naboskabs- og udvidelsesforhandlinger	414	290	473	993	1 507	2 037	3 039	4 117	12 870		

Politikområde	mio. EUR										I alt
	< 2010	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016			
23 Humanitær bistand og civilbeskyttelse	22	25	24	23	22	28	135	770	1 050		
24 Bekæmpelse af svig	—	—	—	0	1	3	6	20	29		
25 Koordinering af Kommissionens politik og juridisk rådgivning	—	—	—	—	—	—	0	16	16		
26 Kommissionens administration	—	—	—	—	2	1	4	176	184		
27 Budget	—	—	—	—	—	—	(0)	8	8		
28 Revision	—	—	—	—	—	—	—	1	1		
29 Statistik	—	—	0	0	3	17	37	62	119		
30 Pensioner og dertil knyttede udgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
31 Sprogtjenester	—	—	—	—	—	—	(0)	19	19		
32 Energi	225	491	142	496	1 273	1 053	910	1 150	5 740		
33 Retlige anliggender og forbrugere	0	0	4	6	13	36	70	121	250		
34 Klima	—	—	—	—	1	54	69	113	237		
90 Andre institutioner	0	0	0	0	0	0	0	431	431		
	2 884	1 376	2 111	5 488	27 920	21 530	82 069	95 380	238 759		

5. GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET FORDELT PÅ INSTITUTION
5.1. FORVALTNING AF INDTÆGTER PÅ BUDGETTET

Institution	Indtægtsbevillinger		Fastslåede fordringer				Indtægter			Indtægter i % af budgettet	Udestående
	Endeligt vedtaget budget		Løbende regnskabsår	Fremført	I alt	Fra fordringer i regnskabsåret	Fra fremførte fordringer	I alt			
	Oprindeligt vedtaget budget										
Kommissionen	143 548	136 305	143 854	7 119	150 972	141 804	2 285	144 089	106 %	6 883	
Regionsudvalget	8	8	11	—	11	11	—	11	133 %	0	
Revisionsretten	20	20	20	0	20	20	0	20	99 %	0	
Domstolen	52	52	50	0	50	50	0	50	97 %	0	
Det Økonomiske og Sociale Udvalg	11	11	15	—	15	15	—	15	142 %	—	
Det Europæiske Råd og Rådet	50	50	76	3	79	75	2	78	154 %	2	
Den Europæiske Tilsynsførende for Datatæbeskyttelse	1	1	1	—	1	1	—	1	95 %	—	
Tjenesten for EU's Optræden Udadtil	41	41	269	1	269	268	1	268	659 %	1	
Europa-Parlamentet	153	153	186	19	205	181	2	183	119 %	22	
Ombudsmanden	1	1	1	—	1	1	—	1	91 %	—	
I alt	143 885	136 642	144 483	7 141	151 624	142 427	2 290	144 717	106 %	6 907	

De konsoliderede beretninger vedrørende gennemførelsen af EU's almindelige budget omfatter i lighed med tidligere år alle institutioners budgetgennemførelse, da hver institution inden for rammerne af EU's budget har et særskilt budget. Agenturerne har ikke et særskilt budget inden for EU's budget, og de finansieres delvis med budgetstøtte fra Kommissionen.

Med hensyn til Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal det bemærkes, at den ud over sit eget budget også modtager bidrag fra Kommissionen på 140 mio. EUR (138 mio. EUR i 2015) og EUF på 44 mio. EUR (61 mio. EUR i 2015). Disse budgetbevillinger stilles til rådighed for Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (som formålsbestemte indtægter) for især at dække omkostningerne til de af Kommissionens medarbejdere, som arbejder i EU's delegationer rent administrativt forvaltes af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil.

5.2. FORVALTNING AF FORPLIGTELSEBEVILLINGER

Institution	Disponible bevilninger i alt		Indgåede forpligtelser						Bevillinger fremført til 2017				Annullerede bevilninger			
	1	2	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	fra formålsbestemte indtægter	fremførsler efter aføgelse	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt		
															3	4
Kommissionen	1 622 569	150 699	778	5 854	157 332	97 %	4 416	575	4 991	224	22	—	246			
Regionsudvalget	93	89	—	2	91	98 %	0	—	0	1	—	0	1			
Revisionsretten	138	136	—	0	136	99 %	0	—	0	1	—	0	1			
Domstolen	382	373	—	1	374	98 %	1	—	1	7	—	0	7			
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg	135	127	—	4	131	97 %	0	—	0	4	—	0	4			
Det Europæiske Råd og Rådet	591	519	2	21	541	92 %	23	—	23	26	0	0	26			
Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse	9	9	—	—	9	95 %	—	—	—	1	—	0	1			
Tjenesten for EU's Optræden Udadtil	877	634	1	200	835	95 %	40	—	40	2	0	0	2			
Europa-Parlamentet	1 886	1 824	—	26	1 850	98 %	21	—	21	15	—	0	15			
Den Europæiske Ombudsmand	11	10	—	—	10	95 %	—	—	—	0	—	0	0			
I alt	1 66 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	—	303			

mio. EUR

5.3. FORVALTNING AF BETALINGSBEVILLINGER

Institution	Disponible bevilninger i alt	Gennemførte betalinger					Bevilninger fremført til 2017					Annulerede bevillinger			
		fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	%	automatiske fremførsler	fremførsler efter afgørelse	fra formålsbestemte indtægter	I alt	fra endeligt vedtaget budget	fra fremførsler	fra formålsbestemte indtægter	I alt	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13	
Kommissionen	143 386	126 917	813	4 711	132 442	92 %	624	557	4 934	6 115	4 766	60	3	4 830	
Regionsudvalget	102	81	7	2	90	89 %	8	—	0	9	1	1	0	3	
Revisionsretten	147	127	9	0	136	92 %	9	—	0	9	1	1	0	2	
Domstolen	401	351	18	1	370	92 %	22	—	1	23	7	2	0	9	
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg	145	119	7	3	129	89 %	8	—	1	9	4	4	0	7	
Det Europæiske Råd og Rådet	636	457	38	20	515	81 %	62	—	23	86	26	9	0	35	
Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse	10	8	1	—	9	84 %	1	—	—	1	1	0	0	1	
Tjenesten for EU's Optreden Udadtil	968	557	75	185	816	84 %	77	—	62	139	2	11	—	13	
Europa-Parlamentet	2 262	1 539	268	94	1 900	84 %	285	—	40	325	15	21	0	36	
Den Europæiske Ombudsmand	11	9	1	—	10	86 %	1	—	—	1	0	0	0	1	
I alt	148 069	130 164	1 236	5 016	136 416	92 %	1 098	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936	

6. GENNEMFØRELSE AF AGENTURERNES BUDGET

6.1. INDTÆGTER

				<i>mio. EUR</i>
Agentur	Politikområde	Endeligt vedtaget bud- get	Indkasserede beløb	
Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)	6	16	16	
Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)	9	4	4	
EF-Sortsmyndigheden (CPVO)	17	16	13	
Forvaltningsorganet for Forbrugere, Sundhed, Landbrug og Fødevarer (CHAFEA)	17	9	9	
Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur (EACEA)	15	49	49	
Det Europæiske Arbejds miljøagentur (EU-OSHA)	4	15	15	
Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA)	18	80	97	
Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO)	18	53	53	
Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA)	6	193	140	
Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA)	12	36	37	
Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)	18	233	252	
Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC)	17	58	58	
Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop)	15	18	18	
Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA)	2	103	105	
Det Europæiske Miljøagentur (EEA)	7	42	57	
EU-Fiskerikontrolagenturet (EFCA)	11	10	10	
Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA)	17	79	79	
Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound)	4	21	21	
Det Europæiske GNSS-Agentur	6	29	223	
Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE)	4	8	8	
Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (ETI)	15	264	264	
Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejds markedspensionsordninger (EIOPA)	12	22	22	
Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur (EMSA)	6	71	71	

<i>mio. EUR</i>			
Agentur	Politikområde	Endeligt vedtaget budget	Indkasserede beløb
Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA)	2	308	305
Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA)	18	15	15
Den Europæiske Politienhed	18	104	117
Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA)	8	43	43
Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA)	12	39	39
Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF)	15	20	20
Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA)	18	22	22
Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol)	18	9	10
Den Europæiske Unions Agentur for Net- Informations sikkerhed (ENISA)	9	11	11
Den Europæiske Unions Jernbaneagentur	6	28	28
Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO)	12	418	231
Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust)	33	44	44
Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)	6	36	36
Fusion for Energy (F4E)	8	720	724
Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA)	6	22	22
Forvaltningsorganet for Forskning (REA)	8	60	60
Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer	15	51	42
I alt		3 377	3 389

<i>mio. EUR</i>		
Indtægststype	Endeligt vedtaget budget	Indkasserede beløb
Tilskud fra Kommissionen	1 524	1 540
Gebyrindtægter	642	638
Andre indtægter	1 211	1 211
I alt	3 377	3 389

6.2. FORPLIGTELSES- OG BETALINGSBEVILLINGER EFTER AGENTUR

mio. EUR

Agentur	Forpligtelsesbevillinger		Betalingsbevillinger	
	Disponible bevillinger i alt	Indgåede forpligtelser	Disponible bevillinger i alt	Gennemførte betalinger
Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)	16	16	18	12
Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)	4	4	5	4
EF-Sortsmyndigheden (CPVO)	18	17	17	15
Forvaltningsorganet for Forbrugere, Sundhed, Landbrug og Fødevarer (CHAFEA)	9	9	10	8
Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur (EACEA)	49	48	54	47
Det Europæiske Arbejds miljøagentur (EU-OSHA)	17	16	21	15
Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA)	85	80	104	94
Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO)	66	53	55	35
Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA)	220	160	226	144
Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA)	36	35	40	35
Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)	256	244	300	199
Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC)	59	58	69	56
Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop)	19	19	20	18
Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA)	113	110	124	106
Det Europæiske Miljøagentur (EEA)	69	64	74	50
EU-Fiskerikontrolagenturet (EFCA)	10	10	11	9
Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA)	80	80	88	79
Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound)	21	21	24	20
Det Europæiske GNSS-Agentur	3 331	1 104	626	139
Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE)	8	8	10	8
Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (ETI)	285	271	267	265
Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejds markedspensionsordninger (EIOPA)	22	22	25	22
Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur (EMSA)	80	72	82	66

mio. EUR

Agentur	Forpligtelsesbevillinger		Betalingsbevillinger	
	Disponible be- villinger i alt	Indgåede for- pligtelser	Disponible be- villinger i alt	Gennemførte be- talinger
Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA)	314	301	347	294
Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA)	16	16	17	16
Den Europæiske Politienhed	122	115	133	112
Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA)	43	43	45	43
Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA)	42	40	47	38
Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF)	21	21	21	21
Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA)	22	22	28	22
Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol)	10	9	11	9
Den Europæiske Unions Agentur for Net- Informationssikkerhed (ENISA)	11	11	12	10
Den Europæiske Unions Jernbaneagentur	28	28	30	28
Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO)	450	238	453	214
Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust)	44	44	47	39
Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)	36	36	41	36
Fusion for Energy (F4E)	764	763	730	716
Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA)	22	22	23	22
Forvaltningsorganet for Forskning (REA)	60	60	63	59
Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer	51	45	55	46
I alt	6 926	4 330	4 376	3 169

mio. EUR

Udgiftstype	Forpligtelsesbevillinger		Betalingsbevillinger	
	Disponible be- villinger i alt	Indgåede for- pligtelser	Disponible be- villinger i alt	Gennemførte be- talinger
Personale	1 054	1 033	1 069	1 029
Administrationsomkostninger	367	341	431	330
Aktionsudgifter	5 505	2 956	2 875	1 811
I alt	6 926	4 330	4 376	3 169

GLOSAR

Aktuarmæssige forudsætninger

Antagelser, der ligger til grund for beregningen af omkostningerne i forbindelse med fremtidige begivenheder, der påvirker pensionsforpligtelserne.

Aktuarmæssige gevinster og tab

Ændringer i aktuarmæssige underskud eller overskud i forbindelse med en ydelsesbaseret ordning. De opstår som følge af forskelle mellem tidligere aktuarmæssige forudsætninger og de faktiske begivenheder og som følge af virkningerne af ændringer i de aktuarmæssige forudsætninger.

Administrationsbevillinger

Administrationsbevillinger dækker institutionernes og andre organers løbende udgifter (personale, bygninger, kontorudstyr).

Vedtaget budget

Forslaget til budget bliver til det vedtagne budget, i det øjeblik det godkendes af budgetmyndigheden.

Ændringsbudget

En afgørelse, der træffes i løbet af regnskabsåret, om at ændre (forøge, reducere, overføre) dele af det vedtagne budget for det pågældende år.

Beløb, der skal indkræves fra medlemsstaterne

Disse udgør påløbne udgifter i løbet af regnskabsperioden, som skal finansieres over fremtidige budgetter, dvs. af medlemsstaterne. Det er konsekvensen af at udarbejde årsregnskaber efter periodiseringsprincippet og budgetter efter den kontantbaserede metode.

Årlige aktivitetsrapporter (AAR)

Den årlige aktivitetsrapport redegør for resultatet af aktiviteter under henvisning til bl.a. de fastlagte mål, de tilknyttede risici og arten af intern kontrol. Siden regnskabsåret 2001 for Kommissionen og 2003 for alle EU-institutionerne skal den anvsningsberettigede, der er bemyndiget ved delegation, indgive en årlig aktivitetsrapport vedrørende sin virksomhed til sin institution, der ledsages af oplysninger om de finansielle forhold.

Bevillinger

Budgetmidler. Budgettet indeholder både forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger (kontant- eller bankoverførsler til modtagerne). Bevillingerne til forpligtelser og til betalinger er typisk forskellige (opdelte bevillinger), eftersom alle forpligtelserne i forbindelse med flerårige programmer og projekter normalt indgås i det år, hvor de vedtages, mens betalingerne foretages over flere år, efterhånden som programmerne og projekterne skrider frem. Ikkeopdelte bevillinger anvendes til administrationsudgifter, landbrugsstøtte og direkte betalinger, og forpligtelsesbevillingerne svarer til betalingsbevillingerne.

Formålsbestemte indtægter

Specifikke indtægter, som modtages med henblik på finansiering af bestemte former for udgifter. Den primære kilde til eksterne formålsbestemte indtægter er finansielle bidrag fra tredjelande til programmer, der finansieres af Unionen. Den primære kilde til interne formålsbestemte indtægter er indtægter fra tredjemand for levering af varer, tjenesteydelser eller arbejder på dennes anmodning, samt indtægter fra tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalte beløb og indtægter fra salg af publikationer og film, også på elektroniske medier.

Finansielle aktiver, der besiddes med handel for øje

Alle finansielle aktiver (undtagen derivater), som er målt til dagsværdi efter de internationale regnskabsstandarder for den offentlige sektor, og for hvilke ændringer i dagsværdien skal indregnes i en reserve af nettoaktiver, indtil de ikke længere indregnes (eller nedskrives).

Budgetpost

Hvad angår budgettets struktur vises indtægter og udgifter i budgettet i overensstemmelse med en bindende nomenklatur, som afspejler hver posts art og formål som pålagt af budgetmyndigheden. De enkelte budgetposter (afsnit, kapitel, artikel eller konto) indeholder en formel beskrivelse af nomenklaturen.

Annullering af bevillinger

Udnyttede bevillinger, der ikke længere må benyttes.

Bevillingsfremførelse

En undtagelse fra princippet om etårighed for så vidt som bevillinger, der ikke har kunnet anvendes i et givet regnskabsår, på strenge betingelser ekstraordinært kan fremføres til anvendelse i det efterfølgende år.

Forpligtelse

Retligt tilsagn om at yde finansiering på visse betingelser. EU forpligter sig til at tilbagebetale sin del af omkostningerne i forbindelse med et EU-finansieret projekt. De forpligtelser, der indgås i dag, skal betales i morgen. De betalinger, der foretages i dag, skal dække gårsdagens forpligtelser.

Forpligtelsesbevillinger

Forpligtelsesbevillinger dækker de samlede udgifter til de retlige forpligtelser (kontrakter, tilskudsaftaler/afgørelser), som vil kunne blive indgået i løbet af regnskabsåret.

Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår

Stigning i forpligtelser i henhold til ordningen som følge af ydelser i det indeværende regnskabsår.

Frigørelse

En handling hvorved en tidligere forpligtelse (eller en del heraf) annulleres.

Ydelsesdefineret ordning

En pensions- eller anden tilbagetrædelsesordning, hvor reglerne for ordningen fastlægger ydelserne uafhængigt af de bidrag, der skal indbetales, og hvor ydelserne ikke er direkte relateret til ordningens investeringer. Ordningen kan være finansieret eller ikkefinansieret.

Derivater

Finansielle instrumenter, hvis værdi er knyttet til ændringer af værdien af et underliggende finansielt instrument, en indikator eller råvare. I modsætning til indehaveren af et primært finansielt instrument (f.eks. en statsobligation), som har en ubetinget ret til at modtage kontanter (eller en anden form for økonomisk udbytte) i fremtiden, har indehaveren af et derivat alene en betinget ret til at modtage et sådant udbytte. Et eksempel på et derivat er en valutaterminskontrakt.

Direkte forvaltning

Budgetgennemførelsesmetode. Ved direkte forvaltning gennemføres budgettet direkte af Kommissionens tjenestegrene, gennemførelsesorganer eller trustfonde.

Diskonteringsats

Den sats, der anvendes for tilpasning efter den tidsmæssige værdi af penge. Diskontering er en metode til at sammenligne omkostninger og gevinster, som opstår på forskellige tidspunkter.

Effektiv rente

Den sats, som tilbagediskonterer forventede fremtidige ind- og udbetalinger i det finansielle aktivs eller passivs forventede løbetid til aktivets eller passivets regnskabsmæssige nettoværdi.

Finansielle aktiver eller passiver til dagsværdi over resultatet

Alle finansielle aktiver eller passiver, som er målt til dagsværdi efter de internationale regnskabsstandarder for den offentlige sektor, og for hvilke ændringer i dagsværdien skal indregnes i overskuddet eller underskuddet for perioden (dvs. derivater).

Finansiel korrektion

Formålet med finansielle korrektioner er at beskytte EU-budgettet mod fejlbehæftede eller uregelmæssige udgifter. Ved udgifter under delt forvaltning påhviler opgaven med at inddrive fejlagtigt foretagne udbetalinger primært medlemsstaterne.

En »bekræftet« finansiel korrektion er blevet godkendt af den berørte medlemsstat. En »vedtagen« finansiel korrektion er blevet vedtaget ved en Kommissionsafgørelse og består altid i en nettokorrektion, hvor medlemsstaten skal tilbagebetale de uretmæssigt udbetalte midler til EU-budgettet, hvilket fører til en definitiv nedsættelse af det rammebeløb, der er tildelt den pågældende medlemsstat. Bekræftede og vedtagne finansielle korrektioner indberettes i dette dokument under en kategori.

En »gennemført« finansiel korrektion har rettet op på den konstaterede uregelmæssighed.

Indirekte forvaltning

Budgetgennemførelsesmetode. Ved indirekte forvaltning overdrager Kommissionen opgaven med at gennemføre budgettet til EU-retlige eller nationalretlige organer.

Afbrydelse og suspension

Hvis Kommissionen ud fra sit eget arbejde eller ud fra oplysninger fra revisionsmyndighederne finder, at en medlemsstat har undladt at rette op på alvorlige mangler i sine forvaltnings- eller kontrolsystemer og/eller at korrigere uregelmæssige udgifter, som er blevet anmeldt og attesteret, kan den afbryde eller suspendere betalinger.

Uregelmæssighed

En uregelmæssighed er en handling, der ikke er i overensstemmelse med EU-reglerne og har potentiel negativ indvirkning på EU's finansielle interesser, men som kan skyldes reelle fejl begået af støttemodtagere, når de anmoder om midler, eller af de betalingsansvarlige myndigheder. Hvis en uregelmæssighed begås forsætligt, er der tale om svig.

Bortfaldne bevillinger

Udnyttede bevillinger, som annulleres ved regnskabsårets udgang. Bortfald betyder annullering af alle eller dele af tilladelsen til at afholde udgifter og/eller indgå forpligtelser, som repræsenteres af en bevilling.

Egne indtægter

Disse udgør EU-institutionernes og -organernes primære finansiering og er fastlagt i forordning (EU, Euratom) nr. 609/2014 om egne indtægter. Egne indtægter omfatter BNI-baserede indtægter, moms-baserede indtægter og traditionelle egne indtægter.

Betalingsbevillinger

Betalingsbevillinger dækker udgifter, der skal betales i det indeværende år, og som følger af retlige forpligtelser, der er indgået i det indeværende år og/eller tidligere år.

Forfinansiering

En betaling, hvis formål er at yde modtageren et kontant forskud. Den kan opdeles i et antal betalinger i henhold til bestemmelserne i den underliggende kontrakt, afgørelse, aftale eller basisretsakt. Kontantbeløbet eller forskuddet anvendes til det formål, det er ydet til, inden for den i aftalen fastlagte periode, eller det tilbagebetales.

Forebyggende foranstaltning

Kommissionen kan træffe forebyggende foranstaltninger for at beskytte EU's budget, hvis den har kendskab til eventuelle mangler, herunder afbrydelser eller suspensioner af betalinger fra EU-budgettet til det operationelle program.

Uindfriede forpligtelser (»reste à liquider«, RAL)

Et beløb, der er indgået en budgetforpligtelse for, men hvor den deraf følgende betaling endnu ikke er foretaget. De udgør EU's betalingsforpligtelser for de kommende år og er en direkte følge af eksistensen af flerårige programmer og opdelingen mellem forpligtelses- og betalingsbevillinger.

Delt forvaltning

Budgetgennemførelsesmetode. Ved delt forvaltning overdrages visse gennemførelsesopgaver til medlemsstaterne. Omkring 80 % af EU's udgifter henhører under denne gennemførelsesmetode.

Traditionelle egne indtægter

Disse udgør EU's indtægter og indgår i de »egne indtægter«, som finansierer EU's aktiviteter. De egne indtægter er fastlagt i forordning (EU, Euratom) nr. 609/2014 om egne indtægter og består af told og sukkerafgifter.

Overførsler (mellem budgetposter)

Overførsler mellem budgetposter indebærer en omfordeling af bevillinger fra en budgetpost til en anden i løbet af regnskabsåret, og de udgør dermed en undtagelse til budgetprincippet om specificering. De er imidlertid udtrykkeligt tilladt i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de betingelser, der er fastlagt i finansforordningen. Finansforordningen fastsætter de forskellige former for overførsler, alt efter om de foretages inden for eller mellem budgetafsnit, -kapitler, -artikler eller -konti, og om de skal godkendes på flere niveauer.

REVISIONSRETTENS REVISIONSERKLÆRING TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET — DEN UAFHÆNGIGE REVISORS BERETNING

(2017/C 323/02)

Erklæring

I. Vi har:

- a) revideret *Den Europæiske Unions konsoliderede regnskab*, som blev godkendt af Kommissionen den 26. juni 2017, og som omfatter det konsoliderede årsregnskab⁽¹⁾ og beretningerne om budgetgennemførelsen⁽²⁾ for det regnskabsår, der afsluttedes den 31. december 2016, og
- b) efterprøvet lovligheden og den *formelle rigtighed* af de *transaktioner*, der ligger til grund for dette regnskab, som fastsat i artikel 287 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Regnskabernes rigtighed*Erklæring om regnskabernes rigtighed*

II. Det er vores opfattelse, at Den Europæiske Unions (EU's) konsoliderede regnskab for det regnskabsår, der afsluttedes den 31. december 2016, i alt væsentligt giver et retvisende billede af Unionens finansielle stilling pr. 31. december 2016 og af *resultaterne* af transaktioner, pengestrømme og ændringer i nettoaktiver i det afsluttede regnskabsår, i overensstemmelse med bestemmelserne i *finansforordningen* og de regnskabsregler baseret på internationalt anerkendte regnskabsstandarder, der anvendes i den offentlige sektor.

Lovligheden og den formelle rigtighed af de transaktioner, der ligger til grund for regnskaberne**Indtægter***Erklæring om lovligheden og den formelle rigtighed af de indtægter, der ligger til grund for regnskaberne*

III. Det er vores opfattelse, at de indtægter, der ligger til grund for regnskaberne for det regnskabsår, der afsluttedes den 31. december 2016, i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige.

Betalinger*Erklæring med forbehold om lovligheden og den formelle rigtighed af de betalinger, der ligger til grund for regnskaberne*

IV. Når der ses bort fra virkningerne af de forhold, der er beskrevet i afsnittet om grundlaget for en erklæring med forbehold om lovligheden og den formelle rigtighed af de betalinger, der ligger til grund for regnskaberne, er det vores opfattelse, at de betalinger, der ligger til grund for regnskaberne for det regnskabsår, der afsluttedes den 31. december 2016, i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige.

⁽¹⁾ Det konsoliderede årsregnskab omfatter balancen, resultatopgørelsen, pengestrømsopgørelsen, opgørelsen over bevægelser i nettoaktiver og et resumé af væsentlige regnskabspraksis samt andre forklarende bemærkninger (inklusive segmentoplysninger).

⁽²⁾ Beretningerne om budgetgennemførelsen omfatter også de forklarende bemærkninger.

Grundlag for erklæringen

V. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med IFAC's Internationale Standarder om Revision (ISA'erne) og etiske regler og INTOSAI's internationale standarder for overordnede revisionsorganer (ISSAI'erne). Vores ansvar i henhold til disse standarder er beskrevet nærmere i denne beretnings afsnit om revisors ansvar. Vi er uafhængige i overensstemmelse med Ethics Standards Board for Accountants' (IESBA's) etiske regler for revisorer og de etiske krav, der er relevante for vores revision, og vi har opfyldt vores øvrige etiske ansvar i overensstemmelse med disse krav og IESBA's kodeks. Vi mener, at det tilvejebragte revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores revisionserklæring.

Grundlag for en erklæring med forbehold om lovligheden og den formelle rigtighed af de betalinger, der ligger til grund for regnskaberne

VI. De udgifter, der i 2016 blev registreret som godtgørelsesbaserede udgifter ⁽¹⁾, er væsentlig fejlbehæftede. Vi har beregnet den *anslåede fejlforekomst* i godtgørelsesbetalingerne til 4,8 %. Vores samlede anslåede fejlforekomst (3,1 %) ligger stadig over *væsentlighedstærsklen*, men den er ikke gennemgribende. De rettighedsbaserede betalinger er ikke væsentlig fejlbehæftede ⁽²⁾. Vores samlede konklusion bekræftes af den analyse af risikobeløb, som Kommissionen giver i den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU-budgettet.

Centrale forhold ved revisionen

VII. De centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af det konsoliderede regnskab for den aktuelle periode. Vi behandlede disse forhold som led i revisionen af det konsoliderede regnskab som helhed og ved udformningen af vores erklæring derom, og vi afgiver ikke en særskilt erklæring om disse forhold.

Vi vurderede hensættelsen til pensioner og andre personaleydelse i regnskabet

VIII. I EU's balance er pensioner og andre personaleydelse opført med 67,2 milliarder euro pr. udgangen af 2016. Dette er et af balancens største passiver, da det udgør næsten en tredjedel af de samlede passiver i 2016, som var på 234,8 milliarder euro.

IX. Hovedparten af denne *hensættelse* til pensioner og andre personaleydelse (58,7 milliarder euro) vedrører pensionsordningen for tjenestemænd og øvrige ansatte ved Den Europæiske Union (EU-pensionsordningen). Dette pensionspassiv dækker den »ydelsesbaserede ordning«, der garanteres af artikel 83 i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (tjenestemandsvedtægten) og artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Det passiv, der er opført i regnskabet, repræsenterer det beløb, der skulle have været indbetalt til en pensionskasse, hvis en sådan var blevet oprettet til at udbetale de eksisterende pensionsforpligtelser ⁽³⁾. Ud over alderspensioner dækker passivet invalidepensioner og pensioner til EU-tjenestemænds enker/efterladte børn. Tjenestemandsvedtægtens artikel 83 fastsætter, at udbetalingerne i henhold til denne pensionsordning sker over EU-budgettet, at medlemsstaterne tilsammen garanterer udbetalingen af ydelserne, og at tjenestemændene bidrager med en tredjedel til finansieringen af ordningen.

X. EU-pensionsordningen er en obligatorisk erhvervstilknyttet pensionsordning for EU-tjenestemænd, hvor bidrag fra de ansatte og fra de institutioner og organer, der beskæftiger dem, bruges til at finansiere fremtidige pensioner. Den er udformet med henblik på at kunne holdes i aktuarmæssig balance ved justeringer af pensionsbidragssatsen og den pensionsberettigende alder. Grundet antallet og forskelligheden af de parametre, der anvendes til at beregne en langsigtet prognose over pensionsomkostningerne, er denne beregning, der i sidste instans foretages af Eurostat på årsbasis, af aktuarmæssig karakter.

⁽¹⁾ 66,0 milliarder euro. Vi giver nærmere oplysninger i punkt 1.10 i vores årsberetning for 2016.

⁽²⁾ 63,3 milliarder euro. Vi giver nærmere oplysninger i punkt 1.11 i vores årsberetning for 2016.

⁽³⁾ Jf. International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) 25 — »Employee benefits«. I forbindelse med EU-pensionsordningen repræsenterer ydelsesforpligtelsen værdien af de forventede fremtidige betalinger, EU skal afholde for at opfylde de pensionsforpligtelser, der er opstået som følge af ansættelsesforhold i den aktuelle periode og tidligere perioder.

XI. Som led i vores revision vurderede vi de aktuarmæssige antagelser og den deraf følgende værdiansættelse af pensionshensættelsen. Vi kontrollerede de numeriske data, de aktuarmæssige parametre og beregningen af hensættelsen såvel som dens opførelse i den konsoliderede balance og bemærkningerne til det konsoliderede årsregnskab. Under vores revision vedrørende hensættelsens dagsværdi konstaterede vi et antal mangler og unøjagtigheder i den underliggende hoveddatabase, men de har ingen væsentlig indvirkning på EU's konsoliderede regnskab. Kommissionen vil som oplyst i bemærkning 2.9 til det konsoliderede årsregnskab træffe yderligere foranstaltninger til at styrke sine metoder til beregning af passivet vedrørende personaleydelse, og vi vil følge op på dette spørgsmål.

Vi vurderede de skyldige omkostninger i regnskabet

XII. Kommissionen skønnede, at de støtteberettigede udgifter, som støttemodtagerne havde afholdt, men endnu ikke anmeldt, ved udgangen af 2016 beløb sig til 102 milliarder euro (udgangen af 2015: 106 milliarder euro). Den registrerede dette beløb som skyldige omkostninger.

XIII. Vi undersøgte de metoder og kontrolsystemer, som de store generaldirektorater bruger til at foretage skøn ved årets udgang. Vi udtog stikprøver af fakturaer og forfinansieringsbetalinger og undersøgte disse elementer med henblik på at vurdere risikoen for, at disse omkostninger var oplyst forkert. Vi bad Kommissionens regnskabs tjenester om nærmere at forklare de generelle metoder, der anvendes, og især den nye metode, der anvendes på samhörighedsområdet i programmeringsperioden 2014-2020.

XIV. På grundlag af det udførte arbejde kan vi konkludere, at det samlede beløb, der i den konsoliderede balance er opført som skyldige omkostninger, er retvisende for de store generaldirektorater. I et antal mindre generaldirektorater konstaterede vi imidlertid systemiske svagheder med hensyn til posteringsne ved årets udgang. Kommissionen har udarbejdet en handlingsplan for at rette op på dette forhold.

Vi bad Kommissionen om yderligere oplysninger, der kunne underbygge værdiansættelsen af finansielle instrumenter under delt forvaltning

XV. Medlemsstaternes myndigheder overfører en del af de midler, Kommissionen udbetaler som forskud, til finansielle instrumenter i form af lån, egenkapitalinstrumenter eller garantier.

XVI. Under den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2007-2013 krævede EU-lovgivningen ikke, at disse myndigheder skulle indsende periodiske rapporter om beløbene i disse instrumenter med henblik på udarbejdelsen af regnskabet. Kommissionen beregnede derfor et overslag over anvendelsen af forskuddene på grundlag af den seneste rapport (i dette tilfælde fra udgangen af 2015) ud fra den antagelse, at de ville blive udnyttet fuldt ud og jævnt fordelt over hele aktionsperioden (der oprindeligt løb til 31. december 2015, men senere blev forlænget til 31. marts 2017). Vi noterer os, at selv om vi betragter anvendelsen af finansielle instrumenter i 2016 som liggende uden for støtteberettigelsesperioden (jf. kapitel 6, punkt 6.20 og 6.21), forsøger Kommissionen ikke at inddrive de relevante beløb. Oplysningerne i balancen og i bemærkning 2.5 til det konsoliderede årsregnskab afspejler derfor Kommissionens holdning.

XVII. Med hensyn til FFR for 2014-2020 skal myndighederne i hver omkostningsanmeldelse give oplysninger om forskud betalt til finansielle instrumenter og udbetalinger fra disse instrumenter til endelige støttemodtagere. På grundlag af disse oplysninger beregnes der et overslag for perioden mellem datoen for den senest modtagne omkostningsanmeldelse og årets udgang, og dette beløb registreres i regnskabet.

XVIII. Vi undersøgte den procedure, der anvendes til at registrere den relevante forfinansiering, og vi mener, at det beløb, der er opført i regnskabet, er retvisende.

Andre forhold

XIX. Ledelsen har ansvaret for de øvrige oplysninger. De øvrige oplysninger omfatter regnskabsredegørelsen og -analysen, men ikke det konsoliderede regnskab og vores revisionserklæring derom. Vores erklæring om det konsoliderede regnskab omfatter ikke de øvrige oplysninger, og vi afgiver ikke nogen form for konklusion med sikkerhed derom. I forbindelse med vores revision af det konsoliderede regnskab er det vores ansvar at læse de øvrige oplysninger og i den forbindelse vurdere, om der er væsentlig uoverensstemmelse mellem de øvrige oplysninger og det konsoliderede regnskab eller den viden, vi har opnået under revisionen, eller om de på anden vis lader til at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at disse øvrige oplysninger indeholder væsentlig fejlinformation, skal vi rapportere dette. Vi har intet at rapportere i denne henseende.

Ledelsens ansvar

XX. Ifølge artikel 310-325 i TEUF og finansforordningen har ledelsen ansvaret for at udarbejde og aflægge et konsolideret regnskab for Den Europæiske Union med udgangspunkt i de internationalt anerkendte regnskabsstandarder, der anvendes i den offentlige sektor, samt for lovligheden og den *formelle rigtighed* af de transaktioner, der ligger til grund for dette regnskab. Dette ansvar omfatter udformning, gennemførelse og opretholdelse af en intern kontrol, som sikrer, at der udarbejdes og aflægges et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ledelsen er også ansvarlig for at sikre, at de aktiviteter, finansielle transaktioner og oplysninger, der fremgår af årsregnskabet, er i overensstemmelse med de myndighedsregler, der gælder for dem. Kommissionen bærer det endelige ansvar for lovligheden og den formelle rigtighed af de transaktioner, der ligger til grund for Den Europæiske Unions regnskaber (artikel 317 i TEUF).

XXI. Ved udarbejdelsen af det konsoliderede regnskab er ledelsen ansvarlig for at vurdere EU's evne til at fortsætte som going concern, samt, hvis det er relevant, oplyse om forhold, der vedrører going concern, og anvende going concern-princippet, medmindre den har til hensigt enten at lade enheden træde i likvidation eller bringe dens aktiviteter til ophør, eller ikke har noget andet realistisk alternativ hertil.

XXII. Kommissionen er ansvarlig for at overvåge EU's regnskabsaflæggelse.

Revisors ansvar i forbindelse med revisionen af det konsoliderede regnskab og de underliggende transaktioner

XXIII. Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om det konsoliderede regnskab for Den Europæiske Union er uden væsentlig fejlinformation, og om de transaktioner, der ligger til grund for det, er lovlige og formelt rigtige, samt på grundlag af vores revision at afgive en *revisionserklæring* til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed. Høj grad af sikkerhed er imidlertid ikke en garanti for, at en revision altid vil føre til opdagelse af væsentlige fejlinformationer og tilfælde af manglende regeloverholdelse. Disse kan skyldes besvigelser eller fejl og betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller sammenlagt påvirker brugeres økonomiske beslutninger, der træffes på grundlag af det konsoliderede regnskab.

XXIV. For så vidt angår indtægter tager vores undersøgelse af *egne indtægter* baseret på moms og *bruttonationalindkomsten* udgangspunkt i de relevante makroøkonomiske aggregater, der ligger til grund for beregningen af disse indtægter, og vi vurderer de systemer, Kommissionen bruger til behandling af disse aggregater, indtil medlemsstaternes bidrag er modtaget og opført i det konsoliderede regnskab. For så vidt angår traditionelle egne indtægter undersøger vi toldmyndighedernes regnskaber og analyserer strømmen af afgiftsbeløb, indtil beløbene er modtaget af Kommissionen og registreret i regnskabet.

XXV. For så vidt angår udgifter undersøger vi betalingstransaktionerne, når udgifterne er afholdt, registreret og godkendt. Denne undersøgelse omfatter alle kategorier af betalinger (inklusive betalinger vedrørende køb af aktiver) i det år, hvor de foretages, undtagen forskud. Forskudsbetalinger undersøges, når *modtageren* forelægger dokumentation for, at midlerne er blevet anvendt korrekt, og institutionen eller organet godkender denne dokumentation ved at afregne forskuddet enten samme år eller senere.

XXVI. Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA'erne og ISSAI'erne, udviser vi professionel dømmekraft og professionel skepsis under hele revisionen. Vi gør endvidere følgende:

- Vi identificerer og vurderer risiciene for væsentlig fejlinformation i det konsoliderede regnskab og for, at de underliggende transaktioner i væsentligt omfang ikke opfylder kravene i Den Europæiske Unions retlige ramme, uanset om dette skyldes besvigelser eller fejl, vi udformer og udfører revisionshandling, som tager højde for disse risici, og vi indhenter revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores erklæring. Risikoen for, at væsentlige fejlinformationer eller regelbrud ikke opdages, er større, hvis de skyldes besvigelser, end hvis de skyldes fejl, da besvigelser kan involvere hemmelige aftaler, forfalskede dokumenter, forsætlige udeladelser, vildledende oplysninger eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Vi opnår en forståelse af den interne kontrol, der er relevant for revisionen, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at afgive en erklæring om den interne kontrols effektivitet.
- Vi vurderer, om de anvendte regnskabspraksis er passende, og om de regnskabsmæssige skøn, ledelsen har foretaget, samt de tilknyttede oplysninger, er rimelige.

- Vi konkluderer, om ledelsens anvendelse af going concern-princippet er passende, og konkluderer på grundlag af det indhentede revisionsbevis, om der er væsentlig usikkerhed med hensyn til begivenheder eller forhold, der kan så væsentlig tvivl om enhedens evne til at fortsætte som going concern. Hvis vi konkluderer, at der eksisterer en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionserklæring gøre opmærksom på de tilknyttede oplysninger i det konsoliderede regnskab eller, hvis disse oplysninger er utilstrækkelige, afgive en erklæring med forbehold. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, vi havde indhentet frem til datoen for vores revisionserklæring. Fremtidige begivenheder eller forhold kan imidlertid bevirke, at enheden må ophøre med at fortsætte som going concern.
- Vi vurderer det konsoliderede regnskabs samlede præsentation, struktur og indhold, herunder oplysningerne, og vurderer, om det konsoliderede regnskab gengiver de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Vi indhenter tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende de finansielle oplysninger om de enheder, der er omfattet af Den Europæiske Unions konsolideringsregler, med henblik på at afgive en erklæring om det konsoliderede regnskab og de underliggende transaktioner. Vi har ansvaret for at lede, overvåge og udføre revisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionserklæring.

XXVII. Vi kommunikerer med ledelsen, bl.a. om revisionens planlagte omfang og tidsmæssige placering og om væsentlige revisionsresultater, herunder om betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

XXVIII. Blandt de forhold, vi har kommunikeret til Kommissionen og andre reviderede enheder, fastlægger vi de forhold, der var mest betydelige ved revisionen af det konsoliderede regnskab for den aktuelle periode og derfor er de centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionserklæring, medmindre lov eller øvrig regulering forhindrer oplysning om et forhold, eller vi i yderst sjældne tilfælde fastlægger, at et forhold ikke skal kommunikeres i vores revisionserklæring, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed vil kunne forventes at veje tungere end den offentlige interesses fordele af en sådan kommunikation.

13. juli 2017

Klaus-Heiner LEHNE

Formand

Den Europæiske Revisionsret

12, rue Alcide de Gasperi, Luxembourg, LUXEMBOURG

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)



Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA